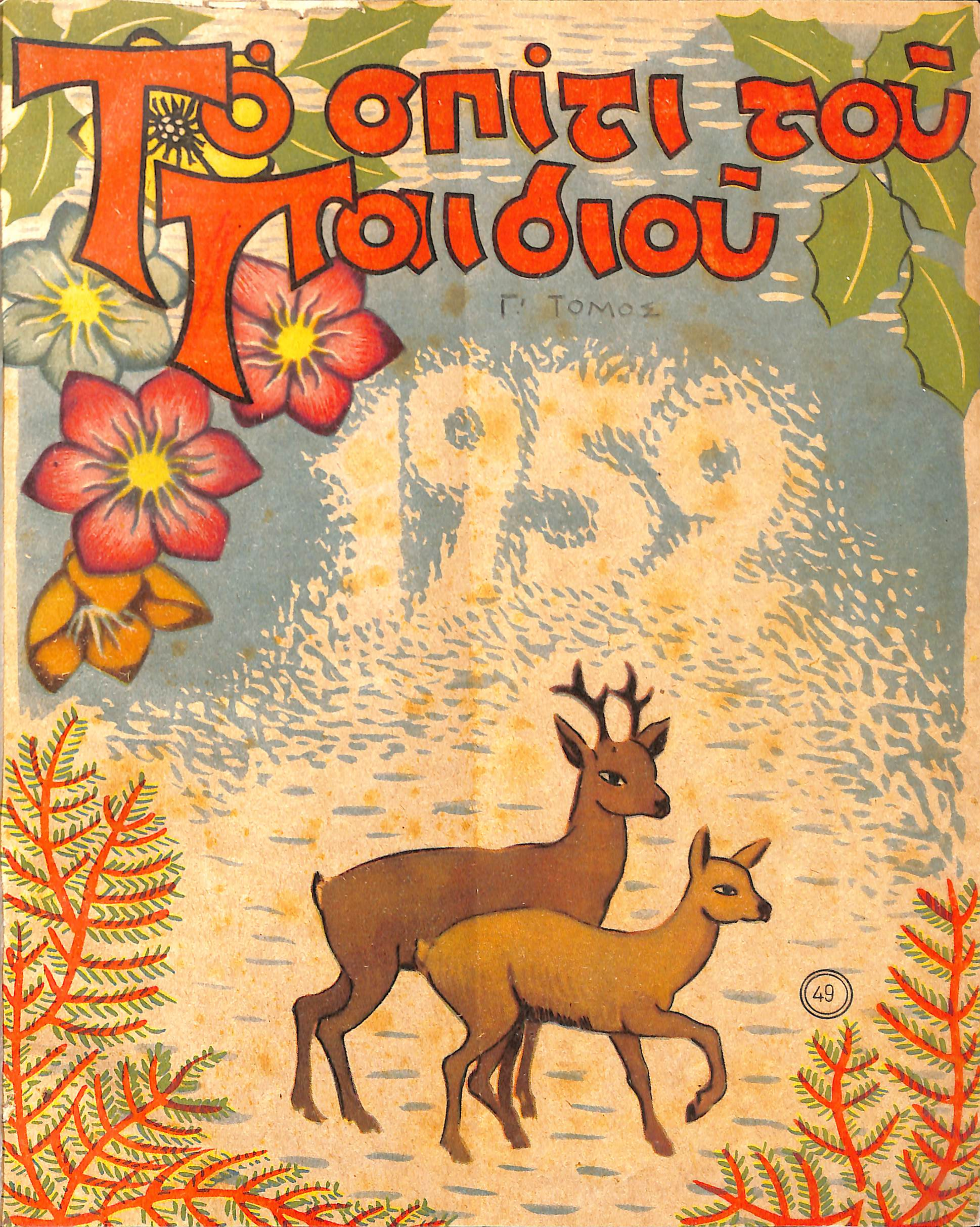

Τὸ σπίτι τοῦ Παιδιοῦ
Γ' ΤΟΜΟΣ
49

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἢ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 49 (1)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .. .. » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

◇ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ◇

ΟΝΕΙΡΟΤΑΞΙΔΟ

Τὰ οὐράνι' ἀστραποβρόντησαν· μαβιὸ τὸ
(σύγνεφο,
περιπλανήθηκ' ἄσκοπα στὸ μαῦρο γύρω
(φόντο...
Πλανήθη σὰν ἀερικό, στ' ἄπειρο λού-
(φαξε,
καὶ λίγες στάλες ἄφησε μακρυά, στὸν
(πόντο...

Πλανήθηκε κι' ἡ σκέψη μου... Σιγο-
(φτερούγησε
στὸν κόσμο τὸν ἀπόκοτο τ' ὀνείρου, καὶ
(στὶς φτέρες
τ' ἀντικρυνοῦ τοῦ δάσους στάθηκε, γλυ-
(κάγγιξε
τὰ φύλλα τους, ποὺ χρυσαφιὰ φαντά-
(ζουνε τὶς μέρες...

Καὶ τὸ χλωμόνειρο στὸ τζάμι ζωγρα-
(φίστηκε,
στὸ τζάμι τὸ θολό· κι' ἡ φωτοβόλα φτω-
(χολάμπα
τρελλόχυνε θαμπὰ τὸ φῶς· καὶ κάποια
(ἄτσαλη
φωτοσκιά, μισόσβυνε τ' ὀνείρου μου τὴ
(στάμπα...

Καὶ τὰ οὐράνια ξαναστράψανε... Κι'
(ὡς βρόντησαν
ξανὰ φριχτά, ἀλύπητα ἐξέσπασ' ἔξω ἡ
(μπόρα,
φριχτὴ καὶ μαύρη· καὶ τὸ τζάμι πιὰ ξε-
(θόλωσε,
κι' ἀπὸ τῶν ὀνείρων, ἡ σκέψη, ξαναγύ-
(ρισε τὴ χώρα...

ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΒΕΛΟΥΔΗΣ
(Τώνης Γιούλης)

⁂

ΑΛΗΘΕΙΕΣ...

Τὴν εὐτυχία τὴ βρίσκεις μόνο
στὴ Παναγιά μας καὶ στὸν Χριστό,
αὐτοὶ σὲ βγάνουν ἀπὸ τὸν πόνο,
τὸν τρομερό!

Γοργὰ σὲ φέρνουν σὲ μονοπάτι
ἀνθοσπαρμένο καὶ ζηλευτό,
ψηλὰ σοῦ δείχνουν τρανὸ παλάτι,
ἀστραφτερό!

Ἡ εὐτυχία εἶναι κλεισμένη
μὲς τὸ παλάτι, τὸ ἀκριβό,
καὶ μὲ τὸ γέλιο πάντα προσμένει
τὸν χριστιανό!

ΣΤΑΘΗΣ Δ. ΔΑΓΛΑΡΗΣ
(Κρέσταινα Ὀλυμπίας)

Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Τρανὰ πλατάνια ξεδιψοῦν στὴ βρύση τοῦ
(χωριοῦ μου
ἀπ' τὸ κρουστάλλινο νερὸ ποὺ τρέχει ἀ-
(πὸ τοὺς τρεῖς
κρουνούς της, τοὺς μαρμάρινους. Πῶς
(ξεγελᾶς τὸν νοῦ μου
κομμάτι Παραδείσιο στὰ χώματα τῆς
(γῆς.

Πυκνοὶ κισσοὶ ὁλοπράσινοι τὶς πέτρες
(ἀγκαλιάζουν
καὶ τὸ νερὸ τὸ γάργαρο κρουστάλλινο
(κυλᾶ.
Πάνω στὰ δένδρα τὰ πουλιὰ ὅλη τὴν τέ-
(χνη βάζουν
γιὰ νὰ μαγέψουν πιὸ πολὺ ἐκεῖνον ποὺ
(περνᾶ.

Κάτω ἀπὸ τὸ ἱερὸ βῆμα, σὰν θεῖο νᾶμα,
τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ πηγάζει τὸ
(νερό·
πυκνοὶ κισσοὶ τὸ τριγυρνοῦν, σὰν νἆναι
(θεῖο θᾶμα.
Νὰ μὲ κερνᾶς βρύση νερὸ τῆς Λήθης
(λαχταρῶ.

ΜΗΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
(Φοιτητὴς Θεολογίας)

Ἀπὸ τὴν «Μικρὰν Ἀνθοδέσμην»

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ μικρὸς Τάκης γυρίζει στὸ σπίτι κλαίγοντας.
Τί ἔπαθες; τὸν ρωτοῦν.
— Νά, ἕνα παληόπαιδο μὲ χτύπησε στὸ δρόμο.
—Ἂς τὸ χτυποῦσες κι' ἐσύ.
— Μὰ ἐγὼ τὸ χτύπησα... πρῶτος.

⁂

ΔΥΟ ΜΙΚΡΟΙ ΜΥΓΧΑΟΥΖΕΝ

— Στὴν πατρίδα μου, τ' ἁμάξια τρέχουν τόσο γρήγορα, ποὺ δὲν τὰ διακρίνεις καθόλου. Περνοῦν σὰν ἀέρας.
— Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε. Στὴ δική μου πατρίδα τρέχουν τόσο γρήγορα ποὺ ἀφήνουν μίλλια πίσω τὶς σκιές τους. Κι' αὐτὲς τρέχουν μόνες τους γιὰ νὰ τὰ φτάσουν.

⁂

Στὸ χωριὸ εἶναι ὁμίχλη, τὸ ποτάμι βγάζει ἀχνὸ κι' ὁ μικρὸς Θάνος τρέχει ξεφωνίζοντας: Βοήθεια! βοήθεια! Πῆρε τὸ ποτάμι φωτιά!

ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ

ΟΔΗΓΙΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» συνιστᾶ στοὺς φίλους του νὰ μὴν ἀλληλογραφοῦν ἀπ' εὐθείας ἀλλὰ μέσω τοῦ περιοδικοῦ. Ἡ Διεύθυνση τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» δὲν ἔχει καμμιὰ εὐθύνη γιὰ ἀλληλογραφία ποὺ δὲν περνάει ἀπὸ τὸ δικό της ἔλεγχο.

⁂

Τὰ ψευδώνυμα, ἀνεξάρτητα μὲ τὴν ἡμερομηνία ποὺ ἔχουν ἐγκριθῆ δὲν ἰσχύουν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952. Ὅσοι θέλουν νὰ τὰ διατηρήσουν ὀφείλουν νὰ τὰ ἀνανεώσουν μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου τὸ ἀργότερον στέλνοντας τὰ στοιχεῖα τους καὶ 2.000 δραχ. Πρέπει νὰ ἀναφέρουν ὄνομα, πατρώνυμο, ἐπώνυμο, ἰδιότητα: Μαθητὴς ἢ τεχνίτης ἢ ὑπάλληλος κλπ. Ἂν εἶναι μαθητὴς τάξη καὶ σχολεῖο, ἡλικία καὶ διεύθυνση. Πλήρη διεύθυνση. Αἴτηση ἀνανεώσεως ἢ καταθέσεως νέου ψευδωνύμου ποὺ δὲν θὰ συνοδεύεται μὲ τὰ στοιχεῖα αὐτά, δὲν θὰ λαβαίνεται ὑπ' ὄψη. Κάθε φίλος τοῦ περιοδικοῦ, ἀνεξάρτητα ἂν εἶναι ἢ ὄχι συνδρομητὴς ἔχει δικαίωμα νὰ πάρη ἕνα ἢ περισσότερα ψευδώνυμα. Πρέπει γιὰ κάθε ἕνα ἀπ' αὐτὰ ὅμως νὰ καταβάλη 2.000 δραχμές.

⁂

Παρακαλῶ τοὺς φίλους μου νὰ προσέχουν ὅταν μοῦ γράφουν: Νὰ γράφουν σὲ χωριστὸ χαρτὶ τὸ γράμμα τους, σὲ χωριστὸ τὶς συνεργασίες, σὲ χωριστὸ τὶς ἀγγελίες, σὲ χωριστὸ χαρτὶ κάθε θέμα. Ἔτσι διευκολύνουν καὶ τὸν ἀρχισυντάκτη καὶ τὸν ἑαυτό τους. Γιατὶ ἡ δουλειά τους θὰ διεκπεραιωθῆ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

⁂

Ὅποιος στέλνει λεπτὰ πρέπει, εἴτε στὸ ἀπόκομμα τῆς ἐπιταγῆς, εἴτε στὸ γράμμα του νὰ σημειώνη λεπτομερῶς γιατὶ μᾶς τὰ στέλνει. Μᾶς βοηθεῖ στὴ δουλειά μας καὶ ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸν ἑαυτό του. Γιατὶ ἔτσι ἡ ὑπόθεσή του θὰ διεκπεραιωθῆ πιὸ γρήγορα.

Οἱ συνδρομὲς εἶναι προπληρωτέες. Κανένας συνδρομητὴς δὲν γράφεται ἂν δὲν καταβάλη τὴ συνδρομή του.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς παλιοὺς συνδρομητὲς δὲν μᾶς ἔστειλαν τὴ συνδρομή τους ἢ δὲν μᾶς τὴν στείλουν μέχρι 20 Δεκεμβρίου, θὰ διαγραφοῦν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952. Σὲ ὅσους ἔχουν πληρώσει τὴ συνδρομὴ τοῦ 1951 θὰ συνεχισθῆ ἡ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ. Ὀφείλουν ὅμως νὰ στείλουν τὸ ταχύτερο τὴ νέα συνδρομή τους. Ἀλλοιῶς θὰ διαγραφοῦν ἀπὸ 1ης Μαρτίου, χωρὶς βέβαια νὰ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση νὰ καταβάλουν τὴ συνδρομή τους.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Η ΑΛΚΥΟΝΗ

Εἶναι ἡ καρδιὰ τοῦ χειμῶνα. Καὶ ὅμως ἐπικρατεῖ τόση καλοκαιριά. Οἱ νύχτες εἶναι ξάστερες καὶ φωτεινές! Τὸ φεγγάρι εἶναι λὲς σὰν ἥλιος ποὺ φωτίζει τὴν πλάση. Εἶναι οἱ ὄμορφες γεναριάτικες νύχτες.

— Ναί, λέει ὁ παπποὺς στὰ τρία ἐγγονάκια του ποὺ τὸν περιστοιχίζουν. Βρισκόμαστε στὶς περίφημες ἀλκυονίδες ἡμέρες...

— Ἀλκυονίδες ἡμέρες; ρώτησε ἔκπληκτη ἡ Τασία. Πρώτη φορὰ τὶς ἀκούω.

— Κι' ἐγὼ πρώτη φορά, ἀναγκάσθηκε νὰ ὁμολογήση ὁ Γιῶργος, ποὺ ἔκανε πάντα ἔτσι ἀπὸ ψευτοπερηφάνεια τὸν πολύξερο!

Ὅσο γιὰ τὸν Κωστάκη, εἶχε ἀνοίξει τὰ μάτια του ἐρωτηματικὰ καὶ κυττοῦσε διαδοχικὰ τὸν παππού καὶ τὰ δυό του ἀδέλφια, χωρὶς νὰ μιλήση. Μὰ ἡ ἔκφρασή του ἔδειχνε ὅλη του τὴν περιέργεια.

Γιατὶ πρέπει νὰ τὸ ποῦμε πὼς τὰ τρία ἀδέλφια πολλὰ πράγματα δὲν ἤξεραν μὰ πάντα ἔδειχναν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ νὰ μαθαίνουν.

Θὰ σᾶς πῶ, εἶπε ὁ παππούς.

Μόλις τώρα ἀρχίσῃ νὰ γυρίζῃ ὁ ἥλιος — τὸ χειμερινὸ ἡλιοτρόπιο — ἐπικρατεῖ μιὰ μεγάλη σιγαλιά. Λὲς κι' ὁ χειμῶνας ἔχει ἀποκάμῃ καὶ ξεκουράζεται. Ὁ Αἴολος φαίνεται πὼς κάνει τὸ ρεπό του καὶ κλείνει τοὺς «ἀσκούς» του, κι' ἔτσι οἱ ἀερηδές του δὲν ἀναταράζουν τὴ θάλασσα... Κι' ἐπικρατεῖ στὰ πελάγη μιὰ γαλήνη ποὺ θὰ τὴν ζήλευε καὶ τὸ καλοκαῖρι... Αὐτὲς λοιπὸν τὶς ἡμέρες τὶς λένε...

— Ἀλκυονίδες, προθυμοποιήθηκε νὰ συμπληρώσῃ ὁ Γιῶργος.

— Μὰ γιατὶ τὶς εἶπαν Ἀλκυονίδες; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Ξέρετε τὸ πουλὶ τὴν Ἀλκυόνη; εἶπε ὁ παππούς, ρωτώντας καὶ τὰ τρία ἐγγονάκια του.

Καὶ τὰ τρία ἀδέλφια ἔμειναν ἄφωνα.

— Ἡ Ἀλκυόνη, παιδιά μου, εἶναι τὸ ὄμορφο μὲ τὰ πολλὰ χρώματα πουλὶ ποὺ λέγεται ψαροφάγος, μπιρμπίλι τῆς θάλασσας καὶ βασιλοπούλι. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα ζωντανὰ τοῦ πτερωτοῦ βασιλείου.

— Τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Γιῶργος! Εἶναι αὐτὸ τὸ πουλὶ μὲ τὸ μεγάλο ράμφος, χιλιόπλουμο, ποὺ ζῆ στὰ βράχια τῆς θάλασσας!

— Αὐτὸ εἶναι εἶπε ὁ παππούς. Ἡ Ἀλκυόνη λοιπόν, κάνει καὶ κλωσσάει τὰ αὐγά της τὶς ἡμέρες αὐτὲς ποὺ γαληνεύει ἡ θάλασσα καὶ κοπάζει ἡ χειμωνιάτικη κακοκαιρία. Εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς θείας προνοίας...

Καὶ ὁ παππούς βγάζοντας τὸ σκουφί του σταυροκοπήθηκε, καὶ κυττάζοντας στὸν οὐρανὸ εἶπε μὲ ἀνεπιτήδευτη κατάνυξη: «Μέγας εἶσαι Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσῃ πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου...!».

— Ἀλήθεια, παππού, ρώτησε ὁ Γιῶργος. Πιστεύετε πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι δημιουργήματα τῆς θείας προνοίας;

— Τὸ πιστεύω παιδιά μου. Ἐκεῖνο ποὺ λέμε «τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ» τὸ βλέπω κάθε μέρα σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Μιὰ ἀπόδειξη εἶναι αὐτό! Οἱ ἀλκυονίδες ἡμέρες. Ὅλα τὰ πουλιὰ κάνουν τ' αὐγά τους καὶ κλωσσοῦν τὴν ἄνοιξη. Οἱ ἀλκυονίδες γεννοῦν τ' αὐγά τους μέσα στὰ βράχια τῆς θάλασσας τὸ χειμῶνα. Οἱ τρικυμίες θὰ ἅρπαζαν τὰ αὐγὰ καὶ τὰ νέα πουλιά. Ἡ «θεία πρόνοια» ὅμως προνόησε γι' αὐτὰ τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἡμερεύει τὴ φύση.

— Κι' ἔχεις κι' ἄλλο παράδειγμα τῆς «θείας προνοίας» παππού;

— Καὶ βέβαια ἔχω! εἶπε ὁ παππούς; Ἔχω πολλά. Μὰ θὰ σᾶς πῶ ἕνα... Γιὰ πές μου, Γιῶργο, ἀλήθεια ὅταν ἕνα σῶμα ψύχεται τί παθαίνει;

— Συστέλλεται εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Ὡραία! Δηλαδὴ τὸ σίδερο νὰ ποῦμε ὅσο κρυώνει τόσο καὶ μικραίνει σὲ ὄγκο!

— Μάλιστα, εἶπε ὁ Γιῶργος.

— Ξέρεις μήπως κανένα σῶμα ποὺ ὅταν παγώσῃ ἀντὶ νὰ συστέλλεται, ἀντὶ δηλαδὴ νὰ μαζεύη, διαστέλλεται, πιάνει δηλαδὴ μεγαλείτερο ὄγκο;

— Ξέρω ἐγὼ εἶπε ὁ Κωστάκης. Εἶναι τὸ νερό!

— Μπράβο! ὁ πάγος λοιπὸν ποὺ γίνεται ἀπὸ νερὸ ἀντὶ νὰ πιάνῃ μικρότερο χῶρο ἀπὸ ὅσο πιάνει τὸ νερό, καταλαβαίνει μεγαλείτερο. Καὶ αὐτὸ ἔχει μιὰ συνέπεια: Ὁ πάγος ἀντὶ νὰ κατεβαίνῃ στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας ἢ τῶν λιμνῶν μένει στὴν ἐπιφάνειά τους! Καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ ἐκδήλωση τῆς θείας προνοίας.

— Καὶ ποῦ τὴν βλέπετε αὐτὴ τὴν ἐκδήλωση τῆς θείας προνοίας παππού; ρώτησε ὁ Γιῶργος!

— Ἂν παιδιά μου ὁ πάγος δὲν ἔμενε στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας καὶ κατέβαινε στοὺς βυθοὺς τότε...

— Τί θὰ γινόταν τότε παππού; ρώτησε περίεργα ἡ Τασία.

— Θὰ νεκρωνόταν ὅλη ἡ ζωὴ μέσα στοὺς βυθοὺς τῆς θάλασσας. Οἱ ὑποβρύχιοι ζῶντες ὀργανισμοὶ θὰ πέθαιναν...

— Δὲν τὸ εἶχα σκεφτῆ αὐτό, ὡμολόγησε ὁ Γιῶργος. Πραγματικὰ ἡ θεία πρόνοια μεταβάλλει κι' αὐτοὺς τοὺς νόμους τῆς φύσεως γιὰ νὰ προστατεύσῃ τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ.

— Ἔτσι εἶπε ὁ παππούς, οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ποὺ παρατήρησαν τὴν ἐκδήλωση τῆς θείας προνοίας γιὰ τὰ πουλιὰ αὐτὰ τῶν βράχων ἐπινόησαν τὸ Μῦθο τῆς Ἀλκυόνης.

— Θὰ μᾶς τὸν διηγηθῇς παππού; εἶπε ὁ Κωστάκης...

— Καὶ φυσικὰ θὰ σᾶς τὸν πῶ, ἀπάντησε μὲ καλωσύνη ὁ παππούς!... Σᾶς ἔμαθα τώρα κάθε κουβέντα μας νὰ ἔχῃ γιὰ ἐπιμύθιο της ἕνα Μῦθο...

— Καὶ θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε εἶπε ὁ Γιῶργος, πὼς μεταξὺ παπποῦ καὶ ἐγγονῶν ὁ μῦθος, μὴ ἔχοντας δικό του, γίνεται ὁ ἴδιος... Ἐπιμύθιο.

— Ἄσε τὰ ἀστεῖα καὶ ἄκου. Ἡ Ἀλκυόνη ἦταν θυγατέρα τοῦ Αἰόλου γιοῦ τοῦ Ἕλληνος καὶ τῆς Αἰγιαλείας ἢ Ἀγχιάλης. Παντρεύτηκε τὸν Κήυκα γιὸ τοῦ Ἑωσφόρου καὶ ἀδελφὸ τοῦ Δαιδαλίωνα...

Τὸ ζευγάρι αὐτὸ ὁ Κήυκας καὶ ἡ Ἀλκυόνη ζοῦσαν τόσο ἁρμονικὰ καὶ εἰρηνικὰ ὥστε ὁ Κήυκας ἔλεγε χαϊδευτικὰ τὴ γυναῖκα του Ἥρα καὶ ἡ Ἀλκυόνη τὸν ἄντρα της Δία. Μὰ αὐτὸ ἦταν πολὺ ἀλαζωνικό! Καὶ θύμωσε τόσο πολὺ ὁ Δίας ποὺ τοὺς μεταμόρφωσε σὲ πουλιά!...

Καὶ τότε τὸ ζευγάρι πῆγε στοὺς βράχους τῆς θάλασσας, καταραμένο ἀπὸ τὸ Δία νὰ γεννᾶ ἐκεῖ τὰ αὐγά του μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα. Μὰ τὰ κύματα ἅρπαζαν τὰ αὐγὰ καὶ τοὺς νεοσσούς. Καὶ ἡ Ἀλκυὼν — ἔτσι λεγόταν σὰν πουλὶ — παρεκάλεσε τὸ Δία νὰ τὴν συγχωρήσῃ. Τὴν λυπήθηκε ὁ Ὀλύμπιος θεός. Καὶ δημιούργησε τὶς ἡμέρες τῆς ἠρεμίας!... Τὶς ἀλκυωνίδες ἡμέρες.

Μὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος μῦθος ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἀλλοιώτικα τὰ πράγματα.

— Ποιὸς εἶναι αὐτός; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Εἶναι ἀκριβῶς ὁ μῦθος ποὺ διηγεῖται ὁ Σωκράτης στὸν μαθητή του Χαιρεφῶντα στὸν διάλογο «Ἀλκυόνη» ποὺ ἀποδίδεται στὸν Πλάτωνα...

Λέγεται λοιπὸν πὼς ἡ Ἀλκυόνη ἀγαποῦσε πολὺ τὸν ἄντρα της καὶ βέβαια κι' αὐτὸς τὴν ἀγαποῦσε πολύ! Κάποτε ὁ Κήυξ θέλησε νὰ πάῃ στὸ Μαντεῖο γιὰ νὰ ρωτήσῃ τὸν Ἀπόλλωνα γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ του Δαιδαλίωνα. Μὰ στὸν γυρισμό του ὁ Κήυκας ναυάγησε καὶ πνίγηκε... Ἡ Ἀλκυόνη τὸν ἀναζήτησε σὲ ὅλες τὶς ἀκτές. Καὶ βρῆκε τὸ πτῶμα του. Μὰ ἔμεινε μαζύ του καὶ τὸν μοιρολογοῦσε. Οἱ θεοὶ τὴν λυπήθηκαν καὶ τὴν ἔκαμαν πουλί!... Μὰ καὶ πουλὶ ποὺ ἔγινε ἀγαπάει πάντα τὸν «ἄντρα» της. Καὶ δὲν τὸν ἀποχωρίζεται ποτέ. Τὰ ζευγάρια τῶν πουλιῶν αὐτῶν εἶναι τὰ πιὸ ἀγαπημένα. Λένε μάλιστα ὅτι ἂν τὸ ἀρσενικὸ πουλὶ ἀρρωστήσῃ τὸ θηλυκὸ δὲν τὸ ἐγκαταλείπει. Τὸ παίρνει στοργικὰ στὰ φτερά του καὶ τὸ μεταφέρει ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Οἱ θεοὶ λοιπὸν ἐκτιμώντες τὴν ἀγάπη τους αὐτὴ τοὺς χάρισαν τὶς καλὲς ἡμέρες τοῦ Γενάρη...

— Θὰ πρέπει λοιπόν, ἡ Ἀλκυόνη νὰ εἶναι τὸ σύμβολον τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης καὶ ἁρμονίας, εἶπε ἡ Τασία, καμαρώνοντας κι' αὐτὴ γιατὶ εἶπε κάτι.

— Καὶ εἶναι παιδιά μου! Εἶναι ἀκριβῶς τὸ σύμβολο τῆς οἰκογενειακῆς γαλήνης καὶ τῆς συζυγικῆς ἀγάπης...

Μὰ νομίζω πὼς μὲ τὴν κουβέντα πέρασε ἡ ὥρα... Νύχτωσε πιά... Ἐμπρὸς λοιπόν! Μέσα... Καὶ μὴ ξεχνᾶτε νὰ δοξάζετε τὸ θεό! Αὐτὸν ποὺ πραγματικὰ παιδιά μου, τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησε.

Καὶ ἔκαμε ὁ παππούς ἄλλη μία φορὰ τὸ σταυρό του εὐλαβικὰ εὐχαριστώντας τὸν Ὕψιστο, ποὺ μὲ τὴν ἄφθαστη σοφία του προνόησε καὶ γιὰ τὴν τελευταία λεπτομέρεια τῆς ζωῆς στὴ γῆ μας.

Α.Κ.Μ.

ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΜΟΙ ΤΟΥ 1951

Καλύμματα τοῦ τόμου 1951 δὲν ἔχομε ἕτοιμα. Ὅσοι θέλουν δὲν ἔχουν παρὰ νὰ μᾶς παραγγείλουν: Θὰ συνοδεύουν τὴν παραγγελία τους μὲ 20.000 δραχμές. Ἐὰν οἱ παραγγελίες ποὺ θὰ πάρουμε εἶναι ἀρκετὲς πάνω ἀπὸ 150 (ἐλάχιστο ὅριο) τότε θὰ ἑτοιμάσωμε καὶ θὰ στείλουμε στοὺς φίλους μας. Ἀλλοιῶς θὰ τοὺς ἐπιστρέψουμε τὰ χρήματα. Ἡ τιμὴ τῶν 20.000 δὲν εἶναι ὁριστική. Εἶναι ἕνα εἶδος τιμῆς ἀσφαλείας. Περισσότερο δὲν πρόκειται νὰ στοιχίσῃ. Λιγώτερο ναί. Στὴν τελευταία περίπτωση τὸ ὑπόλοιπο θὰ μείνῃ στὴ διάθεση τοῦ δικαιούχου.

Τόμους δὲν θὰ δέσουμε φέτος. Διαθέτουμε ἕνα πολὺ μικρὸ ἀριθμὸ τόμων τοῦ 1951.

Ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ μᾶς ζητήσῃ στέλνοντας 50.000 δραχμές. Μόλις πάρουμε τὴν παραγγελία θὰ τοῦ δέσουμε τὸν τόμο καὶ θὰ τοῦ τὸν στείλουμε.

Τὰ ψευδώνυμα τοῦ 1952

Ἀνανεώσεις καὶ ἐγκρίσεις

Ἀργύρης Ἑφταλιώτης, Ἀφρολουσμένος Θερμαϊκός, Γεράκι τῆς Ἐρήμου, Ὁ Δημοσθένης, Δυὸ Μαθηματικοί, Θανάσης Μπέμπης, Ἰουλιέττα, Καλλονὴ τῆς Νεολαίας, Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι, Κλεάνθης, Λουΐ Μανζέν, Μακεδονομάχος, Μανιασμένος Λέων, Μαῦρο Γεράκι, Μαῦρος Πειρατής, Μεϊντάνι τῆς Χαλέπας (ἀντὶ τοῦ Μάρκο Πόλο ποὺ τὸ ἔχει ἄλλος), Μιχαὴλ Ἄγγελος, Νῖκος Γερολάνδος, Νῖκος Κρίνης, Πάνθηρ, Πανύψηλος Κοτρίδης, Παστέλι Πειραχτῆρι, Πεταλουδίτσα, Ρόξτον, Ρούντης, Ταπεινὸ Ἴο, Τίμος Δώρης, Φιλοκτήτης, Φοῖβος Β., Τὸ Φῶς τοῦ Βουνοῦ, Ψηλορείτης.

Μία σύντομη ἱστορία τῶν ἐξερευνήσεων

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΑΝ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Πολλὲς φορές, κοιτάζοντας ἀπ' τὸ παράθυρό σας τ' ἀπέναντι βουνὸ ἢ ἀγναντεύοντας τὸ πέλαγος, θὰ σᾶς ἔτυχε νὰ ἀναρωτηθῆτε: "Αραγε τί νὰ βρίσκεται πίσω ἀπὸ κεῖνο τὸ βουνό, πέρα ἀπ' τὴ θάλασσα; Ποιὸς ξέρει τί νἄναι. Μπορεῖ νὰ βρίσκωνται ὁλόφωτες πολιτεῖες μὲ λαμπροὺς δρόμους καὶ μεγαλόπρεπα χτίσματα, τέτοιες ποὺ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου δὲ βάζει, μπορεῖ καὶ νἄναι φτωχικὰ χωριά, ὁλοπράσινα λιβάδια, λιμάνια μὲ καράβια καλοτάξειδα μπορεῖ ἀκόμη καί... ζοῦγγλες μὲ φοβερὰ θεριά!

Καὶ τότε σᾶς γεννιέται ἡ ἐπιθυμία νὰ μάθετε, νὰ δῆτε. Θέλετε νὰ φύγετε, νὰ περάσετε θάλασσες νὰ διαβῆτε βουνὰ καὶ νὰ γνωρίσετε αὐτὸ τὸ «ἄγνωστο» ποὺ τόσο γοητεύει τὸν ἄνθρωπο.

Ἀπὸ τὰ παλιά, μὰ πάρα πολὺ παλιὰ χρόνια, ἀπὸ τότε ποὺ ὑπάρχει ἄνθρωπος πάνω στὴ γῆ γεννήθηκε κι' ἡ ἐπιθυμία αὐτή.

Ὁ ἄνθρωπος θέλησε νὰ κατακτήση, νὰ ἐξερευνήση καινούργια μέρη. Θέλησε νὰ δῆ τί ὑπῆρχε πέρα ἀπ' τὴ θάλασσα. Κι' ἔφυγε. Βρῆκε βουνὰ καὶ ζήτησε νὰ μάθη τί ἦταν ἀπὸ κεῖ πίσω. Καὶ βρῆκε ἄλλες θάλασσες, ἄλλα βουνά. Καὶ κάθε φορὰ ξεπηδοῦσε μπροστά του μιὰ καινούργια κορφή, πιὸ ψηλὴ ποὺ γινόταν μεγαλείτερο ἐμπόδιο γιὰ νὰ δῆ πέρα...

"Αλλοτε πάλι γιὰ νὰ καλλιτερέψη τὶς συνθῆκες τῆς ζωῆς του, ζητοῦσε καινούργια μέρη πιὸ ἔφορα, πιὸ ἀσφαλισμένα ἀπ' τὶς κακοκαιρίες, μακριὰ ἀπ' τὰ ἡφαίστεια ποὺ σκόρπιζαν φωτιὰ καὶ θάνατο. Πότε διωγμένος ἀπὸ ἄλλες φυλές, πότε πολεμώντας, πότε γυρεύοντας τὴν τύχη του καὶ πότε ἐξερευνώντας γιὰ ἐπιστημονικοὺς σκοποὺς ὁ ἄνθρωπος γινόταν κυρίαρχος τῆς ἄγνωστης γῆς.

Μὲ τὸ πέρασμα λοιπόν, τῶν αἰώνων ὅλο καὶ περισσότερο ἐκατοικεῖτο ἡ γῆ κι ὅλο καὶ λιγότερα μέρη ἔμεναν ἄγνωστα.

"Ετσι βρέθηκαν οἱ καινούργιοι κόσμοι καὶ γεννήθηκαν οἱ μεγάλοι ἐξερευνητές.

Στὴν Ἑλληνικὴ μυθολογία ποὺ στὸ βάθος της ὑπάρχει κι' ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια, βρίσκουμε πολλὲς ἄξιες λόγου ἐξερευνητικὲς προσπάθειες.

Σπουδαῖοι ἥρωες τῆς μυθολογίας εἶναι καὶ ἀτρόμητοι ἐξερευνηταί.

Ὁ μυθικὸς ἥρωας Ἡρακλῆς, ποὺ σίγουρα θἄχετε θαυμάσει τὰ σπουδαῖα του κατορθώματα. Ὁ Θησέας, τὸ γενναῖο βασιλόπουλο τῆς Ἀθήνας. Ὁ Τελαμών, τὸ Βασιλόπουλο τῆς Σαλαμίνας. Κι' ὁ παράξενος ἐκεῖνος "Αργος, ποὺ νὰ φανταστῆτε, παιδιά μου, ὅλο του τὸ σῶμα ἦταν σκεπασμένο μὲ κάτι μεγάλα μάτια! Κι' ὅταν κοιμόταν ἀκόμη ἔκλειναν μόνο τὰ μισά. Ἐνῶ τ' ἄλλα βλέπανε τὸ κάθε τί ποὺ γινόταν γύρω. Σ' αὐτὸν λοιπὸν ἡ ζηλιάρα Ἥρα εἶχε δώσει τὴ δύστυχη Ἰὼ ποὺ τὴν εἶχε μεταμορφώσει σὲ ἀγελάδα, καὶ ποὺ ὁ πανοῦργος Ἡρακλῆς τὸν σκότωσε καὶ τὴν ἐλευθέρωσε.

Κι ἦταν ἀκόμη κι' Ἰάσονας, ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας, κι' ἐκεῖνοι οἱ δυὸ ἡμίθεοι, γιοὶ τοῦ Δία καὶ τῆς Λύδας, ποὺ ἀργότερα ὁ πατέρας τους τοὺς ἔκανε δυὸ λαμπρὰ ἀστέρια. Αὐτοὶ καθὼς θὰ μαντέψατε ἦταν ὁ Κάστωρ κι' ὁ Πολυδεύκης. Καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς κι' ἄλλα πολλὰ καλληκάρια πήρανε μέρος στὴν Ἀργοναυτικὴ ἐκστρατεία. Περιπλανήθηκαν σ' ἄγνωστα μέρη περνώντας ἀπὸ χίλιους κινδύνους, διάβηκαν πολιτεῖες καὶ θάλασσες γυρεύοντας τὸ χρυσόμαλλο δέρας.

Ἀλλὰ ὁ πιὸ σπουδαῖος ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς μυθολογικοὺς ἥρωες — ποὺ καθὼς εἴπαμε εἶναι πρόσωπα ποὺ δὲ μπορεῖ, παρὰ κάποτε νὰ ὑπῆρξανε — εἶναι ὁ Ἡρακλῆς. Αὐτὸς γυρεύοντας πάντα καινούργιες περιπέτειες ἔφτασε ἀπ' τὴν Ἀσία μέχρι τὶς στῆλες ποὺ ἔχουν τὸ ὄνομά του καὶ ποὺ τὶς ἔχουν τοποθετήσει στὸ σημερινὸ Γιβραλτάρ.

Ὁ Ἡρακλῆς παιδιά μου, ποὺ ποτέ του δὲν ἔμενε ἥσυχος, θέλησε νὰ πάη νὰ κλέψη τὸ σπάνιο ἐκεῖνο φροῦτο, τὰ χρυσὰ μῆλα, ποὺ τὰ εἴχανε χαρίσει στὴν Ἥρα καὶ τὰ φύλαγαν οἱ Ἑσπερίδες νύμφες. Σ' αὐτὴ τὴ χώρα κανεὶς μέχρι τότε δὲν εἶχε πάει. Ἔτσι ἐκείνη τὴν ἐποχή, φτάνει πέρα ἀπ' τὸ στενὸ τοῦ Γιβραλτὰρ στὴ βορειοδυτικὴ Ἀφρική. Ἐκεῖ βρίσκει τὸν κῆπο τῶν Ἑσπερίδων, ὅπου οἱ μηλιὲς κάνουν χρυσὰ μῆλα. Καὶ ὅπως κάθε παιδὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ξέρη, αὐτὰ τὰ χρυσὰ μῆλα ποὺ τόσο συγκινήσαν τότε θεοὺς καὶ θνητούς, δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ τὰ τόσο γνωστά μας πορτοκάλια καὶ μανταρίνια. Γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάζονται καὶ ἑσπεριδοειδῆ.

Σκεφτῆτε ὅμως, τί σπουδαῖο στ' ἀλήθεια ἦταν τὸ κατόρθωμα αὐτὸ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ποὺ τὰ μεταφορικὰ μέσα ἦταν πρωτόγονα, ἀνύπαρκτα μπορεῖ νὰ πῆ κανείς. Πόσοι στ' ἀλήθεια κίνδυνοι πόσες δυσκολίες θὰ τοὺς παρουσιάζονταν. Καὶ τί γενναῖες ψυχὲς ποὺ εἶχαν γιὰ νὰ τολμοῦν τέτοια ταξίδια.

⁂

"Ενας περίφημος Φοίνικας ἐξερευνητὴς ἦταν ὁ "Αννωνας.

Κάποια ἡλιόλουστη μέρα ξεκίνησε ἀπὸ τὴν πλούσια Καρχηδόνα μὲ ἑξήντα πεντηκοντόρους, δηλαδὴ κάτι πλοῖα ποὺ εἶχαν πενῆντα κουπιά, εἰκοσιπέντε ἀπὸ τὸ κάθε πλευρό, μὲ τριάντα χιλιάδες ἀνθρώπους, ποὺ μεταξύ τους ἦταν καὶ πολλὲς γυναῖκες καὶ μὲ πλούσια ἐμπορεύματα. Ξεκίνησε νὰ πάη σ' ἄγνωστα μέρη, νὰ ἱδρύση ἐμπορικοὺς σταθμοὺς καὶ καινούργιες πόλεις γιὰ νὰ διευκολύνη ἔτσι τὸ τεράστιο ἐμπόριο τῆς Καρχηδόνας. Δυὸ χιλιάδες ἑξακόσια μίλια ἔκανε στὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς, περνώντας ἀπὸ ἄγνωστα μέρη, γνωρίζοντας ἄγριους ἀνθρώπους καὶ ἱδρύοντας πολιτεῖες.

Κι' ὅταν πιὰ ἐπέστρεψε στὴν Καρχηδώνα τοῦ ἔγιναν μεγάλες τιμές. Κι' ἡ Σύγκλητος πρόσταξε νὰ χαραχτῆ ἐπάνω σὲ μιὰ μπρούτζινη πλάκα ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ ταξιδιοῦ τοῦ "Αννωνα ποὺ τὴν εἶχε γράψει ὁ ἴδιος. Ἡ μπρούτζινη πλάκα τοποθετήθηκε στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Βαάλ, τοῦ θεοῦ τῶν Καρχηδονίων.

Κι' ὅταν ὕστερα ἀπὸ τετρακόσια χρόνια καταστράφηκε ἡ Καρχηδὼν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, καὶ σκάφτηκε ὁλόκληρη ἡ πόλη γιὰ νὰ ξαναχτισθῆ ἀπ' τὴν ἀρχή, βρῆκαν τὸ ναὸ τοῦ Βαὰλ καὶ μέσα σ' αὐτὸν τὴν μπρούτζινη πλάκα μὲ τὸ χρονικὸ τοῦ ταξιδιοῦ τοῦ "Αννωνα. "Ετσι μάθαμε τὸ κατόρθωμα αὐτὸ τοῦ Φοίνικα θαλασσοπόρου ποὺ στὸ 520 π.Χ. τόλμησε αὐτὸ τὸ ἐπικίνδυνο ταξίδι.. Οἱ "Ελληνες ἦταν βέβαια καθὼς εἴδαμε οἱ ἐξερευνηταὶ τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Ἀλλὰ κι' ἀργότερα ἔκαναν σπουδαῖες κατακτήσεις. Ὁ ἥρωας αὐτῶν τῶν κατακτήσεων ἦταν ὁ Πυθέας. Καθὼς μᾶς λένε οἱ δύο συγγραφεῖς ποὺ ἀσχολήθηκαν μ' αὐτόν, ὁ Στράβωνας κι ὁ Πολύβιος, ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἐπεχείρησε αὐτὰ τὰ ταξίδια γιὰ ἐπιστημονικοὺς σκοπούς. "Ηθελε νὰ κάνη ἀστρονομικὲς καὶ γεωγραφικὲς παρατηρήσεις.

Ἀκόμη μᾶς λένε, ὅτι ἔφτασε μέχρι τῆς Θούλης (ἴσως ἐννοοῦν τὰ σημερινὰ νησιὰ Σέτλαντ ποὺ βρίσκονται κοντὰ στὴ Σκωτία) προχώρησε μέχρι τὴ Βαλτικὴ θάλασσα, τὸν ἰνδικὸ ὠκεανὸ καὶ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας.

Εἶναι κι' ἄλλος ἕνας "Ελληνας ἐξερευνητὴς ποὺ ὅλοι σας τὸν ξέρετε σὰν στρατηγό, σὰν σπουδαῖο κατακτητὴ καὶ ποὺ τ' ὄνομά του εἶναι γραμμένο μὲ χρυσὰ γράμματα μέσα στὸ μεγάλο βιβλίο τῆς

Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ποιὸς νἄναι ἀλήθεια; Ἀκόμη δὲν τὸν μαντέψατε. Κι' ὅμως εἶναι τόσο γνωστὸ τὸ γενναῖο βασιλόπουλο τῆς Μακεδονίας, ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Αὐτὸς ἅπλωσε τὰ ὅρια τοῦ γνωστοῦ κόσμου πρὸς τὴν Ἀνατολὴ φτάνοντας στὶς Ἰνδίες.

Στὸ μεταξύ, ὁ στρατηγός του Νέαρχος ἔκανε τὴν πρώτη ἱστορικὰ βεβαιωμένη εἰσβολὴ στὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ καὶ στὸν Περσικὸ κόλπο.

Κι' αὐτὸ θεωρεῖται σὰν τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα τῆς ἐκστρατείας τοῦ Μεγάλου Μακεδόνα στρατηλάτη.

Τοὺς ἐξερευνητὲς βοηθοῦν καὶ οἱ "Ελ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Ἀρχίζοντας καὶ πάλιν

Ποιὸς θυμᾶται τί εἴχαμε εὐχηθῆ πέρυσι, ἀρχίζοντας τὴν καινούργια χρονιά; Ὅποιος θὰ τὸ εἶχε τυπώση καλὰ μέσα στὸ μυαλό του, θὰ θυμᾶται ὅτι εἴχαμε πῆ, πὼς «ὁ καινούργιος χρόνος νὰ μᾶς ἀναδείξη γενναίους καὶ ἀκατανίκητους στοὺς ἀγῶνες ποὺ μᾶς καλεῖ ὁ Χριστός, καὶ ἰδιαίτερα στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν καλωσύνη».

Αἴ, τί λέτε; Καθόμαστε λιγάκι νὰ ρωτήσουμε τὸν ἑαυτό μας, πῶς τὰ πήγαμε στοὺς ἀγῶνες αὐτούς; Μιὰ καινούργια χρονιὰ ἀρχίζει καὶ πάλι καὶ θᾶξιζε νὰ σταθοῦμε γιὰ λίγο, γιὰ νὰ ἰδοῦμε τί κάναμε στὸ χρόνο ποὺ μᾶς πέρασε.

Πρῶτα - πρῶτα θυμόμαστε καθόλου, ὄχι χωρὶς διακοπή, ἀλλὰ ἔστω πότε πότε, ὅτι ὁ Χριστός μας θέλει ν' ἀγωνιζόμαστε μέσα στὴ ζωή. Ὅταν παραδείγματος χάριν ἤμαστε ἕτοιμοι ν' ἀκολουθήσουμε τὸν κακὸ δρόμο, γιατὶ αὐτὸς εἶναι εὐκολώτερος, βάζουμε στὸ μυαλό μας ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ κάναμε αὐτό, γιατὶ ὁ Χριστός μας θέλει νὰ εἴμαστε καλοὶ καὶ ὅτι ἐπομένως ἔπρεπε ν' ἀγωνισθοῦμε γι' αὐτό;

Ἔπειτα, κάθε τόσο, καθίζαμε γιὰ νὰ λογαριάσουμε πῶς τὰ πηγαίναμε; Στὸ σχολεῖο ἦταν εὔκολο νὰ ξέρουμε πῶς τὰ πᾶμε, γιατὶ κάθε τόσο εἴτε μᾶς σήκωνε ὁ καθηγητὴς στὸ μάθημα, εἴτε θὰ εἴχαμε ἐξετάσεις καὶ διαγωνισμούς, εἴτε θὰ μᾶς ἔδιναν ἀπ' τὸ σχολεῖο τὸν ἔλεγχο. Στοὺς ἀγῶνες ὅμως ποὺ μᾶς καλεῖ ὁ Χριστὸς κάναμε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κι' ἐμεῖς, μόνοι μας, κανέναν ἔλεγχο; Ἢ τὸ ἀφίναμε νὰ κυλάη στὴν τύχη, καὶ στὸ τέλος, ὅπως ἔρθουν τὰ πράγματα... Πρέπει ὅμως νὰ γίνεται ἔτσι;

Ἂς εἶναι. Ἂν δὲν τὸ κάμαμε ὅλον τὸν περασμένο χρόνο, ἂς καθίσουμε νὰ τὸ κάμουμε τώρα. Πάντα πιστέψετέ το. Τὸ κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ, δὲν εἶναι τὸ καλύτερο ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε γίνει. Σίγουρα ὅμως εἶναι καλύτερο ἀπὸ ὅ,τι δὲν γίνεται. Λοιπόν, χωρὶς πολλὰ λόγια, πῶς τὰ πήγαμε τὸν περασμένο χρόνο; Θὰ ἦταν ὁ Χριστὸς εὐχαριστημένος μαζί μας; Κάναμε πραγματικὰ ὅ,τι μπορέσαμε; Σὲ ἐλαττώματά μας, ποὺ εἴχαμε παρατηρήσει, διορθωθήκαμε; Κόψαμε λίγο τὴν τεμπελιά μας, τὴ ζήλεια μας, τὴν αὐθάδειά μας, τὸν κακὸ καὶ ἀπότομο τρόπο μας στοὺς ἄλλους; Πάψαμε νὰ λέμε λόγια ἄπρεπα, γίναμε πιὸ τίμιοι καὶ πιὸ εὐχάριστοι στὸ παιχνίδι μας, κτυπήσαμε λίγο τὸν ἐγωϊσμό μας; Τώρα, στὸ τέλος τοῦ χρόνου, μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς δείχνουμε μεγαλύτερη ἀγάπη στοὺς γονεῖς μας, στοὺς δικούς μας, στοὺς φίλους μας, στοὺς συμμαθητές μας ἀπ' ὅ,τι δείχναμε ὅταν ἄρχιζε τὸ 1951; Πῶς πάει ὁ σεβασμός μας ἀπέναντι στοὺς δασκάλους μας, στοὺς μεγαλυτέρους μας γενικά; Ἔπειτα κατορθώσαμε νὰ παρακινήσουμε καὶ ἄλλους νὰ κάμουν κάτι τὶ τὸ καλό; Μέσα στὴν οἰκογένειά μας, ἢ στὴ γειτονιά μας, ἢ στὸ χωριό μας ἔγινε κανένα καλὸ ἔργο, ποὺ ἀφορμὴ ἤμαστε μεῖς;

Αὐτὰ καὶ τόσα ἄλλα ἐρωτήματα θὰ μποροῦσε ὁ καθένας μας νὰ βάλη στὸν ἑαυτό του. Γιατὶ ὁ καθένας μας γιὰ τὸν ἑαυτό του εἶναι πιὸ ἁρμόδιος νὰ ξέρη τί πρέπει νὰ κυττάξη περισσότερο.

Ἐπομένως ὁ καθένας μας ἂς καθίση κάτω καὶ ἂς βάλη τὸν ἑαυτό του σὲ ἐξετάσεις. Ἂς εἶναι αὐστηρός, ἀλλὰ ἂς εἶναι καὶ δίκαιος. Ἂν τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὶς ἐξετάσεις αὐτὲς εἶναι καλά, οὔτε νὰ ὑπερηφανευθῆ οὔτε νὰ σταματήση. Γιατὶ οἱ ἀγῶνες στὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ, ἐνῶ εἶναι ὡραῖοι καὶ μεγάλοι, ἴσως ἀκριβῶς γι' αὐτό, δὲν τελειώνουν τόσο γρήγορα. Κι' ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἔπαιρνε καλὸ βαθμὸ σ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς ἐξετάσεις, θὰ εἶχε ἀκόμα νὰ προχωρήση πολύ, πάρα πολύ. Ἂν πάλι τὰ ἀποτελέσματα ἀπ' τὴν ἐξέταση ποὺ θὰ κάμουμε στὸν ἑαυτό μας δὲν εἶναι καλά, ἂς μὴ ἀπελπισθοῦμε. Νὰ ἕνας καινούργιος χρόνος ἀνοίγεται ἐμπρός μας. Ἂς ἀρχίσουμε ἔστω καὶ τώρα, καὶ δὲν θὰ μετανοιώσουμε. Ἡ χρονιά μας θὰ εἶναι τότε πραγματικὰ εὐτυχισμένη.

Ὁ Πάτερ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Μαζεύετε γραμματόσημα

Στὸ τελευταῖο μας τεῦχος σᾶς κάμαμε τὴ σύσταση: νὰ μαζεύετε τὰ γραμματόσημα τῆς καθημερινῆς ἀλληλογραφίας.

Τώρα θὰ σᾶς δώσωμε τὶς ὁδηγίες γιὰ τὸ πλύσιμό των, δηλ. τὸ καθάρισμα τῶν γραμματοσήμων ἀπὸ τὰ χαρτιὰ τῶν φακέλλων. Κατόπιν γιὰ τὴ διαλογή, δηλ. νὰ τὰ χωρίσετε σὲ γερὰ καὶ σὲ σκάρτα (σχισμένα κλπ.) καὶ τέλος τὴν κατάταξή των, δηλ. νὰ τὰ χωρίσετε κατὰ κατηγορίες ἢ κατ' ἀξίες ὅπως λέμε στὴ φιλοτελικὴ γλῶσσα.

Ὅταν συγκεντρώσετε 100, 200 ἢ καὶ περισσότερα γραμματόσημα, ἐὰν εἶναι ἀπάνω στοὺς φακέλλους θὰ τὰ ἀποκόψετε ἀπὸ τοὺς φακέλλους μὲ προσοχὴ χωρὶς νὰ πειράξετε τὰ δοντάκια ἢ τὶς γωνίες τῶν γραμματοσήμων. Αὐτὸ γίνεται ἁπλῶς γιὰ νὰ μὴ πιάνουν τόπο οἱ φάκελλοι καὶ γιὰ νὰ ἀποφεύγετε τὴν μελάνη τῶν φακέλλων. Ὅταν λοιπὸν τὰ ἀποκόψετε ἀπὸ τοὺς φακέλλους θὰ φροντίσετε νὰ μὴ ὑπάρχουν γράμματα ἀπὸ μελάνη, κυρίως χρώματος πρασίνου, βιολέ, κόκκινου καὶ κυανοῦ, γιατὶ αὐτὲς οἱ μελάνες μέσα στὸ νερὸ διαλύονται, ξεβάφουν καὶ καταστρέφουν τὰ γραμματόσημα.

Ὅταν γίνη αὐτὴ ἡ δουλειὰ τότε πέρνετε ἕνα ταψὶ ἢ μιὰ λεκάνη, τὴν γεμίζετε κατὰ τὸ ἥμισυ μὲ νερὸ καθαρὸ καὶ ρίχνετε μέσα ἕνα ἕνα τὰ τεμάχια χάρτου ποὺ ἔχουν γραμματόσημα, φροντίζοντες νὰ τὰ σπρώχνετε μέσα στὸ νερὸ γιὰ νὰ βραχοῦν ἐντελῶς. Ἀφοῦ ρίξετε ὅλα τὰ γραμματόσημα, ἕνα ἕνα ὅπως εἴπαμε, τὰ ἀφίνετε 2 ἕως 3 ὧρες καὶ μετὰ χύνετε τὸ πρῶτο νερὸ καὶ γεμίζετε ἐκ νέου τὴ λεκάνη μὲ καθαρὸ νερὸ ὡς τὴ μέση, καὶ τὰ ἀφήνετε καὶ πάλι ἐπὶ 2 ὡς 3 ὧρες.

Καλὰ θὰ εἶναι ν' ἀρχίσετε τὸ πλύσιμο, ἐὰν πρόκειται γιὰ πρώτη φορά, ἔτσι γιὰ δοκιμὴ ἀπὸ 10 - 50 μόνον γραμματόσημα, ἐπαναλαμβάνοντες αὐτὸ γιὰ δεύτερη καὶ τρίτη φορὰ γιὰ νὰ ἔχετε τὴν ἀπαιτουμένη πεῖρα σχετικῶς μὲ τὸ ξέβαμμα καὶ τὸ καλὸ βρέξιμο.

Ὅταν λοιπὸν ἀλλάξετε καὶ τὸ δεύτερο νερὸ καὶ περάσουν καὶ 2 ὡς 3 ὧρες, τότε πλέον τὰ γραμματόσημα θὰ ἔχουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τόσο καλὰ βραχεῖ, ποὺ ὅλη ἡ γόμμα των θὰ ἔχη τελείως διαλυθῆ μέσα στὸ νερὸ καὶ τὸ γραμματόσημο δὲν θὰ εἶναι πλέον κολλημένο ἀπάνω στὸ χαρτί, ἀλλὰ σχεδὸν ἐλεύθερο (ξεκόλλητο) ἀπὸ αὐτό.

Τότε θὰ πάρετε ἕνα βαθὺ πιάτο, θὰ τὸ γεμίσετε κατὰ τὸ ἥμισυ μὲ καθαρὸ νερό. Θὰ πέρνετε ἕνα ἕνα τὰ χαρτάκια καὶ θὰ σύρετε μὲ τὸ δάκτυλό σας τὸ γραμματόσημο τὸ ὁποῖο, ἐὰν ἔχει ξεκολλήση καλά, θὰ φύγη ἀνέπαφο ἀπὸ τὸ χαρτί. Τὸ ρίχνετε μέσα στὸ καθαρὸ νερὸ ποὺ βάλατε στὸ βαθὺ πιάτο, ἐὰν ὅμως δὲν ξεκολλᾶ εὔκολα νὰ μὴ τὸ βιάσετε, ἀλλὰ νὰ τὸ ρίξετε πίσω στὸ ταψὶ ἢ τὴ λεκάνη γιὰ νὰ συνεχισθῆ τὸ βρέξιμό του.

Ἀφοῦ ξεκολλήσετε ὅλα τὰ γραμματόσημα τὰ ἁπλώνετε ἕνα ἕνα ἢ ἀνὰ δύο ἀπάνω σὲ ἐφημερίδες καὶ τὰ σκεπάζετε πάλι μὲ ἐφημερίδα καὶ συνεχίζετε ἔτσι ὥσπου νὰ ἁπλωθοῦν ὅλα πάνω στὶς ἐφημερίδες. Στὸ τέλος τὰ σιδερώνετε μὲ τὸ χέρι σας τραβώντας αὐτὸ ἀπάνω ἀπὸ τὴν τελευταία ἐφημερίδα καὶ σὲ ὅλες τὶς διευθύνσεις, δηλ. πλαγίως καὶ καθέτως. Ἀφοῦ δὲ τὰ ἀφίσετε ἐπὶ ἕνα 24ωρον θὰ ἔχουν στεγνώση ὁπότε καὶ τὰ μαζεύετε.

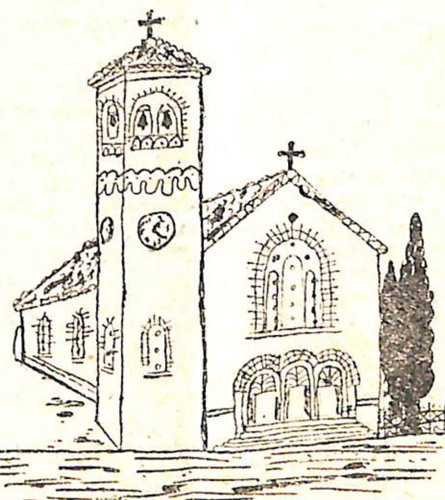
Τώρα ἔρχεται ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἐπεξεργασία ἂς τὴν ποῦμε, δηλ. ἡ διαλογὴ (σκαρτάρισμα) τῶν γερῶν ἀπὸ τὰ ἐλαττωματικὰ καὶ ἡ κατάταξή των κατ' ἀξίες. Ὅσα γραμματόσημα εἶναι σχισμένα, μουτζουρωμένα ἀπὸ τὶς σφραγίδες, καὶ ἀπὸ ὅσα λείπουν οἱ γωνιές, δοντάκια, ἢ ἀπὸ τὴν ὀπισθία πλευρὰν τὸ χαρτὶ εἶναι λεπτυσμένο δηλ. ἔχει φύγει λεπτότατο τμῆμα χαρτιοῦ, αὐτὰ ὅλα εἶναι ἐλαττωματικά, ἄχρηστα καὶ τὰ καταστρέφετε. Τὰ ὑπόλοιπα ποὺ θὰ σᾶς μείνουν, τὰ γερά, θὰ τὰ χωρίσετε κατ' ἀξίες ἐὰν εἶναι ἑλληνικά, δηλ. ὅλα τὰ 100δραχμα χρῶμα λαδὶ θὰ μποῦν μαζί, ὅλα τὰ 700δραχμα χρῶμα ρὸζ θὰ μποῦν μαζί, καὶ ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ 700δραχμα χρῶμα πράσινο, βιολὲ καὶ πορτοκαλλόχρουν μὲ διάφορες ὅμως εἰκόνες, αὐτὰ θὰ μποῦν ὅλα μαζὶ ἀνάλογα μὲ τὸ χρῶμα τους καὶ τὴν εἰκόνα τους, τὴν ὁποίαν στὴ φιλοτελικὴ γλῶσσα ὀνομάζομε παράσταση. Τέλος κάθε εἶδος τὸ βάζετε μέσα σὲ διαφανῆ φακελλάκια τὰ ὁποῖα εἴτε κατασκευάζετε, εἴτε ἀγοράζετε ἀπὸ τὸ ἐμπόριο.

Ὅσο γιὰ τὰ γραμματόσημα τῶν ξένων χωρῶν θὰ τὰ χωρίζετε κατὰ κράτη καὶ θὰ τὰ θέτετε σὲ διαφανῆ φακελλάκι, ἕως ὅτου συγκεντρώσετε ἀρκετὰ γιὰ νὰ τὰ χωρίσετε κατ' ἀξίας, χρῶμα καὶ εἰκόνα.

Μαζεύετε τὰ γραμματόσημα τῆς ἀλληλογραφίας, γιατὶ θὰ τὰ ἀλλάξετε ἀναλόγως τοῦ ποσοῦ ποὺ θὰ μαζέψετε μὲ ὡραία γραμματόσημα γιὰ τὴ συλλογή σας, ἢ θὰ τὰ πουλήσετε καὶ θ' ἀγοράσετε τετράδια, μολύβια, βιβλία ἢ ὅτι δήποτε ἄλλο.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
(Σκίτσο Ἰωάν. Καραμποΐτου)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μπροστὰ στὸν καινούργιο χρόνο

Ἦταν ἡ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς...

Τὸ βράδυ, τὰ μεσάνυχτα ἀκριβῶς, θὰ ἔκοβαν τὴ βασιλόπητα στὸ σπίτι, καὶ θὰ καλοσώριζαν τὸν καινούργιο χρόνο.

Ὁ Θάνος ἔνοιωθε ἀκόμη μιὰ ξεχωριστὴ χαρὰ γιὰ κεῖνο τὸ ξενύχτι. Ὅπως ὅλα τὰ παιδιά, ἦταν ἐνθουσιασμένος ποὺ ἦταν μέσα στὸ χρόνο κάποιες μέρες ποὺ εἶχε τὸ ἐλεύθερο νὰ καθήση μὲ τοὺς μεγάλους ὡς ὕστερα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, γιὰ νὰ γιορτάση μαζί τους κάποιο ξεχωριστὸ γεγονός.

Καὶ σήμερα, ὅπως εἶπε ὁ παπούς, δὲν ἦταν δὰ καὶ μικρὸ αὐτὸ ποὺ θὰ συνέβαινε: θὰ ξεπροβόδιζαν τὸν παλιὸ χρόνο, θὰ καλοσώριζαν τὸν καινούργιο. Καὶ γύρω ἀπὸ τὸ γιορτάσιμο οἰκογενειακὸ τραπέζι, θὰ εὐχόταν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον νὰ εἶναι χαρούμενος αὐτὸς ὁ χρόνος κι' εὐτυχισμένος.

Καθὼς περίμενε ὁ Θάνος τὰ μεσάνυχτα, κάθησε κοντὰ στὸν παπού, ποὺ κάπνιζε σιωπηλὸς μπροστὰ στὸ ἀναμμένο τζάκι.

Πῶς θὰ ἤθελε ὁ Θάνος ν' ἀρχίζαν μαζὶ κουβέντα! Τοῦ ἄρεσε ἰδιαίτερα νὰ κουβεντιάζη μὲ τὸν παπού αὐτὲς τὶς ἥσυχες ὧρες ὅταν ἡ φωτιὰ τριζοβολοῦσε χαρούμενα στὸ τζάκι, καὶ φώτιζε μὲ τὸ δικό της μοναχὰ φῶς τὸ δωμάτιο.

Ἡ φωνὴ τοῦ παπού ποὺ δὲν ἔβλεπε τὸ πρόσωπό του ἔτσι κατάχαμα ποὺ καθόταν μπροστὰ στὴν πολυθρόνα του, ἦταν ζεστή, παρήγορη, γνώριμη κι' ἀγαπημένη σὰν τὴ φλόγα.

— Δὲν μποροῦμε νὰ ζήσουμε χωρὶς φωτιά. Δὲν μποροῦμε νὰ ζήσουμε χωρὶς φῶς. Οὔτε καὶ χωρὶς ἀγάπη... συλλογιζόταν τὸ παιδί. Καὶ μέσα στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς του, ἡ φλόγα ποὺ ἔκανε τόσο χαρούμενες τὶς χειμωνιάτικες νύχτες, τὸ τζάκι ποὺ τοῦ ἔδινε τὴ βαθειὰ αἴσθηση ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ του, καὶ ἡ πολυαγαπημένη γνώριμη μορφὴ τοῦ παπού, ἑνώνονταν ὅλα μαζὶ κι' ἔφτιαναν κάτι ποὺ τὸν ἔκαναν τόσο πολὺ εὐτυχισμένο! Ἦταν τὸ σπίτι, ἡ οἰκογένεια, ἡ θερμὴ φωλιὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ τὴν ζεσταίνει ἡ φροντίδα τῶν μεγάλων, καὶ ἡ ξέγνοιαστη χαρὰ τῶν παιδιῶν...

Σὰν νὰ μάντεψε τὴν κρυφὴ του ἐπιθυμία ὁ παπούς, ἄρχισε ξαφνικὰ νὰ τοῦ μιλάη.

— Φεύγει ὁ παλιὸς χρόνος Θάνο μου, ἀπόψε... Καὶ τί παράξενο! Νομίζουμε ὅλοι πὼς εἶναι ἕνας ὁ γέρο Χρόνος ποὺ μᾶς ἀποχαιρετᾶ... Κι' ὡστόσο δὲν εἶναι ἔτσι... Τί λὲς Θάνο μου ἐσύ;

— Δὲν καταλαβαίνω παπού... Καὶ βέβαια ἕνας εἶναι!

— Ὄχι... Δὲν εἶναι ἕνας ὁ γέρο Χρόνος Θάνο μου. Ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὸ δικό του... Ὅλοι ἔχουν τὸ ἴδιο ὄνομα, τὸ ἴδιο νούμερο νὰ ποῦμε — 1950 ἢ 1951 — ἀλλὰ κανένας δὲν μοιάζει μὲ τὸν ἄλλον, ὅπως δὲν μοιάζει ποτὲ ἐντελῶς ὁ ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ διπλανό του... Ὁ χρόνος ποὺ φεύγει ἀπόψε, εἶναι γιὰ σένα ὁ δικός σου. Τὸ 1951 τῆς δικῆς σου ζωῆς... Πέρυσι... Πέρυσι τέτοια μέρα, στὸν ἔδωσε ὁ Θεὸς καινούργιον... Εἶχε νὰ ζήση τριακόσιες ἑξῆντα πέντε μέρες ἀκριβῶς... Τριακόσιες ἑξῆντα πέντε ἀτελείωτες μέρες. Στὸν χάρισε ὁ Θεός, ὁ ἴδιος ὁ Πλάστης ποὺ χαρίζει τὴ ζωή, περιμένοντας νὰ δῆ, τί θὰ τὸν ἔκανες... Γιατὶ ὁ γέρο Χρόνος ποὺ φεύγει ἀπὸ τὸν κάθε ἄνθρωπο, ξαναγυρίζει σὲ Κεῖνον ποὺ τὸν ἔστειλε στοὺς ἀνθρώπους... Γιὰ προσπάθησε νὰ συλλογιστῆς, Θάνο μου, τὸ γέρο Χρόνο ποὺ γυρίζει φεύγοντας ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο ἀνάξιο! Θαρρῶ πὼς τὸν ἀκούω νὰ μιλάη στὸν Πλάστη...

— Σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ μ' ἔστειλες Κύριε, ἄδικα πῆγα τὸ θεϊκό σου δῶρο τῶν τριακοσίων ἑξῆντα πέντε ἡμερῶν... Εἶχε στὰ χέρια του τὴν κάθε μέρα τῆς ζωῆς μου. Καὶ σὲ τί τὶς χρησιμοποίησε Κύριε; Δὲν χρησιμοποίησε αὐτὲς τὶς μέρες ποὺ τοῦ χάρισες οὔτε γιὰ νὰ κάνη τὸ θέλημά Σου, οὔτε γιὰ νὰ γίνη καλύτερος, οὔτε γιὰ νὰ γίνη πιὸ γνωστικός, οὔτε γιὰ νὰ φανῆ πιὸ χρήσιμος σὲ κείνους ποὺ περιμένουν τόσα ἀπ' αὐτόν! Σὰν τὸν ἀνάξιο δοῦλο ποὺ πῆρε τὸ τάλαντο καὶ τόκρυψε στὴ γῆ, πῆρε τὶς τριακόσιες ἑξῆντα μέρες ποὺ τοῦ ἔφερα καὶ τὶς σπατάλησε, Κύριε, ἄσκοπα κι' ἀνόητα! Ὦ Κύριε, γυρίζω τώρα σὲ Σένα πικραμμένος γιὰ τὰ ὅσα δὲν ἔκανε αὐτός, ποὺ μ' ἔστειλες νὰ γίνω ὁ Χρόνος τῆς ζωῆς του! Καὶ γυρίζω ἀκόμη ἀφανισμένος γιὰ τὰ ὅσα ἐνάντια στὸ θέλημά σου ἔπραξε... Ὦ Κύριε! Πῶς θὰ παρηγορηθῶ ποτὲ πὼς ἤμουν τὸ 1951 ἐκείνου τοῦ ἀνθρωπάκου;

— Ἐνῶ γιὰ τὸν ἄξιο, τί λέει ὁ παλιὸς Χρόνος παπού; βιάστηκε νὰ ρωτήση ὁ Θάνος.

— Γιὰ τὸν καλό, γυρίζει στὸν Πλάστη δείχνοντας Θάνο μου, τὴ χαρὰ ποὺ δείχνει ὁ ἄξιος ἀκόλουθος ἄξιου ἀφέντη. Πῶς βιάζεται ν' ἀνιστορήση τὰ ὅσα ἔπραξε ὁ ἄνθρωπος ποὺ δικός του ἦταν ὁ Χρόνος, πῶς βιάζεται νὰ τοῦ πῆ τὰ πόσα χώρεσαν στὶς 365 του ἡμέρες!

— Στεῖλε του τὴν εὐλογία Σου Κύριε, γιατὶ αὐτὸς δὲν σπατάλα τὸ χρόνο τῆς ζωῆς του! παρακαλεῖ. Ὦ πόσο εὐτυχισμένος εἶναι ὁ Καινούργιος χρόνος ποὺ δίνεται σ' αὐτόν! Ὦ πόσα ἔχει νὰ κάνη καὶ μ' αὐτόν! Πιότερα ἀπ' ὅσα κάναμε, ἀπ' ὅσα ἐπιτύχαμε μαζί! Ἔδειξε πὼς ἐκτιμᾶ τὸ θεῖο Σου δῶρο. Ἔδειξε πὼς καταλαβαίνει τί ἀξία καὶ τί σημασία ἔχει ἡ κάθε μέρα ποὺ τοῦ χάρισες!

Ὁ Θάνος χαμογέλασε.

— Ἀλήθεια! Ποτὲ δὲν συλλογίστηκα, εἶπε, πὼς ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἕνα δικό του Χρόνο. Κι' ὡστόσο ἔπρεπε νὰ τὸ συλλογιστῶ, ἀφοῦ ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔχει μιὰ δική του, ξεχωριστὴ ζωή. Μέσα στὸν κάθε χρόνο, ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μικρὸ παιδί, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάνη νὰ χωρέσουν ὅσα πρέπει νὰ κάνη αὐτὲς τὶς 365 μέρες. Γιατὶ ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε σὰν ἕνα θεϊκὸ χάρισμα τὴ ζωή, γιὰ νὰ τὴν ζήσουμε σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του. Σύμφωνα δηλαδὴ παπού μὲ ἕνα ὑψηλὸ ἰδανικό...

— Καὶ τί ἐννοεῖς Θάνο μου, λέγοντας «Ὑψηλὸ ἰδανικό»;

— Μοῦ τόχεις ἐξηγήσει: κάνοντας πάντα τὸ χρέος σου ἀπέναντι στὴν οἰκογένειά σου, στὴν πατρίδα σου, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα στὸ Θεό. Τότε εἶσαι ἄξιος γι' αὐτὴ τὴ ζωὴ ποὺ σοῦ δόθηκε... Τότε εἶσαι ἄξιος γι' αὐτὲς τὶς 365 μέρες ποὺ στὸ χέρι σου εἶναι νὰ μὴ τὶς ἀφήσης νὰ περάσουν καὶ νὰ χαθοῦν χωρὶς νὰ κάνης κάτι ποὺ ν' ἀξίζη τὸν κόπο.

— Εἶμαι τόσο εὐχαριστημένος Θάνο μου ποὺ καταλαβαίνεις πιὰ ἀμέσως ὅτι θέλω νὰ σοῦ πῶ, ἔκανε ὁ παπούς. Ὡστόσο πρέπει νὰ σοῦ πῶ ἀκόμη πὼς ὄχι μονάχα ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ τὸ κάθε ἔθνος, καὶ ἡ κάθε ὁμάδα τῶν ἀνθρώπων εἴτε μικρὴ εἶναι εἴτε μεγάλη, ἔχει κι' αὐτὴ τὸ δικό της Χρόνο, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶναι ὑπεύθυνη... Γιατὶ ὄχι μονάχα ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ τὸ κάθε σύνολο γιὰ νὰ εἶναι εὐλογημένο ἀπὸ τὸ Θεό, πρέπει νὰ πράττη σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του, σύμφωνα μὲ κάποια ὑψηλὰ ἰδανικά. Καὶ τὰ σύνολα ἢ τὰ Ἔθνη ποὺ δὲν καταλαβαίνουν αὐτὴν τὴν τόσο μεγάλη καὶ σημαντικὴ ἀλήθεια, ἀργὰ ἢ γρήγορα, Θάνο μου, θὰ τὸ πληρώσουν.

— Πόσο εὐτυχισμένοι θὰ ἦταν οἱ ἄνθρωποι — ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς γῆς παπού — ἂν καταλάβαιναν πὼς ἡ κάθε ὥρα τῆς ζωῆς τους εἶναι κάτι ποὺ τοὺς δίνεται γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσουνε σωστά. Ἂν μποροῦσαν νὰ ξεπροβοδίζουν κάθε παραμονὴ τοῦ νέου Ἔτους τὸν παλιὸ Χρόνο, μὲ τὸ συναίσθημα πὼς ἔκαναν μὲ ἀγάπη καὶ κατανόηση τὸ χρέος τους, σὲ τούτη τὴν πανόμορφη Πλάση τοῦ Θεοῦ!

— Ναὶ Θάνο μου... Καὶ φέτος ὅπως καὶ τ' ἄλλα χρόνια, τὰ μεσάνυχτα ἀκριβῶς, θὰ σοῦ δοθῆ ὁ νέος χρόνος. Ἄχραντος, καινούργιος, καρτερῶντας ἀπὸ σένα νὰ τὸν κάνης γόνιμο μὲ τὴ μελέτη σου, πλούσιο ἀπὸ ἔργα καὶ αἰσθήματα καλά... Πολλοὶ τέτοιοι χρόνοι, ποὺ φεύγουν τὴν τελευταία μέρα τοῦ Δεκέμβρη σὰν πρεσβύτες «πλήρεις ἡμερῶν» ποὺ ἔζησαν μέσα σ' ἕνα ἀδιάκοπο κι' εὐτυχισμένο μόχθο, κάνουν τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εὐλογημένη... Ἄμποτε νὰ τὸ νοιώσης βαθειὰ αὐτὸ παιδί μου, καὶ νὰ καταλάβης πὼς ἡ κάθε μέρα ποὺ περνάει, ἡ κάθε ὥρα ποὺ πετάει μ' ἕνα φτερούγισμα πουλιοῦ, φεύγει καὶ χάνεται ἀγύριστα. Κι' ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνωμε τὴν ἡμέρα αὐτή, αὐτὴν τὴν ὥρα καὶ δὲν τὸ χωμε κάνει, δὲν χωράει σ' ἄλλη μέρα καὶ σ' ἄλλη ὥρα... Γιατὶ οἱ μέρες καὶ οἱ ὧρες ποὺ δὲν χρησιμοποιήθηκαν καλά, μένουν ἄδειες καὶ παραπονεμένες. Καὶ κάποτε θάχωμε νὰ δώσωμε λόγο γι' αὐτές...

— Ἀνυπομονῶ νάρθη ὁ καινούργιος χρόνος, εἶπε ὁ Θάνος. Μοῦ φαίνεται πὼς φέτος, θὰ ξέρω καλύτερα ἀπὸ πέρυσι πὼς νὰ τὸν χρησιμοποιήσω ὅπως πρέπει — ὅπως μοῦ λές...

— Γιατὶ εἶσαι πιὸ μεγάλος φέτος ἀπὸ πέρυσι, εἶπε ὁ παπούς. Κι' αὐτὸ εἶναι ποὺ ξεχωρίζει τὸ πιὸ μεγάλο παιδὶ ἀπὸ τὸ νήπιο, τὸν γνωστικὸ ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν ἀνόητο: ὅτι αὐτοὶ μποροῦν νὰ ζοῦν ὑπεύθυνα...

— Θέλω κι' ἐγὼ νὰ ζῶ ὑπεύθυνα, παπού! εἶπε ὁ Θάνος. Γιὰ νὰ εἶναι ἡ ζωή μου εὐλογημένη — ὅπως εἶναι ἡ δική σου...

— Μακάρι παιδί μου, εἶπε ὁ παπούς. Κι' ὁ γεροπαπούς σου θὰ σοῦ εὐχηθῆ χαρὰ καὶ ὑγεία γιὰ τὸν καινούργιο χρόνο ποὺ θὰ ἀξιώση περισσότερη προσπάθεια γιατὶ ἐφέτος ἔχει 366 μέρες, ποὺ θὰ πρέπει νὰ γεμίσης μὲ τὰ ἔργα σου.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Κώστας: Σπῦρο, ἔλα νὰ χορέψουμε.

Σπῦρος: Μπὰ δὲν ἔρχομαι.

Κώστας: Μωρὲ θὰ ἔρθης καὶ θά... χορέψης.

⁂

Μάριος: Μαμᾶ μὲ κλώτσησε ὁ γάϊδαρος.

Μαμά: Καλὰ σοῦ ἔκανε ἀφοῦ τὸν τραβᾶς ἀπὸ τὸ αὐτί του.

Μάριος: Ὄχι μαμᾶ, ἀπὸ τὸ πόδι τὸν τράβηξα.

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΛΑΠΠΑΣ
Παιδόπολη Ζηροῦ

⁂

Στὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας.

Δάσκαλος: Πῶς λέγονται, Νίκο, οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τοῦ Πόντου;

Νῖκος: Μὰ... ποντικοί...

ΝΕΡΑ·Ι·ΔΟΠΑΙΔΟ

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ

Παρὰ τὴν ἐπιθυμία τῆς Διευθύνσεως τοῦ περιοδικοῦ νὰ μὴν αὐξήση τὴν τιμὴ τοῦ φύλλου καὶ τὶς συνδρομές, οἱ συνθῆκες ἐκδόσεως (ὑπερτριπλασιασμὸς τῆς τιμῆς τοῦ δημοσιογραφικοῦ χαρτιοῦ καὶ διπλασιασμὸς τῶν ἄλλων ἐξόδων) τὴν ὑποχρεώνει νὰ κανονίσῃ τὶς συνδρομὲς ἐπὶ ἄλλων βάσεων. Ἀπὸ τὸ σημερινὸ 49ο φύλλο ἡ τιμὴ τοῦ περιοδικοῦ κατὰ τεῦχος ὁρίζεται σὲ 2.000 δραχμές.

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ ἐπίσης ὁρίζεται:

1ον) Γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔζησαν σὲ παιδοπόλεις καὶ γενικὰ τὰ παιδιὰ τῶν συμμοριοπλήκτων περιοχῶν παραμένει ἡ ἴδια, δηλαδὴ δρχ. 10.000.

2ον) Γιὰ τὰ ἄπορα παιδιὰ δρχ. 15.000, ἑξάμηνη 10.000. (Ἡ ἀπορία κάθε παιδιοῦ θὰ βεβαιώνεται ἀπὸ τὸ ἴδιο μὲ μιὰ σχετικὴ ἐνυπόγραφη δήλωση).

3ον) Γιὰ τὰ εὔπορα παιδιά: δραχμαὶ 25.000, ἑξάμηνη 15.000.

4ον) Διὰ τὰ σχολεῖα καὶ τὰς Κοινότητας δρχ. 50.000.

5ον) Διὰ τοὺς Δήμους, τοὺς ὀργανισμοὺς κλπ. δραχμαὶ 100.000.

Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἐγγραφῆ συνδρομητὴς ἂν δὲν προπληρώση τὴ συνδρομή του.

Ἐπειδὴ ἡ συνδρομὴ καὶ ἔτσι ποὺ κανονίζεται γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους εἶναι μικρὴ καὶ δὲν καλύπτει παρὰ ἕνα ποσοστὸ ἀπὸ τὰ ἔξοδα ἐκδόσεως, παραμένει πάντα ὁ θεσμὸς τῆς προαιρετικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ περιοδικοῦ.

Τὸ περιοδικὸ ἐλπίζει ὅτι οἱ εὔποροι ἀπὸ τοὺς φίλους του θὰ θελήσουν νὰ τὸ βοηθήσουν εἰς τὸ ἔργον του προσφέροντας τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά τους.

Παρακαλῶ ὅσους μοῦ ἔστειλαν συνδρομὴ τοῦ περιοδικοῦ σύμφωνα μὲ τὰ παλιὰ τιμολόγια νὰ τὴν συμπληρώσουν.

Τὰ παλαιὰ τεύχη τῶν δύο πρώτων τόμων μεμονωμένα, γιὰ τὶς παραγγελίες ποὺ θὰ γίνουν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου, θὰ διατίθενται ἀντὶ 3.000 δραχμῶν τὸ καθένα.

Οἱ τόμοι 1950 καὶ 1951 ἄδετοι θὰ τιμῶνται 30.000 δραχμές. Ὁ δεμένος τόμος τοῦ 1951 θὰ πωλεῖται πρὸς 50.000 δραχμές.

Καμμιὰ παραγγελία δὲν θὰ ἐκτελεῖται ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ ἀντίτιμο.

Τὸ «ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ»

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΝΕΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Εἰς τὴν Σκάρφεια Λοκρίδας ἱδρύθηκε σύλλογος μὲ τὸν τίτλο «Ἡρωϊκὴ Ζωή». Πρόεδρός του ὁ Ἰωάννης Τσιμπλιάρης. Γραμματέας ὁ Εὐστάθιος Μουστρογιάννης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Μὲ μεγάλη μας χαρὰ ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἱδρύθηκε παράρτημα τοῦ συλλόγου μας στὴ Χίο ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Κουρσάρου Φ. Τοὺς εὐχόμεθα καλὴ πρόοδο στὸ δύσκολο καὶ ἱερὸ σκοπό τους.

Σύλλογος ΙΩΝΙΚΗ ΦΛΟΓΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΔΑΔΩΝ» - ΧΑΝΙΑ

1ος Φιλολογικὸς Διαγωνισμὸς

Προκηρύσσουμε τὸν 1ον φιλολογικὸ διαγωνισμὸ μὲ θέμα: «Πῶς μοῦ ἀρέσει νὰ ζῶ». Συμμετοχὲς — πεζὸ ἢ ποίημα — ἀλλὰ καὶ ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ παράρτημα, θὰ στέλνεται στὴν ἑξῆς διεύθυνση: Στέλιον Σμπυράκην, πλατεῖα Δεξαμενῆς 18, Χανιά. Προθεσμία δίμηνη ἀπὸ τὴ δημοσίευση. Βραβεῖα πρωτότυπα.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ «ΔΑΔΩΝ» ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Πρόβλημα 1ον. Βαθμοὶ 6

Ἕνας πλούσιος στέλνει σὲ 2 κατεστραμμένα χωριὰ 100 ὀκ. λάδι. Δὲν ἔχει ὅμως ἐκείνη τὴ στιγμὴ παρὰ 3 δοχεῖα. Τὸ ἕνα χωράει 70 ὀκ., τὸ ἄλλο 100 ὀκ. καὶ τὸ τρίτο 30 ὀκ. Ἐμοίρασε τὸ λάδι χωρὶς νὰ μεταχειρισθῆ ζυγὸ μεταφέροντάς το καταλλήλως ἀπὸ τὸ ἕνα δοχεῖο εἰς τὸ ἄλλο. Πῶς τὸ ἐμοίρασε ὥστε νὰ στείλη καὶ στὰ δυὸ χωριὰ τὴν ἴδια ποσότητα;

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ΤΙΣ ΦΡΑΣΕΙΣ

1) Βαθμοὶ 3. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

2) Βαθμοὶ 4. Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὑρίσκεται ἐντὸς ἡμῶν.

3) Βαθμοὶ 3. Γηράσκω ἀεὶ διδασκόμενος.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΒΑΘΜΟΙ 7

Μέσα στὰ κάστρα κατοικῶ καὶ εἰς τοὺς κάμπους περπατῶ, ἔχω σκοπὸ καὶ πολεμῶ, ἔχω καὶ ὅπλο καὶ κτυπῶ. Τοὺς κόπους μου τρώει ἡ φωτιά, γυναῖκες, ἄνδρες καὶ παιδιά.

Τί εἶναι;

Προθεσμία μέχρι 15 Φεβρουαρίου 1952. Συμμετοχὲς στείλατε: Βασίλειον Παπαδάκην, ὁδὸς Γερακάρη 20, Ρέθυμνον - Κρήτης.

Βραβεῖα ἐκλεκτὰ καὶ χρήσιμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΔΑΔΩΝ» ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Σ' ὅλα τὰ Χριστιανόπουλα, Ὁμαδόπουλα, Κατηχητόπουλα, σ' ὅλα μας τὰ μέλη καὶ τοὺς «πεννομάχους», μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ καινούργιου χρόνου, ἀπευθύνουμε ἕνα θερμὸ ἀδελφικὸ χαιρετισμό. Εὐχόμαστε πνευματικὴ προκοπή, ὄμορφες καὶ εὐγενικὲς ἐπιδιώξεις καὶ ἀποφάσεις καὶ πιὸ ὄμορφες ἐπιτυχίες. Τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεέμ, ἂς ὁδηγεῖ τὰ βήματά μας πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ ὑπόσχεται μιὰ καινούργια Ἑλλάδα...

ΔΑΔΕΣ

ΞΕΚΑΘΑΡΙΣΜΑΤΑ...

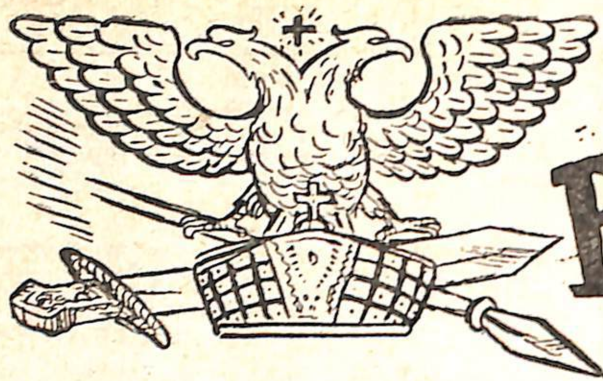
Θέλοντας νὰ γίνουμε μὲ τὸν καινούργιο χρόνο ὁ καλύτερος σύλλογος τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀρχίζουμε μερικὰ ἀπαραίτητα ξεκαθαρίσματα:

1ο) Ὅλα μας τὰ παλαιὰ καὶ νέα μέλη, καθὼς καὶ οἱ «πεννομάχοι» ποὺ θέλουν νὰ προσχωρήσουν στὸν σύλλογό μας, ΠΡΕΠΕΙ νὰ ὑποβάλλουν στὴν Διεύθυνση τοῦ Συλλόγου, ἔγγραφη δήλωση, ὅτι πραγματικὰ θέλουν νὰ μείνουν στὸ σύλλογο, ἐφαρμόζοντας ΚΑΤΑ ΓΡΑΜΜΑ τὸ καταστατικὸν καὶ κάθε ἀπόφαση τοῦ Δ. Σ. Ἡ δήλωση πρέπει νὰ ὑποβληθῆ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ μέχρις τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1952. Τονίζουμε ὅτι τὴν δήλωση θὰ τὴν ὑποβάλλουν ΟΛΑ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ τὰ μέλη καθὼς καὶ οἱ «πεννομάχοι» ποὺ θέλουν νὰ προσχωρήσουν. Σὲ περίπτωση ποὺ μέλος δὲν θὰ ἔχη ὑποβάλει δήλωση θὰ ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ, ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ καὶ ἂν εἶναι.

2ον) Ἀπὸ τῆς 15ης Φεβρουαρίου 1952, δὲν θεωροῦνται ὅτι ἀνήκουν στὸν σύλλογο, τὰ παραρτήματα ἢ μέλη ποὺ δὲν ἐφαρμόζουν καὶ παραβαίνουν τὸ καταστατικό. Χρειάζεται — ἀλλοιῶς δὲν θὰ προοδεύσουμε — ΑΠΟΛΥΤΩΣ ἐφαρμογὴ τοῦ καταστατικοῦ. Θὰ ΔΙΑΓΡΑΦΟΥΝ λοιπὸν καὶ ἡ διαγραφὴ — ὅπως καὶ κάθε ἄλλη διαγραφὴ — θὰ γνωστοποιῆται ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν γιὰ τὸ τράνωμα τοῦ Συλλόγου...

ΔΑΔΕΣ

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

25ον.

(Οἱ νέοι ἀναγνῶστες μποροῦν νὰ διαβάσουν περίληψη τοῦ μυθιστορήματος στὴ σελίδα 23).

Ἀναθρεμμένη ὅπως ἦταν ἀπὸ τὸ γερο-Παγράτη, μὲ τὸ μίσος τῶν Βουλγάρων, γιὰ νὰ ἐνδιαφέρεται στὸν Κωνσταντῖνο θὰ πεῖ πὼς τὸν ἤξερε Ἕλληνα. Μὰ τότε πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ μὴ γνωρίζει καὶ τὸ ἀληθινὸ ὄνομα τοῦ Ἀσάν; Καὶ ἂν τὸ ἤξερε, γιατὶ αὐτὴ ἡ ἔχθρα;

Ἔπειτα καὶ ὁ Κωνσταντῖνος δὲν τὴ γνώριζε, ἀφοῦ ὅταν τὴν εἶδε ἀπέξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι ρώτησε ποιὰ ἦταν.

Τὰ γύριζε καὶ τὰ ξαναγύριζε ὁ Γρηγόρης στὸ κεφάλι του, μὰ ἀπάντηση δὲν ἔβρισκε. Μόνη ἐκείνη μποροῦσε νὰ τὰ ἐξηγήσει, καὶ ἀκόμα δὲν εἶχε βρεῖ περίσταση νὰ τὴ ρωτήσει.

Ἀπὸ τὴν παραμονὴ ἦταν ἀπύρετη, μὰ σὰ βυθισμένη καὶ πολὺ ἀδύνατη. Ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, ὁ καλόγερος προσπάθησε νὰ κουβεντιάσει μαζί της, μάταια ὅμως. Βαστοῦσε τὸ χέρι του στὰ δικά της, λιγνὰ καὶ χλωμά, λιωμένα καὶ αὐτὰ ἀπὸ τόσων μερῶν θέρμη.

Μόνο μιὰ στιγμὴ βγῆκε ἀπὸ τὴν ἀτονία της. Ὁ Γρηγόρης μιλοῦσε γιὰ τὸ μέλλον της. Καὶ τῆς ἔλεγε πὼς τώρα ποὺ πέθανε ὁ δύστυχος πατέρας του, τίποτα πιὰ δὲν τὴ βαστοῦσε στὰ βουλγάρικα χώματα, καὶ θὰ τὴν πήγαινε στὸν Αὐτοκράτορα, ποὺ τὴ γύρευε καὶ θὰ τῆς ἔδινε ἀμέσως στὴν αὐλή του τὴ θέση ποὺ τῆς ἔπρεπε.

Ἡ Ἀλεξία ἄκουε σιωπηλά, σὰ νὰ ἦταν καμιὰ ξένη ἱστορία ποὺ τῆς ἔλεγαν. Μὰ ὅταν ὁ καλόγερος πρόσθεσε,«Κοίταξε νὰ γειάνεις γρήγορα, αὔριο κιόλα νὰ φύγομε ἂν μπορεῖς...» σὰ νὰ ξύπνησε ξαφνικά, καὶ μὲ ἀδημονία εἶπε:

—Ὄχι!... Δὲν μπορῶ...Δὲν τελείωσα ἀκόμα...

— Τί δὲν τελείωσες; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

Μὰ τὸ νευρικό της τρεμούλιασμα τὴν ξανάπιασε, καὶ ὁ Γρηγόρης λυπήθηκε τὴν ἀγωνία της, καὶ δὲν ἐπέμεινε κείνη τὴν ὥρα.

—Ἀργότερα, σκέφθηκε, ἴσως μόνη της μοῦ ξεμολογηθεῖ τὸ πονετικό της μυστικό.

Καὶ κοιτάζοντας μελαγχολικὰ τὸ λασπωμένο δρόμο, συλλογίζουνταν τὸν Νικήτα, ποὺ ὅσο καὶ νὰ μόχθησε, ὅσο καὶ νὰ ἔκανε, δὲν μπόρεσε νὰ τὸν βρεῖ οὔτε σὲ ξενῶνες, οὔτε στὴν ἀγορά, οὔτε στὶς ἐκκλησίες. Παντοῦ τὸν εἶχε ζητήσει ὅπου μποροῦσε νὰ εἶχε περάσει, μὰ πάντα ἀνώφελα.

Καὶ θυμοῦνταν τὰ λόγια ποὺ εἶχε πεῖ ἡ Ἀλεξία τὴν πρώτη νύχτα: «Ἔφυγε μὲ τὸν Τσάρο, πῆγε νὰ βρεῖ τὸν Ἀσάν». Μὴν εἶχαν ἔννοια αὐτὰ τὰ λίγα λόγια, ποὺ τὰ εἶχε πάρει γιὰ παραμιλητά; Καὶ ποιὸς ἦταν ὁ ἄγνωστος ποὺ δὲν τὸν εἶχε ὀνομάσει ἡ κόρη;

Κάποια συντροφιὰ ἔφθανε κείνη τὴν ὥρα στὴν ταβέρνα.

Ὁ Γρηγόρης ἔσκυψε ἀπὸ τὸ παράθυρο νὰ δεῖ.

Ἦταν δυὸ χωρικοὶ μὲ τὰ μουλάρια τους.

Μὰ μόλις τοὺς καλοκοίταξε, ὁ καλόγερος τραβήχθηκε μέσα κι ἔκλεισε βιαστικὰ τὸ παράθυρο.

Μιὰ στιγμὴ κοντοστάθηκε καὶ δίστασε. Ὕστερα ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε ἔξω, χωρὶς νὰ παρατηρήσει τὴν Ἀλεξία ποὺ ἀνασηκωμένη στὸν ἀγκώνα, δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια της ἀπὸ πάνω του.

Βγῆκε χωρὶς νὰ καλοκλείσει τὴν πόρτα, κι εὐθὺς σηκώθηκε ἡ κόρη καὶ τὸν ἀκολούθησε.

Ὁ Γρηγόρης πῆγε ἴσια στὴν ταβέρνα, ὅπου κάμποσοι περαστικοί, οἱ περισσότεροι στρατιωτικοί, ἔπιναν κι ἔτρωγαν.

Πίσω του, ἀπαρατήρητη, μπῆκε καὶ ἡ Ἀλεξία.

— Κοροφέξαλα! ἀποκρίθηκε θυμωμένα...

Ἡ βραδιὰ ἦταν συννεφιασμένη καί, στὴν ταβέρνα, τ' ἀναμμένα ἀλειμματοκέρια ἔβγαζαν καπνὸ καὶ βόχα βαριὰ ποὺ ἔπιανε στὸ λαιμό. Κοίταξε γύρω της νὰ βρεῖ κανένα σκοτεινὸ μέρος νὰ χωθεῖ.

Στὸ γώνιασμα ἑνὸς παραθύρου, βαθὺ καὶ σκιερό, κάθουνταν δυὸ στρατιῶτες. Ἡ Ἀλεξία πῆγε καὶ ζάρωσε στὴν ἀντικρινὴ γωνιὰ τοῦ παραθύρου. Ὁ ἕνας τὴν κοίταξε καὶ κάτι ψιθύρισε τοῦ συντρόφου του.

—Ἄ, μπά! εἶπε ὁ ἄλλος. Εἶναι ἡ Βουβή μας. Πὲς πὼς δὲν εἶναι δῶ. Μπαίνει ἔτσι ὅπου βρεῖ, καὶ ζεσταίνεται, τὸ δύστυχο, γιατὶ δὲν ἔχει σπίτι...

Καὶ ξανάπιασαν τὴν κουβέντα τους. Ἡ Ἀλεξία ὅμως δὲν πρόσεχε. Ὁ νοῦς της ἦταν ὅλος σὲ δυὸ χωρικοὺς ποὺ ἔστεκαν κοντὰ στὸ τζάκι καὶ παράγγελναν τοῦ δούλου φαγὶ καὶ κρασί.

Ὁ Γρηγόρης εἶχε καθήσει κοντά τους καὶ τοὺς κοίταζε, γυρεύοντας ἀφορμὴ νὰ τοὺς μιλήσει.

Καθὼς γύρισαν, ἡ Ἀλεξία ἀναγνώρισε τὸν ἕνα. Ἦταν ὁ Δραξάν.

Τὸν ἄλλο δὲν τὸν γνώριζε, μὰ παρατήρησε πὼς ἦταν κουλός.

Μόλις τελείωσαν τὸ παζάρεμα, οἱ χωρικοὶ κάθησαν νὰ φάγουν κοντὰ στὸν Γρηγόρη, καὶ ἀμέσως ἔπιασαν κουβέντα.

— Καλῶς σὲ βρήκαμε, ἅγιε πατέρα, εἶπε ὁ κουλός. Ἐσὺ δὲν ἤσουν ποὺ ἀνταμώσαμε κάπου σ' ἕνα χωριό...

— Τὴ βραδιὰ ποὺ κάηκε τὸ Βουτέλιο, εἶπε ὁ Γρηγόρης. Ναί, ἐγὼ εἶμαι...

Μὰ ξαφνικά, κάτι παράξενα λόγια τῶν στρατιωτῶν κοντά της κίνησαν τὴν προσοχὴ τῆς Ἀλεξίας.

—Ἂν μπεῖ μέσα, μπορεῖ νὰ μᾶς δεῖ, εἶπε ὁ ἕνας. Καὶ τότε, τρέχα γύρευε. Θὰ μᾶς ξεφύγει πάλι.

—Ἐμένα δὲ μὲ ξέρει, εἶπε ὁ ἄλλος, οὔτ' ἐγὼ δὲν τὸν ξέρω. Ἄλλαξε θέση μαζί μου. Ἐδῶ πέφτει σκιὰ καὶ δὲ θὰ σὲ ἀναγνωρίσει...

Καὶ σηκώθηκαν καὶ ἄλλαξαν θέση.

Ἡ Ἀλεξία τοὺς κοίταξε πιὸ προσεκτικά. Τὸν ἕνα, ἐκεῖνον ποὺ κρύβουνταν, τὸν ἀνεγνώρισε ἀπὸ τὸ σημαδεμένο του πρόσωπο. Ἦταν ὁ μυστικοσύμβουλος τοῦ Ἰβάτζη, ποὺ μὲ τὸ βούνευρο τοῦ εἶχε σχίσει ὁ Κωνσταντῖνος τὸ πρόσωπο.

— Πιάστηκα ὅμως καθισμένος τόσην ὥρα ἐδῶ, εἶπε ὁ ἄλλος. Μπορεῖ νὰ πάγει ἀλλοῦ, αὐτός, καὶ νὰ μὴν ἔλθει καθόλου στὴν ταβέρνα.

— Θὰ ἔλθει, ψιθύρισε ὁ σημαδεμένος. Γυρεύει τὸν Δραξάν...

Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Δραξὰν γελοῦσε δυνατά.

— Μόνο ἐγὼ ὡστόσο δὲν κατάφερα νὰ τὸν δῶ ποτὲ αὐτὸν τὸν περίφημο φτεροπόδαρο Ἀσάν, εἶπε, καὶ ἡ Ἀλεξία τὸν ἄκουσε καὶ ἀνατρίχιασε στὴ γωνιά της. Λένε πὼς ὁ Σαμουὴλ δὲν τὸν ἐσύγκρινε μὲ κανέναν ἄλλο ἀγγελιοφόρο. Εἶναι ἀλήθεια;

— Ναί, εἶπε ὁ κουλός. Δὲν ξέρω πῶς τὰ καταφέρνει, μὰ πιὸ γρήγορα πηγαίνει αὐτὸς πεζῆ τὶς εἰδήσεις, παρὰ οἱ ἄλλοι ἀγγελιοφόροι μὲ ἄλογο.

— Καὶ τὸν γυρεύεις, λές, δάσκαλε; ρώτησε ὁ Δραξὰν τὸν Γρηγόρη. Τί τὸν θέλεις;

— Εἶναι φίλος μου, εἶπε ὁ Γρηγόρης. Μὴν ξέρετε ἂν βρίσκεται τώρα μὲ τὸν Τσάρο;

Τῆς φάνηκε τῆς Ἀλεξίας πὼς ἡ κάμαρα ὅλη γύριζε.

Φίλος του! Ὁ Γρηγόρης!

Στηρίχθηκε στὸ πεζούλι τοῦ παράθυρου κι ἔκλεισε τὰ μάτια. Ὅλη ἡ ἀνθρωπότης λοιπὸν τὴν ἐγκατέλειπε;

Τόσο βούιζαν τ' αὐτιά της, ποὺ κάμποση ὥρα δὲν ἄκουσε τίποτα.

Καὶ πάλι τὰ ψιθυρίσματα τῶν στρατιωτῶν τὴν ξύπνησαν.

— Λέγω νὰ φύγομε, εἶπε ὁ ἕνας, βαρέθηκα!

— Κοροφέξαλα! ἀποκρίθηκε θυμωμένα ἀλλὰ χαμηλόφωνα ὁ σημαδεμένος. Τὸ πουγγὶ τὸ τσέπωσες! Τώρα κάθου καὶ φύλαγε.

Ἡ Ἀλεξία ἔριξε μιὰ ματιὰ κατὰ τὴν πόρτα. Λίγα βήματα εἶχε νὰ κάνει γιὰ νὰ τὴ φθάσει... Ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν πνιγερὴ μὲς στὴν κάμαρα, καὶ τὰ λόγια τοῦ Γρηγόρη, ποὺ τὰ εἶχε ἀκούσει, χτυποῦσαν σὰ σκερπανιὲς στὸ μυαλό της. Νὰ ἔβγαινε ἔξω, στὸν κρύο ἀέρα! Νὰ ἔτρεχε ὡς ἀντίκρυ. Νὰ κρυβόνταν στὴν κάμαρά της!... Νὰ μὴ βλέπει, νὰ μὴν ἀκούει πιά...

Μὰ ἀπὸ τὴ θέση του ὁ Γρηγόρης θὰ τὴν ἔβλεπε, θὰ τὴν ἀκολουθοῦσε...

Δὲν τὸ πίστεψε πὼς ὁ Γρηγόρης ἦταν φίλος τοῦ Ἀσάν, δὲν μποροῦσε ὁ γιὸς τοῦ Παγράτη νὰ ἔχει φίλο τὸ Βούλγαρο, τὸν ἀγγελιοφόρο τοῦ Σαμουήλ. Μὰ ποιὸ λόγο κρυφὸ εἶχε, ἄραγε, νὰ ρωτᾶ ὅποιον ἔβλεπε, ποῦ βρίσκουνταν ὁ Ἀσάν, ὅπως τὴν εἶχε ρωτήσει καὶ κείνη στὸ βουνὸ ἀπάνω;

Ὁ νοῦς της σκοτίζουνταν.

— Θὰ τὸν ρωτήσω... σκέφθηκε. Θὰ τὸν ρωτήσω...

Ἔξαφνα ἡ πόρτα τοῦ δρόμου ἄνοιξε ἀπότομα, κι ἕνας ξυλοκόπος, μ' ἕνα τσεκούρι στὸ χέρι, μπῆκε μέσα ὁρμητικά.

Ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος.

Ἔριξε στὴν κάμαρα μιὰ γοργὴ ματιά. Τὸ βλέμμα του ἔπεσε στοὺς δυὸ χωρικούς, καθισμένους κοντὰ στὸ τζάκι μὲ τὸν Γρηγόρη.

—Δραξάν, βροντοφώνησε, τί κάνεις ἐδῶ μὲ τὸν Ρωμαῖο, ὅταν ὁ Αὐτοκράτορας τῶν Ἑλλήνων, μὲ τὰ στρατεύματά του, βρίσκεται στὴν καρδιὰ τῆς πατρίδας σου;

Ἡ ἀπότομη εἴσοδο τοῦ Κωνσταντίνου ξάφνιασε τοὺς ἥσυχους ταξιδιῶτες, τὰ λόγια του τοὺς τρόμαξαν.

Ὅλα τὰ μάτια στράφηκαν στοὺς δυὸ χωρικούς.

Ὁ στρατιώτης μὲ τὸ σημαδεμένο πρόσωπο ἅδραξε τὸν ὦμο τοῦ συντρόφου του.

— Αὐτὸς εἶναι! ψιθύρισε. Τώρα τὸν ἔχουμε σίγουρο...

Ἔκανε νὰ φύγει, μὰ ὁ ἄλλος τὸν σταμάτησε.

— Στάσου, εἶπε ἐπίσης χαμηλόφωνα, δὲν ξέρομε κἂν ποῦ πηγαίνει!

Ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο, σφίγγοντας τὸ πεζούλι τοῦ παράθυρου στὰ ξυλιασμένα της δάχτυλα, κοίταζε ἡ Ἀλεξία τὸν Κωνσταντῖνο.

Τὸ ἤξερε πὼς εἶχε ξαναέλθει στὴ Σέταινα, ἀπὸ δῶ κι ἑβδομάδες. Τῆς τὸ εἶχαν πεῖ στὸ παλάτι, τὴν πρώτη βραδιά, καὶ πὼς εἶχε πείσει τὸν Τσάρο νὰ φύγει μαζί του.

Φανερὴ καὶ βέβαιη ἦταν τότε ἡ προδοσία του. Καὶ ὅμως, μὲς στὴν καρδιά της φύλαγε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Παγράτη, κι ἐπειδὴ δὲν τὸν εἶχε ἀκούσει νὰ προδίδει, δὲν ἤθελε, κατὰ τὴν παραγγελία τοῦ γέρου, νὰ πιστέψει. Καὶ τώρα τὸν ἔβλεπε! Καὶ τὴν προδοσία τὴν ἄκουε.

Ὁ Δραξὰν εἶχε σηκωθεῖ. Τὸ πρόσωπό του ἦταν κατάχλωμο.

—Ἔρχεσαι ἀπὸ κεῖ; ρώτησε.

— Μ' ἔστειλε ὁ Τσάρος, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Τί νέα φέρνεις;

— Τὸ Στύπειον ἔπεσε.

—Ὁ Πρίλαπος!... Ὁ Πρίλαπος βαστᾶ;

—Ὁ Πρίλαπος εἶναι στὰ χέρια τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ δῶ καὶ δέκα μέρες, καὶ ὁ βασιλέας τους πορεύεται κατὰ τὴν πλημμυρισμένη Τσέρνα [1].

—Οἰμένα! φώναξε ὁ Δραξάν, μὲ ἀπελπισία πιάνοντας τὸ κεφάλι του.

— Στρατηγὲ Δραξάν, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Ὁ Τσάρος σὲ προστάζει νὰ παρατήσεις ὅ,τι ἄλλο σχέδιο σὲ βαστοῦσε ὡς τώρα ἐδῶ, καὶ νὰ πᾶς ν' ἀναλάβεις τὴ διοίκηση τοῦ σώματός σου. Κι ἐσένα, Ρωμαῖε, σὲ ζητᾶ. Ἔχει, λέγει, ἀνάγκη ἀπ' ὅλους τοὺς συμβούλους του.

— Λέγει ψέμματα... εἶπε ψιθυριστὰ ὁ σημαδεμένος στρατιώτης στὸ σύντροφό του, καὶ μὲ τὴ λέξη αὐτὴ ἕνα κύμα ζεστασιᾶς χύθηκε στὴν παγωμένη καρδιὰ τῆς δυστυχισμένης κόρης.

Μὰ ἡ ἐλπίδα της ἔσβησε πάλι πρὶν καλοανάψει.

— Ποιὸς εἶσαι σύ; ρώτησε ὁ Ρωμαῖος ὁ Χειρότμητος. Καὶ τί ἀπόδειξη μᾶς φέρνεις τῆς ἀποστολῆς σου;

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα ἔγγραφο καὶ τὸ ἔδωσε τοῦ Δραξάν. Ἦταν ὑπογραμμένο ἀπὸ τὸν Ρωμανὸ καὶ βουλωμένο μὲ τὴ βούλα του. Λίγα λόγια ἔγραφε. Καλοῦσε τοὺς δυὸ ἀξιωματικοὺς κοντά του, καὶ πρόσθετε πὼς ὁ ἀγγελιοφόρος του θὰ τοὺς ὁδηγοῦσε ὅπου καὶ ἂν βρίσκουνταν.

— Ποῦ εἶναι ὁ Τσάρος; ρώτησε ὁ Δραξάν.

— Στὴν Ἀχρίδα, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Μπορεῖς νὰ μᾶς ὁδηγήσεις ὡς ἐκεῖ, χωρὶς νὰ βγοῦμε στὴν Ἐγνατία ὁδό;

— Μπορῶ.

— Θὰ φύγομε ἀπόψε.

— Στὶς διαταγές σου, στρατηγέ, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

Καὶ ὑποκλίθηκε.

— Πᾶμε τώρα, εἶπε ὁ στρατιώτης μὲ τὸ κομμένο πρόσωπο. Στὸ σταυροδρόμι θὰ τὸν βροῦμε.

— Μαζί του θὰ τὰ βάλομε, βρὲ ἀδελφέ; μουρμούρισε ὁ ἄλλος, κρατώντας τὸ σύντροφό του ἀπὸ τὸ μανδύα. Δὲν ἀκοῦς ράχες ποὺ τὶς ἔχει; Ὁ Τσάρος, λέγει, τὸν ἔστειλε!

— Τί φοβᾶσαι, παλιάνθρωπε; ἀποκρίθηκε ὁ ἄλλος θυμωμένα. Τὸν Ἰβάτζη ἔχεις πίσω σου καὶ διστάζεις; Ἔπειτα, μιὰ μαχαιριὰ στὰ σκοτεινά, καὶ δρόμο πάλι...

Πήδησε ἀπὸ τὸ παράθυρο, καὶ ὁ σύντροφός του τὸν ἀκολούθησε.

Κανένας δὲν τοὺς παρατήρησε. Ὁλωνῶν ἡ προσοχὴ ἦταν στημένη στὸν Δραξὰν καὶ στὸ νέο ξυλοκόπο.

Ἡ Ἀλεξία εἶχε ἀκούσει τὸ διάλογο τῶν δύο στρατιωτῶν, καὶ μέσα στὴν ταραχὴ τοῦ μυαλοῦ της, ὅπου ὅλες της οἱ σκέψεις ἀνακατώνουνταν, εἶδε ἔξαφνα, ξάστερα, τὴν ἔννοια τῆς ὁμιλίας τους.

[1] Τσέρνα: παραπόταμος τοῦ Ἀξιοῦ, ὁ ἀρχαῖος Ἐριγών. Σήμερα λέγεται καὶ Καρά - σού.

Ὁ Ἰβάτζης τοὺς εἶχε στείλει νὰ δολοφονήσουν τὸν Κωνσταντῖνο.

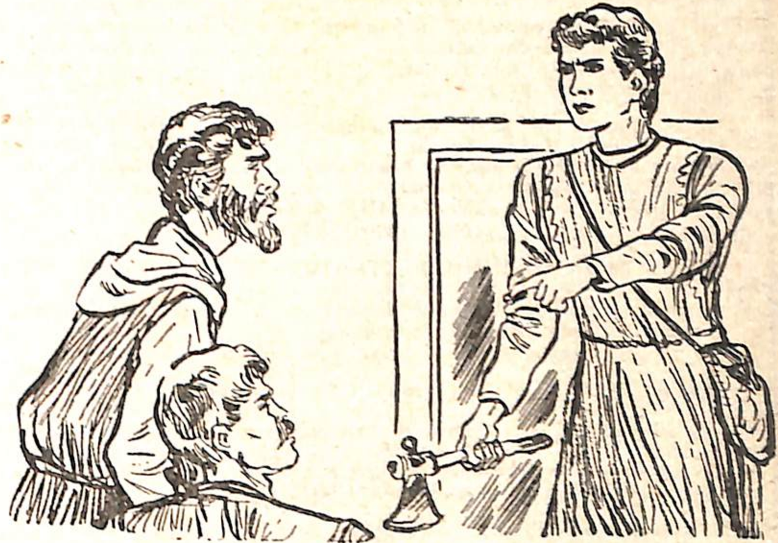
Καὶ μεμιᾶς ἀντιλήφθηκε πὼς στὸ χέρι της ἦταν νὰ τὸν σώσει...

Κάρφωσε τὸ ἀγριεμένο βλέμμα της ἀπάνω του. Ἀπὸ τὴν καρδιά της καυτὲς ἀνέβαιναν στὰ χείλια της οἱ σωτήριες λέξεις...

—Ἕνας δρόμος εἶναι ὁ γρήγορος, ἔλεγε ὁ Κωνσταντῖνος. Θὰ πᾶμε ὡς τὸ σταυροδρόμι καὶ θὰ κόψομε ἀπὸ κάτι μονοπάτια ποὺ ξέρω στὸ βουνό...

Ὅλα τὰ λόγια ξεψύχησαν στὰ χείλη της μιὰ μόνη λέξη τὴν ἔπνιξε: «Προδότη!»

Σκέπασε τὸ στόμα της μὲ τὰ δυό της χέρια, καὶ μὲ τρεμάμενα βήματα ἔκανε γιὰ τὴν πόρτα.

— Τί κάνεις ἐδῶ μὲ τὸ Ρωμαῖο;

Ἀνεμοστρόβιλος σφύριζε στ' αὐτιά της, τὸ κεφάλι της γύριζε. Καὶ δὲν ἄκουσε τὴν πνιγμένη φωνὴ τοῦ Γρηγόρη, οὔτε τὸν εἶδε ποὺ ὅρμησε νὰ τὴν πιάσει, οὔτε κατάλαβε πὼς τὴν ἀκολούθησε ὁ Κωνσταντῖνος καὶ πὼς καὶ ἄλλοι γύριζαν καὶ τὴν κοίταζαν.

Βγῆκε στὸ δρόμο, καὶ ὁ κρύος ἄνεμος τὴ χτύπησε στὸ πρόσωπο. Ἀκούμπησε στὸν τοῖχο γιὰ νὰ μὴν πέσει.

Κι ἔξαφνα εἶδε τὸν Κωνσταντῖνο κοντά της ποὺ τὴν ὑποστήριζε.

Σπασμωδικὰ ἔπιασε τὸ μαχαίρι της, καὶ ἀγωνίστηκε νὰ πεῖ μιὰ λέξη:

— Προδότ... προδ...

Μὰ ἡ φωνή της ἔσβησε.

Ἔριξε μιὰ ἀπελπισμένη ματιὰ στὴν ἀντικρινὴ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της, ἔκανε νὰ ξεφύγει, σκόνταψε, κι ἔπεσε ἀναίσθητη στὰ χέρια τοῦ Γρηγόρη.

— Πήγαινε πίσω στὴν ταβέρνα, γιὰ τὸ Θεό... μουρμούρισε ὁ καλόγερος στὸ αὐτὶ τοῦ Κωνσταντίνου. Ὁ Ρωμαῖος ἔρχεται...

Καί, μὲ τὴν κόρη στὴν ἀγκαλιά, ἔτρεξε στὸ σπίτι τῆς χήρας, μπῆκε μέσα κι ἔκλεισε τὴν πόρτα.

Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε μείνει σὰν κεραυνοχτυπημένος, ἄσπρος σὰν τὸν τοῖχο πίσω του. Τὴ λέξη ποὺ δὲν εἶχε ἀρθρώσει ὁλόκληρη ἡ δῆθεν βουβή, ἐκεῖνος τὴ μάντευε... Καὶ τὸν ἔσχισε ὡς τὴν ψυχή, σὰ μαχαιριά...

Κρυμμένη μέσα στὴ σάλα εἶχε ἀκούσει βέβαια τὰ λόγια του, τὶς εἰδήσεις ποὺ ἔφερνε στοὺς Βουλγάρους, μὲ τὴ διαταγὴ νὰ πᾶνε νὰ πολεμήσουν τοὺς Ἕλληνες... Καὶ τοῦ εἶχε ρίξει κατὰ πρόσωπο τὴ φρικτή, τὴν ἄτιμη λέξη:

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τὰ παιδιὰ γράφουν

«ΠΩΣ....;»

Καλή μου μάνα, πῶς μπορῶ
νὰ σὲ εὐχαριστήσω;
Μὲ ποιὲς μαλαμοστάλαχτες
λέξεις νὰ σὲ ὑμνήσω;

Γλυκειὰ μανούλα, πῶς μπορῶ
νὰ σοῦ ἀνταποδώσω,
ὅσα καλὰ μοῦ ἔκανες,
μέχρι νὰ μεγαλώσω;

Χρυσή μου μάνα, πῶς μπορῶ,
προτοῦ ἀκόμα λυώσω,
στῆς ζήσης σου τὸ πέρασμα
πνοὴ χαρᾶς νὰ δώσω;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΣΧΟΣ
(Μαθ. Γυμν. Ἐδέσσης)

ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟ

Περήφανε, ἀγέρωχε Ἑλληνικὲ Στρατὲ
διαμάντι ἀσπρογάλανης αἰώνιας φυλῆς,
πάντα τὰ χείλη μας σὲ ὑμνοῦν, ὅλοι μιλοῦν (γιὰ σέ,
ποὺ ψάχνεις γιὰ τ' ἀντίκρυσμα μιᾶς ρόδινης (αὐγῆς.
Δὲν σὲ φοβίζουν τῶν ἐχθρῶν οἱ ἄτακτες οἱ τά- (ξεις,
δὲν σὲ τρομάζουν βάρβαρες φοβέρες καὶ ὀβίδες,
ἔχεις γραμμένα στὴν ψυχὴ θυμᾶσαι στὶς ἐπάλ- (ξεις
τὰ αἰώνια κατορθώματα π' ἄφησαν Λεωνίδες.
Κι' ὅταν ριγμένος στὴ φωτιὰ μάχεσαι γιὰ ἑ- (στία
δὲν λογαριάζεις θάνατο, μήτε ἐχθρικὴ παγίδα.
Μόνο εὐχάριστα ζητᾶς νὰ πάρη τ' ἀριστεῖα
ἐκείνη ποὺ σὲ γέννησε, ἡ μάνα μας Πατρίδα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Θ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
(Μαθ. Δ' τάξ. Γυμνασίου Ἀρρέν. Αἰγίου)

Η ΠΑΤΡΙΔΑ

Ἤμουν μαθητὴς στὸ σχολεῖο τοῦ μικροῦ χωριοῦ μου, ποὺ βρίσκεται στὴν πεδιάδα τῆς Πτολεμαΐδας. Πολλὲς φορὲς εἶχα ἀκούσει ἀπὸ τὸ δάσκαλό μου νὰ μιλῆ γιὰ μιὰ καλὴ καὶ στοργικὴ μητέρα, ποὺ λέγεται Πατρίδα. Καὶ ἡ Πατρίδα αὐτὴ φροντίζει γιὰ ὅλους μας, ὅπως ἡ μητέρα φροντίζει γιὰ τὰ παιδιά της.

Καὶ ὁ δάσκαλος μας ἔλεγε:

—Παιδιά, ἡ Πατρίδα μας εἶναι μιὰ δαντελωτὴ ξηρά, ποὺ προχωρεῖ στὰ βάθη τῆς θαλάσσης ἔχοντας πιὸ πέρα τὰ ἀναρίθμητα νησιά της, τὰ ἀκρογιάλια της, ποὺ καθρεφτίζονται στὰ καθαρὰ νερὰ τὴν ἡμέρα.

Ἀπὸ μακρυὰ μοιάζει σὰν ἕνα χρωματισμένο πανὶ στὴ θάλασσα καὶ μέσα στὰ πολύχρωμα πετραδάκια σὰν νὰ τὴν χρυσώνουν στὰ γαλανὰ νερά της.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Πτολεμαΐδας)

Ο ΗΡΩΑΣ

Κι' ὅταν ἡ στερνὴ τοῦ ἥλιου ἀχτίδα χρύσωνε τὴ σκουρόχρωμη κορφὴ τοῦ βουνοῦ πρὶν χαθῆ ὁλότελα, ἔσβυσαν τὰ ὄμορφα μάτια σου γενναῖο παλληκάρι.

Κι' ἦταν ἀληθινὰ ὄμορφα τὰ μάτια σου. Λὲς κι' ὁ γαλανὸς οὐρανὸς κι' ἡ γαλανή μας θάλασσα, τοὺς εἶχαν δώσει ὅλο τους τὸ χρῶμα καὶ πῶς γελοῦσαν γιομάτα ἀπὸ φῶς—σὰν τὴ θάλασσα τὴν καλωσυνάτη καὶ πῶς πετοῦσαν φωτιὲς ὅταν ἀγρίευαν — σὰν τὴ χειμωνιάτικη καταιγίδα.

Καὶ ὅμως κεῖνο τὸ δείλι, ποὺ ὅλα γελοῦσαν, τὸ δείλι ἐκεῖνο ποὺ στεφάνωνε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὰ τιμημένα Ἑλληνικὰ ὅπλα, ἔχασες τὰ ὄμορφα μάτια σου! Ὥρμησες στὴ μάχη σὰν λιοντάρι ἐνῶ οἱ σφαῖρες δίπλα σου ἔπαιζαν τὸ τραγούδι τοῦ θανάτου. Μεθυσμένος ἔτρεχες ὁλοένα μπροστά, στὸ καθῆκον. Μὰ ὅταν πιὰ ἔφτανες στὸ τέρμα, σκοτείνιασε γιὰ σένα ὁ κόσμος κι' ἔπεσες λιπόθυμος.

Κι' ὅταν ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου, ἄκουσες τὰ περήφανα λόγια τῶν γιατρῶν, δὲν τὰ πίστεψες καὶ φώναξες μὲ δυνατὴ φωνή, φωνὴ ἥρωα:

«Ὄχι! μὴ μοῦ λέτε ψέματα. Εἶμαι Ἕλληνας ἐγώ! Δὲν δειλιάζω. Τὸ μόνο ποὺ στεναχωριέμαι εἶναι ποὺ δὲν θὰ μπορῶ νὰ προσφέρω πιὰ τὶς ὑπηρεσίες μου στὴν Πατρίδα. Τὰ μάτια μου τάδωσα σὲ κείνη ποὺ ἀνῆκαν. Τί κι' ἂν χαθοῦν κι' ἄλλα μάτια; Τί κι' ἂν χάθηκαν τὰ δικά μου; Φτάνει νὰ μὴ σβύσουν τὰ μάτια ἐκείνης ποὔδωσε καὶ ποὺ δίνει τὸ φῶς».

Γενναῖο μου παλληκάρι... Τὰ ὁλοφωτά σου μάτια δὲν θὰ ξαναδοῦν τὶς πορφυρένιες δύσεις τοῦ ἥλιου, οὔτε τὶς χρυσὲς ἀνατολές! Ὅμως μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σου θὰ βλέπης τὴ Μεγάλη Ἑλλάδα. Τὴν Ἑλλάδα ποὺ δὲ σὲ ξεχνᾶ ποτέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΑΤΕΛΗΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Σουφλί)

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ

Εἶναι ὅλα χαρούμενα τώρα
καὶ τὸν κόσμο χαρὰ πλημμυρίζει
ξεχασμένη ἡ μαύρη ἡ μπόρα
καὶ τὸ γέλιο στὰ χείλη ἀνθίζει.

Ἐλπίδες γεννιῶνται καὶ πάλι
ἀφοῦ πέρασαν τόσοι χειμῶνες
ἀνοιξιάτικη μέρα προβάλλει,
ἀνατέλλοντας νέους αἰῶνες.

Τῆς καρδιᾶς μου τοὺς πόνους θερμαίνει
ἡ πνοὴ τῆς μυριόχλοης φύσης
κι' ἀπ' τὰ στήθη μου μέσ' ἀνεβαίνει
ἕνας ὕμνος στὸν Πλάστη τῆς κτίσης.

Πόσο θάθελα τοῦτες οἱ ὧρες
νὰ μὴ σβύσουν ποτὲ ἀπ' τὸν νοῦ μου
νὰ μὲ παίρνουν σὲ ὄμορφες χῶρες
ποὺ γαλήνη θὰ βρῆ τὴν ψυχή μου.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΑΒΒΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
Ξέγναντον Παρανεστίου

Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ

Σὰν ὄνειρο θυμοῦμαι, ὅταν ἤμουν μικρός, τὸ θεῖο μου. Ἦταν ἕνας ἄνδρας ψηλός, μὲ ἁρμονικὰ χαρακτηριστικά. Μαῦρα σγουρὰ μαλλιά, ἀσπρισμένα ἀπὸ τὸ βάρος τῶν χρόνων, πρόσωπο χαρούμενο καὶ καρδιὰ γεμάτη χαρὰ κι' εὐτυχία... Ἦταν καλὸς ὁ θεῖος μου. Ὅταν ἦταν χειμώνας, θυμᾶμαι, μὲ ἔπαιρνε πάνω στὰ γόνατά του καὶ μὲ νανούριζε μὲ τὶς γεμάτες ζωὴ καὶ χάρη ἱστορίες του. Καὶ ἡ δική μου ἡ φαντασία ταξίδευε μακρυά...

Ἔβλεπα ἡλιόλουστες χῶρες, δάση μυρωμένα, ἀνθρώπους εὐτυχεῖς, κακὲς μάγισσες, δράκους καὶ πολλὰ ἄλλα. Ὅταν καμμιὰ φορὰ ἔκλεινα τὰ μάτια μου, ὁ καλός μου θεῖος μὲ ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του καὶ μὲ πήγαινε φιλώντας με στὸ κρεββάτι μου.

Τί ὡραῖα ποὺ περνούσαμε μὲ τὸ θεῖο. Τὶς ἡλιόλουστες μέρες πηγαίναμε στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ γεμάτοι χαρὰ ρίχναμε πέτρες στὸ γιαλὸ καὶ κάναμε «ψωμάκια». Ἄλλη φορά, πάλι, πηγαίναμε στὸ χωράφι μας καὶ ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ μιὰ συκιὰ ἢ ἀχλαδιά, μὲ ξανάφερνε πάλι, μὲ τὶς ἀξέχαστες ἱστορίες του, στὶς μαγικὲς χῶρες τῶν ὀνείρων καὶ τῶν θαυμάτων.

Ἡ ζωή μας, μαζὶ μὲ τὸ θεῖο, περνοῦσε εἰρηνικιά, γεμάτη ἀπὸ χαρά, ὅταν συνέβη τὸ μοιραῖον...

Ἀνατριχιάζω καθὼς θυμᾶμαι τὴ γεμάτη σκληρότητα αὐτὴ στιγμή, τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὴν τόσο μοιραία γιὰ τὸ θεῖο μου... Ἦταν ἀπόγεμα, στὴ χώρα μας τότε ὑπῆρχε ὁ ἀγιάτρευτος πόνος τοῦ κομμουνισμοῦ, ὅταν μαζὶ μὲ τὸν θεῖο μου κινήσαμε γιὰ τὸ χωράφι.

Μὰ στὸ δρόμο δυὸ ἀντάρτες, κοράκια τοῦ μίσους, μᾶς ἔφραξαν τὸ δρόμο... Ὁ ἕνας μὲ ἅρπαξε στὰ χέρια του κι' ἑτοιμάστηκε νὰ φύγη (ἴσως νάθελε νὰ μὲ ὁδηγήση σὲ ἐχθρικὴ χώρα). Μὰ ὁ θεῖος μου, βλέποντας πὼς ἤθελαν νὰ μὲ ἁρπάξουν, θηρίο ἀνήμερο ἔγινε καὶ ὥρμησε κατὰ τοῦ ἅρπαγα ἀντάρτη...

Μιὰ φλόγα ἔσχισε τὸν ἀέρα... καὶ ὁ θεῖος μου ἔπεσε κάτω... νεκρός... Γεμάτος φρίκη πήδησα κάτω καὶ χάθηκα μέσ' στὰ χωράφια...

Μετὰ ἀπὸ μερικὲς μέρες βρήκαμε τὸ θεῖο μου πεταμένο κάπου... Ἡ λύπη μας ἦταν μεγάλη. Μὰ γρήγορα παρηγορήθηκα μὲ τὴ σκέψη ὅτι ὁ θεῖος ἦταν ἕνας ἥρωας.

Ναί, πραγματικὰ ἦταν καὶ θὰ εἶναι γιὰ μένα.

Αἰωνία ἡ μνήμη του.

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ

Φτωχὸ χωριουδάκι ἁπλωμένο
σ' ἀπόμερο κι' ἄγονο τόπο,
πατρίδα δικιά μου ποὺ εἶδα
τὸν ἥλιο μιὰ μέρα τὸν πρῶτο.

Τὸ πράσινο γύρω π' ἁπλώνει
ὁ Πλάστης μὲ δίχως μιζέρια
κι' ἡ θάλασσα ποὺ τὸ χαϊδεύει
γλυκὰ στὰ υγρά της τὰ χέρια...

Αὐτὰ τοῦ τὰ δυὸ τὰ στολίδια
καὶ μὲ συντροφιὰ τὴν ἐλιά,
π' ἀνάβει τὸ φῶς στὰ καντήλια
ἀτόφια γρεκιά πινελιά.

ΝΙΚΟΣ ΒΑΝΔΩΡΟΣ
(Ἀντυπάτα - Κεφαλληνίας)

ΒΡΑΔΥΑΖΕΙ...

Τοῦ ἥλιου τὸ πύρινο ἅρμα
γιὰ ἄγνωστες χῶρες κινᾶ,
βουνά, λαγκαδιὲς καὶ λειβάδια
στὴ δύση κινῶντας περνᾶ...

Σὲ λίγο τῆς νύχτας τὸ πέπλο
θὰ πέση ἁπαλά, ἁπαλὰ
καὶ θάρθουνε τ' ἄπειρα ἀστέρια
τὴ γῆ νὰ φωτίσουν δειλά...

ΚΩΝΣΤ. Ι. ΜΠΑΖΑΙΟΣ

ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΙΛΑ

Στὴν ὡραία τραπεζαρία τοῦ σπιτιοῦ μου, ἀνάμεσα σὲ πολλὲς εἰκόνες ξεχωρίζει ἡ φωτογραφία τῆς τόσο ἀγαπημένης μου γιαγιᾶς, ποὺ δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει πλέον. Ἕνα πρωινὸ καθὼς ἔπινα τὸ γάλα μου καὶ κυττοῦσα γύρω μου ἀφηρημένη, τὰ μάτια μου στηλώθηκαν πάνω στὴν ὡραία φωτογραφία καὶ τὴν κύτταζα ἐπίμονα ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Καὶ τότε — ὢ θαῦμα — τὰ χείλη τῆς καϋμένης τῆς γιαγιᾶς ἄνοιξαν καὶ ἐνῶ ἐγὼ κυττοῦσα ἔκπληκτη ἄρχισε νὰ μοῦ διηγεῖται μιὰ ἱστορία, τὴν ἱστορία της!

«Παιδί μου», ἄρχισε, «ἤμουν κάποτε κι' ἐγὼ σὰν καὶ σένα, μικρὴ ὅλο δροσιά. Τὸ νεανικό μου πρόσωπο ἔλαμπε πάντοτε ἀπὸ ἄδολη χαρά, ποὺ τὴν μετέδιδα σ' ὅσους εὑρίσκονταν γύρω μου. Μὰ τὰ χρόνια πέρασαν! Ἔφυγαν τὰ εὐτυχισμένα χρόνια τῆς χρυσῆς νιότης! Ἡ χαρούμενη μαθητικὴ ζωὴ μὲ τὶς λύπες της καὶ τὶς χαρές, μὲ τὰ συχνά της χτυποκάρδια, ἔφυγε γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίση ποτὲ πλέον. Καὶ ἦλθαν τὰ πραγματικὰ βάσανα — ὄχι τὰ μαθητικὰ — τὰ ἄλυτα προβλήματα τῆς ζωῆς. Ἀγωνίστηκα στὴ ζωὴ ἀναπολῶντας συχνὰ τ' ἀξέχαστα παιδικὰ χρόνια. Ὢ, παιδί μου! Μὴν βιάζεσαι νὰ μεγαλώσης. Μὴν βιάζεσαι ν' ἀφήσης τὸ σχολεῖο, νὰ παύσης νὰ εἶσαι παιδί! Ἀλλὰ βέβαια τὴ ρόδα τοῦ χρόνου δὲν μπορεῖς νὰ τὴν σταματήσης. Τότε κράτησε πάντοτε τὴν ἁγνὴ τὴν παιδική σου ψυχή, μὲ τὶς ἀθῶες τοῦ παιδιοῦ χαρές. Μεῖνε πάντοτε ἕνα μεγάλο παιδί, ἐὰν θέλης νὰ νοιώσης τὶς χαρὲς τῆς ζωῆς, τὴν πραγματικὴ ζωή!».

— Σήκω καϋμένη. Ἄκουσα τὴν φωνὴ τῆς μητέρας. Τὸν νοῦ σου διαρκῶς στὸν ὕπνο τὸν ἔχεις.

Ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ ρολόϊ ἀναπήδησα. Πῶ! Πῶ! Ἡ ὥρα εἶναι 8! Θάχουμε μπῆ. Κι' ἔχουμε μαθηματικά. Καὶ τρέχοντας γιὰ τὸ σχολεῖο συλλογιέμαι. Ὤ! Πόσο μεγάλο δίκιο ἔχεις γιαγιά μου!

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
(Στ' τάξη Γυμνασίου)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΜΙΑ ΠΟΔΙΤΣΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΕΤΣΕΤΟΥΛΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΩΡΟ ΜΑΣ

Εἶναι καὶ τὰ δυὸ ἀπαραίτητα. Ἡ ποδίτσα γιὰ νὰ μὴ λερώνη τὰ ρουχαλάκια του, ἡ πετσετοῦλα γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό του γιὰ νὰ τρώη.

Φυσικά, δὲν θὰ τ' ἀφήσωμε χωρὶς κέντημα. Ὁ μικρὸς ἀδελφὸς δὲν θὰ διαμαρτυρηθῆ βέβαια, ἀλλὰ τί μικρὴ νοικοκυρὰ εἶσαι ἂν δὲν φροντίζης νὰ εἶναι κι' ὄμορφο κι' ὄχι μονάχα πρακτικό, ὅτι φορεῖ ὁ μικρὸς ἀδελφός; Αὐτὰ τὰ χαριτωμένα σχεδιάκια ποὺ τόσο εὔκολα ξεσηκώνονται μὲ τσιγαρόχαρτο καὶ βγαίνουν μὲ καρμπὸν στὸ ὕφασμα, εἶναι πάρα πολὺ εὔκολο γιὰ νὰ κεντηθοῦν. Κοίταξε τί ἁπλὲς βελονιές! Οὔτε μιᾶς μέρας δουλειά! Καὶ τί λέω μιᾶς μέρας! Οὔτε ἑνὸς ἀπογεύματος!

Τὸ μωρό μας πρέπει νάχη πολλὲς ποδίτσες καὶ πολλὲς πετσετοῦλες, γιὰ νὰ συναλλάζη καὶ νὰ εἶναι πάντα παστρικό. Στὸ χέρι μας εἶναι νὰ εἶναι χαριτωμένες κι' ὄμορφες!

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Πολλὲς μικρές μας φίλες, μοῦ ἔγραψαν γιὰ νὰ μοῦ θυμίσουν πὼς ἔχω καιρὸ νὰ τοὺς δώσω συνταγὲς γιὰ φαγητὰ καὶ γλυκά. Αἴ, θειὰ Μαριάνα, μοῦ γράφουν, ξέχασες φαίνεται πὼς ἡ προκοπὴ τῆς μικρῆς νοικοκυρᾶς φανερώνεται πρὸ παντὸς στὸ νόστιμο καὶ καλομαγερεμένο φαΐ, στὸ γλυκὸ ποὺ κάνει λιχούδη καὶ τὸν πιὸ λιγόφαγο.

Ὄχι, παιδιά μου, δὲν τὸ ξέχασα. (Νά, βλέπεις τα, θειὰ Μαριάνα; Ὥρα δὰ τώρα νὰ ποῦνε τὰ κορίτσια πὼς τὸ μνημονικό σου δὲν εἶναι καὶ τόσο περίφημο ὅπως τὸ νομίζεις!). Δὲν τὸ ξέχασα, γιατὶ ἔχω τὴ συνήθεια τὸ πρωΐ, ὡς νὰ ντυθῶ καὶ νὰ ἑτοιμαστῶ, νὰ συλλογιέμαι τί ἔχω νὰ κάνω τὴν κάθε μέρα. Εἶναι ἡ ὥρα ποὺ τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι φρέσκο καὶ ξεκούραστο, κι' ἀρχίζει τὴ δουλειά του μὲ κέφι. Γι' αὐτὸ εἶναι κι' ἡ καλύτερη γιὰ νὰ φτιάνη τὸ πρόγραμμα τῆς μέρας του. Γιατὶ ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, ἀλλοίμονο στὴ νοικοκυρὰ ποὺ δὲν ἔχει πρόγραμμα καὶ μνημονικό! Πάει χαμένη! Τὴ μισὴ μέρα της θὰ τὴν περάση μὲ... ἄδικους κόπους. Λίγο μυαλὸ βλέπετε ξεκουράζει χέρια καὶ πόδια. Κι' ἂς λένε πολλὲς νοικοκυρὲς πὼς δὲν ἔχουν πρόγραμμα στὴ δουλειά τους, ἀλλὰ κάνουν ὅτι εἶναι πιὸ βιαστικό, ὅτι «φωνάζει»... Ὅποια νοικοκυρὰ ἔχει πρόγραμμα δὲν ἀφήνει τίποτε νὰ «φωνάξη». Κάνει τὸ κάθε τὶ ὅταν «ψιθυρίζει», κι' ἔτσι γλυτώνει τὶς φωνὲς ποὺ τὶς ἀκοῦν κι' οἱ ἄλλοι. Ράβει ἕνα κουμπὶ πρὶν ξυλωθῆ ἐντελῶς, κι' ἔτσι δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ τρέχη νὰ βρῆ παρόμοιο, γιατὶ ἡ θέση ἐκείνου ποὺ χάθηκε «φωνάζει». Μαντάρει μιὰ κάλτσα, μόλις σκιστεῖ λιγάκι, καὶ δὲν περιμένει νὰ «φωνάξη» μιὰ τόση δὰ τρύπα! Τὸ ἴδιο γιὰ τὰ τζάμια ποὺ θέλουν πλύσιμο, ἢ τὸ σιδέρωμα, ἢ τὰ ψώνια. Ὅταν οἱ δουλειὲς «φωνάζουν» σημαίνει πὼς τὸ πρᾶγμα ἔχει φτάσει στὸ ἀπροχώρητο. Ἡ καλὴ νοικοκυρὰ λοιπόν, φροντίζει νὰ προλαβαίνη.

Ἀλλὰ ἂς ξαναγυρίσουμε στὴ μαγειρική.

Ναί, δὲν σᾶς δίνω συχνὰ συνταγές, γιατὶ ξέρω πὼς στὰ δικά μας τὰ ἑλληνικὰ σπιτικά, τὸ μαγείρεμα μαθαίνεται ἀπὸ μητέρα σὲ κόρη, κι' ἀπὸ γιαγιὰ σὲ ἐγγονή! Ποιὸ σπίτι δὲν ἔχει τὶς συνταγές του καὶ τὰ δικά του μυστικά, γιὰ φαΐ, καὶ λιχουδιές, γιὰ κουλουράκια, γιὰ κυδωνόπαστο, γιὰ μελομακάρουνα! Ἀλλὰ βέβαια θέλετε νὰ μαθαίνετε κι' ἄλλες. Κι' ἀφοῦ τὸ θέλετε, πῶς νὰ σᾶς χαλάσω τὸ χατῆρι;

Σπανακόπητα: Εἶναι τὸ φαΐ τῆς ἐποχῆς! Καὶ σὲ ποιὸν δὲν ἀρέσει!

Χρειαζόμαστε :
3 ½ ὀκάδες σπανάκι.

½ ὀκᾶ χόρτα ἀρωματικά : ἄνιθο, μαϊντανό, μυρώνια, κρεμμύδια φρέσκα (ἂν ὑπάρχουν) κλπ.
150 δράμια λάδι.
2 - 3 κρεμμύδια μέτρια.
Ἁλάτι καὶ πιπέρι.

Φτιάνομε μὲ ἀλεῦρι ζυμάρι ὄχι πολὺ σφιχτὸ τὸ ἀφήνομε λίγο νὰ μείνη, κι' ὕστερα τὸ ἀνοίγομε σὲ φύλλο μὲ τὸν πλάστη.

Καθαρίζομε καὶ πλένομε καλὰ τὸ σπανάκι καὶ τ' ἄλλα χόρτα, καὶ τὰ κόβομε ψιλά, ὅπως γιὰ σαλάτα. Τὰ βάζομε στὴ λεκάνη, τ' ἀλατίζομε, καὶ τ' ἀφήνομε ὣς μισὴ ὥρα. Κατόπιν τὰ τρίβομε καὶ τὰ ζυμώνομε λίγο, ὅλο χύνοντας τὸ ζουμὶ ποὺ βγάζουν, γιὰ νὰ μείνουν στεγνά.

Βάζομε στὴ φωτιὰ μιὰ κατσαρόλα ἀνάλογη, ρίχνομε τὸ λάδι, καὶ καβουρδίζομε τὰ ψιλοκομμένα κρεμμύδια.

Ὅταν ξανθίσουν τὰ κρεμμύδια, τὰ ρίχνομε μὲ τὸ λάδι στὴ λεκάνη ποὺ εἶναι τὰ χόρτα, προσθέτομε ἁλάτι καὶ πιπέρι, καὶ τὰ ζυμώνομε ν' ἀνακατωθοῦν, καλά.

Ἔπειτα ἑτοιμάζομε τὸ ταψί.

Ἂν ἔχομε φῦλλο τοῦ μπακλαβᾶ ἀγοραστό, στρώνομε τὸ ταψὶ μὲ πέντε φύλλα. Ἂν ἔχομε φύλλο σπιτικό, φτάνει ἕνα. (Στὶς ἄκρες πρέπει νὰ περισσεύη).

Ρίχνομε τὸ σπανάκι, τὸ ἁπλώνομε, καὶ τὸ σκεπάζομε μὲ ἄλλο φύλλο σπιτικὸ (ἢ πέντε ἀγοραστά). Ἀλοίφομε ὅλη τὴν ἐπιφάνεια μὲ λάδι, καὶ μὲ τὴ μύτη τοῦ μαχαιριοῦ, χαράζομε τὸ φύλλο σὲ φελιὰ ἢ κομμάτια ὅπως τοῦ μπακλαβᾶ. Τὸ βάζομε νὰ ψηθῆ σὲ μέτριο φοῦρνο, 40 λεπτὰ τῆς ὥρας ἢ μιὰ ὥρα. Ἂν θέλομε προσθέτομε 2 χοῦφτες τυρὶ τριμμένο ἢ αὐγά.

Ἀρνὶ καπαμᾶ μωραΐτικο: Κόβομε τὸ ἀρνὶ (μπούτι ἢ σπάλα) σὲ κομμάτια μεγάλα σὰν αὐγό. Τὰ ἁλατοπιπερώνομε καὶ τὰ τηγανίζομε ὣς νὰ κοκκινίσουν.

Τὰ ρίχνομε στὴν κατσαρόλα. Στὸ τηγάνι ρίχνομε 3 κουταλιὲς τῆς σοῦπας ἀλεύρι καὶ τὸ ἀνακατεύομε ὣς νὰ πάρη χρῶμα καστανό. Ρίχνομε νερό, ἢ καὶ λίγο κρασὶ ἄσπρο ἀρετσίνωτο ἂν ἔχομε, κι' ὅταν πάρη βράση, τὸ ρίχνομε στὴν κατσαρόλα ποὺ εἶναι τὸ κρέας. Ρίχνομε καὶ ντοματοπελτέ, ἁλάτι, πιπέρι, δύο ἕως τρία γαρύφαλα, λίγη κανέλλα, σκεπάζομε τὴν κατσαρόλα, καὶ τὴν ἀφήνομε σὲ σιγανὴ φωτιά, ὣς νὰ βράση καλὰ τὸ κρέας. Βγάζομε πρῶτα τὸ κρέας, ἀφήνομε τὴ σάλτσα στὴ φωτιὰ νὰ δέση ἀκόμη καὶ νὰ πυκνώση, καὶ μ' αὐτὴ περιχύνομε τὸ κρέας.

Τοῦρτα μὲ ρύζι: Εἶναι ἕνα γλυκὸ ποὺ γίνεται πολὺ εὔκολα καὶ στοιχίζει λίγο.

Δόση γιὰ 4 ἄτομα.
300 δράμια γάλα.
30 δράμια ρύζι.
40 δράμια ζάχαρη.
2 κρόκοι αὐγῶν.
Λίγο βούτυρο, λίγες σταφίδες.

Πῶς γίνεται : Βάζομε τὸ γάλα νὰ βράση, ἔπειτα πλένομε καλὰ τὸ ρύζι, καὶ τὸ ρίχνομε νὰ βράση ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὸ ριζόγαλο, μόνο ποὺ τὸ ἀφήνομε νὰ πήξη ὅπως γιὰ τὸ λαπᾶ. Προτοῦ βράση ἐντελῶς τὸ ρύζι ρίχνομε τὴ ζάχαρη (ψιλοκοπανισμένη, γιὰ νὰ λυώση εὔκολα). Τότε ρίχνομε καὶ λίγη φλοῦδα λεμονιοῦ ἢ βανίλια γιὰ νὰ ἀρωματιστῆ τὸ ρύζι.

Ὅταν ἀρχίση τὸ ρύζι νὰ πήζη, βγάζομε τὴ φλοῦδα τοῦ λεμονιοῦ καὶ τὴν πετᾶμε.

Ὅσο βράζει τὸ ρύζι, πρέπει νὰ τ' ἀνακατεύομε συνέχεια μὲ μιὰ ξύλινη χουλιάρα γιὰ νὰ μὴν πιάση. Ὅταν ἀρχίζη νὰ πήζη τὸ ρύζι, ἀνακατεύομε πιὸ ἐλαφρά, γιὰ νὰ μὴ λυώση. Γιὰ τοῦτο ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ πρέπει νὰ τὸ βάζωμε σὲ πολὺ σιγανὴ φωτιά.

Ἀφοῦ πήξη τὸ ρύζι καὶ γίνει λίγο πιὸ ἀραιὸ ἀπὸ τὸ λαπᾶ, τὸ βγάζομε ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ ρίχνομε τὸ βούτυρο ἀφοῦ τὸ λυώσουμε (χωρὶς νὰ καῆ). Τὸ ἀνακατεύομε καλά, καὶ ρίχνομε τοὺς κροκοὺς τῶν αὐγῶν ἀφοῦ τοὺς χτυπήσουμε πρὶν στὸ πιάτο σὰν γιὰ ὀμελέτα.

Ἔχουμε προηγουμένως βράση σὲ λίγο νερὸ ἕως ἕνα τέταρτο τὶς σταφίδες (ξανθὲς ἢ μαῦρες), τὶς στραγγίζομε, καὶ τὶς ρίχνομε στὸ ρύζι ν' ἀνακατωθοῦν.

Ἔπειτα ἀλοίβομε μιὰ φόρμα ἢ κατσαρόλα μὲ λίγο βούτυρο καὶ ρίχνομε μέσα τὸ ρύζι, ὑπολογίζοντας νὰ περισσεύουν 3 - 3 ½ δάχτυλα.

Ἀφοῦ στρώσουμε τὸ ρύζι, ρίχνομε ἂν θέλομε καὶ λίγη κομπόστα. Χτυπᾶμε τ' ἀσπράδια τῶν δυὸ αὐγῶν νὰ γίνουν μαρέγκα, τ' ἀνακατεύομε μ' ἕνα δυὸ κουταλάκια ζάχαρη ψιλοκοπανισμένη, καὶ μ' αὐτὴν τὴ μαρέγκα, σκεπάζομε τὸ ρύζι.

Βάζομε τὴ φόρμα ἢ τὴν πιατέλα σὲ φοῦρνο ποὺ νὰ μὴ καίη πολύ, καὶ τὴν ἀφήνομε πολὺ λίγη ὥρα. Καὶ ἡ τοῦρτα εἶναι ἕτοιμη!

Ἡ Θεία ΜΑΡΙΑΝΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Δάσκαλος: Ποιοὺς ἀνθρώπους λένε μικροβιοπαλαιστάς.

Μαθητής: Μικροβιοπαλαιστάς; Μὰ ἐκείνους ποὺ παλεύουν μὲ τὰ μικρόβια.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ
Μυτιλήνη

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Πότε ἐμφανίσθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ Ποδόσφαιρο; Οἱ ἀρχαιολόγοι ὑποστηρίζουν, ὅτι οἱ λαοὶ ποὺ ζοῦσαν «κατὰ φύσιν» ἀγαποῦσαν τὰ «σφαιριστικὰ» παιγνίδια. Ἡ «ἰσχυοσφαίρισιν», ἡ «πολυσφαίρισιν», ἡ «κεφαλοσφαίρισιν» εἶναι παιγνίδια ποὺ παίζονταν ἀπὸ τοὺς πρωτόγονους λαοὺς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς τοῦ Παναμᾶ, καὶ τοὺς ἐρυθροδέρμους. Οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίσης 3.000 π. Χ ἤξεραν τὸ ποδόσφαιρο. Στὸ Μουσεῖο τοῦ Καΐρου διατηροῦνται ἀκόμη μπάλλες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Στὴν Κίνα, τὴ μακρυνὴ καὶ μεγάλη αὐτὴ χώρα τῆς Ἀνατολῆς, τὸ ποδόσφαιρο ἦταν γνωστὸ ἀπὸ τὸ 1.000 π. Χ. Τὸ Κινεζικὸ ποδόσφαιρο παιζόταν μὲ μιὰ μπάλλα φτιαγμένη ἀπὸ 8 δερμάτινες λουρίδες. Τὰ ἀρχαῖα κινέζικα βιβλία ἀναφέρουν ἑβδομῆντα τρόπους «κλωτσήματος».

Στὴν Ἰαπωνία ἐξ ἄλλου, ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια, παιζόταν τὸ «Κεμαρὶ» ποὺ ἦταν τὸ ἴδιο μὲ τὸ σημερινὸ ποδόσφαιρο.

Στὴν Ἑλλάδα τὰ «σφαιριστικὰ παιγνίδια» ἦσαν γνωστὰ ἀπὸ τὴν Ὁμηρικὴ ἐποχή. Ἡ λέξη μπάλλα προέρχεται ἀπὸ τὸ ρῆμα πάλλω. Στὸν 115ο στίχο τῆς Ζ' Ραψῳδίας τῆς Ὀδύσσειας ἀναφέρεται πῶς ἡ Ναυσικὰ ἔρριξε στὶς δοῦλες τὴν «πάλλα».

Τὸ Μεσαίωνα παιζόταν πραγματικὸ ποδόσφαιρο στὴν Τοσκάνη τῆς Ἰταλίας, ποὺ ὀνομαζόταν «Κάλτσιο». Τὸ «Κάλτσιο» παιζόταν σὲ μεγάλο γήπεδο καὶ οἱ παῖκτες πετοῦσαν τὴ μπάλλα μὲ τὰ χέρια. Ἂν ἡ μπάλλα περνοῦσε τὸ ὕψος τῆς μέσης τοῦ ἀντιπάλου, τότε σημειωνόταν φάουλ. Κάθε ὁμάδα εἶχε 27 παῖκτες. Οἱ 15 ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν κυνηγοί, οἱ 5 μέσοι, οἱ 4 ὀπισθοφύλακες καὶ οἱ 3 τερματοφύλακες. Τὸν ἀγῶνα παρακολουθοῦσαν 10 διαιτηταί.

Πολὺ παράξενη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀγγλικοῦ ποδοσφαίρου. Κάποτε ἕνας Νορβηγὸς ἐπιδρομέας ἔκοψε τὸ κεφάλι ἑνὸς Ἄγγλου πρίγκηπα καὶ τὸ ἔσυρε παίζοντας μὲ κλωτσιὲς μέχρι τὸ πλοῖο του. Οἱ Ἄγγλοι σὰν λαὸς ἀγρίων πολεμιστῶν ποὺ ἦσαν συνήθισαν ἀπὸ τότε νὰ γιορτάζουν κι' αὐτοὶ μιὰ μεγάλη τους νίκη μὲ τὸν τρόπο αὐτό. Ἔτσι ἔπαιρναν τὸ κεφάλι ἑνὸς Δανοῦ π. χ. πολεμιστῆ ποὺ εἶχε σκοτωθῆ στὴ μάχη καὶ ἀφοῦ τὸ ἔγδερναν ἔπαιζαν ποδόσφαιρο μὲ τὸ κρανίο του.

Τὰ πρῶτα ἐπίσημα στοιχεῖα γιὰ τὸ ἀγγλικὸ ποδόσφαιρο τὰ ἔχουμε μετὰ τὸν 9ον μ. Χ. αἰῶνα. Τότε ἔγινε καὶ ὁ πρῶτος διεθνὴς ἀγῶνας ποὺ σ' αὐτὸν οἱ Ἄγγλοι κέρδισαν τοὺς Σκωτσέζους μὲ 3 - 2. Σιγά, σιγὰ τὸ ποδόσφαιρο στὴν Ἀγγλία κέρδιζε ἔδαφος. Σημειώνονταν ὅμως στὰ μάτς πολλὰ ἐπεισόδια κι' αὐτὸ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἐκδοθοῦν ἀπὸ τοὺς τότε βασιλιάδες τῆς Ἀγγλίας δυὸ νομοθετικὰ διατάγματα ποὺ ἀπαγόρευαν τοὺς ἀγῶνες. (Καὶ στὴ Γαλλία ἐπίσης γιὰ τὸν ἴδιο λόγο ὁ Κάρολος ὁ Ε' ἀπαγόρευσε τὸ 1369 τὰ μάτς).

Κι' ὅμως παρὰ τὰ ἀπαγορευτικὰ διατάγματα τὸ ποδόσφαιρο προόδευε συνεχῶς. Ἡ συστηματοποίησή του ἄρχισε μετὰ τὸ μεσαίωνα.

Πρῶτα τὰ Ἀγγλικὰ Πανεπιστήμια τοῦ Γουεστενμίνστερ, τοῦ Χάρρου, τοῦ Ἤτον κλπ. ἄρχισαν νὰ τὸ καλλιεργοῦν. Τότε διαμορφώθηκαν δύο Ὁμοσπονδίες: Ἡ «Ράγκμπυ Ἀσοσιέσιον» καὶ ἡ «Φοὺτ - μπὼλ Ἀσοσιέσιον». Οἱ κανονισμοὶ τῆς πρώτης ἐπέτρεπαν νὰ πιάνουν οἱ παῖκτες τὴ μπάλλα μὲ τὰ χέρια. Τῆς δεύτερης τὸ ἀπαγόρευαν αὐστηρά.

Τὸ πρῶτο ποδοσφαιρικὸ σωματεῖο ποὺ ἱδρύθηκε ἦταν τὸ «Φόρεστ Κλάμπ».

☘

Στὴν Ἑλλάδα οἱ πρῶτες προσπάθειες γιὰ τὴ διάδοση τοῦ ποδοσφαίρου, ἄρχισαν τὸ 1894. Οἱ πρῶτοι ἐργάτες τῆς ποδοσφαιρικῆς ἰδέας ἦσαν οἱ Α. Βλαστός, Ι. Χρυσάφης, ποὺ ἔκαναν τὴν μετάφραση τῶν ἀγγλικῶν ποδοσφαιρικῶν κανονισμῶν. Ἡ νεολαία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἔδειξε μεγάλο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸ νέο αὐτὸ σπόρ. Οἱ πρῶτοι σύλλογοι ποὺ ἱδρύθηκαν ἦσαν οἱ ἑξῆς: Πειραϊκὸς Σύνδεσμος στὸν Πειραιᾶ, Ἐθνικὸς Γ. Σ. στὴν Ἀθήνα, ἡ «Οὐνιὸν Σπορτὶβ» στὴ Θεσσαλονίκη, οἱ Πανιώνιος καὶ Ἀπόλλων στὴ Σμύρνη, Ἥφαιστος καὶ Πέρα - Κλοὺμπ (ἡ σημερινὴ Α.Ε.Κ.) στὴν Κωνσταντινούπολη, ὁ Πανελλήνιος Γ. Σ., τὸ Γουδί, ὁ Ποδοσφαιρικὸς Ὅμιλος Ἀθηνῶν, στὴν πρωτεύουσα, ὁ Παμπειραϊκός, ἡ Πειραϊκὴ Ἕνωσις, ὁ Ὅμιλος Φιλομούσων (κατόπιν Ἡρακλῆς) στὴ Θεσσαλονίκη κ. ἄ.

Χάρις σ' αὐτὰ τὰ σωματεῖα ἀναπτύχθηκε στὸν τόπο μας τὸ ποδόσφαιρο καὶ πῆρε στοὺς κόλπους του τὴ νεολαία.

Ἦσαν σκληρὲς καὶ ἐπίπονες ὅμως οἱ προσπάθειες τῶν πρώτων ποδοσφαιριστῶν. Ἀντιμετώπιζαν χίλιες δυσκολίες. Δὲν εἶχαν γήπεδα, οὔτε κανεὶς τοὺς ἐνίσχυε οἰκονομικά. Ἐπίσης ἀντιμετώπιζαν καὶ τὴν «κοροϊδία» τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ποὺ τοὺς ἔβλεπαν σὰν κάτι... παράξενο!

Τὸ 1906 καθιερώθηκαν οἱ «Πανελλήνιοι Ποδοσφαιρικοὶ Ἀγῶνες». Τὸν πρῶτο τίτλο τοῦ πρωταθλητῆ κέρδισαν (ἢ μᾶλλον μοιράσθηκαν) οἱ ὁμάδες «Γουδὶ» καὶ «Πειραϊκός». Στὸ πρωτάθλημα τοῦ 1909 πρωταθλητὴς ἀναδείχθηκε ὁ Παναθηναϊκὸς (τότε ὀνομαζόταν Ποδοσφαιρικὸς Ὅμιλος Ἀθηνῶν), ποὺ νίκησε τὸν Πειραϊκὸ μὲ 5 - 0, καὶ 7 - 0.

Μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς καὶ τὸν Παγκόσμιο πόλεμο, ἄρχισε μιὰ καινούργια περίοδος δημιουργίας γιὰ τὸ νεοελληνικὸ ποδόσφαιρο.

Τὸ 1919 — τὸν Μάϊο — ὀργανώθηκαν στὸ Παρίσι οἱ διασυμμαχικοὶ ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες ποὺ ἐκλήθηκε σ' αὐτοὺς καὶ ἡ Ἑλλάδα.

Ἔτσι συγκροτήθηκε ἡ πρώτη ἐθνικὴ ἑλληνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ἀπὸ τοὺς ἑξῆς παῖκτες: Δεμερτζῆς (Πανελ.), Κοτράτσος (Θεσαλ.), Σαριδάκης (Θεσ.), Κουρεντῆς (Πειρ.), Γ. Δεμερτζῆς (Πανελ.), Παπαθανασίου (Πανελ.), Τερζάκης (Πειρ.), Λ. Πανουργιᾶς (Πανελ.), Βλαχόπουλος (Θεσ.), Ἠσαΐας (Γουδί), Καστρίτσης (Θεσ.), Λιόντας (Θεσ.), Πρωτόπουλος (Γουδί), Σταυρόπουλος (Πανελ.) καὶ Βρασιδανόπουλος (Γουδί).

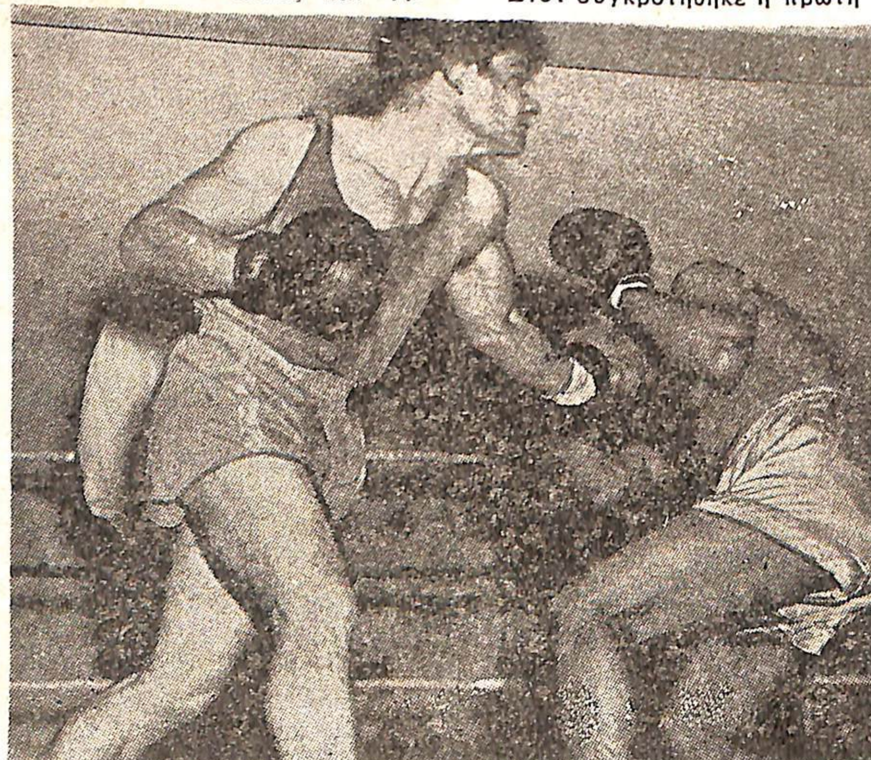

Ὁ Κουρτίδης καὶ ὁ Σεραφείδης μονομαχοῦν γιὰ τὴν μπάλλα στὸ μάτς Στρατοῦ - Μικτῆς Ἀθηνῶν.

Στὸ Παρίσι ἡ ἐθνικὴ ὁμάδα μας ἔδωσε τρία μάτς, χάνοντάς τα καὶ τὰ τρία. Μὲ 4 - 0 ἀπὸ τὴν Ἰταλία, μὲ 9 -0 ἀπὸ τὴν Γαλλία καὶ μὲ 2 - 1 ἀπὸ τὴ Ρουμανία.

Αὐτὰ ἦταν τὰ πρῶτα βήματα τῆς ποδοσφαιρικῆς κινήσεως στὸ τόπο μας.

ΙΒΑΝ.

Ἕνα χαρακτηριστικὸ στιγμιότυπο ἀπὸ ἀγῶνα πυγμαχίας.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

... Στὴ Γερμανία ὑπάρχουν 500.000 ἀθληταὶ ποὺ ἀνήκουν σὲ 5.832 συλλόγους. Προπολεμικὰ ἡ Γερμανία εἶχε 1.511 συλλόγους.

... Στὶς 29 Φεβρουαρίου καὶ στὶς 2 Μαρτίου ἡ Β' Ἐθνικὴ μας ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα θὰ ἀγωνισθῆ στὴν Πάτρα καὶ τὸ Ἀγρίνιο, μὲ τὶς μικτὲς τῶν πόλεων. Οἱ εἰσπράξεις τῶν ἀγώνων αὐτῶν θὰ διατεθοῦν γιὰ τὶς νυκτερινὲς σχολὲς Ἀγρινίου.

... Τὸ πρῶτο ἑλληνικὸ ρεκὸρ στὸ δρόμο τῶν 800 μ. τὸ πέτυχε τὸ 1896 στοὺς Πανελληνίους ἀγῶνες ὁ Α. Φέτσης μὲ 2'22''2. Μετὰ ἀπὸ συνεχεῖς καταρρίψεις αὐτοῦ τοῦ ρεκὸρ ὁ χρόνος τῶν 800 μ. ἔφθασε σήμερα στὰ 1'54'' καὶ ἀνήκει στὸ γνωστὸ μας πρωταθλητὴ Β. Μαυροειδῆ.

... Στὶς 20 Ἰανουαρίου 1952 ὁ παγκόσμιος πυγμάχος μέσων βαρῶν Ραὶη Ρόμπινσον θὰ ὑπερασπίση τὸν τίτλο του σὲ ἀγῶνα ποὺ θὰ δώση μὲ τὸν Κὰρλ

Όλσον, πυγμάχο ἀπὸ τὴ Χονολουλοῦ.

... Τὰ βάρη τῶν διαφόρων ὀργάνων γιὰ τὰ ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα εἶναι τὰ ἀκόλουθα: Δίσκος: Ἀνδρῶν: 2 κιλά. Ἐφήβων: 1 ½ κιλό. Παίδων καὶ γυναικῶν: 1 κιλό.

Σφαῖρα: Ἀνδρῶν: 7.257 χιλ. Ἐφήβων: 5.44 χιλ. Γυναικῶν: 4 κιλά. Παίδων: 3.6 κιλά. Ἀκόντιον: Ἀνδρῶν: 800 γρ. μῆκος 2.60. Γυναικῶν: 600 γραμ. μῆκος 2.20. Σφῦρα: Ἀνδρῶν: 7.257 γραμ. μῆκος 1.22.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ: Στὸν τελευταῖο του ἀγώνα ὁ «Ἄρης» νίκησε τὸν «Ἀστέρα» μὲ 4 — 1. Οἱ καλλίτεροι παῖκτες τῆς νικήτριας: Σάλβος, Νεάντος, Λάκης, Πολίτης, Κασταμονίτης.

ΣΤΗ ΜΕΣΣΗΝΗ: Ὁ «Ἀστέρας» σ' ἕνα φιλικὸ ἀγώνα κέρδισε τὸν «Παναθηναϊκὸ» Συνοικισμοῦ μὲ 4 - 1. Ἡ νικήτρια: Τσούσης, Κοντόπουλος, Μανωλόπουλος, Γαϊτάνης, Πανουσόπουλος, Βουγογιαννόπουλος, Μανισέτης, Σκαρδάκης, Παναϊτόπουλος, Μανιάτης.

Γ. ΠΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ: Ἡ ἀθλητικὴ κίνηση τοῦ Πύργου εἶναι ἐξαιρετική. Ἡ «Θύελλα» εἶναι ἡ πιὸ δυναμικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα, ποὺ διαθέτει δύο ἱκανοὺς παῖκτες τὸν Χριστακόπουλο καὶ τὸν Μπίμπο.

Σ' ἕναν τελευταῖο ἀγώνα ὁ «Λευκὸς Ἀστὴρ» Ἀμαλιάδος κέρδισε μὲ 1 - 0 τὸν «Ἐθνικὸ» Πύργου.

Γ. ΜΠΕΛΛΟΣ

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Στὴν παιδόπολη τοῦ Ζηροῦ ἡ ὁμάδα τῆς «Α.Ε.Κ.» ἐπεβλήθη τοῦ «Παναθηναϊκοῦ» μὲ 4 - 2. Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν οἱ Α. Καρανίκας, Θ. Καρανίκας καὶ Παπαχαρίσης (2). Οἱ νικηταί: Κόκκαλης, Ζιούλης, Σιάξος, Μέκκας, Πασιόπουλος, Κωστάκης, Καρανίκας Ἀπόσ., Λάππας, Καρανίκας Θωμ., Στασινὸς καὶ Παπαχαρίσης.

Γ. ΧΡΥΣΙΚΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΟΡΝΟΦΩΛΙΑ: Τὸ ποδοσφαιρικὸ συγκρότημα τῆς Κορνοφωλιᾶς ἦλθε ἰσόπαλο μὲ τὴν ὁμάδα τῆς Λευκίμης μὲ 2 - 2. Καλλίτεροι παῖκτες ἦσαν οἱ Διαμαντόπουλος, Ἀναγνωστόπουλος, Τσιακμάκης, Παπαϊωάννου.

Ἐπίσης ἡ ὁμάδα τῆς Κορνοφωλιᾶς κέρδισε τὴν ὁμάδα τοῦ Τυχίου μὲ 1 - 0, καὶ ἦρθε ἰσόπαλη μὲ τὸ «Πέπλο» 1 - 1.

Χ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ

ΣΤΟ ΧΑΛΑΝΔΡΙ: Σ' ἕνα ἀγώνα μπάσκετ - μπὼλ ἡ «Ἀκρόπολις» κέρδισε τὸν «Ἀρίωνα» μὲ 39.30 (12 - 8). Οἱ συνθέσεις τῶν ὁμάδων: «Ἀκρόπολις»: Κασάπογλου, Γιαννάκος, Ἀγγέλου, Βιτσικουνάκης, Ἀνδρεόπουλος. «Ἀρίων»: Ἡλιόπουλος, Ματθιόπουλος, Μιλίγκος, Βρεττός, Ντάδιος.

Τ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟ ΒΟΛΟ:

Στὴν παιδόπολη «Ἁγία Σοφία» Βόλου ἔγιναν δύο ποδοσφαιρικὲς συναντήσεις μὲ συμμετοχὴ τεσσάρων ὁμάδων τῆς παιδοπόλεως. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἑξῆς:

«Θεσσαλία — «Εὔβοια» 6 - 2. Τὰ γκὸλ πέτυχαν οἱ Ζάχος (3), Κορέντης (2) καὶ Π. Μπεφάνης (1). Οἱ παῖκτες Μήτσου, Σιακαβάρας, Μαλτέζος, Κορέντης, Ζάχος, Μπεφάνης, Λώλης (Κουλαρμάνης). Διακρίθηκαν οἱ Κορέντης, Ζάχος «Θεσ.» καὶ Καλούσης, Μαστροδήμος Βασ. «Εὐβ.».

«Μακεδονία» - «Κρήτη» 6 - 2. Τὰ γκὸλ πέτυχαν οἱ Δῆμος (2), Μάμαλης (2), καὶ Κατσομῆτρος, Μαρκούσης ἀπὸ (1). Ἡ σύνθεση τῆς ὁμάδας: Κουρκουβέλας, Γκουντουλάκης, Μαρκούτσης, Κατσής, Παπαζέτης, Δῆμος, Κατσομῆτρος, Μάμαλης. Διακρίθηκαν ἰδιαιτέρως οἱ Κωνσταντῖνος, Δῆμος, Παπαζέτης, Κατσής.

Α. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑΡΙΑ: Μὲ τὸ ἰσόπαλο ἀποτέλεσμα τῶν 2 - 2 ἔληξε ἡ φιλικὴ ποδοσφαιρικὴ συνάντηση Βουναρίων - Νέας Κορώνης. Οἱ παῖκτες τῶν Βουναρίων: Σπανός, Καμβύσης, Κανελλόπουλος, Μαρκόπουλος, Ζαφείρης, Καμβυσίδης, Χαλαβατσιώτης, Ποντίκης.

Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΕΤΟ:

Στὸ γήπεδο τοῦ «Ἀτρομήτου» διεξήχθηκε ἀγώνας μεταξὺ τῶν ὁμάδων «Ἀτρομήτου» καὶ «Κεραυνοῦ». Νικήτρια ἀναδείχθηκε ἡ ὁμάδα τοῦ «Ἀτρομήτου» μὲ τέρματα 2 - 1. Ἡ νικήτρια: Σακκούλας Ἰωάν., Δουγάνης Βασ., Κουτσογιάννης Μ., Γεωργιάδης Ε., Στεργίου Η., Ρόμπος Δ., Γῶγος Π., Στεργίου Π., Ἰωαννίδης Στ., Γιουλέκας Τ., Βασιλειάδης Π.

Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΣΤΟ ΛΗΞΟΥΡΙ: Στὸ Β.Ε.Σ. Ληξουρίου ἐδημιουργήθηκαν οἱ ἑξῆς ὁμάδες: «Ἄρης», «Ἐθνικός», «Ἡρακλῆς» καὶ «Ἀτρόμητος». Μεταξὺ αὐτῶν τῶν ὁμάδων γίνεται ἕνα φιλικὸ τουρνουά, ποὺ ἡ βαθμολογία του ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Ἄρης» βαθμ. 6, «Ἐθνικὸς» βαθμ. 6. «Ἡρακλῆς» 2. «Ἀτρόμητος» 2.

Οἱ συνθέσεις τῶν δύο πρώτων ὁμάδων. «Ἄρης»: Ἀναστασιάδης, Τριανταφυλλίδης, Λεωνίδης, Παρσαλίδης, Γκαρέτσος, Καραγιαννίδης, Χριστοφορίδης. «Ἐθνικός»: Μπόλκος, Δεσποτίδης, Δαδούσης, Καπουσούζης, Γεριμπαμπάζης, Ἀρβανιτάκης, Μαυρίδης.

Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ:

Σ' ἕναν ἀγώνα ποὺ ἔγινε τελευταῖα σὲ μιὰ ἐκδρομὴ τοῦ Γυμνασίου οἱ μαθητὲς τῆς Ε' τάξης κέρδισαν τοὺς μαθητὲς τῆς Δ' τάξης μὲ 1-0. Τὸ μοναδικὸ τέρμα πέτυχε ὁ Πάνος Ἀρκαδινός.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σ. Ἀναστασιάδην, Ληξοῦρι: Γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων «Α.Ε.Κ.» — «Πανιωνίου» θὰ γράψω σύντομα.

Π. Βασιλειάδην, Ἀετόν: Ἀγαπητὲ Βασιλειάδη εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ἀνταποκρίσεις. Γιατὶ ὅμως μοῦ στέλνεις δύο φορὲς τὰ ἴδια ἀποτελέσματα;

Π. Καμβύσην - Δ. Μαρκόπουλον, Βέρροια: Καὶ οἱ δύο μοῦ γράφετε ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριὸ γιὰ τὰ ἴδια πράγματα. Νὰ κανονίσετε μόνον ἕνας νὰ στέλνῃ ἀνταπόκριση.

Ε. Χερούλη - Α. Κοραῆ: Γι' αὐτὰ ποὺ ζητήσατε συγκεντρώνω στοιχεῖα καὶ θὰ γράψω πολὺ σύντομα.

Χ. Πίσπαν, Ἰωάννινα: Πολὺ ὡραία γραμμένη ἡ ἀνταπόκρισή σου. Δυστυχῶς δὲν δημοσιεύεται γιατὶ ἀναφέρεται σὲ ἀγῶνες ἐπισήμων ὁμάδων. Γράψε μου κάτι γιὰ τὴν κίνηση τοῦ Γυμνασίου κ.λ.π. καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσω εὐχαρίστως.

Δ. Γκιζάνην, Λαμία: Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ γιὰ σένα.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΑΝ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 4)

λῆνες βασιλιάδες τῆς Αἰγύπτου, οἱ Πτολεμαῖοι. Τότε ὁ Εὔδοξος, ὁ Ἕλληνας θαλασσοπόρος πῆγε τὸν β' αἰῶνα π.Χ. δυὸ φορὲς στὶς γεμάτες μυστήρια Ἰνδίες καὶ ἐπεχείρησε τὸν περίπλουν τῆς Ἀφρικῆς χωρὶς νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι ἐκείνους τοὺς καιροὺς μόνο οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Φοίνικες ἐπιχειροῦσαν παράτολμα ταξίδια.

Πολλοὶ λαοὶ τολμοῦν ταξίδια ἐπικίνδυνα, πολλοὶ γυρνοῦν μὲ μικρὰ πλοῖα σὲ ταραγμένες θάλασσες ἢ περπατοῦν μῆνες ὁλόκληρους κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο, τὶς βροχὲς συναντώντας στὸ διάβα τους λογῆς - λογῆς ἐμπόδια καὶ περνώντας ἐφιαλτικὲς μέρες καὶ νύχτες.

Οἱ Ἰουδαῖοι, ὅταν βασιλιάς τους ἦταν ὁ σοφὸς Σολομώντας, ὀργανώνουν ἀποστολὲς γιὰ νὰ φτάσουν στὴ μυθικὴ χώρα Ὀσίρ, ποὺ ἄλλοι τὴν τοποθετοῦν στὴν Ἰνδικὴ χερσόνησο κι' ἄλλοι στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς. Ἀπὸ κεῖ ἔπαιρναν χρυσὸ καὶ πολύτιμα πετράδια γιὰ τὰ κοσμήματα καὶ τὰ ἀγάλματα ποὺ στολίζουν τοὺς ναοὺς καὶ τὰ βασιλικὰ παλάτια.

Ἀκόμη κι' οἱ Ἀσσύριοι κι' οἱ Βαβυλώνιοι ἔκαναν ἐξερευνήσεις στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀσίας.

***

Ἂς ἔρθουμε τώρα στὸ παντοδύναμο Ρωμαϊκὸ κράτος ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Μὲ τοὺς πολέμους ἔλαβε τεραστία ἔκταση. Οἱ Ρωμαϊκὲς λεγεῶνες, ἔφταναν σὲ τόπους ἄγνωστους ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ τοὺς ἔβλεπαν καὶ ποὺ πολὺ λίγο γνωστοὶ ἦταν ἐκείνη τὴν ἐποχή.

Περιγραφὲς γι' αὐτὲς τὶς νέες χῶρες ἔχουμε ἀπὸ πολλὰ ἀξιόπιστα πρόσωπα ποὺ τὶς ἐπισκέφτηκαν ἐκείνη τὴν ἐποχή. Ὁ σπουδαῖος Ρωμαῖος στρατηγὸς Ἰούλιος Καίσαρας ποὺ δὲν ἤτανε μόνο καλὸς στρατηγὸς ἀλλὰ καὶ σπουδαῖος συγγραφέας μᾶς λέει πολλά.

Ὁ Πλίνιος κι' ὁ Σενέκας μᾶς λένε ὅτι ὁ Νέρωνας ἔστειλε τὸ 60 μ. Χ. δυὸ ἀποστολὲς γιὰ νὰ ἐξερευνήσουν τὸν ἐπάνω Νεῖλο μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ τὰ βγάλουν πέρα, γιατὶ συνάντησαν τελματώδεις ἐκτάσεις στὸ δρόμο τους καὶ σταμάτησαν. Λένε ὅτι περίπου στὸ Σουδὰν τελείωσε ἡ πορεία τους.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ 79 μ. Χ. ὁ Ἵππολος ἐγκαταλείπει τὴν Αἴγυπτο καὶ τραβᾶ γιὰ τὶς Ἰνδίες ποὺ τόσα καὶ τόσα ἀκούει νὰ λένε γι' αὐτές. Κατευθύνεται ἴσα, ἀνοιχτὰ στὸ πέλαγος ζητώντας περιπέτειες. Βρίσκει ἕνα δρόμο συντομώτερο καὶ πλέει στὴν Ἀνατολή. Ἴσως νὰ ἔφτασε καὶ μέχρι τὴν ἀπέραντη καὶ ἄγνωστη Κίνα.

Μὰ ἡ πρώτη ἐξερευνητικὴ ἐπίσκεψη στὴν Κίνα ἔγινε στοὺς Βυζαντινοὺς Χρόνους, τότε ποὺ Αὐτοκράτορας ἦταν ὁ Ἰουστινιανός.

Δυὸ Βυζαντινοὶ καλόγεροι πῆγαν ἐκεῖ καὶ γυρίζοντας, καθὼς λένε, ἔφεραν μέσα στὰ κούφια μπαστούνια τους τὸ σπόρο ἀπ' ὅπου ἔβγαιναν οἱ μεταξοσκώληκες, τὸ ἄσπρο αὐτὸ σκουλήκι ποὺ κάνει τὸ μετάξι. Κι' ἔτσι κι' Βυζαντινοὶ Αὐτοκράτορες ντύθηκαν στὰ μεταξωτά.

Ὅταν πιὰ ἔπεσε τὸ δυτικὸ Ρωμαϊκὸ κράτος, κατὰ τὸ 1000 μ. Χ., βλέπουμε ὅτι οἱ Ἄραβες γίνονται οἱ σπουδαιότεροι ἐξερευνηταὶ καὶ γεωγράφοι ἐκείνου τοῦ καιροῦ. Γυρνοῦν στὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ καὶ στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικανικῆς ἠπείρου. Τὸν ἴδιο περίπου καιρὸ ἀξιοσημείωτα εἶναι τὰ ταξίδια τῶν Βίκινγκς καὶ ἄλλων λαῶν στὶς βόρειες θάλασσες ποὺ φτάνουν μέχρι τὸν παγωμένο Ὠκεανὸ τὴν Γροιλανδία καὶ τὴν Ἰσλανδία, ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴ τὴ μακρυνὴ Ἀμερική.

Ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος ποὺ τὴν ἐπισκέφτηκε πρὶν ἀπ' τὸ Χριστόφορο Κολόμβο, ἦταν ὁ Λέιφ Ἔρικσον, γιὸς τοῦ Ἐρρίκου τοῦ Ἐρυθροῦ ποὺ ἵδρυσε ἀποικίες τὸν 9ον αἰῶνα.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ σημειώνεται ἕνας μεγάλος σταθμὸς στὴν ἱστορία τῶν ἐξερευνήσεων. Γίνεται ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Μάρκο Πόλο στὴν Ἄπω Ἀνατολή.

Ὁ Μάρκο Πόλο ἦταν Βενετός. Οἱ γονεῖς του πλούσιοι ἔμποροι ἔκαναν συχνὰ ταξίδια στὸ ἐξωτερικό. Ἔτσι ὁ Μάρκο Πόλο ἀγάπησε τὴν περιπέτεια. Δεκαεφτὰ ὁλόκληρα χρόνια γύριζε, ταξιδεύοντας σὲ στεριὰ καὶ σὲ θάλασσα, ἄγνωστες περιοχὲς τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀσίας, καὶ πλούτιζε τὶς γνώσεις τῶν ἀνθρώπων δείνοντας καινούργια στοιχεῖα γιὰ τὴ Γεωγραφία ποὺ μέχρι τότε ἦταν τελείως ἄγνωστα.

Ἀκόμη κι' ὁ Χριστιανισμὸς ἔγινε αἰτία ἐξερευνήσεων. Διάφοροι Ἱεραπόστολοι ποὺ πήγαιναν στὰ πιὸ μακρινὰ μέρη τῆς οἰκουμένης κι' ἔβρισκαν τοὺς πιὸ ἀπολίτιστους λαοὺς γιὰ νὰ τοὺς δώσουν τὰ φῶτα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀνακάλυπταν ἄγνωστες μέχρι τότε περιοχὲς τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς.

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μάζεψαν οἱ ἴδιοι στοιχεῖα κι' ἄλλοι ἔγιναν ἡ ἀφορμὴ νὰ ἀκολουθήσουν τὰ ἴχνη τους, πολλοὶ γιὰ ἐξερευνητικοὺς σκοπούς.

Ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 15ου αἰῶνα ἀρχίζουν συστηματικώτερα ταξίδια στὴν Ἀνατολή, στὶς Ἰνδίες κι' ἔτσι δημιουργοῦνται ἐμπορικὲς σχέσεις ποὺ γίνονται αἰτία νὰ γνωρίζωνται καλλίτερα οἱ λαοὶ μεταξύ τους.

Μετὰ ἔρχεται ἡ ἀνακάλυψη τῆς πυξίδας ποὺ προσφέρει στοὺς ναυτικοὺς ἀσφάλεια.

Οἱ ἀνακαλύψεις κι' οἱ ἐξερευνήσεις ἀκολουθοῦν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη καὶ συνδέονται μὲ τὰ δοξασμένα ὀνόματα περίφημων ἐξερευνητῶν.

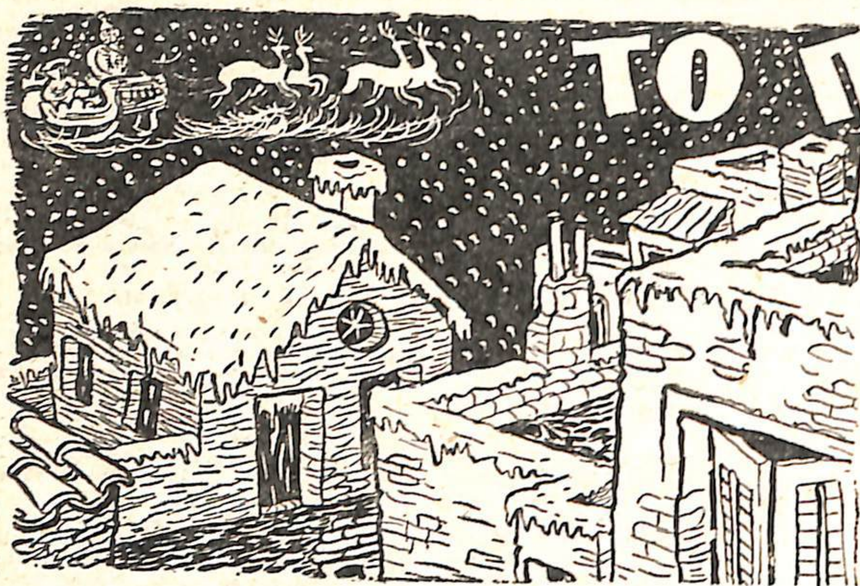
Κι' ἔτσι γνωρίζουμε τὸν Βαρθολομαῖο Ντιὰζ ποὺ ἀνακαλύπτει τὸ Ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς ἐλπίδας, τὸν Χριστόφορο Κολόμβο ποὺ βρίσκει τὴν Ἀμερική, τὸν Βάσκο ντὲ Γκάμα ποὺ φτάνει στὶς ἀνατολικὲς Ἰνδίες, τὸν Τζὼν Κάμποτ κι' ἄλλους πολλοὺς μέχρι τὸν ἡρωϊκὸ Μαγγελάνο, ποὺ πρῶτος πραγματοποίησε τὸ γύρο τοῦ κόσμου καὶ ποὺ σκοτώθηκε πολεμώντας τοὺς ἰθαγενεῖς στὶς Φιλιππίνες.

Στὸν αἰῶνα μας, οἱ ἐξερευνήσεις συνεχίζονται, μὰ τώρα πιὰ ἔχουν σκοπὸ ἐπιστημονικό.

Πρέπει παιδιὰ νὰ θυμᾶστε μὲ σεβασμὸ αὐτοὺς ποὺ ἀφιέρωσαν τὴ ζωή τους ταξιδεύοντας καὶ γυρεύοντας καινούργιους κόσμους.

ΚΥΒΕΛΗ ΜΕΤΑΞΑ

ΤΟ ΠΙΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΔΩΡΟ

— Νέλλη, ξύπνα.

Ἡ Νέλλη, πού εἶχε ἀποκοιμηθῆ στὴ βαθειὰ πολυθρόνα, κοντὰ στὸ τζάκι, ἀναταράχτηκε μέσ' στὸν ὕπνο της, σὰν περιστεράκι π' ἀναφτεριάζει μέσ' στὴ ζεστή του φωλιά.

— Ποιὸς μὲ φωνάζει;

Ψιθυριστὴ ἦρθε ἡ φωνή, σὰν ἀπὸ ξεχασμένο παλιὸ παραμύθι.

—'Εκεῖνος πού περιμένεις! ῎Ανοιξε τὰ ματάκια σου καὶ θὰ μὲ γνωρίσης.

Θαμπὰ ἦταν ὅλα, γιατὶ ὁ ὕπνος σκίαζε ἀκόμη τῆς Νέλλης τὰ βλέφαρα. Τάτριψε λίγο μὲ τὸ χεράκι της καὶ τότε τὸν εἶδε μπροστά της. Ψηλό, μὲ τὸ κόκκινο ράσο καὶ τὴν κουκούλα μὲ τὴ μεγάλη μπορντοῦρα ἀπὸ γοῦνα, πού εἶχε λεκιάσει ἀπὸ τὴν κάπνα τῆς καμινάδας, ἀπ' ὅπου κατέβηκε. Χαμογελοῦσε, ἀνάμεσα ἀπ' τ' ἄσπρα μουστάκια καὶ τ' ἄσπρα μακρυά του γένεια.

—Ὁ ῞Αγιος Βασίλης! εἶπε τὸ κοριτσάκι μὲ μιὰ γλυκειὰ προσδοκία.

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι, μικρούλα μου Νέλλη, δός μου τὴν πολυθρόνα σου νὰ καθήσω λιγάκι, κουράστηκα!

Κάθησε στὴ βαθειὰ πολυθρόνα κι' ἅπλωσε στὴ φωτιὰ τὰ κρουσταλλιασμένα του δάχτυλα. Τίναξε τὴν κουκούλα του, γιὰ νὰ πέση τὸ χιόνι καὶ φάνηκαν τὰ λευκά του μαλλιά, ποὔχαν κιτρινίσει στὶς ἄκρες ἀπὸ τὰ χρόνια...

Ἡ Νέλλη εἶδε στὸ παραγῶνι ἄδειο τὸ σακκί του. Κοίταξε ὁλόγυρα νὰ δῆ ποῦ τῆς ἄφησε τὰ δικά της παιχνίδια. Τίποτε! Μόνο ἡ κούκλα της ἡ παλιά, πού τὴν ἔπαιζε ὅταν τὴν πῆρε ὁ ὕπνος, ἦταν πεσμένη στὸ πάτωμα, μὲ τὸ φόρεμα λερωμένο, τσαλακωμένο, χωρὶς τὶς χρυσές του πούλιες.

Σήκωσε τὰ γαλάζια της μάτια στὸν ῞Αγιο, πού χαμογελοῦσε μὲ κάποια πίκρα.

— Δὲ σοὔφερα τίποτε φέτος, καλή μου Νέλλη. Περνᾶμε καιρούς πολὺ δύσκολους. 'Εκεῖ στὴν 'Ανατολή, στὸν δικό μου τὸν τόπο, οἱ ἄνθρωποι τρέμουν τὸν πόλεμο πού σιμώνει ὁλοένα. Μὰ κι' ἐδῶ στὴν δική σας τὴ χώρα ἀκόμα δὲν ἔκλεισαν οἱ πληγές του κι' ὅλο καὶ φοβερίζει πὼς θὰ ξανάρθη. Κλειδώθηκαν οἱ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ φόβο πώς, ὥρα τὴν ὥρα, μπορεῖ νὰ χτυπήση τὴν πόρτα τους. Κι' ὅσοι ἔχουν τὴ δύναμη ὅλο καὶ μαζεύουν χρυσάφι κι' ὅλο καὶ κλείνουνται μέσ' στὸν ἑαυτό τους. Οἱ φτωχοὶ πάλι ποῦ νὰ τὰ βροῦν τὰ λεφτὰ γιὰ παιχνίδια, πού μὲ κόπο βγάζουν τὸ καθημερινό τους. Νὰ γιατὶ τὰ δῶρα μου εἶναι λιγοστὰ φέτος. Μὰ ἐσεῖς, τὰ παιδιά, θὰ μὲ βοηθήσετε. ῎Ελα, Νελλίτσα. Σοῦ ἔφερα τόσα πολλὰ παιχνιδάκια τὶς ἄλλες χρονιές. Τί μπορεῖς νὰ μοῦ δώσης γιὰ νὰ φ λέψουμε τὰ παιδιὰ πού προσμένουν;

Ἡ Νέλλη πῆρε ἀπὸ κάτω τὴν κούκλα της καὶ τὴν ἔδειξ[ε] στὸ γερούλη.

— Τάπαιξα πάρα πολύ, κι' ὄχι μόνο ἐγώ, μὰ καὶ τ' ἄλλα παιδάκια τῆς γειτονιᾶς· γι' αὐτὸ ἔχουν ὅλα χαλάσει...

—῏Ω, δὲν πειράζει, φέρε τα, παιδί μου. Θὰ τοὺς περάσουμε μιὰ μπογιά, θὰ τὰ διορθώσουμε καὶ θὰ φαίνουνται σὰν καινούργια. Βιάσου, ὅπου καὶ νἆναι, θ' ἀκούσης τοὺς δώδεκα χτύπους τοῦ ρολογιοῦ. Θὰ σὲ πάρω μαζί μου νὰ τὰ μοιράσουμε. Καὶ στὸ τέλος, γιὰ σένα θὰ μείνη τὸ πιὸ πολύτιμο δῶρο.

— Τί καλά! φώναξε ἡ Νέλλη, γεμάτη χαρὰ κι' ἔτρεξε νὰ φέρη τὰ παιχνιδάκια της.

Σὲ πέντε λεφτά, ὅλα ἦταν ἐν τάξει. Μάγος πού ἦταν ὁ ῞Αγιος Βασίλης! Οἱ κοῦκλες ντυθῆκαν σὰν πριγκηπέσσες, οἱ ξύλινοι στρατιῶτες στηθῆκαν, φρεσκοβαμμένοι, ἐφ ὅπλου λόγχη, οἱ φασουλῆδες χτύπησαν τ' ἀσημένια τους τάσια... Νὰ κι' ὁ μικρὸς ταμπουρλιέρης, πού βάρεσε, κορδωμένος, τὸ τύμπανό του.

—'Εμπρὸς ξεκινᾶμε!

Πήδηξε πρῶτος μέσ' στὸ σακκὶ καὶ τὸν ἀκολούθησαν, κάνοντας τοῦμπες, οἱ φασουλῆδες κι' οἱ καραγκιόζηδες... Οἱ κομψὲς πριγκηπέσσες προχώρησαν, χορεύοντας στὸ ρυθμό, ποὺ ἔπαιζε τὸ παλιὸ ὀργανέτο καί, πίσω τους, κατρακύλησαν, κάνοντας γκὲλ τὰ πολύχρωμα τόπια κι' οἱ μπάλες... Μὲ βῆμα πολὺ σοβαρό, ὅπως ταίριαζε στὴ σοφία τους, ἀκολούθησαν τὰ βιβλία κι' ἔκλεισε τὴν πομπὴ ἡ παρέλαση μὲ τοὺς ξύλινους στρατιῶτες.

— Τί καλά! φώναξε ἡ Νέλλη...

Ὁ ῞Αγιος Βασίλης ζύγιασ[ε] τὸ σακκὶ στὸ δεξί του χέρι· κι' ὕστερα, εὐχαριστημένος ἀπὸ τ[ὸ] βάρος του, τὄβαλε στὸν ὦμ[ο] του κι' εἶπε στὴ Νέλλη:

—῎Ελα στὸ ἅρμα μου, κορ[ι]τσάκι καλόκαρδο... 'Εσὺ θὰ [εἶ]σαι ὁ ῞Αγιος Βασίλης ἀπόψε.

Μὲ μιᾶς, βρέθηκε ἡ Νέλλ[η] ντυμένη ὅπως κι' ἐκεῖνος. Ὁ ῞Αγιος ἅπλωσε τὸ μανδύα το[υ] καὶ τὴν πῆρε ἐπάνω. Τὸ κόκκι[νο] ράσο ἔγινε ἀμέσως γοργό[]φτερο ἅρμα καὶ βγῆκε ἀπ' τ[ὸ] παράθυρο, ποὔχε ἀφήσει ἀνο[ι]χτὸ ἡ μαμᾶ. γιὰ νὰ μπῆ ὁ καινούργιος χρόνος.

Τὸ ρολόϊ χτύπησε δώδεκα. ῎Εξω ἔπεφτε χιόνι πυκνό· μὰ [ἡ] Νέλλη δὲν κρύωνε. Μιὰ παρ[ά]ξενη ζέστα τῆς θέρμαινε τ[ὴν] καρδιά.

⁂

Στάθηκαν πάνω ἀπ' τὸ κρε[β]βάτι ἑνὸς ἀγοριοῦ. Ἡ Νέλλ[η] τὸ γνώρισε. ῏Ηταν ὁ Γιανν[ά]κης, πού πήγαινε στὴ δευτέρ[α] τάξη. ῏Ηταν ἀδύνατος καὶ χλ[ω]μὸς καὶ μιὰ λύπη συννέφια[ζε] τὸ γλυκὸ πρόσωπό του.

Ἡ Νέλλη τοῦ χάϊδεψε τὰ μαλλιὰ μὲ τὸ ἄσπρο της τρ[υ]φερὸ χεράκι.

— Μανούλα μου, εἶπε τ' ἀγόρι. ῞Ενα δάκρυ θόλωσε [τὸ] βλέμμα τοῦ κοριτσιοῦ. ῎Ηξερε πὼς ἡ μανούλα τοῦ Γιάν[νη] εἶχε πεθάνει, λίγο πρὶν κάμουν διακοπές. Εἶχε λείψει δυὸ μ[έ]ρες ἀπ' τὸ σχολεῖο κι' ὅταν γύρισε ἦταν πιὸ ἀδύνατος μέσ' σ[τὴ] μαύρη ποδιά του.

῎Ανοιξε τὰ μάτια κι' εἶδε τὸ χιόνι πού ἔπεφτε στὸ παρ[άθυρο]

θυρο... Θυμήθηκε τί βραδυά ἦταν κι' ἀναστέναξε.

—Ὤ νἄχα ἕναν ὄμορφο φασουλή, κι' ἂς μὴν ἔτρωγα αὔριο, εἶπε.

Ἡ Νέλλη τοῦ ξαναχάϊδεψε τὰ μαλλιά. Ὁ Γιαννάκης ἀνασηκώθηκε καὶ τὴν εἶδε. Στὸ ἄλλο της χέρι κρατοῦσε τὸ φασουλῆ ποὺ ποθοῦσε τ' ἀγόρι.

—Ἅγιε Βασίλη! Ἦρθες; Μοῦ ἔφερες τὸ παιχνίδι ποὺ ζήτησα; Πῶς τὸ ξέρεις πὼς ἤθελα ἕναν ὄμορφο φασουλή;

— Σοῦ τὸν στέλνει ἡ καλή σου μανούλα, Γιαννάκη, μουρμούρισε ἡ Νέλλη κρατώντας μὲ κόπο τὰ δάκρυα.

—Ἡ μανούλα μου! Ὤ καλέ μου Ἅγιε Βασίλη! Δὲ θὰ μὲ πάρης κι' ἐμένα στὸν οὐρανὸ νὰ τὴ δῶ; Τὴν πεθύμησα τόσο πολύ.

—Ὄχι ἀκόμα, Γιαννάκη. Μὴ λὲς τέτοια λόγια! Μὰ μὴ λυπᾶσαι. Ἐκείνη εἶναι κοντά σου, καὶ σ' ἀγαπᾶ, καὶ σὲ προστατεύει.

— Ναί, ἔτσι εἶναι. Ἀλλοιῶς δὲ θὰ μοὔστελνε τὸ παιχνίδι ποὺ ἤθελα.

Καὶ ξεχάστηκε, παίζοντας μὲ τὸ φασουλῆ, ποὺ χτυποῦσε χαρούμενος τ' ἀσημένια του τάσια.

— Κλαῖς; ρώτησε ὁ Ἅγιος Βασίλης τὴ Νέλλη, ὅταν τὴν εἶδε νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Γιάννη... Ἔλα, γιὰ κοίταξε τί χαρούμενα παίζει ! Δὲν τὴ θυμᾶται τὴ λύπη του πιά. Αὐτὸ εἶναι τὸ δῶρο σου, Νέλλη, γιὰ τὸ μικρὸ ὀρφανό.

Τὸ χιόνι ἔπεφτε τώρα τρελλά, σὰ νὰ εἶχε μεθύσει ἀπ' τὴ χαρὰ τοῦ Γιαννάκη. Κι' ἡ Νέλλη χαμογελοῦσε κι' ἂς ἦταν βρεγμένα τὰ μάτια της.

⁂

Ἡ Μαριγούλα, γονατισμένη μπροστὰ στὸ εἰκόνισμα, ἔκανε τὴν προσευχή της. Ἡ Παναγία ἔγερνε τὸ κεφάλι της μὲ συμπόνια, γιατὶ ἡ μικρὴ ἦταν πολὺ λυπημένη. Ἀναζητοῦσε τὸν τόπο της καὶ τὴν ἀδερφούλα της, τὴ Ρηνιώ, ποὺ τὴν ἄφησε στὸ νησί, ὅταν ἦρθε ἐδῶ, στὴν Πρωτεύουσα, νὰ δουλέψη!

—Ὤ, Παναγίτσα μου, νἄχα μιὰ ὄμορφη κούκλα, σὰν κείνη ποὺ χάρισε ὁ κύριος στὴ Σμαράγδα... Ν' ἀνοιγοκλείνη τὰ μάτια της, κι' ὅταν τὴ ζουλᾶς στὴν κοιλιά, νὰ γελᾶ καὶ νὰ ξεκαρδίζεται. Τὴν ἔπιασα λίγο στὰ χέρια μου, ὅταν ἔκανε τὸ μπανάκι της ἡ Σμαράγδα. Μοῦ γελοῦσε κι' ἐμένα καθὼς τῆς ἔσφιγγα τὴν κοιλίτσα. Κι' ἄνοιγε τὰ μάτια της, ὅταν τὴ σήκωνα, κι' ὅταν πάλι τὴν πλάγιαζα, τἄκλεινε καὶ κοιμόταν. Ἄχ καὶ νὰ εἶχα μιὰ τέτοια! Πές, Παναγίτσα, στὸν Ἅγιο Βασίλη ν' ἀφήση μιὰ καὶ γιὰ μένα. Ὄχι, γιὰ μένα, γιὰ τὸ Ρηνάκι μας θέλω νὰ πῶ. Σοῦ τ' ὁρκίζομαι, Παναγίτσα μου στὸ Ρηνάκι μας θὰ τὴ στείλω. Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ παιχνίδια!

Ἡ Νέλλη τὴν ἔβλεπε κάθε μέρα τὴ Μαριγούλα, γιατὶ συνώδευε στὸ σχολειὸ τὴ Σμαράγδα, τὴ συμμαθήτριά της. Ἦταν καλόκαρδο κοριτσάκι. Ὅλο γελοῦσε καὶ φλυαροῦσε μὲ τὴ Σμαράγδα.

Ποιὸς νὰ τὸ πίστευε πὼς θὰ ἦταν τόσο δυστυχισμένο ποὺ ἔλειπε ἀπ' τὸ σπιτάκι του!

— Θὰ τῆς ἀφήσω δυὸ κοῦκλες, σκέφτηκε ἡ Νέλλη. Μιὰ γιὰ νὰ στείλη στὴν ἀδερφούλα της, καὶ μιὰ ἄλλη γιὰ κείνη τὴν ἴδια. Θὰ τὶς βάλω στὸ μαξιλάρι της, νὰ τὶς βρῆ τώρα ποὺ θὰ πάη νὰ πέση.

Ἡ Παναγία τῆς χαμογέλασε ἀπ' τὸ εἰκόνισμα, καθὼς ἔβαζε στὸ κρεββάτι τῆς Μαριγούλας τὶς κοῦκλες.

Στάθηκαν στὸ παράθυρο, μὲ τὸν Ἅγιο Βασίλη, γιὰ νὰ χαροῦν τὴ χαρὰ τῆς ξενητεμένης μικρούλας. Ἕνα ξεφωνητὸ τράνταξε τὸ σπίτι. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἦταν κανεὶς νὰ ξυπνήση. Εἶχαν φύγει ὅλοι ἀπὸ νωρὶς γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸν καινούργιο χρόνο, μὲ γλέντι, σ' ἕνα μεγάλο συγγενικὸ σπίτι. Ἔτσι ἡ Μαριγούλα δὲν εἶχε συγκρατημὸ στὴ χαρά της.

—Ὤ, Ἅγιε Βασίλη, σ' εὐχαριστῶ... Παναγίτσα μου, πόσο γρήγορα πῆγες καὶ τοῦ τὄπες. Καὶ μ' ἄφησε δυό, ὄχι μιά. Τὴ μεγάλη γιὰ τὴ Ρηνιώ, κι' αὐτὴ τὴ μικρὴ γιὰ μένα... Τί ὡραῖες ποὺ εἶναι, Χριστούλη μου!

Καὶ πηδοῦσε καὶ χόρευε καὶ γελοῦσε, κρατώντας τὶς κοῦκλες της ἀγκαλιά! Καί, καθὼς ἔφευγαν, πάντα στὸ ἅρμα τους, ἡ Νελλίτσα κι' ὁ Ἅγιος Βασίλης ἄκουσαν ἕνα τραγούδι γλυκό: Ἡ μικρούλα νανούριζε τὶς κοῦκλες της.

⁂

Σ' ἕνα ὑπόγειο, στὴν ἄκρη τῆς πολιτείας, θαμπόφεγγε κάποιο φῶς. Οἱ νυχτερινοὶ ταξιδιῶτες μας κοίταξαν ἀπ' τὸ φεγγίτη. Ὄχι, αὐτὰ τὰ παιδιὰ — ἕνα ἀγόρι ὡς δώδεκα χρονῶν κι' ἕνα κορίτσι ὡς δεκαπέντε — ἡ Νέλλη δὲν τἄξερε. Φαίνονταν ἀνήσυχα κι' ὅλο ἔψαχναν σὲ σεντούκια καὶ σὲ συρτάρια.

— Πρέπει κάτι νὰ βροῦμε, Ἀνδρέα. Νὰ φτιάξωμε κάτι γιὰ τ' ἀδερφάκια μας, εἶπε τὸ κορίτσι. Ὁ Νίκος μας ζήτησε ἀπόψε στὴν προσευχή του ἕναν καραγκιοζάκο. Ἤμουν κρυμμένη καὶ τἄκουσα. Ἡ Αὐγούλα πάλι θέλει μιὰ ὄμορφη βλαχοπούλα, νὰ βόσκη τ' ἀρνάκια της... Τὴν ψάρευα μέρες τώρα γιατὶ εἴχαμε κεῖνα τὰ χρήματα μέσ' στὸν κουμπαρᾶ.

— Αὐτὰ πᾶνε τώρα, Χρυσούλα, εἶπε τ' ἀγόρι. Πρωΐ πρωΐ εἶδα τὴ μανούλα νὰ κλαίη καὶ νὰ διαβάζη ἕνα χαρτί. Ἔτρεξα, τὴν ἀγκάλιασα, μὰ δὲν ἤθελε νὰ μοῦ πῆ τί ἔχει. Στὸ τέλος μοὖπε ἡ γιαγιά. «Ἂν δὲν πληρώναμε λέει τὸ νοίκι μας σήμερα, θὰ μᾶς πέταγαν ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι. Αὔριο μπαίνει Γενάρης κι' ἐμεῖς χρωστᾶμε καὶ τὸ Νοέμβρη καὶ τὸ Δεκέμβρη.

— Τὰ ξέρω, εἶπε ἡ Χρυσούλα. Ἦρθε ἡ γιαγιὰ καὶ μοῦ τἄπε κι' ἐμένα. Οὔτε ποὺ σκέφτηκα νὰ σὲ ρωτήσω, Ἀνδρέα. Ἄνοιξα τὸν κουμπαρᾶ καὶ τῆς ἔδωκα τὰ χρήματα ποὔχαμε μαζέψει γιὰ ν' ἀγοράσωμε δῶρα στὰ παιδιά.

— Κι' ἔκανες καλά. Ἂς μένη ὁ καραγκιόζης κι' ἡ βοσκοπούλα· ἂς μένουν τ' ἀρνάκια. Παρὰ νὰ μᾶς πετάξουν στὸ δρόμο τὰ πράματα, ὅπως ἔγινε πέρυσι μὲ τὸ μπάρμπα Θύμιο... Νὰ κλαίη ἡ μητέρα, νὰ κλαίη ἡ γιαγιά!

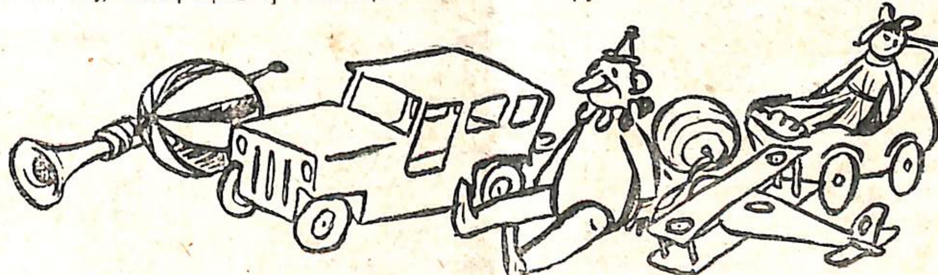
Ἔγινε σιωπή. Δὲν ἄκουγες παρὰ τὸ τρίξιμο ποὔκαναν τὰ συρτάρια καὶ τὸ φουρφούρισμα ἀπ' τὰ χέρια ποὺ τἄψαχναν.

—Ἡ γιαγιὰ μὲ φίλησε, εἶπε ἡ Χρυσούλα, ὅταν τῆς ἔδωκα τὰ λεφτά. Ἦταν ἴσια ἴσια τὸ νοίκι. Ὡς τόσο θὰ γράψη, λέει, στὸ θεῖο Δημήτρη στὴ Νέα Ὑόρκη νὰ βοηθήση κι' αὐτός.

— Ναί, ναί, ὅλοι πρέπει νὰ βοηθήσουν. Κι' ἐμεῖς, Χρυσούλα. Ἐσὺ θἄσαι νοικοκυρούλα στὸ σπίτι τὶς μέρες ποὺ πάει ἡ μητέρα στὸ ἐργοστάσιο, κι' ἐγὼ θὰ δουλέψω σ' ἕνα κατάστημα καὶ θὰ ἐγγραφῶ στὸ νυχτερινό. Μά, ἄδικα ψάχνουμε, Χρύσα. Ὅλο παλιοκούρελα βρίσκουμε.

— Μὴ σὲ νοιάζει, εἶπε καὶ χαμογέλασε πονηρὰ τὸ κορίτσι. Τὰ βλέπεις αὐτὰ τὰ κουρέλια; Σὲ λίγο θὰ γίνουν ἀγνώριστα. Θὰ κάμω μιὰ πάνινη κούκλα καὶ θὰ τὴ ντύσω σὰ βλαχοπούλα. Μὲ φούστα σουρωτή. Νά την κιόλας! Ὤ, βρῆκα κι' ενα φουλάρι γιὰ μπόλια. Νὰ κι' ἡ κορδέλα ποὺ θὰ τῆς βάλω γιὰ ζώνη.

—Ἐγὼ θὰ τῆς φτιάξω μιὰ ρόκα κι' ἕνα ἀδράχτι, φώναξε κι' ὁ Ἀνδρέας, συνεπαρμένος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς μεγάλης του ἀδερφῆς. Θὰ κλώθη, καθὼς θὰ φυλάη τὰ προβατάκια της.

—Ὡραῖα! Θὰ φτιάξω καὶ πρόβατα μὲ μαλλί, εἶπε ἡ Χρύσα. Μοὔχει μείνει λιγάκι ἀπὸ τὴν μπλούζα ποὺ ἔπλεξα.

Ἔλα, νά την! Κουνήσου Ἀνδρέα. Φέρε τὰ χρώματά σου νὰ τῆς κάμουμε χείλη καὶ φρύδια.

— Ναί, φέρε μου την. Ἐδῶ ὁ ζωγράφος! Ἐδῶ τὰ κεράσια καὶ τὰ τριαντάφυλλα, γιὰ νὰ γίνουν τὰ μάγουλα καὶ τὰ χείλη τῆς Γκόλφως. Καὶ τώρα τὰ φρύδια της.

Κι' ἄρχισε τὸ τραγούδι χαρούμενος ὁ Ἀνδρέας.

Βάζει τὸν ἥλιο πρόσωπο
καὶ τὸ φεγγάρι στῆθος
καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερὸ
βάζει καμαροφρύδι.

....

(Συνέχεια στὴ σελίδα 22)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ Ἅγιος τῶν παιδιῶν

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Εἶμαι βέβαιη πὼς ἂν σᾶς ἔκαναν τὴν ἐρώτηση, ποιὸν ἀπὸ ὅλους τοὺς ἁγίους ἀγαπᾶτε περισσότερο, ὅλα σας θ' ἀπαντούσατε: Τὸν Ἅγιο Βασίλη. Καὶ δὲ θάχατε ἄδικο. Γιατὶ ποιὸς ἄλλος ἀγαπᾶ τόσο τὰ παιδιὰ καὶ κάνει κάθε χρόνο τόσο μεγάλο καὶ κοπιαστικὸ ταξίδι γιὰ νὰ σκορπίση παντοῦ τὴ χαρά;

Αὐτὰ λέγαμε τοῦτες τὶς μέρες μὲ τὰ ἐγγόνια μου, ποὺ τὸν περιμένουν, ὅπως κι' ἐσεῖς νὰ τοὺς κάμη τὴν πιὸ εὐχάριστη ἔκπληξη μ' ἕνα δυό του δωράκια.

— Μά, γιατὶ τ' ἀγαπᾶ τὰ παιδιὰ ὁ Ἅγιος Βασίλης, γιαγιά; ρώτησε ἡ Δροσούλα. Ἦταν παντρεμένος; Εἶχε κι' ἐκεῖνος παιδιά; Πές μας λίγο τὴν ἱστορία του. Τίποτε ἄλλο δὲν ξέρομε παρὰ μόνο πὼς ἦταν ἀπ' τὴν Καισάρεια.

Εἶναι μακριὰ ἡ Καισάρεια, γιαγιά; ρώτησε ὁ Δημήτρης.

— Πολὺ μακριά, ἀποκρίθηκε ὁ Λάμπης. Δὲν βλέπετε πόσο καταχιόνιστος φτάνει στὸν τόπο μας; Ποιὸς ξέρει τί βουνὰ χιονισμένα περνά. Ἡ Καισάρεια βρίσκεται στὴν Ἀσία.

— Κι' ὡς φαίνεται θάταν πολὺ μορφωμένος, εἶπε κι' ὁ Τέλης. Γιατὶ λένε τὰ κάλαντα πὼς κρατάει χαρτὶ καὶ καλαμάρι. Τί κουτὴ ποὺ εἶναι ἡ Δροσούλα ποὺ ρώτησε ἂν εἶχε παιδιά. Ὁ Ἅγιος Βασίλης ἦταν Δεσπότης κι' εἶχε παιδιά του ὅλα τὰ φτωχὰ κι' ὀρφανὰ τῆς Καισάρειας.

— Ναί, παιδιά μου, συμπλήρωσα κι' ἐγώ. Ὁ Ἅγιος Βασίλης ἦταν πολὺ μορφωμένος καὶ τόσο καλός, ποὺ ξόδεψε ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα γιὰ νὰ κτίση σπιτάκια γιὰ τοὺς φτωχούς, στέγη φιλόξενη γιὰ τὸν κάθε διαβάτη, νοσοκομεῖα γιὰ τοὺς ἀρρώστους, γεροκομεῖα καὶ ἄσυλα γιὰ τοὺς γέρους καὶ τοὺς ἀνάπηρους. Ἕνα ὁλάκερο χωριὸ ἦταν αὐτὰ τὰ ἱδρύματα κι' ὁ λαὸς ἀπὸ τ' ὄνομα τοῦ Ἁγίου, αὐτὸ τὸ χωριὸ τ' ὠνόμασε Βασιλειάδα. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅλους λάτρευε τὰ παιδιά. Εἶχε κτίσει ἕνα μεγάλο κατάλευκο ὀρφανοτροφεῖο, ὅπου μάζευε τὰ δυστυχισμένα παιδάκια καὶ τοὺς ἔκανε εὐχάριστη τὴ ζωή. Ἐκεῖνος ἦταν ὁ πατέρας τους. Μέσα σ' ἕναν κατάφυτο κῆπο ἔπαιζαν ὅλη τὴ μέρα καὶ κάθε τόσο ἐρχόταν ὁ ἱεράρχης νὰ παίξη μαζί τους.

Τὰ παιδάκια, ποὺ ἤξεραν πὼς δὲν ἐρχόταν ποτέ του μὲ ἄδειες τσέπες, τὸν περικύκλωναν ἀνυπόμονα, ἄνοιγαν τὸ ράσο του καὶ τοῦ ἔκαναν ἔρευνα. Ὕστερα τὸν ἀγκάλιαζαν ἐνθουσιασμένα.

Μὰ κάποτε ἀρρώστησε καὶ τὰ παιδάκια ἄκουσαν μὲ τρόμο πὼς ὁ Ἅγιος θάφευγε ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμο, γιατὶ ὁ Χριστὸς τὸν καλοῦσε στὸν Παράδεισο νὰ ξεκουραστῆ.

Καὶ τότε θάπε κανένα μικρὸ παιδάκι.

— Κι' ἐμεῖς τί θὰ γίνουμε, χωρὶς τὸν καλό μας πατέρα; Ποιὸς θὰ μᾶς φέρνη γλυκὰ καὶ καλούδια καὶ δῶρα;

Ὁ Ἅγιος θὰ τἄκουσε καὶ θ' ἀπάντησε.

— Ἔννοια σου, μικρούλη μου, κι' ἐγὼ θἄρχωμαι κάθε πρωτοχρονιὰ νὰ σᾶς φέρνω τὰ δῶρα σας. Καὶ σὲ σᾶς καὶ σ' ὅλα τὰ παιδάκια τοῦ κόσμου. Κι' ὅπως βλέπετε κρατᾶ τὸ λόγο του, μ' ὅλο ποὺ ἔχουν περάσει τόσοι αἰῶνες.

— Τί καλὸς ποὺ εἶναι, εἶπε ἡ Δροσούλα. Ν' ἀφήνη τὸν Παράδεισο τοῦ καλοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τρέχη κάτω ἀπ' τὰ χιόνια μὲ κρύο καὶ μὲ βροχή, φορτωμένος μ' ἕνα βαρὺ σακκί, γιὰ νὰ φέρη χαρὰ στὰ παιδάκια!

Κι' ἔτσι εἶναι καλά μου παιδιά. Ὁ Ἅγιος Βασίλης εἶναι ὁ Ἅγιος τῆς χαρᾶς ὁ ἀγαπημένος σας Ἅγιος. Ἔρχεται μόνο γιὰ σᾶς. Μὴν ξεχνᾶτε λοιπὸν νὰ τὸν ἀγαπᾶτε καὶ νὰ τιμᾶτε τὴν ἑορτή του.

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνα μικρὸ βασιλόπουλο, ποὺ ὅλοι μέσ' τὴν χώρα τὸ λάτρευαν γιὰ τὴν καλωσύνη του καὶ τὴν ὀμορφιά του. Τὸ μικρὸ βασιλόπουλο ζοῦσε ξένοιαστο μέσ' στὸ παλάτι καὶ τὰ χρόνια του κυλοῦσαν χωρὶς νἄχη καμμιὰ ἰδέα γιὰ τὰ βάσανα καὶ τὶς πίκρες τῶν ἀνθρώπων.

Ἔτσι ἔφτασε καὶ μιὰ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Χαρούμενο τὸ μικρὸ βασιλόπουλο λάβαινε τὰ δῶρα ποὺ τοὔστελνε ὁ λαός του κι' ἔτρεχε ἀπὸ τὴν μιὰ αἴθουσα στὴν ἄλλη γιὰ νὰ καμαρώση τὸ φορτωμένο μὲ κάθε λογῆς στολίδι δέντρο του καὶ τὰ ὄμορφα παιχνίδια, ποὺ τοὔχαν φέρει.

Αὐτοκίνητα, ἀεροπλάνα, φασουλῆδες, στρατιωτάκια, τάνκς τὸν καλοῦσαν νὰ τὰ πάρη στὰ τρυφερὰ χεράκια του καὶ νὰ παίξη μαζί τους. Ἀπ' ὅλα ὅμως τὰ δῶρα, ποὺ τοὔχαν κάνει τὸ βασιλόπουλό μας προτιμοῦσε τὸ μικρὸ κάτασπρο ἀλογάκι του.

Γιατὶ ἦταν ἕνα ἀλογάκι ὁλοζώντανο ποὺ τοὔχε χαρίσει ὁ πατέρας του ὁ βασιλιᾶς ἐδῶ καὶ λίγες μέρες καὶ τοὔχε πῆ πὼς τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς θὰ τοῦ τὄδινε νὰ κάνη μ' αὐτὸ ἕνα περίπατο στοὺς δρόμους τῆς πολιτείας του.

Ἔτσι, σὰν ἦρθε ἡ ὡρισμένη ὥρα, τὸ βασιλόπουλο ἀνέβηκε πάνω στὸ κάτασπρο ἄτι του κι' ἄρχισε νὰ τριγυρνᾶ στοὺς δρόμους.

Πόσο χαιρόταν τὸ μικρό μας βασιλόπουλο! Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ βγῆ μοναχὸς ἀπ' τὸ παλάτι καὶ νὰ δῆ ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε ἡ καρδιά του. Γι' αὐτὸ ξένοιαστο τράβηξε γιὰ τὴν ἐξοχὴ καὶ σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα χωριατόσπιτο.

— Θὰ μπῶ τώρα μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπιτάκι, σκέφτηκε τὸ βασιλόπουλο, νὰ δῶ πῶς ζοῦν οἱ ἄνθρωποι, ποὺ τὸ κατοικοῦν.

Ἔτσι τὸ βασιλόπουλό μας κατέβηκε ἀπ' τ' ἀλονάκι του καὶ χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ.

Ἕνα κοριτσάκι μὲ ὁλόξανθα μαλλιὰ καὶ μὲ φτωχικὰ ρουχαλάκια τοῦ ἄνοιξε.

— Καλῶς τον, τοὖπε. Μπὲς στὸ φτωχικό μου ἂν καὶ δὲν ἔχω τίποτα νὰ σὲ φιλέψω. Θἆσαι κι' ἐσὺ κανένα ὀρφανὸ σὰν κι' ἐμένα. Ποιός, ὅμως, σοὔδωσε αὐτὰ τὰ ὡραῖα ροῦχα, ποὺ φορεῖς; Σοῦ τἄστειλε ὁ Ἅγιος Βασίλης;

— Ναί, εἶπε τὸ βασιλόπουλο μὴ θέλοντας νὰ φανερώση ποιὸς ἦταν. Ἐσένα τί σοὔφερε ὁ Ἅγιος Βασίλης;

— Δὲν ἦρθε ἀκόμα νὰ μὲ δῆ, μὰ ἐγὼ δὲν τοῦ ζήτησα στολίδια καὶ παιχνίδια. Ἔχω ἄρρωστη τὴν μανούλα μου καὶ τοῦ ζήτησα νὰ μοῦ φέρη τὰ φάρμακα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ γίνη καλά. Ἔλα νὰ τὴν δῆς...

Τὸ βασιλόπουλο μπῆκε στὸ φτωχικὸ σπιτάκι καὶ εἶδε χλωμή, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια νὰ κοίτεται μιὰ γυναῖκα στὸ κρεββάτι.

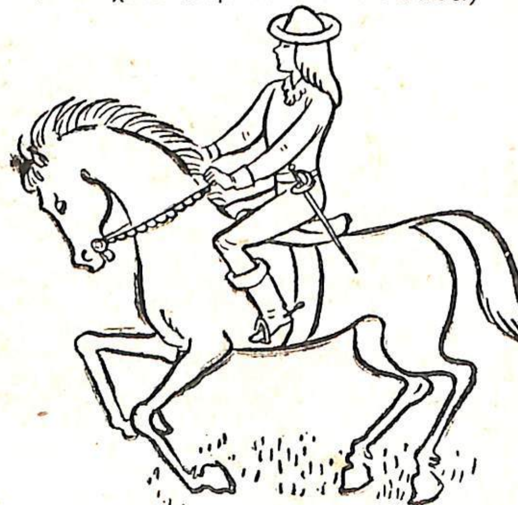
Ἡ καρδιά του σφίχτηκε ἀπὸ πόνο καὶ τὰ μάτια του βούρκωσαν.

— Μὴ κλαῖς, τοῦ εἶπε τὸ κοριτσάκι σὰν τὸν εἶδε. Ὁ Ἅγιος Βασίλης θὰ τὴν κάνη καλά. Προσευχήθηκα μ' ὅλη μου τὴν ψυχὴ καὶ πιστεύω νὰ μὴ μὲ ξεχάση ὁ Θεός. Θὰ μοῦ στείλη φάρμακα μὲ τὸν Ἅγιο Βασίλη κι' ἡ μανούλα μου θὰ γίνη καλά. Τότε θὰ δουλέψη πάλι καὶ θ' ἀνάψουμε μιὰ δυνατὴ φωτιὰ στὸ τζάκι καὶ θὰ μοῦ κάνη καὶ τηγανίτες.

— Ἄκουσε, τῆς εἶπε τότε τὸ βασιλόπουλο. Θὰ τρέξω κι' ἐγὼ στὸ σπίτι μου νὰ παρακαλέσω τὸν Ἅγιο Βασίλη γιὰ σένα.

— Σ' εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Κι' ἔλα πάλι σὲ μιὰ - δυὸ μέρες νὰ σὲ φιλέψω τηγανίτες.

(Συνέχεια στὴν ἀπέναντι σελίδα)

Τί πρέπει νὰ κάνουμε
ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

Φλεβικὴ αἱμορραγία: Τὸ αἷμα ποὺ τρέχει ἀπὸ κομμένη φλέβα, τρέχει συνέχεια καὶ εἶναι πιὸ σκοῦρο στὸ χρῶμα. Ἡ φλεβικὴ αἱμορραγία, σταματάει πιὸ εὔκολα ἀπὸ τὴν ἀρτηριακή.

Πρέπει πάντοτε νὰ ξαπλώνομε τὸν ἄρρωστο μὲ τὸ μέλος ποὺ αἱμορραγεῖ, ψηλώτερα ἀπὸ τὸ σῶμα **ἐκτὸς ἂν ὑπάρχει κόκκαλο σπασμένο** (κάταγμα). Πρέπει νὰ βγάζωμε κάθε τὶ ποὺ σφίγγει τὸ σῶμα. (Κολλάρο, ζώνη, Καλτσοδέτα).

Ἂν δὲν ἔχομε πρόχειρο ἄλλο κατάλληλο ὑλικό, μποροῦμε νὰ σφίξωμε μὲ τὰ δάχτυλα τὰ χείλη τῆς πληγῆς **στὸ μέρος ποὺ βρίσκεται μακρύτερα ἀπὸ τὴν καρδιά.**

Συνήθως οἱ αἱμορραγίες ἀπὸ τὶς φλέβες σταματᾶνε εὔκολα ἂν βάλωμε στὴν πληγὴ μιὰ γάζα (ἢ ἄλλον καθαρὸν ἐπίδεσμο) καὶ δέσομε σφιχτὰ τὴν πληγή. Ἔπειτα πιέζωμε μὲ τὸ χέρι τὴν πληγὴ γιὰ νὰ σχηματισθῆ θρόμβος.

Καὶ στὶς φλεβικὲς αἱμορραγίες μποροῦμε νὰ πιέσωμε τὰ μέρη ἐκεῖνα στὸ σῶμα ποὺ δείξαμε καὶ γιὰ τὶς ἀρτηρίες.

Αἱμορραγίες ἀπὸ τραῦμα στὸ λαιμό: Ἐκεῖ εἶναι ἡ μεγάλη ἀρτηρία καὶ ἡ φλέβα. Ἂν τυχὸν κοπηκε ἡ μιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἢ καὶ οἱ δυὸ μαζὶ ἀπὸ γυαλί, ξυράφι, κ.λ.π. πρέπει νὰ σφίξωμε δυνατά, μὲ τὰ δυό μας χέρια τὴν πληγὴ πάνω καὶ κάτω ἀπὸ τὴν κοψιά, ὡς νὰ σταματήση τὸ αἷμα.

Ἂν τὸ αἷμα τρέχει βρύση, μὴν διστάσετε νὰ σφίξετε μὲ τὸ χέρι σας τὴν ἴδια τὴν πληγή, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχετε γάζα ἢ καθαρὸ μαντήλι νὰ βάλετε ἀπάνω.

Τὸ καθαρὸ μαντήλι θὰ σᾶς βοηθήση στὸ νὰ κρατήσετε τὸ λαιμὸ τοῦ τραυματισμένου, ποὺ μὲ τὸ αἷμα γλυστράει πολύ.

Αἱμορραγία γιατὶ ἔσπασαν οἱ κιρσοί. Πολλὲς φορὲς οἱ φλέβες τῶν ποδιῶν φουσκώνουν κι' ὀνομάζονται κιρσοί. Ὅταν σπάζει ὁ κιρσός, τρέχει τόσο ἄφθονο αἷμα, ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ χάση τὴ ζωή του.

Βάλτε ἀμέσως τὸ πόδι τοῦ ἀρρώστου πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο σῶμα, κάντε αὐτὰ ποὺ εἴπαμε πιὸ πάνω, **καὶ στεῖλτε ἀμέσως νὰ φωνάξετε τὸ γιατρό.** Σὲ ὅλες τὶς δυνατὲς αἱμορραγίες, καλεῖτε ἀμέσως τὸν γιατρό. Μὴν κουνᾶτε τὸ μέλος ποὺ αἱμορραγεῖ. Κι' ἡ πιὸ μικρὴ κίνηση, μπορεῖ νὰ τραβήξη τὸν θρόμβο ποὺ σχηματίζεται στὴν πληγὴ καὶ ν' ἀρχίση ξανὰ ἡ αἱμορραγία. **Δὲν πρέπει νὰ δίνωμε διεγερτικὰ ἐφόσον δὲν ἔχει σταματήσει ἡ αἱμορραγία** (οἰνόπνευμα, καφέ, τσάϊ, κλπ.). Μόνον λίγο νερό, ἂν ὁ ἄρρωστος μπορεῖ νὰ καταπιῆ.

Αἱμορραγία ἀπὸ τὴ μύτη (Ἐπίσταξις). Ἡ μύτη «ἀνοίγει» ξαφνικά, χωρὶς αἰτία. Ἂν ἡ αἱμορραγία εἶναι ἐπίμονη, βάλτε τὸν ἄρρωστο νὰ καθήση, καὶ νὰ γύρη τὸ κεφάλι ἐλαφρὰ πρὸς τὰ πίσω. Πέστε του ν' ἀναπνέη μὲ τὸ στόμα. Ξεσφίξτε ὅτι τοῦ σφίγγει τὸν λαιμὸ (κολλάρο, γραββάτα, κ.λ.π.). Βάλτε στὴν μύτη κρύες ἢ ἂν μπορεῖτε παγωμένες κομπρέσσες.

Πολλὲς φορὲς ἐπίμονες αἱμορραγίες σταματοῦνε, ἂν σφίξωμε τὰ ρουθούνια 4 - 5 λεπτὰ μὲ τὰ δάχτυλα, ὡς νὰ σχηματισθῆ θρόμβος.

Ἂν ἡ αἱμορραγία ἐπιμένει, **καλέστε τὸν γιατρό.**

Στὸ μεταξύ, τυλίξετε μιὰ ἀποστειρωμένη γάζα ἢ βαμβάκι, καὶ βάλτε την στὸ ρουθοῦνι **πρὸς τὰ πίσω κι' ὄχι πρὸς τ' ἀπάνω.**

Ἀφήνετε μιὰ μικρὴ ἄκρη στὴ γάζα, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ τὴν τραβήξετε.

Βάζομε τὴν γάζα ἢ τὸ βαμβάκι μὲ σπίρτο, μολύβι, ὀδοντογλυφίδα.

Δὲν πρέπει νὰ σπρώξωμε τὴν γάζα βαθύτερα ἀπὸ 3 πόντους καὶ οἱ κινήσεις μας πρέπει νὰ εἶναι μαλακές.

Ἐσωτερικὴ αἱμορραγία. Ἡ ἐσωτερικὴ αἱμορραγία, προκαλεῖται ἀπὸ ἀρρώστεια, ἢ ἀπὸ χτύπημα. Προέρχεται ἀπὸ τὰ ἑξῆς τρία μέρη.

Πῶς δένεται ὁ ἐπίδεσμος. (Ναυτικὸς κόμπος).

Τὸ στομάχι. Ὅταν αἱμορραγεῖ τὸ στομάχι, τὸ αἷμα βρίσκεται στὸν ἐμετὸ τοῦ ἀρρώστου καὶ μοιάζει μὲ τὰ κατακάθια τοῦ καφέ. Γιατὶ τὰ διάφορα γαστρικὰ ὑγρά, ἀλλάζουν τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος ποὺ βγαίνει σὲ μικροὺς θρόμβους. Αὐτὴ ἡ αἱμορραγία, ὀφείλεται συνήθως σὲ χτύπημα, ἢ σὲ ἕλκος τοῦ στομάχου. Καμμιὰ φορὰ ὅμως, ὁ ἄρρωστος καταπίνει τὸ αἷμα ποὺ βγάζει ἀπὸ τὴν μύτη ἢ τὸ στόμα, καὶ τὸ ξαναβγάζει. Αὐτὸ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα.

Ἀπὸ τὰ πνεμόνια. Αὐτὸ βγαίνει μὲ βῆχα, ἔχει ζωηρὸ χρῶμα καὶ λίγον ἀφρό. Ἀπὸ τὸ στόμα βγάζει κανεὶς αἷμα κι' ὅταν χτυπάει δυνατὰ στὰ πλευρά. Πολλὲς τέτοιες αἱμορραγίες δὲν εἶναι τίποτε, περνᾶνε γρήγορα. Ἀλλ' αὐτὸ θὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ γιατρός.

Ἀπὸ τὰ ἔντερα. Ἂν ἡ αἱμορραγία εἶναι ἀπὸ ἔντερα ποὺ βρίσκονται ψηλά, τὸ αἷμα ἔχει χρῶμα κατάμαυρο σὰν τὴν πίσσα (μέλαινα). Ὅταν ὅμως εἶναι κόκκινο ζωηρὸ προέρχεται ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνα.

Καὶ στὶς τρεῖς περιπτώσεις ποὺ σᾶς ἀνέφερα, ἡ αἱμορραγία μπορεῖ ν' ἀρχίση πρὶν φανῆ τὸ αἷμα.

Πῶς τὸ καταλαβαίνομε;

1. Ὁ ἄρρωστος εἶναι ἀνήσυχος.
2. Ἔχει ἀγωνία.
3. Διψάει.
4. Εἶναι χλωμός.
5. Ὁ σφυγμός του εναι γρήγορος καὶ ἀδύνατος, κι' ἔχει ἀτονία.

Τί πρέπει νὰ κάνωμε;

Νὰ φωνάξωμε ἀμέσως τὸν γιατρό. Οἱ ἐσωτερικὲς αἱμορραγίες εἶναι κάτι σοβαρό. Στὸ μεταξύ, οἱ πρῶτες βοήθειες εἶναι ὅμοιες καὶ γιὰ τὶς τρεῖς περιπτώσεις.

Ὁ ἄρρωστος πρέπει νὰ μένη ξαπλωμένος στὴ ράχη χωρὶς μαξηλάρι, κι' ἐντελῶς ἀκίνητος.

Τοῦ γυρίζομε τὸ κεφάλι δεξιὰ ἢ ἀριστερά, γιὰ νὰ μὴν πνιγῆ ἂν θέλη νὰ κάνη ἐμετό. Σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν πρέπει νὰ τὸν κουνήσωμε. Ἂν εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰ μετακινηθῆ, τὸν μεταφέρομε πάντα ξαπλωμένον. Πρέπει νὰ εἶναι ζεστός. Τὸν τυλίγομε μὲ κουβέρτες καλά.

Δὲν δίνομε κανένα διεγερτικὸ (Τσάϊ καφέ, οἰνόπνευμα). **Κι' οὔτε νερὸ** πρὶν τὸ πῆ ὁ γιατρός, καὶ πρὶν σταματήση ἡ αἱμορραγία, ἔστω κι' ἂν ὁ ἄρρωστος ζητάη νὰ πιῆ. Ἀλλὰ προπαντός, πρέπει νὰ τοῦ δώσωμε θάρρος. Τὸ αἷμα κάνει ἐντύπωση, κι' ὁ ἄρρωστος χάνει τὸ ἠθικό του καὶ πολλὲς φορὲς χωρὶς λόγο. Κι' ὅταν εἶναι φοβισμένος, ὁ τρόμος καὶ τὸ καρδιοχτύπι, ἐμποδίζουν νὰ σχηματιστῆ θρόμβος καὶ νὰ σταματήση ἡ αἱμορραγία. **Εἶναι πάρα πολὺ σπουδαῖο τὸ νὰ δώσωμε κουράγιο στὸν ἄρρωστο:** Μὴν ἀφήνετε λοιπὸν νὰ τὸν πλησιάζουν ἄνθρωποι λιπόψυχοι, ἀκόμη κι' ἂν εἶναι πολὺ δικοί του. Ὅταν χτυπήση κανεὶς πολὺ σοβαρὰ στὸ στῆθος (βλάβη τοῦ θώρακα), ἡ αἱμορραγία στοὺς πνεύμονες ἐμποδίζει τὸν ἄρρωστο ν' ἀνασάνη ἐλεύθερα.

Εἶναι ἡ **μόνη** περίπτωση, ἡ μόνη **ἐξαίρεση** ὅπου πρέπει ν' ἀνασηκώσωμε λίγο τὸν ἄρρωστο ἴσια ἴσια γιὰ νὰ πάρη ἀναπνοή.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ Κ

◆

Τὸ καλὸ βασιλόπουλο

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν ἀπέναντι σελίδα)

Χωρὶς νὰ χάνη καιρὸ τὸ βασιλόπουλο βγῆκε ἀπ' τὸ σπίτι κι' ἔτρεξε στὸ ἀλογάκι του, ποὺ τὄχε δεμένο σ' ἕνα δέντρο λίγο πιὸ μακρυά. Τὄλυσε, ἀνέβηκε πάνω καὶ σὰ σαΐτα ξεκίνησε γιὰ τὸ παλάτι.

—Πατέρα, εἶπε γονατίζοντας μπροστὰ στὸν βασιλῆα, γιατὶ νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι δυστυχισμένοι; Σὲ παρακαλῶ μοίρασε σ' ὅλα τὰ φτωχὰ παιδάκια τὰ παιχνίδια μου καὶ τὰ γλυκά μου καὶ δός τους καὶ χρήματα γιὰ νὰ περάσουν εὐτυχισμένη Πρωτοχρονιά. Θέλω ὅλοι νἆναι σὰν κι' ἐμένα χαρούμενοι.

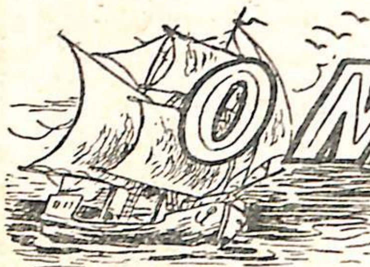
Ὁ βασιλῆας χαμογέλασε κι' ἔκανε τὸ θέλημα τοῦ παιδιοῦ του.

Μοίρασε σ' ὅλα τὰ μικρά, δῶρα γλυκὰ καὶ χρήματα κι' ἔστειλε κι' ἔφερε τὴ μικρὴ χωριατοπούλα στὸ παλάτι μαζὶ μὲ τὴν ἄρρωστη μανούλα της, ποὺ δὲν ἄργησε νὰ γίνη καλά.

Κι' ἔτσι τὸ μικρὸ βασιλόπουλο χάρισε σ' ὅλο τὸν λαό του μιὰ χαρούμενη Πρωτοχρονιά.

Η ΑΝΕΜΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

(Οἱ νέοι ἀναγνῶστες μποροῦν νὰ διαβάσουν περίληψη τοῦ μυθιστορήματος στὴ σελίδα 23).

— Κύριε Ντίκ, θέλετε νὰ βγῶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν μερμηγκοφωλιά; Θὰ κάνω ἕνα μακροβούτι, καὶ θάβγω στὴν ἐπιφάνεια. Θὰ δῶ καὶ θὰ σᾶς πῶ, πόσο ψηλὰ ἀνέβηκε τὸ νερό, εἶπε ὁ Βάτ.

—Ὄχι. Εἶναι καλύτερα νὰ ἐπιχειρήσω ἐγὼ νάβγω! εἶπε ὁ Ντίκ.

—Ὄχι κύριε Ντίκ! Ὄχι! διαμαρτυρήθηκε ζωηρὰ ὁ γέρο Τόμ. Ἀφῆστε τὸν γυιό μου νὰ βγῆ, εἶναι δυνατὸς καὶ ἐπιδέξιος, ἔγνοια σας!

Ὁ γέρο Τὸμ εἶχε δίκιο, κι' ὁ Ντὶκ δὲν ἐπέμεινε.

— Καλά, εἶπε. Πήγαινε λοιπὸν Βάτ. Ἂν τὰ νερὰ ἔχουν σκεπάσει τὴν μερμηγκοφωλιά, νὰ μὴ ξαναγυρίσης! Θὰ προσπαθήσωμε καὶ μεῖς νὰ βγοῦμε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἂν ὅμως ὁ κῶνος εἶναι ἀκόμη ἔξω ἀπὸ τὰ νερά, χτύπησε μὲ τὸ τσεκούρι ποὺ θὰ πάρης μαζί σου. Θὰ σ' ἀκούσωμε, καὶ μὲ τὸ τσεκούρι πάλι, θὰ προσπαθήσωμε ν' ἀνοίξωμε μιὰ τρύπα. Κατάλαβες;

— Μάλιστα κύριε Ντίκ! ἀπάντησε ὁ Βάτ.

— Ἄντε! Πήγαινε παιδί μου μὲ τὴν εὐχή μου! εἶπε τότε ὁ γέρο Τόμ.

Ὁ Βὰτ μισογδύθηκε, πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀναπνοὴ καὶ βούτηξε. Ἔπρεπε νὰ βρῆ τὴν ἔξοδο, νὰ τὴν ξαναφράξη, νὰ περάση, καὶ ν' ἀνεβῆ στὴν ἐπιφάνεια.

Πέρασε κάπου μισὸ λεπτό.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ νόμιζε πὼς ὁ μαῦρος θὰ εἶχε κατορθώσει νὰ περάση ἔξω, ὅταν τὸν εἶδε ξανὰ μπροστά του.

— Λοιπόν; ρώτησε.

— Ἡ τρύπα τῆς ἐξόδου ἔχει φραχτῆ ἀπ' ἔξω! εἶπε ὁ Βὰτ παίρνοντας μιὰ βαθειὰ ἀναπνοή.

— Μὲ τίποτε μεγάλα λιθάρια ἴσως, ἢ κορμοὺς δένδρων! εἶπε ὁ Τόμ.

— Ναὶ πατέρα. Πάντως εἶναι ἀδύνατο νὰ περάση κανείς!

Ὁ Ντὶκ σήκωσε τὸ κεφάλι. Αὐτὸς κι' οἱ σύντροφοί του ἦταν ἑρμητικὰ κλεισμένοι σ' ἐκεῖνο τὸν κῶνο ποὺ τὸν σκέπαζαν ἴσως τὰ νερά!

—Ἂν δὲν ὑπάρχει πιὰ τρύπα, πρέπει ν' ἀνοίξωμε μιά! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς.

— Μιὰ στιγμή! εἶπε ὁ Ντίκ. Τὸ σπουδαῖο εἶναι νὰ μάθωμε ἂν μᾶς σκεπάζουν τὰ νερά. Γι' αὐτὸ λέω πὼς τὸ πιὸ φρόνιμο εἶναι ν' ἀνοίξωμε μιὰ μικρὴ τρύπα ψηλά. Ἔτσι θὰ μάθωμε ὡς ποῦ ἔχουν φτάσε. τὰ νερά.

— Γρήγορα! παρακάλεσε ἡ κυρία Οὐέλντον.

Ὁ Ντὶκ Σὰντ πῆρε μιὰ βέργα τουφεκιοῦ ποὺ εἶχε στὴν ἄκρη τσίφτσι, γιὰ νὰ καθαρίζη τὴν κάνη τοῦ ὅπλου.

Ἄρχισε νὰ τὴν γυρίζη γοργὰ στὸν πηλό, ἀνοίγοντας μιὰ τρύπα ποὺ ὅσο πήγαινε βαθούλωνε.

Ὁ Ἡρακλῆς τοῦ ἔφεγγε μὲ τὸ φανάρι, ἐνῶ οἱ ἄλλοι κρατοῦσαν στὰ χέρια τους πηλὸ γιὰ νὰ φράξουν τὴν τρύπα ἂν τυχὸν ἦταν κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ.

Ἕνα λεπτὸ πιὸ ὕστερα, ἡ βέργα τοῦ τουφεκιοῦ τρύπησε τὸν τοῖχο, κι' ὅταν ὁ Ντὶκ τὴν τράβηξε, ἀκούστηκε ἕνα σφύριγμα καὶ τὸ νερὸ ἄρχισε νἀνεβαίνη.

— Φρᾶξτε την! πρόσταξε ὁ Ντὶκ Σάντ.

— Τί σημαίνει αὐτό; Ντίκ; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Πὼς τὸ νερὸ ἔξω ἔχει φτάσει ὡς ἐδῶ!

— Καὶ τί θὰ κάνωμε τώρα;

—Θ' ἀνοίξωμε ἄλλη τρύπα, πιὸ ψηλά.

Ἤδη ἄρχισαν ν' ἀναπνέουν μὲ μεγαλύτερη δυσκολία γιατὶ τὸ ὀξυγόνο ἦταν λιγοστὸ τώρα ποὺ ἕνα μέρος τοῦ ἀέρα εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν τρύπα.

Ὁ Ντὶκ διάλεξε ἕνα σημεῖο κοντὰ στὴν κορυφή, κι' ἄρχισε νὰ γυρίζη τὴ βέργα σ' αὐτό.

Τὴν ἴδια στιγμή, ἀκούστηκαν μεγάλες φωνές.

Ἦταν ὁ ξάδερφος Βενέδικτος.

— Εὗρον! Βρῆκα! Εὕρηκα! φώναζε.

— Τί ἔπαθες Βενέδικτε; Τί βρῆκες; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Βρῆκα γιὰ ποιὸ λόγο αὐτὰ τὰ ἐξυπνότατα ἔντομα ἐγκατέλειψαν τὶς φωλιές τους! Γιατὶ φοβήθηκαν τὴν πλημμύρα, διάβολε! Γιατὶ εἶχαν προαισθανθῆ τὸ κακὸ ποὺ θὰ πάθαιναν! Ἄ! Τί ἔξυπνα ἔντομα τὰ καϋμένα! Τί θαυμάσια!

Ὁ Ντὶκ Σὰντ ὡστόσο εἶχε κατορθώσει ν' ἀνοίξη δεύτερη τρύπα. Τὸ ἴδιο σφύριγμα ἀκούστηκε, καὶ ὁ ἀέρας ἔφυγε ξανὰ μὲς ἀπὸ τὸ νερό.

Τὰ νερὰ ἔξω εἶχαν φτάσει ὡς ἐκεῖ.

Ἡ θέση τους ἦταν ἀληθινὰ κρίσιμη.

Ἀπὸ μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς πιρόγες...

Ἀνέπνεαν μὲ δυσκολία, καὶ τὸ νερὸ στὸν κῶνο ὑψώνονταν σιγὰ καὶ σταθερά.

— Πρέπει ν' ἀνοίξω μιὰ τρύπα στὴν κορυφή! ψιθύρισε ὁ Ντίκ. Ἂν δὲν ἔμπαινε ἀέρας κι' ἀπὸ ἐκεῖ, ἂν τὸ νερὸ τοὺς εἶχε σκεπάσει, θὰ πέθαιναν σὲ λίγο ἀπὸ ἀσφυξία. Δὲν ἦταν τρόπος νὰ ξεφύγουν. Ἂν ὅμως ἔμπαινε καθαρὸς ἀέρας, θὰ γλύτωναν.

Πάντως δὲν τοὺς ἔμενε ἄλλος τρόπος σωτηρίας.

—Ὁ Θεὸς βοηθός! εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον.

—Ἀμήν! ἔκανε κι' ἡ γριὰ Νάν, κι' ἔκανε τὸ σταυρό της.

Ἡ κυρία Οὐέλντον πῆρε τὸν μικρὸ Τζὰκ στὴν ἀγκαλιά της, καὶ τὸν ἔσφιξε δυνατά.

Ὁ Ντὶκ μὲ τὴν βέργα ἄνοιξε τρύπα.

Σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ὁ πηλὸς ἦταν πιὸ σκληρός, τὸ τοίχωμα πιὸ πλατύ.

Ξαφνικά, ἀκούστηκε ἕνα σφύριγμα, πάλι ἡ μερμηγκοφωλιὰ γέμισε καθαρὸν ἀέρα, καὶ μιὰ ἀχτίδα τοῦ ἥλιου γλύστρισε στὸ ἐσωτερικό. Εἶχαν σωθῆ!

—Ἂς εἶναι εὐλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! ψιθύρισε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Καὶ τώρα φίλοι μου, πρέπει νὰ βγοῦμε ὅλοι ἀπὸ ἐδῶ! εἶπε ὁ Ντίκ.

Ἅρπαξαν τὰ τσεκούρια, καὶ σὲ λίγο τὸ «καπελάκι» τοῦ κώνου ἄνοιξε σὰν τσόφλι αὐγοῦ.

Τὸ φῶς τῆς μέρας εἰσχωροῦσε τώρα στὸ ἐσωτερικὸ φωτίζοντας ὅλες τὶς σκοτεινὲς γωνιές.

Δὲν χόρταιγαν ν' ἀνασαίνουν τὸν καθαρὸν ἀέρα!

Πρῶτος ὁ Ντὶκ Σὰντ σκαρφάλωσε καὶ ἑτοιμάστηκε νὰ βγῆ.

Μόλις ὅμως ἔβγαλε τὸ κεφάλι του ἔξω ἀπὸ τὸν κῶνο, ξαναπήδησε πάλι μέσα βγάζοντας μιὰ φωνή.

Εἶχε ἀκούσει τὸ σύριγμα τὸ τόσο γνωστὸ στοὺς ταξιδιῶτες τῆς Ἀφρικῆς, ποὺ κάνουν τὰ βέλη ὅταν φεύγουν ἀπὸ τὸ τόξο. Ὁ Ντὶκ Σὰντ εἶχε προφτάσει νὰ δῆ στὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα μιὰ κατασκήνωση ἰθαγενῶν, καὶ λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸν κῶνο τους, στὴν πεδιάδα ποὺ εἶχε πλημμυρίσει, μερικὲς πιρόγες, γεμᾶτες ἰθαγενεῖς.

Ἀπὸ μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς πιρόγες, εἶχαν φύγει τὰ βέλη ποὺ εἶχαν βάλει σημάδι τὸ κεφάλι τοῦ Ντίκ.

Ἅρπαξαν ὅλοι τὰ τουφέκια τους, σκαρφάλωσαν στὴν κορυφὴ τοῦ κώνου, κι' ἀπὸ ἐκεῖ ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν.

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ἔπεσαν.

Μὰ τί μποροῦσε νὰ κάνη ὁ Ντὶκ Σὰντ κι' οἱ σύντροφοί του, μόνοι ἐναντίον ἑκατὸ ἀφρικανῶν ποὺ τοὺς ἔζωναν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Σὲ λίγο οἱ ἰθαγενεῖς πλησίασαν ἀρκετά, καὶ ρίχτηκαν στὴν μερμηγκοφωλιὰ μὲ τὰ ὅπλα τους.

Ἔπιασαν τὴν κυρία Οὐέλντον, τὸ παιδί της, τὸν ξάδερφο Βενέδικτο, τὸν Ντίκ, τοὺς μαύρους, καὶ τοὺς χώρισαν. Ἦταν φανερὸ πὼς ὑπάκουαν σὲ διαταγὲς ἀπὸ πρὶν δοσμένες.

Σὲ μιὰ πιρόγα ἔρριξαν τὴν κυρία Οὐέλντον, τὸν μικρὸ Τζὰκ καὶ τὸν ξάδερφο Βενέδικτο. Ὁ Ντὶκ Σὰντ τοὺς εἶδε νὰ ἐξαφανίζωνται χωρὶς νὰ προφτάση νὰ τοὺς πῆ κὰν ἀντίο.

Μιὰ ἄλλη πιρόγα πῆρε τὸν ἴδιον, τὴν γριὰ Νάν, τὸν Τόμ, τὸν Ἡρακλῆ, τὸ Βὰτ καὶ τοὺς δυὸ ἄλλους μαύρους, καὶ τοὺς πήγαινε πρὸς ἄλλη κατεύθυνση.

Εἴκοσι ἰθαγενεῖς ἦταν σ' αὐτὴν τὴν τεράστια πιρόγα καὶ πέντε ἄλλες πιρόγες τοὺς ἀκολουθοῦσαν.

Δὲν ἦταν δυνατὸν ν' ἀντισταθοῦν, κι' ὡστόσο ὁ Ντὶκ Σὰντ κι' οἱ φίλοι του, εἶχαν πολεμήσει σὰν λιοντάρια πρὶν νὰ τοὺς πιάσουν. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς εἶχαν πέσει σ' αὐτὴ τὴ μάχη, καὶ σίνουρα οἱ ἄλλοι θὰ τοὺς εἶχαν σκοτώσει ἂν ἴσως δὲν εἶχαν ρητὲς διαταγὲς νὰ μὴ τοὺς πειράξουν. Σὲ λίγο ἔφτασαν στὴ στεριά.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἡ πιρόγα τους ἑτοιμαζόταν ν' ἀποστάρη, ὁ Ἡρακλῆς μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε ἔξω.

Δυὸ ἰθαγενεῖς ἔτρεξαν νὰ τὸν πιάσουν. Μὰ ὁ γίγας παίζοντας τὸ τουφέκι του σὰ ρόπαλο, τοὺς ἔριξε καὶ τοὺς δυὸ κάτω μὲ σπασμένα κεφάλια.

Ὁ Ντὶκ τὸν εἶδε νὰ ἐξαφανίζεται πίσω ἀπὸ τὰ ψηλὰ χόρτα.

ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΚΟΑΝΤΣΑ

Ὁ Ντὶκ Σὰντ καὶ οἱ συντρόφοι του, εἶδαν ἕνα τοπεῖο τελείως διαφορετικὸ ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ περίμεναν.

Ὁ ποταμὸς Κοάντσα εἶχε πλημμυρίσει, καὶ εἶχε κάνει λίμνη τὴν ἀπέραντη πεδιάδα.

Ὁ Κοάντσας εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ποτάμια τῆς Ἀνγκόλας ποὺ χύνονται στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό, κάπου ἑκατὸ μίλλια πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ σημεῖο ποὺ εἶχε ναυαγήσει ὁ «Προσκυνητής».

Αὐτὸ τὸ ποτάμι διέσχισε ὁ ἐξερευνητὴς Καμερὸν γιὰ νὰ φτάση στὴν Μπενγκουέλα. Ὥστε ὁ Ντὶκ Σὰντ ἔκανε πολὺ καλὰ νὰ γυρέψη ἕνα ποτάμι ὅπου μιὰ σχεδία θὰ

τούς κατέβαζε άκοπα ώς τη θάλασσα. Μέ την διαφορά πώς ό Νεγκόρο και ό Χάρις καθώς ξέρομε είχαν μαντέψει το σχέδιό του. Ωστόσο ή Μοίρα έστειλε τόν Ντίκ Σάντ και τούς συντρόφους του σ' εκείνες τις μερμηγκοφωλιές, άπέναντι άπό τούς λοφίσκους όπου είχαν ζητήσει καταφύγιο κατά την διάρκεια της νεροποντής οί στρατιώτες πού φύλαγαν τό θλιβερό καραβάνι και οί σκλάβοι.

Κι' άπό εκείνον τόν λοφίσκο ήταν πολύ εύκολο νά δοῦν τη μικρή συντροφιά τη στιγμή πού έβγαινε άπό την μερμηγκοφωλιά.

Ο άρχηγός τοῦ καραβανιοῦ πού σίγουρα ήταν ειδοποιημένος άπό τόν Χάρις ή τόν Νεγκόρο, μέ μεγάλη χαρά είδε νά ξεπροβάλουν μπροστά του εκείνοι οί λευκοί κι' εκείνοι οί μαῦροι πού θάπρεπε νά κάνη τόν κόπο νά τούς κυνηγήση μέσα στό παρθένο δάσος. Η τύχη τούς έστελνε στά χέρια του! Ήταν τόσο λίγοι, πού ήταν παιχνίδι νά τούς αίχμαλωτίση όλους, εκτός φυσικά άπό τόν Ηρακλή πού είχε ξεφύγει.

Πάνω στό λόφο όπου άκοστάρισαν οί βάρκες μέ τόν Ντίκ και τούς συντρόφους του, ήταν μερικά τεράστια δέντρα. Συκιές «μπάνιαν» και συκομουριές — τεράστια δέντρα πού στόν ίσκιο τους μπορεί νά καθίση ένα καραβάνι άπό πεντακόσιους άνθρώπους. Όποιος δέν είδε ένα τέτοιο δέντρο, είναι άδύνατο νά τό φανταστή.

Μόλις τούς ξεμπάρκαραν στην όχθη, έδεσαν τόν Ντίκ Σάντ πισθάγκωνα, και τούς μαύρους συντρόφους του πού ήταν πιά σκλάβοι, τούς έδεσαν όπως και τούς άλλους τοῦ καραβανιοῦ, δυό δυό, σέ μιά σταυρωτή διχάλα άπ' όπου περνοῦσε ό λαιμός τους. Μιά μεγάλη άλυσίδα περασμένη στή μέση τους ένωνε όλους τούς νέγρους τοῦ καραβανιοῦ, κι' έτσι ήταν άδύνατο νά φύγουν.

Τά χέρια τους ήταν ελεύθερα γιά νά σηκώνουν βάρη, όπως και τά πόδια τους γιά νά βαδίζουν.

Μέ αὐτόν τόν τρόπο τά καραβάνια τῶν σκλάβων διασχίζουν την Αφρική και κατεβαίνουν ώς τις άκτές όπου τούς περιμένουν τά ειδικά καράβια τῶν σκλάβων, μέ τά φριχτά άμπάρια - φυλακές, όπου μένουν κλεισμένοι κι' άλυσοδεμένοι ώς νά περάσουν τόν ωκεανό, και νά φτάσουν στη μακρυνή άποικία όπου θά δούλευαν στις φυτείες χειρότερα κι' άπό τά κτήνη, κι' όπου τελειωτικά μιά μέρα, θά άφηναν τά κόκκαλά τους. Ο Ντίκ Σάντ, πού βάδιζε χωρίς φορτίο και δέν ήταν δεμένος στην άλυσσίδα σάν τούς άλλους σκλάβους, συλλογιζόταν μέ άγωνία την τύχη τῶν μαύρων συντρόφων του.

Πώς θά κατάφερναν νά γλυτώσουν άπό την φριχτή ζωή πού τούς περίμενε; Και προπαντός — πώς θά κατάφερναν νά βγοῦν ζωντανοί άπ' αὐτήν τη φοβερή περιπέτεια;

Πόσο εύτυχισμένος ήταν ό Ηρακλής πού είχε κατορθώσει νά ξεφύγει. Ύστερα ό Ντίκ συλλογιζόταν και την κυρία Ουέλντον και τόν Τζάκ. Δέν ήξερε πού τούς είχαν πάει, ούτε κι' άν ό ξάδερφος Βενέδικτος ήταν μαζί τους.

Ίσως ό Χάρις κι' ό Νεγκόρο νά ήταν κι' αὐτοί εκεί.

Τό καραβάνι όπου ήταν ό Ντίκ και οί μαῦροι, ήταν κάπου οχτακόσια άτομα. Οί σκλάβοι θά ήταν καμμιά πεντακοσαριά άντρες και γυναίκες. Οί στρατιώτες πού τούς φύλαγαν — ιθαγενείς οί περισσότεροι, όπλισμένοι μέ μακρυά τουφέκια και γιαταγάνια, θά ήταν καμμιά διακοσαριά. Οί άλλοι ήταν βαστάζοι, φύλακες και άρχηγοί.

Οί άρχηγοί ήταν Άραβες ή Πορτογάλλοι, όπως και οί φύλακες. Είναι εντελώς άδύνατο νά περιγράψη κανείς την σκληρότητα εκείνων τῶν άνθρώπων, πού κρατοῦσαν στό χέρι μακριά μαστίγια, μέ τά όποία μαστίγωναν άλύπητα τούς δυστυχισμένους σκλάβους άν τυχόν κοντοστεκόνταν στό δρόμο ή άν δέν περπατοῦσαν άρκετά γρήγορα. Ήταν τόσες ή κακουχίες πού είχαν νά τραβήξουν οί σκλάβοι ώς νά φτάσουν στην άκτή, πού μόνο οί μισοί άπό τό καραβάνι άντεχαν στό φοβερό ταξίδι. Οί άλλοι έμεναν στό δρόμο.

Οί φύλακες κι' οί άρχηγοί άν τυχόν ήταν λευκοί, ήταν συνήθως τ' άποβράσματα της κοινωνίας. Κατάδικοι πού τό είχαν σκάσει άπό τό κάτεργο, λαθρέμποροι, μαχαιροβγάλτες, κάθε λογής. Όσο γιά τούς ιθαγενείς στρατιώτες, ήταν άπό κάποια νικητρια άφρικανική φυλή, πού άφοῦ έκαψε τά χωριά τῶν άντιπάλων της και πούλησε σκλάβους τούς αιχμαλώτους, οί άντρες πήγαν μισθοφόροι στην υπηρεσία τῶν λευκῶν, γιά νά φυλάνε τά καραβάνια.

Γιατί οί ίδιοι οί νέγροι, άπό φυλή σέ φυλή κι' άπό χωριό σέ χωριό, έκαναν πόλεμο μεταξύ τους, γιά νά κερδίσουν λίγες χάντρες ή λίγο φτηνό χρωματιστό πανί, πουλώντας τούς συμπατριώτες τους στούς λευκούς, και χωρίς νά συλλογίζωνται πώς μ' αὐτόν τόν τρόπο ξεκληρίζονταν κι' οί ίδιοι. Έννοείται πώς αὐτοί οί «στρατιώτες» δέν είχαν κανενός είδους πειθαρχία, και οί άρχηγοί τους γιά νά τούς άναγκάσουν νά υπακούσουν, κατέφευγαν κι' αὐτοί στό μαστίγιο και στό πιστόλι.

Οί σκλάβοι περπατοῦσαν όλοι φορτωμένοι. Κουβαλοῦσαν τό καλαμπόκι τοῦ φαγητοῦ, κι' ότι οί έμποροι τῶν σκλάβων κατάφεραν νά κλέψουν ή νά πάρουν μέ άνταλλαγή άπό τις ντόπιες φυλές: ελεφαντόδοντο, δέρματα κροκοδείλων, κ.ά.

Όσο γιά τούς μαύρους βαστάζους — πού δέν ήταν άκριβώς σκλάβοι — δουλειά τους ήταν νά κουβαλοῦν τις πραμάτειες πού άνταλλάσσονταν στην Αφρική μέ σκλάβους, ελεφαντόδοντο κλπ.

Οί πραμάτειες αὐτές ήταν συνήθως χάντρες, όστρακα, βαμβακερά πολύχρωμα ύφάσματα, καθρεφτάκια, τσατσάρες, κι' άλλα παρόμοια φτηνά πραγματάκια, πού τρελλαίνονται γι' αὐτά οί ιθαγενείς φύλαρχοι, και πού γιά νά τ' άποχτήσουν, δέν διστάζουν νά πουλήσουν όλο τό χωριό τους — άντρες γυναίκες και παιδιά!

Μέσα στούς πεντακόσιους σκλάβους τοῦ καραβανιοῦ, πολύ λίγοι ήταν οί σωστοί άντρες: αὐτοί είχαν σκοτωθή στις μάχες πού γίνονταν στά χωριά γιά νά τούς σκλαβώσουν. Γι' αὐτό έβλεπε κανείς στό καραβάνι προπαντός έφηβους, γέρους, και γυναικόπαιδα. Πόσοι όμως άπ' αὐτούς θάφταναν ζωντανοί στην άκτή!

Τί θλιβερό ήταν τό θέαμα εκείνων τῶν βασανισμένων γυναικῶν, πού βάδιζαν μέ τό μωρό στην άγκαλιά, ενώ στό πλάϊ τους προχωροῦσαν τάλλα παιδιά τους, κατακουρασμένα άπό την πορεία, φοβισμένα, πεινασμένα, άποσκελετωμένα άπό τις στερήσεις!

Και σέ κάθε σταθμό, φύλαγαν τόσο αὐστηρά τούς σκλάβους, πού ό Ντίκ κατάλαβε πώς έπρεπε νά χάση κάθε ελπίδα πώς θά κατόρθωνε νά δραπετεύση!

Ένας στρατιώτης, είχε φαίνεται ειδική εντολή νά τόν προσέχη, γιατί δέν τόν άφηνε βήμα και δέν ξεκολλοῦσε τά μάτια του άπό επάνω του.

Έτσι όμως, πώς θά κατάφερνε νά ξανάβρη την κυρία Ουέλντον και τόν Τζάκ;

Ο Νεγκόρο είχε τό λόγο του, πού τούς χώρισε. Τί σκοπούς είχε γιά τόν καθένα άπ' αὐτούς; Νά τί δέν ήξερε άκόμη ό Ντίκ...

Και ή άγωνία πού αισθάνονταν σάν συλλογιζόταν τούς κινδύνους πού θά είχε ν' άντιμετωπίση ή κυρία Ουέλντον, δέν τόν άφησε στιγμή νά ησυχάση.

— Και νά συλλογίζεται κανείς πώς κρατοῦσα αὐτούς τούς άθλιους στην κάνη τοῦ τουφεκιοῦ μου, κι' ωστόσο δέν τράβηξα νά τούς σκοτώσω! έλεγε και ξανάλεγε.

Αλήθεια! άν τούς είχε χτυπήσει όταν μπορούσε, πόσα κακά θά είχε προλάβει!

Κι' όχι μόνον θά ωφελοῦσε την κυρία Ουέλντον και την συντροφιά της, άλλά θά εκδικόνταν και όλους τούς δυστυχισμένους νέγρους πού είχαν υποφέρει ή υποφέραν άφοῦ έπεσαν στά νύχια αὐτῶν τῶν σκλαβεμπόρων!

— Θά έχη άραγε ή κυρία Ουέλντον την δύναμη νά σηκώνη τόν μικρό Τζάκ; συλλογιζόταν ό Ντίκ. Αλλά πώς νά μή την έχη; Μάνα είναι, και οί μητέρες κάνουν θαύματα γιά τό παιδί τους!

Ο μικρός πλοίαρχος, ένιωθε ένα δυνατό σφίξιμο στην καρδιά όταν άναλογιζόταν πώς ή κυρία Ουέλντον θά υπόφερε

Ο Ντίκ τόν είδε νά εξαφανίζεται πίσω άπό τά ψηλά χόρτα....

σηκώνοντας στην άγκαλιά της τό παιδί της όσο και οί δυστυχισμένες μαῦρες, πού έπρεπε στην άλλη τους κούραση νά προσθέσουν και την κούραση άπό τό βάρος τοῦ μικροῦ παιδιοῦ πού σήκωναν.

— Ωραία τά κατάφερα! Συλλογιζόταν ό Ντίκ Σάντ, σπουδαίος πλοίαρχος ήμουν μά την άλήθεια!

Εμείς βέβαια ξέρομε πώς ό Ντίκ δέν έφταιγε σέ τίποτα. Κι' άλλοι, μεγαλύτεροί του, θά έπεφταν στά ίδια σφάλματα — άν επιτρέπεται νά μιλήση κανείς γιά σφάλματα. Γιατί ποιός θά μπορούσε νά μαντέψη την προδοσία τοῦ Νεγκόρο και την μυστική του συνενόηση μέ τόν Χάρις;

Μά ό Ντίκ ήταν ένας πραγματικός μικρός άρχηγός, και σάν τέτοιος εύρισκε πάντα πώς έφταιγε. Γιατί οί άρχηγοί πρέπει νά έχουν τό αίσθημα της εύθύνης πιό άνεπτυγμένο άπό τούς άλλους άνθρώπους.

Τό μόνο πού έδινε κάποια παρηγοριά κι' ελπίδα στόν Ντίκ, ήταν ή σκέψη πώς τουλάχιστον ό Ηρακλής ήταν ελεύθερος.

Ο χεροδύναμος νέγρος, ήταν γνωστικός και έξυπνος σάν τόν γέρο Τόμ, κι' ό Ντίκ περίμενε πώς θάβρισκε κάποιον τρόπο νά επικοινωνήση μαζί του, ίσως μάλιστα και νά τόν βοηθήση νά δραπετεύσουν. Και τότε οί δυό τους μαζύ, θά φρόντιζαν νά βοηθήσουν την κυρία Ουέλντον.

Ναί. Όσο καιρό ό Ηρακλής ήταν ελεύθερος, δέν είχε χαθή κάθε ελπίδα!

Ο Ντίκ, προσπάθησε έπειτα νά καταλάβη κατά πού πήγαινε τό καραβάνι.

Τούς πήγαιναν άραγε στην Νυανγκβέ, εκεί πού ήταν τό μεγαλύτερο σκλαβοπάζαρο της Αφρικής; Η Νυανγκβέ είναι στη μέση της Αφρικανικής Ηπείρου. Άν τούς πήγαιναν εκεί, θά ήταν πάρα πολύ άσχημα, γιατί και στην περίπτωση πού θά κατάφερναν νά δραπετεύσουν, θά ήταν άδύνατο νά φτάσουν σῶοι ώς την άκτή!

Ωστόσο μιά μέρα τό άφτί του πήρε την λέξη «Καζοντέ» πού την έλεγαν συχνά οί φύλακες. Στην Καζοντέ ύπάρχει επίσης σκλαβοπάζαρο. Άν πήγαιναν εκεί, θά ήταν πολύ κοντά στην άκτή.

(Η συνέχεια στό άλλο φύλλο)

ΤΑ ΚΡΕΜΜΥΔΙΑ

Μὲ παρακαλοῦν διάφοροι μικροὶ μου φίλοι, νὰ γράψω γιὰ τὰ κρεμμύδια καὶ τὰ πράσσα. Γιατὶ ἀπ' ὅτι καταλαβαίνω, οἱ ὁδηγίες ποὺ ἔδωσα γιὰ τὸν οἰκογενειακὸ λαχανόκηπο, ἔπιασαν τόπο, καὶ τὰ μικρὰ ἀγροτόπουλα, οἱ καλοὶ ἀναγνῶστες τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ», βάλθηκαν μὲ τὰ σωστά τους νὰ φτιάσουν στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ ἢ στὸ χωράφι τους ἕναν μικρὸ λαχανόκηπο. Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς πῶ πόση χαρὰ μοῦ δίνει αὐτό. Τὰ λαχανικὰ εἶναι ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ καθημερινοῦ μας φαγητοῦ, καὶ μιὰ μέρα θὰ καθήσω νὰ σᾶς γράψω λεπτομερῶς γιατὶ πρέπει νὰ τρῶμε πολλὰ χόρτα, καὶ τί κινδυνεύομε νὰ πάθωμε ἂν ἴσως δὲν τρῶμε ἀρκετά.

Λοιπὸν ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸ κρεμμύδι.

Ὁ σπόρος τοῦ κρεμμυδιοῦ, ὁ κρεμμυδόσπορος, λέγεται μ π α ρ ο ύ τ ι ἢ μ α υ ρ ὴ (γιατὶ πράγματι μοιάζει μὲ μπαρούτι).

Ἂν φυτέψωμε αὐτὸν τὸν σπόρο, ἔχομε τὸ κ ρ ο κ κ ά ρ ι ἢ κοκκάρι, ποὺ εἶναι οἱ μικροὶ βολβοί.

Ἀπὸ τὴν καλλιέργεια αὐτῶν τῶν μικρῶν βολβῶν, βγαίνει τὸν ἄλλο χρόνο τὸ κρεμμύδι.

Ἔτσι κανονικὰ τὸ κρεμμύδι θέλει δυὸ χρόνια, κι' ἂν μάλιστα θέλομε καὶ σπόρο, θέλει καὶ τρία χρόνια καλλιέργεια.

Κ λ ῖ μ α κ α ὶ χ ῶ μ α : Τὸ κρεμμύδι προκόβει καὶ στὰ κρύα καὶ στὰ ζεστὰ μέρη τοῦ τόπου μας, ὅπως στὰ χαμηλὰ καὶ τὰ ψηλά. Ἀρκεῖ νὰ εἶναι τὸ χῶμα κατάλληλο καὶ καλοδουλεμένο.

Τὸ μόνο ποὺ φοβᾶται τὸ κρεμμύδι, εἶναι οἱ Μαγιάτικες βροχές, γιατὶ τότε τὸ πιάνουν πολλὲς ἀρρώστιες. Γι' αὐτὸ καὶ στὰ ὑγρὰ μέρη, φυτεύεται ὀψιμώτερα.

Τὸ χωράφι πρέπει νὰ εἶναι στραγγερό, προσηλιακό, μὲ ὑπέδαφος ἀπὸ κοκκινόχωμα, γιὰ νὰ μὴ ξεραίνεται τὸ καλοκαίρι. (Ἂν εἶναι ἀμμουδερό, τὸ κρεμμύδι γίνεται καυτερό. Ἂν εἶναι βαρικὸ λειβαδερό, ἡ ἀπόδοση εἶναι μικρή. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ νεροκρατεῖ).

Γενικὰ τὸ κρεμμύδι θέλει ποτιστικὸ χωράφι.

Ἀ λ λ α ξ ο σ π ο ρ ι ά : Συνήθως τὸ κρεμμύδι ἀκολουθεῖ τὴν καλλιέργεια ἑνὸς γεννήματος (στάρι, κριθάρι, βρώμη).

Κρεμμύδι ἄσπρο πολὺ πρώϊμο Παρισίων.

Κ α λ λ ι έ ρ γ ε ι α : Ἡ καλλιέργεια τοῦ κρεμμυδιοῦ, διαιρεῖται σὲ τρία μέρη :

1. Καλλιέργεια κρεμμυδόσπορου γιὰ κοκκάρι.
2. Καλλιέργεια κοκκαριοῦ γιὰ κρεμμύδι.
3. Καλλιέργεια κρεμμυδιοῦ γιὰ κρεμμυδόσπορο.

Ἂς ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸ πρῶτο.

Κ α λ λ ι έ ρ γ ε ι α κ ρ ε μ μ υ δ ό σ π ο ρ ο υ γ ι ὰ κ ο κ κ ά ρ ι. Τὸ χωράφι πρέπει νὰ εἶναι ποτιστικὸ καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καλλιεργηθῆ γιὰ κρεμμυδερὸ ἐπὶ πέντε χρόνια. Τὸ φθινόπωρο ὀργώνεται, διβολίζεται, σβαρνίζεται. Τὸ Μάρτη ἢ τὸν Ἀπρίλη, σβαρνίζεται γιὰ ψιλοχωματιστή.

Ἀρχίζομε μὲ αὐλάκισμα : Τὸ ἀλέτρι ἀνοίγει αὐλάκια ποὺ τὸ ἕνα ἀπέχει ἀπὸ τὸ ἄλλο 40 - 50 πόντους.

Μένει βραγονιασμένο λίγες μέρες γιὰ νὰ στεγνώσῃ. Τὸ Μάρτη ὣς τὸ Μάη σπέρνομε.

Συγχρόνως, γίνεται τὸ βράγιασμα : Γίνονται στὴ μέση τοῦ χωραφιοῦ δυὸ βραγιές, ποὺ γεμίζουν μὲ τὸ χῶμα ἀπὸ τὶς διπλανὲς βραγιὲς κατὰ τὰ κατάσβεσμα, καὶ προχωρεῖ πρὸς τὶς δυὸ ἄκρες τοῦ χωραφιοῦ. Ἔτσι τὸ κατάσβεσμα καὶ ἡ σπορὰ προχωροῦν καὶ πρὸς τὶς δυὸ κατευθύνσεις.

Οἱ βραγιὲς πρέπει νὰ ἔχουν ὅσο τὸ δυνατὸν ἐλαφριὰ κλίση, τὸ δὲ μῆκος τους ν' ἀκολουθῇ τὴν κλίση τοῦ ἐδάφους. Τὸ πλάτος δὲν ξεπερνάει τὸ μέτρο. Ἡ ἰσοπέδωση γίνεται ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκχωμάτωση μὲ τὸ φτιάρι ἢ μὲ τὴν τσουγκράνα, κι' ἀφήνομε τὸ νερὸ νὰ τρέξῃ στὴ βραγιά. Αὐτὸ τὸ πρῶτο πότισμα λέγεται κατάσβεσμα.

Χρειάζεται συνήθως ἕνας δεύτερος ποὺ ν' ἀκολουθῇ τὸν πρῶτο ποὺ χωρίζει τὶς βραγιές, καὶ σπέρνει τὸ σπόρο στὰ πεταχτά, μὲ τὸ χέρι, ἀλλὰ πολὺ χαμηλά.

Ὁ σπόρος σκεπάζεται ὕστερα μὲ χῶμα πάχους 2 - 3 πόντων ποὺ τὸ παίρνομε ἀπὸ τὴν ἑπόμενη βραγιά. Πρέπει νὰ εἶναι ἐντελῶς ψιλοχωματισμένο.

Χρειάζονται 10 - 12 ὀκάδες σπόρος στὸ στρέμμα.

Τὸ βραγόνι δὲν πρέπει νὰ εἶναι πλατύτερο ἀπὸ 20 πόντους τὸ πολύ.

Λ ί π α ν σ η : Ὅταν τὸ χωράφι δὲν εἶναι κοπρισμένο ἀπὸ προηγούμενη καλλιέργεια, πρέπει τὸ φθινόπωρο μαζὶ μὲ τὰ ὀργώματα νὰ δεχτῇ ἄφθονη κοπριὰ καλὰ χωνεμμένη καὶ ποτὲ νωπή.

Τὸ χημικὸ λίπασμα εἶναι ἐπίσης ἀπαραίτητο (6—8—8) ἢ φωσφοροκαλιοῦχο 0—14—7.

Τὸ χημικὸ λίπασμα τὸ χρησιμοποιοῦμε σὲ δυὸ ἢ τρεῖς δόσεις ὅταν ποτίζομε.

Κάθε πότισμα μὲ λίπασμα, πρέπει νὰ τὸ ἀκολουθῇ πότισμα ἁπλὸ χωρὶς λίπασμα.

Ἡ ἀναλογία εἶναι 40 - 120 ὀκάδες στὸ στρέμμα.

Γιὰ τὰ ἁπλὰ λιπάσματα (ποὺ εἶναι καλύτερα καὶ φτηνότερα) ἡ ἀναλογία στὸ στρέμμα εἶναι :

17 - 22 ὀκάδες νιτρικὸ λίπασμα.
40 - 50 ὑπερφωσφορικό.
20 - 25 θειϊκὸ κάλι.

Κ α λ λ ι ε ρ γ η τ ι κ ὲ ς φ ρ ο ν τ ί δ ε ς : Τὸ φύτρωμα γίνεται 10 - 20 μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴ σπορά.

Μετὰ τὸ φύτρωμα ἀρχίζουν τὰ ποτίσματα. (Τὸ πρῶτο, ἀμέσως μετὰ) καὶ ἐπαναλαμβάνονται κάθε 5 8 μέρες, ἀνάλογα μὲ τὴν ὑγρασία τοῦ χωραφιοῦ. Ἔτσι ἀπὸ τὴ σπορὰ τὸ Μάρτη ὣς τὸ τέλος Ἰουλίου, γίνονται κάπου 15 - 20 ποτίσματα.

Ὕστερα εἶναι τὸ βοτάνισμα, ποὺ πρέπει νὰ γίνεται π ρ ὶ ν ἀπὸ τὸ πότισμα. (Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ γίνεται μετά, ὅσο κι' ἂν εἶναι πιὸ εὔκολο!).

Ἂν ἀναπτυχθοῦν πολὺ τὰ φύλλα καὶ εἶναι κίνδυνος πλαγιάσματος, πρέπει τὰ ποτίσματα ν' ἀραιωθοῦν.

Ὡ ρ ί μ α σ μ α : Τὸ κοκκάρι εἶναι τέλεια ὥριμο ὅταν τὰ φύλλα ξεραίνονται καὶ τρίβονται.

Αὐτὸ γίνεται τέλη Ἰουλίου ἢ Αὔγουστο.

Πρῶτα μ' ἕνα σάρωμα ἀπὸ θυμάρι ἢ ἀστιβιὰ σκουπίζομε καὶ καθαρίζομε τὴ βραγιὰ ἀπὸ τὰ ξερὰ φύλλα ποὺ μόλις ἀγγίζονται, τρίβονται καὶ πέφτουν. Ὕστερα, ξεριζώνομε τὸ κοκκάρι μὲ σκαλιστῆρι καὶ τὸ μαζεύομε μὲ τὸ χέρι. Πρέπει νάχωμε σοδειὰ 1.500 - 2.000 ὀκάδες στὸ στρέμμα.

Ὕστερα ἁπλώνομε τοὺς βολβοὺς σὲ στρῶμα ὄχι μεγαλύτερο ἀπὸ μισὸ μέτρο πάνω στὸ χωράφι ἂν εἶναι στεγνό, ἢ πάνω στὰ «ἁλώνια». Ἔτσι θὰ μείνη ὣς μιὰ περίπου ἑβδομάδα στὸν ἥλιο, νὰ στεγνώσουν καὶ οἱ βολβοὶ καὶ οἱ ριζίτσες.

Καλύτερα εἶναι νὰ στεγνώσῃ τὸ κοκκάρι στὸν ἴσκιο κάτω ἀπὸ ὑπόστεγο μὲ καλὸν ἀερισμὸ γιατὶ ἔτσι δὲν θὰ ἔχῃ κίνδυνο νὰ σαπίσῃ.

Στὴν ἀποθήκη — ποὺ δὲν πρέπει νὰ εἶναι ὑγρὴ — ἁπλώνομε τὸ κοκκάρι σὲ ξύλινα πατάρια. Ἂν δὲν μποροῦμε τὸ ἁπλώνομε στὸ χῶμα. Ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ τὸ γυρίζωμε.

Στὰ ἐρχόμενα θὰ σᾶς πῶ τὶς ἄλλες καλλιέργειες.

ΤΑ ΠΡΑΣΣΑ

Ὅπως ὅλα τὰ κρεμμυδερά, τὸ πράσσο προκόβει σὲ ὅλα τὰ κλίματα.

Πράσσο πολὺ χονδρὸ καλοκαιρινό.

Ἡ πιὸ πετυχημένη ἀλλαξοσποριά, εἶναι κουκιὰ κι' ὕστερα πράσσο.

Κ α λ λ ι έ ρ γ ε ι α : Ὅπως καὶ τοῦ κρεμμυδιοῦ.

Χρειάζεται ἄφθονη ζωϊκὴ κοπριὰ γιατὶ ἐξαντλεῖ τὸ χωράφι.

Χημικὸ λίπασμα ἐνδεδειγμένο εἶναι τὸ 6—8—8 ἢ τὸ 9—9—4. Τὸ δεύτερο εἶναι καλλίτερο γιατὶ κυρίως ἀπὸ ἄζωτο ἔχει ἀνάγκη τὸ φυτό.

Ὁ σπόρος σπέρνεται ἀπὸ τὸ Δεκέμβρη ὣς τὸν Ἀπρίλη, καὶ ρίχνεται στὰ πεταχτὰ ἀφοῦ πατηθῆ ἡ βραγιὰ καὶ σκεπάζεται μὲ φτιαριὲς ἀπὸ χῶμα τῆς διπλανῆς βραγιᾶς.

Τὸ φύτρωμα γίνεται 10 - 15 μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴ σπορά.

Μετὰ τὸ φύτρωμα ἀρχίζουν τὰ ποτίσματα ἀπὸ τὸ Μάρτη κι' ἐπαναλαμβάνονται κάθε 5 - 8 μέρες ἀναλόγως τοῦ καιροῦ.

Τὰ ποτίσματα συνοδεύονται ἀπὸ βοτανίσματα.

Ὅταν τὰ φυτὰ γίνουν σὰν χοντρὸ μολυβδοκόντυλο, μεταφυτεύονται. Τὰ φυτανάκια ξερριζώνονται ἀπὸ τὸ σπορεῖο μὲ τσαπὶ ἢ λισγάρι μὲ προσοχή, κι' ἀφοῦ κοποῦν οἱ ρίζες καὶ τὰ φύλλα ὥστε νὰ μείνῃ τὸ κοτσάνι, μεταφυτεύονται στὸ χωράφι. Στὸ χωράφι (καλὰ δουλεμένο καὶ κοπρισμένο) γίνεται τὸ βράγιασμα ὅπως γιὰ τὸ κρεμμύδι, τὸ κατάσβεσμα, ἕνα καλὸ βαθὺ σκάψιμο, κι' ὕστερα τὸ φύτεμα.

Ἡ ἀπόσταση τῶν φυτῶν μεταξύ τους, πρέπει νὰ εἶναι 15 - 20 πόντους.

Ὕστερα ποτίζομε ὅσο βλασταίνουν. Ποτίζομε κάθε 4 - 5 μέρες. Ἀνάμεσα στὰ ποτίσματα, σκαλίζομε. Φτάνουν 2 - 3 σκαλίσματα. Ὅταν σκαλίζομε, μαζεύομε τὸ χῶμα γύρω στὰ φυτά.

Ἡ συγκομιδὴ ἀρχίζει τὸ Σεπτέμβρη.

Καλλίτερα εἶναι νὰ ξερριζώνονται τὰ φυτὰ καὶ νὰ παραχώνονται μέσα στὶς αὐλὲς σὲ ἐλαφρὸ χῶμα ἢ ἄμμο καὶ σὲ μέρος σκοτεινό.

Ↄ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Μαζεύομε ἐλιὲς στὴν Κρήτη

Ἡ ἀδελφή μου ἡ Ἑλένη ποὺ στὸ σπίτι της κάναμε Χριστούγεννα, δὲ μᾶς ἄφησε φυσικὰ νὰ τὸ κουνήσουμε ἀπ' τὸ χωριό της ὥσπου νὰ ρθῆ κι' ἡ πρωτοχρονιά. Τοῦ κάκου τῆς τρώγαμε τ' αὐτιά, πὼς δὲν πήγαμε μόνο γιὰ χάρη της στὴν Κρήτη πάρα γιὰ νὰ δοῦμε καὶ τὸ νησὶ κι' ἂν καθήσουμε μιὰ βδομάδα μαζί της, δὲν θὰ προφτάσουμε νὰ γυρίσουμε πίσω ὢς τὶς ὀκτὼ Ἰανουαρίου π' ἀνοίγουνε τὰ σχολειά.

Ὁ Λεωνίδας μάλιστα εἶπε πειράζοντας τὸ Φάνη.

— Θεία Ἑλένη, καθυστερεῖς τὴ μεγάλη ἀποστολή μας. Πᾶμε στ' ἀνάκτορο τῆς Κνωσσοῦ νὰ γνωρίσωμε τὸ Μίνωα.

Ὁ δάσκαλος — θὰ θυμᾶστε πὼς ὁ γαμπρός μου ὁ Μανώλης, ὁ ἄντρας τῆς Ἑλένης εἶναι ὁ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ — ἔσκασε στὰ γέλια.

— Αὐτὴ τὴν ἀποστολή, μᾶς εἶπε τὴν ἔχω κι' ἐγὼ ἀναλάβει. Πῆγα δυὸ φορὲς μὲ τὰ μαθητούδια μου στὸ παλάτι τοῦ Μίνωα. Μιὰ ποὺ ξέρω λοιπὸν τὸ δρόμο θὰ σᾶς συνοδέψω, καὶ θὰ σᾶς κάμω τὸν ὁδηγό. Φτάνει νὰ μὴ μου πικράνετε τὴν Ἑλένη καὶ νὰ κάμετε στὸ χωριό μας πρωτοχρονιά.

Ἔτσι μείναμε. Καὶ γιὰ νὰ μᾶς ἀποζημιώσουν μᾶς ἔκαναν ἐκδρομές, ὠργάνωσαν γλέντια καὶ συντροφιὲς κάθε μέρα.

— Γιὰ νὰ γνωρίση κανεὶς ἕναν τόπο, μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος, πρέπει πρῶτα νὰ γνωρίση τὸ λαό του, τὰ ἤθη, τὰ ἔθιμά του, τὴν ἱστορία του, τὴ ζωή του μ' ἕνα λόγο.

— Σωστά, εἶπε ὁ Φάνης, ποὺ τὸ ταξίδι τῆς Κρήτης τὸν εἶχε ἐνθουσιάσει ξεχωριστά. Ντύθηκε μάλιστα μὲ τὴ φορεσιὰ τοῦ νησιοῦ, τὴ φουφούλα, τὰ μεϊτανογέλεκα, τὰ στιβάλια, τὸν κοῦκο, ἔβαλε κι' ἕνα μαυρομάνικο μαχαιράκι στὴ ζώνη του κι' ἔβγαλε μιὰ μεγάλη φωτογραφία.

Τί ἀξέχαστες μέρες! Πόσες ὀμορφιὲς χάρηκαν τὰ μάτια. Κάμπος κατάσπαρτος, θάλασσα π' ἀργοσάλευε ἡ αὔρα, ἀκτὲς γραφικὲς ποὺ στὶς ὧρες τῆς τρικυμίας τὶς χτύπαγε ἀλύπητα τὸ κῦμα, βουνά, βουναλάκια κι' ὑψώματα ὡς τὴν κορυφὴ πυκνοφύτευτα ἀπὸ δέντρα λογῆς λογῆς, περισσότερο ὅμως μ' ἐλιὲς ἀσημόφυλλες. Πήγαμε στὸ λιομάζωμα, στρώσαμε τὶς ψαρανάπλες, τὶς λιανάπλες, ὅπως τὶς λένε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα φορτωμένα μὲ καρπὸ κι' ὁ ραβδιστὴς πῆρε τὴν κοντάρα κι' ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὰ κατάφορτα κλωνάρια... Ἐμεῖς κατεβάζαμε μὲ τὶς «κατσοῦνες» τὰ χαμηλότερα κλαδιὰ καὶ τὰ χερομαδούσαμε. Ὅταν τέλειωνε ἡ μιὰ μεριὰ τοῦ δέντρου σωριάζαμε τὶς ἐλιὲς καὶ γυρίζαμε τὶς φαρδανάπλες στ' ἀράβδιστο μέρος.

Μὲ τί χαρὰ προχωροῦσε ἡ δουλειά. Οἱ ἀγρότες ὅταν σοδειάζουν τὰ κόπια τους νοιώθουν μιὰ βαθιὰ εὐτυχία. Γελοῦν, τραγουδοῦν, καμαρώνουν τὸ ἔργο τους καὶ δοξάζουνε τὸ Θεὸ ποὺ τὸ ἔχει εὐλογήσει.

Κατὰ τὸ σούρουπο κάναμε τὸν «ποταμό». Γλέντι ποὺ ἔχει αὐτὴ ἡ δουλειά. Καθὼς ρίχνει τὶς ἐλιὲς τὸ κοντάρι τοῦ ραβδιστῆ, πέφτουν φυσικὰ ἀνακατωμένες μὲ φύλλα. Πρὶν λοιπὸν τὶς σακκιάσουν τὶς ξεχωρίζουν ἀπὸ τὰ φύλλα μ' ἕναν πολὺ διασκεδαστικὸ τρόπο. Στρώνουν ἀνάπλες ἀράδα καὶ πετοῦν κατὰ ποὺ φυσᾶ ὁ ἀγέρας. Ὕστερα πετοῦν μὲ τὸ φτιάρι τὶς ἐλιὲς ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη τοῦ στρωμένου δρόμου ὢς τὴν ἄλλη. Ὁ ἀγέρας παίρνει τὰ φύλλα καὶ τὰ πετάει μακριὰ ἐνῶ οἱ ἐλιὲς μὲ τὸ βάρος τους πέφτουν σ' ἕνα νέο σωρὸ καθαρὸ πιὰ κι' ἕτοιμο γιὰ τ' ἄλεσμα.

Μαυρολογοῦν ζουμερές, ζουμερές, κι' εἶναι μιὰ χαρὰ νὰ τὶς βλέπης νὰ πέφτουν βροχὴ ἀπ' τ' ἀψήλου.

— Σπουδαία λαδιά, λέει ὁ Μανωλάκης χαρούμενος.

Κι' ἀλήθεια φέτος ὁ λαὸς θὰ χορτάση λαδάκι. Θάχη νὰ βάζη μπόλικο στὰ πράσα καὶ στὰ νόστιμα χόρτα π' ἀποτελοῦν γιὰ τὸ χωρικὸ βασικὴ τροφὴ καὶ θὰ κάνη συχνὰ τηγανίτες καὶ λουκουμάδες γιὰ τὶς βεγγέρες του. Καὶ τὰ Σαββατόβραδα ἡ νοικοκυρὰ θὰ γεμίζη τὸ μπουκαλάκι καὶ θὰ πηγαίνη ν' ἀνάβη τὰ καντήλια στὶς ἐκκλησοῦλες.

— Πότε θὰ δοκιμάσουμε τὸ καινούργιο λάδι γυναίκα; ρώτησε ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Μανωλάκης.

— Μά, τὴν παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, ποὺ θὰ κάμουμε ξεροτήγανα, ἀποκρίθηκε ἡ ἀδελφή μου.

— Καὶ τί θὰ πάθης δηλαδὴ ἂν μᾶς κάμης ἀπόψε καμμιὰ τηγανίτα;

Ἂμ ἔπος ἂμ ἔργον.

Τὸ τηγάνι μπῆκε στὴ φωτιά, τ' ἀλεῦρι ἀνακατεύθηκε στὴ λεκάνη μὲ τὸ νερὸ κι' ἔγινε ἀριὰ ζύμη κι' οἱ τηγανίτες μαλάχτηκαν κι' ἄρχισαν νὰ τσιτσιρίζουν μέσα στὸ καφτὸ λάδι. Ἕτοιμο περίμενε στὴ λεκάνη τὸ μέλι. Καφτὲς καφτές, τὶς μελώναμε καὶ τὶς τρώγαμε· κι' ὅλο εὐχόμαστε:

— Καὶ τοῦ χρόνου. Μὲ ὑγεία νὰ φαγωθῆ τὸ καινούργιο λάδι...

Μά, ἡ ἐλιὰ δὲ χαρίζει μονάχα τὸ λάδι της στὸν ἀγρότη. Τὸ μαγκαλάκι μας μὲ τ' ὡραῖο «καμίνι» ποὺ λάμπει στὴν κορυφή του εἶναι μιὰ ἀπόδειξη. Τὸ λιοκούκουτσο γίνεται πιτάρια, ξεραίνεται καὶ ζεσταίνει τὸ σπίτι. Εἶναι πολὺ διασκεδαστικὸ νὰ τὸ κόβης σὲ φέτες καὶ νὰ χτίζης πάνω στὸ μαγγάλι ἕνα καμίνι. Θέλει τὴν τέχνη του τὸ κτίσιμο, γιατὶ κάθε τόσο γκρεμίζεται.

Κι' ὅταν τελειώσει, τοῦ δίνεις φωτιά, βάζοντας μέσα ἕνα κλαδάκι θυμάρι. Τί ὡραῖα ποὺ καίγεται ἡ νέα πυρήνα. Γλυκύτερη ζέστη δὲ δίνει ἄλλο θερμαντικὸ ὑλικό. Καὶ βαστάει πολὺ ἡ φωτιά του.

— Εὐλογημένο δέντρο, εἶπε ἡ Μυρτώ. Καὶ μᾶς ἀπάγγειλε τὴν «Ἐλιὰ» τοῦ Μαβίλλη, ἕνα ὡραῖο ποίημα.

Τέλος ἦρθε κι' ἡ πρωτοχρονιά. Τὸ σπίτι γέμισε γλυκὰ καὶ ξεροὺς καρπούς. Κάστανα, μύγδαλα, καρύδια, σταφίδες, φουντούκια, φυστίκια καὶ κουκουνάρια. Εἶχαν ἀκόμα καὶ χουρμάδες. Τὰ γλυκὰ πάλι ἦταν ἐγχώριας παραγωγῆς. Λουκουμάκια, κουλούρια, ξεροτήγανα καὶ μελομακάρονα... Κουραμπιέδες δὲ συνηθίζουν στὰ χωριά.

Εἶχαν καὶ τρεῖς πορτοκαλιὲς στὸν κῆπο καὶ τὶς τρύγησαν ἐκεῖνο τὸ βράδυ. Τὴν ἄλλη μέρα μέτρησαν τὰ φιλικὰ καὶ συγγενικὰ σπίτια κι' ἑτοίμασαν ἕνα πιάτο γιὰ τὸ καθένα. Καὶ στὴν κορφὴ ἕνα πορτοκάλι. Φυσικὰ τὰ πιάτα γύρισαν πάλι γεμάτα μὲ τὰ γλυκὰ καὶ τὰ δῶρα τῶν συγγενῶν. Τὰ παιδιὰ ποὺ τὰ μετάφεραν πῆραν καὶ τὸ ρεγάλο τους. «Καλὴ χέρα», τὸ λένε στὴν Κρήτη.

Τὸ πρωΐ, πήγαμε στὴν ἐκκλησιά, νύχτα βαθειά. Στὸ γυρισμό, ἔκαμε τὸ ποδαρικὸ τὸ εἰκόνισμα, ποὺ εἴχαμε πάει τὰ Χριστούγεννα νὰ λειτουργηθῆ.

Ὁ δάσκαλος ἔβαλε μέσα στὸ σπίτι καὶ μιὰ πελώρια πέτρα «χρυσάφι καὶ μάλαμα», εἶπε. Ὕστερα κάθησε ἐπάνω, γιὰ νὰ κλωσσήσουν, λέει, οἱ κότες τοῦ σπιτικοῦ.

Τὸ ἴδιο κάναμε κι' ἐμεῖς τηρώντας τὸ ἔθιμο.

Ὅλη τὴ μέρα πέρναγαν ἀπ' τὸ δρόμο καλαντιστάδες. Μπροστὰ ὁ λυριάρης ὁμάδι μὲ τὸν Ἅγιο Βασίλη. Πίσω οἱ νέοι μὲ τὰ καλάθια ἢ τ' ἀπλωμένα μαντήλια.

Οἱ πόρτες ἔμεναν ἀνοιχτὲς καὶ τὰ πιάτα ἄδειαζαν τόνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο στὶς μαντῆλες καὶ στὰ καλάθια...

Τ' ἀπόγεμα στήθηκε χορός... Οἱ πρῶτες μαντινάδες ἦταν πρωτοχρονιάτικες, μὲ εὐχὲς αὐτοσχέδιες. Γιὰ τοὺς νέους καὶ γιὰ τὶς νέες, γιὰ τοὺς νοικοκύρηδες καὶ γιὰ μᾶς, τοὺς ξένους. Δὲν προφταίναμε νὰ εὐχαριστοῦμε ὅσους μᾶς προσφεραν τὸ ρακὶ τῆς Κρήτης, ποὺ καίει σὰν τὴ φωτιά. Στὴν ἀρχή, βρέχαμε λίγο τὰ χείλη μας γιὰ νὰ εὐχηθοῦμε, μὰ ὕστερα τ' ἀποφεύγαμε κι' αὐτό. Γιατὶ μὲ τὸ «στάλα στάλα» παρὰ λίγο νὰ ζαλιστοῦμε. Δὲ χωρατεύει ἡ τσικουδιὰ τῆς Κρήτης.

— Μὰ τί ἄνθρωποι εἶναι αὐτοί, εἶπε ὁ Φάνης. Γυρίσαμε τόσα μέρη κι' ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι φιλόξενοι. Οἱ Κρητικοὶ ὅμως τοὺς ξεπερνοῦν ὅλους. Τόχουν χαρά τους νὰ μπαινη στὸ σπίτι τους ξένος.

— Καὶ ποῦ εἶσαι ἀκόμα!, ἀπάντησα, καμαρώνοντας.

— Νὰ πραγματικὸς πολιτισμός! Μὲ τὸ δίκιο της θεωρεῖται ἡ Κρήτη πατρίδα τοῦ Ξένιου Δία. Ἀλήθεια, θεῖε Μανώλη, ὅταν τελειώσσουμε τὴν ἀποστολή μας κοντὰ στὸ Μίνωα, θὰ μᾶς πᾶτε νὰ μᾶς δείξετε τὸ «Δικταῖο ἄντρο», ὅπου γεννήθηκε ὁ Δίας; Ἐδῶ κοντὰ βρίσκεται;

— Ὄχι, Φάνη, ἀπάντησε ὁ Δάσκαλος. Τ' ὄνομά του τὸ μαρτυρεῖ. Τὸ Δικταῖο ἄντρο βρίσκεται στὴ Δίκτη ποὺ εἶναι μιὰ βουνοσειρὰ στὸ νομὸ Λασηθίου. Μὰ θὰ σᾶς πάω πολὺ εὐχαρίστως, γιατὶ ἀξίζει νὰ δῆτε κι' αὐτὴ τὴν περιοχή.

— Αὔριο λοιπὸν ξεκινᾶμε γιὰ τὴν Κνωσσό, εἶπε ὁ Λεωνίδας, μιὰ ποὺ τὸ θέλει ὁ Φάνης νὰ κάνουμε ἀπὸ κεῖ τὴν ἀρχὴ τῆς περιοδείας μας.

— Μὰ γιατὶ αὔριο; εἶπε ἡ οἰκοδέσποινα. Δὲν καθίζετε ὢς τὴν Κυριακή, ποὺ θὰ γίνη ὁ γάμος τῆς ξαδελφούλας μου τῆς Κατερινιῶς;

— Ἄ, ὄχι, Ἑλένη μου, τὴν ἔκοψα τότε κι' ἐγώ. Πρέπει νὰ κινήσουμε πιά. Γιατὶ ἐσύ, κατὰ ποῦ βλέπω, εἶσαι ἱκανὴ νὰ παντρέψης ὅλους τοὺς ἀνύπαντρους χωριανούς σου καὶ νὰ βαφτίσης ἀκόμα καὶ τὰ παιδιὰ ποὺ δὲ γεννήθηκαν, γιὰ νὰ βρίσκης ἀφορμὴ νὰ μᾶς ἔχης κοντά σου.

— Τὸ ξέρω, εἶπε, πὼς βαρεθήκατε, μὰ ἐμεῖς ξαναγεννηθήκαμε μὲ τὴ συντροφιά σας.

Καθὼς τάπε αὐτά, τὰ μάτια της γυάλιζαν ἀπ' τὰ δάκρυα.

— Κάνω μιὰ πρόταση εἶπε ὁ Φάνης. Νὰ πάρωμε στὴν περιοδεία μας καὶ τὴ θεία Ἑλένη. Ἔτσι θὰ μᾶς χορτάση.

— Αὐτὸ μὴ τὸ περιμένετε, εἶπε γελαστή. Ἐγὼ δὲ χορταίνω ποτὲ κείνους π' ἀγαπῶ, μὰ ἂς εἶναι; Θἀρθῶ μαζί σας ὢς τὴν Κνωσσὸ ποὺ δὲν ἔτυχε νὰ τὴ δῶ ἀκόμη.

Ἔτσι κερδίσαμε ἐπιτέλους τὴν ἄδεια γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὸ ταξίδι στὴν Ἀρχαία καὶ Νέα Κρήτη.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ κ. Χ. ἔλαβε ἀπὸ κάποιο φίλο του ἕνα γράμμα. Στὸν φάκελλο ἦταν γραμμένη ἡ λέξη «ἐπεῖγον».

Κι' ὁ μικρὸς γυιός του ποὺ τὸ εἶδε:

— Εἶδες μπαμπᾶ, αὐτὸς ὁ κύριος φαίνεται θὰ ξέχασε νὰ σοῦ γράψη μέσα ὅτι «ἐπῆγε» καὶ στὸ ἔγραψε ἀπ' ἔξω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΕΛΙΑΝΑΙΟΣ
Μαθητὴς Γυμνασίου
Ἀταλάντη

ΤΟ ΠΙΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΔΩΡΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 15)

— Πᾶμε, κορούλα μου, εἶπε ὁ Ἅγιος Βασίλης, γεμάτος συγκίνηση. Ἐδῶ δὲ χρειάζουνται τὴ βοήθειά μας. Αὐτὰ τὰ παιδιὰ παίζουν μιὰ χαρὰ τὸ δικό μας ρόλο. Καθένα τους εἶναι κι' ἕνας Ἅγιος Βασίλης γιὰ τὰ μικρὰ ἀδερφάκια του.

— Κι' ὁ καραγκιόζης τοῦ Νίκου; ρώτησε ἡ Νέλλη.

— Σὲ λίγο θἄναι ἕτοιμος κι' ἐκεῖνος, τὴν ἡσύχασε ὁ Ἅγιος. Ὅταν χτυπᾶ ἡ καρδιὰ ἀπ' ἀγάπη, ἡ φαντασία εἶναι ὅλο ἰδέες καὶ τὸ χέρι γίνεται παντοδύναμο σὰν τοῦ Πλάστη.

**

Ἄρχισε νὰ γλυκοχαράζη. Τὸ χιόνι εἶχε ἀσπρίσει τοὺς δρόμους. Πέρα ρόδιζαν κιόλας τὰ σύννεφα.

— Βιάσου, μικρή μου, σὲ λίγο ξυπνοῦν τὰ παιδιά.

Περνοῦσαν ἀπὸ φτωχικὲς γειτονιὲς κι' ἄφηναν τὰ παιχνίδια τους, ὅπου εὕρισκαν πρόχειρα. Στὰ μαξηλάρια, στὸ παραγώνι, στὴν κάλτσα ποὺ εἶχαν κρεμάσει στὸ τζάκι, στὰ παπουτσάκια ποὺ εἶχαν ἀραδιαστῆ δίπλα στὴ φωτιά. Ἡ Νέλλη κρεμοῦσε στὶς λάμπες μπαλλόνια πολύχρωμα, ἀφοῦ πρῶτα τὰ φούσκωνε μ' ὅλη τὴν πνοή της...

Πότε πότε ξυπνοῦσε κανένα σκυλάκι καὶ γαύγιζε στὴν αὐλή, μὰ τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν ἦταν γελαστά, καθὼς ζοῦσαν ἀκίνητα τὄνειρό τους... Σὰ θὰ ξυπνοῦσαν, πῶς θἄτριβαν τὰ ματάκια τους! Τί φωνὲς καὶ τί γέλια θὰ ἀντιλαλοῦσαν σὲ κάθε σπιτάκι. Κι' ὅλα αὐτὰ θἄταν ἔργο της, δῶρο δικό της... Εὐλογημένος ἂς εἶσαι, Ἅγιε Βασίλη, ποὺ δάνεισες τὸν ὡραῖο καὶ μαγικό σου μανδύα σ' ἕνα ἁπλὸ κοριτσάκι...

**

— Τελειώσαμε, εἶπε ὁ Ἅγιος Βασίλης. Εἴμαστε πάλι ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι σου, Νέλλη. Ἄκου, χτυποῦν οἱ καμπάνες καὶ τὰ πουλιὰ κελαηδοῦν, χαιρετώντας τὴ νέα αὐγή. Γύρνα στὴ ζεστὴ πολυθρόνα σου καὶ κοιμήσου... Κοιμήσου γλυκὰ καὶ βαθειά. Κι' ὅταν θὰ ξυπνήσης, θὰ βρῆς τὸ δῶρο ποὺ σοὔχω τάξει.

— Τὸ δῶρο; Ναί, τὸ πολύτιμο δῶρο ποὺ μοὖπες. Μὰ τὸ κρατῶ: Τὄχω μέσ' στὴν καρδιά μου, ποὺ εἶναι γεμάτη χαρά. Τέτοιο δῶρο δὲ δέχτηκε σήμερα ἄλλο παιδί. Καλέ μου Ἅγιε Βασίλη, σ' εὐχαριστῶ. Τώρα ξέρω πῶς κεῖνο π' ἀξίζει, κεῖνο ποὺ κάνει εὐτυχισμένο τὸν ἄνθρωπο εἶναι νὰ δίνη, νὰ δίνη κι' ὄχι νὰ παίρνη μονάχα, κι' ὄχι νὰ παίρνη...

Τὸ εἶπε δυὸ τρεῖς φορές, ὅλο καὶ σιγότερα, ὥσπου ἔκλεισε τὰ γαλάζια ματάκια της καὶ κοιμήθηκε.

Στ' ἀναμμένο τζάκι, μιὰ φλόγα χρυσὴ ἀναδεύτηκε στέλνοντας τὸ φῶς της στὴν κάμαρα ποὺ τὴ στόλιζαν τώρα μπαλλόνια καὶ δέντρα γεμάτα παιχνίδια...

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Παρακαλοῦνται οἱ φίλοι μας νὰ μὴ ρωτοῦν πράγματα ποὺ μποροῦν νὰ τὰ βροῦν γραμμένα στὸ Περιοδικό. Ἐρωτοῦν π.χ. Πόση εἶναι ἡ συνδρομή: Μὰ εἶναι τόσο δύσκολο νὰ τὸ βροῦν στὸ Περιοδικό;

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Μιὰ φορὰ ἕνας κόρακας ἦταν ἄρρωστος.

Λέει λοιπὸν στὴ μάννα του.

— Μάνα, κάνε μιὰ προσευχὴ στοὺς θεοὺς νὰ μὲ κάνουν καλά!

Μὰ ἡ μάνα του τοῦ ἀποκρίθηκε.

— Γιέ μου, κι' ἀπὸ τὸ βωμὸ ποιανοῦ θεοῦ δὲν ἔκλεψες κρέας; Μὲ τί μοῦτρα τώρα νὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ σὲ γειάνουν;

Ὅπως ἔστρωσες θὰ κοιμηθῆς. Ὅταν δὲν φέρνεσαι καλὰ στοὺς ἄλλους, μὴ περιμένεις βοήθεια τὶς δύσκολες ὧρες!

Ο ΚΑΤΣΟΥΛΙΑΝΟΣ

Ἕνας κατσουλιανός, κατεβαίνοντας ἀπὸ ψηλὰ νὰ φάη στάρι, πιάστηκε στὰ βρόχια ποὺ εἶχε στήσει ὁ γεωργός.

— Δυστυχία μου! κλαιγόταν τὸ δύστυχο πουλάκι. Ἄλλοι τιμωροῦνται γιατὶ κυνηγοῦν ἀσῆμι καὶ χρυσάφι! Κι' ἐγὼ τὴν ἔπαθα γιὰ λίγα σπειριὰ σιτάρι!

Ἀπὸ μικρὲς αἰτίες, μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ πάθη μεγάλα κακά!

Η ΚΟΥΡΟΥΝΑ ΚΙ' Ο ΚΟΡΑΚΑΣ

Μιὰ φορὰ μιὰ κουρούνα ζήλεψε τὸν κόρακα ποὺ οἱ ἄνθρωποι περίμεναν ν' ἀκούσουν τὸν κρωγμό του, γιὰ νὰ καταλάβουν ἂν οἱ οἰωνοὶ ἦταν καλοὶ ἢ κακοὶ (ἔτσι πίστευαν οἱ ἀρχαῖοι).

Καθὼς λοιπὸν περνοῦσαν κάτι ἄνθρωποι, ἄρχισε κι' αὐτὴ νὰ κρώζη μὲ τὴν λαλιά της. Ὅμως ἕνας τους εἶπε.

— Δὲν εἶναι κόρακας, εἶναι κουρούνα. Μὴ δίνετε προσοχὴ σὲ ὅτι κράζει. Δὲν ἔχει αὐτὴ τὸ χάρισμα νὰ ξεχωρίζη τοὺς οἰωνούς.

Ἄλλα τὰ μάτια τοῦ λαγοῦ, κι' ἄλλα τῆς κουκουβάγιας...

Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΛΟΓΟ

Μιὰ φορὰ ἕνας γάϊδαρος κι' ἕνα ἄλογο προχωροῦσαν φορτωμένα.

Ὁ γάϊδαρος ποὺ ἦταν πιὸ βαριὰ φορτωμένος ἀπ' ὅτι ἄντεχε, παρακάλεσε τὸ ἄλογο.

— Πάρε λίγο ἀπὸ τὸ φόρτωμά μου, γιατὶ δὲν τὸ βαστῶ!

Ὅμως τὸ ἄλογο δὲ δέχτηκε.

Ὁ κακομοίρης ὁ γάϊδαρος ψόφησε ἀπὸ τὴν κούραση. Κι' ὁ κύριός τους ὄχι μόνο φόρτωσε στὸ ἄλογο τὸ φόρτωμά του, παρὰ καὶ τὸ γαϊδουροτόμαρο.

Γιὰ ν' ἀποφύγη νὰ κάνη κανεὶς μιὰ μικρὴ εὐκολία ὅταν χρειάζεται, τὴν παθαίνει ἀργότερα ἄσχημα.

Η ΓΙΔΑ ΚΙ' Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ

Μιὰ φορὰ μιὰ γίδα ζήλευε τὸ γάϊδαρο γιατὶ νόμιζε πὼς τὸν τάϊζαν καλύτερα.

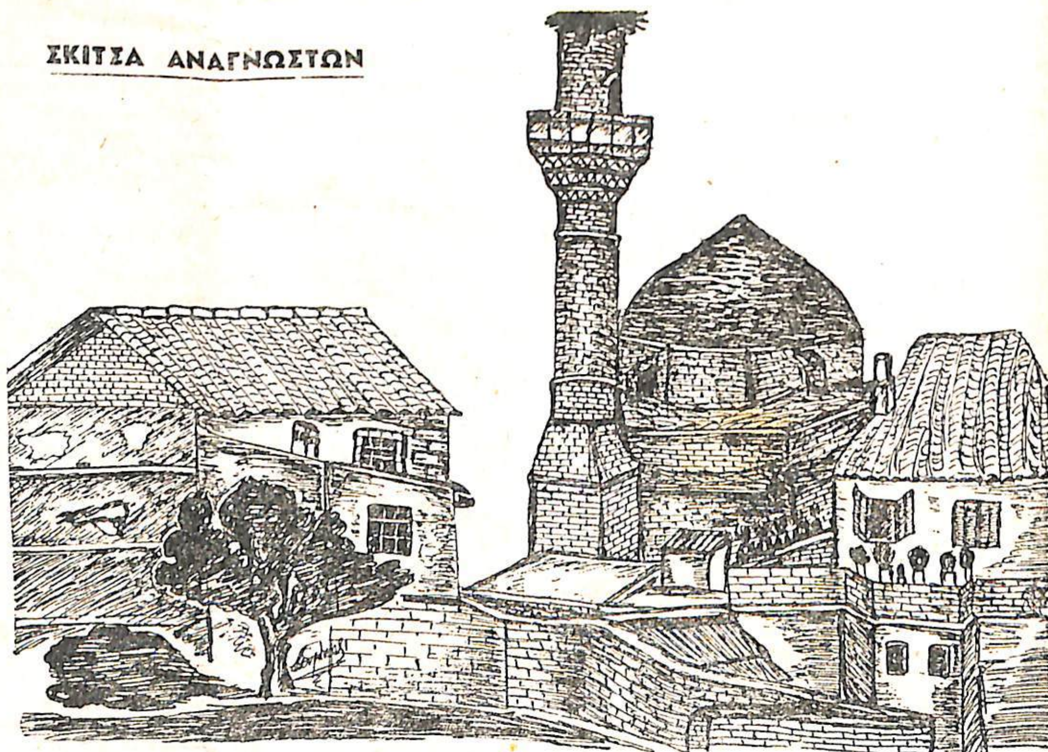
Τοῦ εἶπε λοιπὸν νὰ κάνη πὼς ἀρρώστησε, νὰ πέση δηλαδὴ χάμω καὶ νὰ κλωτσάη μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θἄτρωγε τῆς χρονιᾶς του ἀπὸ τὸν κύριό τους.

Ὁ βλάκας ὁ γάϊδαρος τὴν ἄκουσε. Ἔπεσε χάμω, ἄρχισε νὰ κλωτσάη, καὶ κατατσακίστηκε.

Ὁ ἀφέντης του ὅμως ἀνησύχησε, καὶ φώναξε τὸν πρακτικὸ γιατρό. Κι' ἐκεῖνος εἶπε πὼς γιὰ νὰ γειάνη εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ σκότι γίδας. Ἔτσι ἔσφαξαν τὴν γίδα, γιὰ νὰ γιατρέψουν τὸν γάϊδαρο.

Ὅποιος σκάβει τὸν λάκκο τοῦ ἄλλου, πέφτει ὁ ἴδιος μέσα.

ΣΚΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΤΖΑΜΙ (Σκίτσο τοῦ Ἀλεξάνδρου Δ. Σπυράκη)

Μὲ ρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ!

Ὁ Γεώργιος Παναγιωτακόπουλος μὲ ἐρωτᾷ:
1) Πῶς οἱ Ἀρχαῖοι σήκωναν τοὺς μεγάλους ὀγκολίθους ἀφοῦ δὲν εἶχαν μηχανήματα;
2) Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦμε τὴν πατάτα γιὰ φαγητό;

Ἀπάντηση: 1) Ὅπως παραδέχονται οἱ ἀρχαιολόγοι,—εὑρέθηκαν καὶ σχετικὰ πειστήρια — οἱ ἀρχαῖοι ἀνέβαζαν τοὺς ὀγκολίθους αὐτοὺς μὲ τὸ σύστημα τῶν ἐπικλινῶν ἐπιπέδων. Κατεσκεύαζαν δηλαδὴ μὲ σακκιὰ γεμάτα ἄμμο αὐτὰ τὰ ἐπικλινῆ ἐπίπεδα καὶ «τσουλοῦσαν» μέχρι τοῦ ὕψους ποὺ ἤθελαν τοὺς ὀγκολίθους των.

2) Ἡ πατάτα ἔχει πατρίδα τὴ Νότιο Ἀμερική. Ἀπὸ ἐκεῖ τὴν ἔφεραν στὴν Εὐρώπη οἱ Ἱσπανοί. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦταν γνωστὴ λίγα χρόνια πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἀλλὰ ἡ διάδοση τῆς καλλιεργείας τῆς πατάτας στὴ χώρα μας ἀποδίδεται στὸν Καποδίστρια. Ἀπὸ τότε ποὺ καλλιεργήθηκε ἡ πατάτα στὴν Εὐρώπη οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν μαγειρεύουν καὶ τηγανητὴ καὶ βραστή.

Ὁ Νίκος Γ. Βανδῶρος μὲ ἐρωτᾷ:
1) Πῶς καταστράφη ἡ Βαβυλὼν καὶ πῶς ἐκρέμοντο οἱ περίφημοι κρεμαστοὶ κῆποι της;
2) Γιατὶ ἐντὸς τῆς νεκρᾶς θαλάσσης δὲν ὑπάρχουν ζῶντες ὀργανισμοὶ καὶ τὰ νερὰ της ἀπὸ ἁλμυρὰ ἔγιναν νεκρά;

Ἀπάντηση: 1) Ἡ Βαβυλὼν εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες πόλεις. Τὰ ἐρείπιά της βρίσκονται σήμερα στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ Εὐφράτη πρὸς Νότον τῆς Βαγδάτης. Καταστράφηκε ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους. Ξαναχτίστηκε ἀπὸ τοὺς Ναβοπαλασσὰρ καὶ τὸν Ναβουχοδονόσορα. Στὰ 538 π. Χ. τὴν κυρίεψαν οἱ Πέρσες ἀλλὰ δὲν τὴν καταστρέψανε. Ἡ παρακμή της ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἵδρυση τῆς Σελευκείας. Ἐρειπώθηκε ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψή της. Οἱ κρεμαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλῶνος ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου, λόγῳ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς του. Ἦταν κῆποι κλιμακωτοί. Σὰν ταράτσες ἐπὶ ὑπερκειμένων ἐπιπέδων ποὺ ἐστηρίζοντο σὲ θόλους καὶ σὲ περιστύλια.

2) Ἡ νεκρὰ θάλασσα λεγόταν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες Ἀσφαλτῖτις Λίμνη. Εἶναι πραγματικὰ λίμνη καὶ βρίσκεται στὰ νοτιανατολικὰ τῆς Παλαιστίνης καί, σὲ βάθος 349 μέτρων κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς Μεσογείου. Ὅπως παραδέχονται οἱ ἱστορικοὶ ἡ λίμνη αὐτὴ προῆλθε ἀπὸ τὴν καθίζηση παλαιοῦ ἡφαιστείου πάνω στὸ ὁποῖον εἶχε κτισθῆ ἡ πεντάπολις τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρρων. Τὰ νερά της περιέχουν μεγάλη ποσότητα ἁλάτων: 19,2 % στὴν ἐπιφάνεια καὶ 25.9 στὸ βάθος. Περιέχει δὲ νάτριο, πολυχλώριο, μαγγάνιο, τίτανο, κάλιο, θειῶδες ὀξύ, βρώμιο, πυρίτιο, καὶ ἴχνη ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Ἔτσι μέσα στὸ νερὰ αὐτὰ μὲ τὰ τόσα ἅλατα δὲν μπορεῖ νὰ ζήσουν ψάρια. Ἀλλὰ οὔτε καὶ πουλιὰ μποροῦν νὰ πετάξουν λόγῳ τῶν ἀναθυμιάσεων πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειά της. Τὰ νερά της εἶναι ἁλμυρόπικρα. Καὶ ἀσφαλῶς ὄχι «νεκρὰ» ὑπὸ τὴν ἔννοια, ποὺ ἀποδίδεις στὴ λέξη, δηλαδὴ τὸ ἀντίθετο τοῦ «ἁλμυρά».

Ὁ Ρούντης μὲ ἐρωτᾷ:
1) Ποιὰ εἶναι τὰ μέτρα στὴ νεώτερη ποίηση καὶ πῶς πρέπει νὰ τὰ χρησιμοποιοῦμε;
2) Γιατὶ τὰ μαλλιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀσπρίζουν εἰς τὴν γεροντικὴ ἡλικία;...

Ἀπάντηση: 1) Ἐφόσον φυσικὰ δὲν μὲ ρωτᾶς γιὰ τὴν κλασσικὴ ποίηση, αὐτὴ ποὺ ἔγραφαν πρὸ τοῦ 1930 — αὐτὰ ἔχουν εἰπωθῆ πολλὲς φορές, — σοῦ γράφω: Ἡ νεώτερη ποίηση — αὐτὴ ποὺ τὴν λένε «νέα ἔκφραση» δὲν ἔχει δυστυχῶς μέτρα. Καθένας φτιάνει στίχους ποὺ καμμιὰ φορὰ εἶναι σιδηρόδρομος. Δὲν σᾶς τὴν συνιστῶ αὐτὴν τὴν ποίηση. Ἂν μὲ ρωτᾶς γιὰ τὴν ποίηση, τὴν πραγματική, τότε τί νὰ σοῦ πῶ; Μοῦ ζητᾶς νὰ γράψω ὁλόκληρη ποιητική. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς σελίδας αὐτῆς.

2) Ὅσο περνάει ἡ ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου ἐλαττώνεται καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς «μελανοτρόπου ὁρμόνης» τῆς ὑποφύσεως εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται τὸ χρῶμα τῶν τριχῶν. Ἡ μελανοτρόπος ὁρμόνη δὲν ἐλαττώνεται μόνο μὲ τὰ γηρατεῖα ἀλλὰ καὶ ἐξ αἰτίας ἐντόνων συγκινήσεων. Γι' αὐτὸ ἔχουμε περιπτώσεις ποὺ ἀσπρίζουν τὰ μαλλιὰ ἀνθρώπων γιατὶ στενοχωρήθηκαν ἢ γιατὶ φοβήθηκαν. Ἡ ὁρμόνη αὐτὴ ἐλαττώνεται ἀκόμα ὅταν ὑπερλειτουργοῦν τὰ ἐπινεφρίδια. Ἔτσι ὑπάρχουν ἄνθρωποι νέοι μὲ ζωηρὸ κόκκινο χρῶμα ποὺ ἔχουν ὅμως κάτασπρα μαλλιά. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐπιστημονικὰ λέγονται «πληθωρικοί».

Ὁ Γεώργιος Μπέλλος μὲ ἐρωτᾷ: Ποιὰ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα ἐφεύρεσις τοῦ αἰῶνος μας;

Ἀπάντηση: Νομίζω ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἐφεύρεση τοῦ αἰῶνος μας εἶναι ἡ ἀτομικὴ βόμβα. Ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια θὰ δώσῃ νέα ὤθηση εἰς τὴν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητος ὅταν θὰ ὑπάρξουν ἀτομικὲς ἐφαρμογὲς στὴν κίνηση τῶν ἐργοστασίων καὶ γενικὰ στὴ βιομηχανικὴ παραγωγή.

Ὁ Ἀντώνιος Καρύδης μὲ ἐρωτᾷ:
1) Ποιὸ εἶναι τὸ πρῶτο Γυμνάσιο ποὺ λειτούργησε στὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση καὶ πόσους καθηγητὰς εἶχε;

Ἀπάντηση: Τὸ πρῶτο γυμνάσιο ἱδρύθηκε στὸ Ναύπλιο στὰ 1833. Ἀλλὰ συστηματικώτερα ἡ μέση ἐκπαίδευση ὀργανώθηκε στὰ 1836. Ἔτσι τὸ 1837 ἄρχισε ἡ λειτουργία 5 γυμνασίων: τὸ 1855 τὰ γυμνάσια ἀνέβηκαν σὲ 7, τὸ 1860 σὲ 8, τὸ 1865 σὲ 12 καὶ τὸ 1866 σὲ 16. Πέντε ἦσαν οἱ καθηγηταὶ τῶν πρώτων γυμνασίων. Ἕνας διὰ τὰ μαθηματικὰ καὶ τέσσαρες διὰ τὰ ἄλλα μαθήματα. Δηλαδὴ δύο γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν, ἕνας γιὰ τὴ Γαλλική, ἱστορία καὶ γεωγραφία καὶ ἄλλος γιὰ τὴ φυσική.

Ὁ Ἐμμ. Κακέπης μὲ ἐρωτᾷ: Τί σημαίνει «ἀβδηρητισμός»;

Ἀπάντηση: Ἀβδηρῖται ἦσαν κάτοικοι τῶν ἀρχαίων Ἀβδήρων. Εἶχαν κακοφημισθῆ, ἄδικα ἀσφαλῶς, ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους ὡς ἀνόητοι, ἐπιδειξιομανεῖς καὶ ὅτι ἔκαναν μερικὰ πράγματα, ποὺ ἦσαν «μωρὰ πολυτέλεια». Γι' αὐτὸ ἀβδηριτισμὸς σημαίνει ἐπίδειξη μωρίας καὶ ἀλαζονικῆς ἄσκοπης καὶ ἄκαιρης πολυτέλειας. Τοὺς κατηγοροῦσαν δηλαδὴ πὼς «γιὰ ψύλλου πήδημα» κουβαλοῦσαν γιατρούς, ὅπως τὸν Ἱπποκράτη καὶ τὸν ἀκριβοπλήρωναν. Γι' αὐτὸ μάλιστα ἔλεγαν πὼς ἔπασχαν οἱ Ἀβδηρῖτες ἀπὸ παροδικὴ τρέλλα. Ἀκόμα ἔφτιασαν ἕνα πολυτελέστατο ἄγαλμα καὶ ἀπὸ παλαβομάρα τὸ τοποθέτησαν στὴν κορυφὴ ἑνὸς ψηλοῦ βουνοῦ, μὰ ἀπὸ ἐκεῖ κανένας δὲν τὸ ἔβλεπε...

Τὸ Γεράκι τῆς Ἐρήμου μὲ ἐρωτᾷ: Ἐὰν δυνηθοῦμε νὰ διατρυπήσουμε τὴ γῆ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος εἰς τὸ ἄλλο καὶ ξεκινῶντας ἀπὸ τὸ στόμιον τῆς ὀπῆς καὶ διὰ μέσου αὐτῆς βγοῦμε στὸ ἄλλο μέρος πῶς θὰ βγοῦμε; Μὲ τὰ πόδια ἢ μὲ τὸ κεφάλι; Ἐὰν μὲ τὰ πόδια γιατί;

Ἀπάντηση: Αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς εἶναι πρακτικῶς ἀδύνατο. Δὲν γίνεται νὰ διατρυπήσουμε τὴ γῆ γιατὶ φυσικὰ ἀνεξαρτήτως τῶν μυρίων ἄλλων τεχνικῶν «ἀδυνατοτήτων» ὑπάρχει τὸ Κέντρον τῆς γηΐνης σφαίρας ὅπου ὑφίσταται θερμοκρασία τέτοια ὥστε τὸ πᾶν ἐκεῖ νὰ εἶναι λυωμένο! Ἀλλὰ καὶ θεωρητικῶς εἶναι ἀδύνατο. Διότι καὶ αὐτὸ νὰ ἦτο δυνατό, μόλις θὰ διαπερνοῦσες τὸ Κέντρο τῆς γῆς θὰ ἤσουν καθηλωμένος σ' αὐτό! Δὲν θὰ μποροῦσες νὰ προχωρήσης σκάβοντας γιατὶ δὲν θὰ σὲ τραβοῦσε ὁ πυθμένας τοῦ πηγαδιοῦ ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦ Κέντρου. Θεωρητικὰ θὰ βρισκόσουν κολλημένος στὸ Κέντρον τῆς γῆς χωρὶς νὰ μπορῆς νὰ προχωρήσης οὔτε πρὸς τὸ ἀρχικὸ ἄνοιγμα οὔτε πρὸς τὸ μέρος ποὺ θὰ ἔσκαβες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ
«ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ»

Στὴν Ἀνδριανούπολη, στὴ μεγάλη αὐτὴ πόλη τῶν Βυζαντινῶν Χρόνων, φτάνει ἕνας γέρος μὲ μιὰ μικρὴ στὴν ἀγκαλιά Του. Τὸ ὄνομά του εἶναι Παγράτης καὶ τῆς μικρῆς Ἀλεξία. Ἐπειδὴ λόγῳ τῶν ἑορτῶν ποὺ γίνονται τὶς μέρες ἐκεῖνες δὲν ἔβρισκε μέρος νὰ μείνη, τὸν φιλοξένησε στὸ σπίτι της ἡ γυναῖκα τοῦ Κατεπάνω κι' ἐκεῖ γνώρισε δυὸ μικρὰ ἀγόρια. Τὸν Κωνσταντῖνο ποὺ ἦταν γιὸς τοῦ Κατεπάνω καὶ τὸν Μιχαήλ, φίλο καὶ συγγενῆ του. Καθὼς ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἄρχοντα, ἄρχισε ἡ ἐπίθεση τῶν Βουλγάρων ποὺ ξαφνικὰ επιτεθήκανε στὴν πόλη. Στὴ σφαγὴ ποὺ ἐπακολούθησε μόλις κατώρθωσαν νὰ σωθοῦν τὰ δυὸ ἀγόρια ποὺ ὁ στρατηγὸς τῶν Βουλγάρων Σαμουήλ, τοὺς χαρίζει τὴ ζωὴ χάρις στὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἕλληνα Νικήτα ποὺ προσποιεῖται τὸν Βούλγαρο.

Τὰ χρόνια περνοῦν μέσα σὲ ἀφάνταστες περιπέτειες καὶ τὰ δυὸ ἀγόρια ἔχουν μεγαλώσει ἀνάμεσα στοὺς Βουλγάρους ὅπου ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν κατ' ἐντολὴ τοῦ Βουλγαροκτόνου γιὰ νὰ συγκεντρώνουν πληροφορίες ποὺ τὶς στέλνουν στοὺς Ἕλληνες μέσω τοῦ Νικήτα. Συγχρόνως ἔχει μεγαλώσει καὶ ἡ Ἀλεξία ποὺ ζεῖ κι' αὐτὴ στὰ Βουλγαροχώρια καὶ προσποιεῖται τὴ βουβὴ γιὰ νὰ μὴν καταλάβουν ὅτι εἶναι ἑλληνίδα. Ὁ γέρο Παγράτης πεθαίνει καὶ τὴν Ἀλεξία τὴν παίρνει ὁ γυιός του ὁ Γρηγόρης καὶ τὴν πάει ἄρρωστη στὸ βουλγαρικὸ χωριὸ Σέταινα. Ἐκεῖνο ποὺ τὴν βασανίζει εἶναι ἡ πεποίθηση ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔγινε πραγματικὰ Βούλγαρος καὶ προδίνει τοὺς Ἕλληνες. Ἐνῶ στὴν πραγματικότητα συμβαίνει τὸ ἀντίθετο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ
«Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ»

Ἡ κυρία Οὐέλντον, μὲ τὸν μικρό της γυιὸ τὸν Τζάκ, τὸν ξάδερφό της Βενέδικτο (τύπο σοφοῦ ἀλλὰ καὶ σχολαστικοῦ ἐντομολόγου) ὅπως καὶ τὴ γρηὰ μαύρη νταντὰ τοῦ Τζάκ, τὴν Νάν, ξεκινοῦν μὲ τὸ καράβι τοῦ ἀνδρός της, τὸ φαλαινοθηρικὸ «Προσκυνητής», γιὰ νὰ γυρίσουν ἀπὸ τὴν Νέα Ζηλανδία, στὴν Βόρειο Ἀμερική.

Ἡ κυρία Οὐέλντον, γυναίκα τοῦ πλούσιου ἐφοπλιστοῦ Οὐέλντον ποὺ ἔχει κι' ἐκμεταλλεύεται φαλαινοθηρικὰ καράβια, δὲν θὰ ξεκινοῦσε ποτὲ γιὰ ἕνα τόσο μεγάλο ταξίδι, μὲ ἕνα τόσο μικρὸ καράβι.

Ἀλλὰ ὁ καιρὸς εἶναι προχωρημένος. Ὁ «Προσκυνητής» εἶναι καλοτάξιδο καράβι, κι' ὁ καπετάνιος Χώλ, ἕνας σωστὸς θαλασσόλυκος. Ξεκινοῦν μὲ τοὺς καλλίτερους οἰωνούς.

Στὸ καράβι, ὁ Τζάκ πιάνει μεγάλες φιλίες μὲ τὸν δεκαπεντάχρονο δόκιμο Ντὶκ Σάντ, ἕναν ὀρφανὸ προστατευόμενο τοῦ πατέρα του, ποὺ ὁ καπετάνιος Χὼλ ἐκτιμώντας τὶς ἀρετὲς καὶ τὶς ἱκανότητές του, τὸν ἀγαπᾷ σὰν παιδί του.

Ἄλλος φίλος τοῦ μικροῦ Τζάκ, εἶναι κι' ὁ σκύλος Δίγκος, ποὺ ὁ καπετάνιος τὸν βρῆκε σ' μιὰ ἔρημη ἀκτὴ τῆς Νέας Ζηλανδίας.

Ὁ μικρὸς Τζὰκ ὡστόσο, ὅπως κι' οἱ ἄλλοι, δὲν συμπαθεῖ διόλου τὸν Πορτογάλο μάγειρα Νεγκόρο, ποὺ ὁ καπετάνιος τὸν πῆρε τὴν τελευταία στιγμὴ στὸ καράβι, καὶ ποὺ ὁ Δίγκος τὸν ἐχθρεύεται.

Ὁ «Προσκυνητὴς» σώζει πέντε μαύρους ναυαγοὺς ποὺ γύριζαν στὴν πατρίδα τους, τὴν Ἀμερική. Μέσα σ' αὐτούς, εἶναι ὁ γέρο Τόμ, ὁ γυιός του ὁ Βάτ, κι' ὁ γίγας Ἡρακλῆς.

Ὁ καπετάνιος ὅμως καὶ τὸ πλήρωμά του, χάνονται σ' ἕνα κυνῆγι φάλαινας. Κι' ὅτι στὸ πλοῖο μένει μοναδικὸς πλοίαρχος ὁ Ντίκ.

Ὁ Νεγκόρο, χαλάει τὴν πυξίδα, καὶ τὸ καράβι ναυαγεῖ στὶς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικῆς — ἐνῶ ὅλοι οἱ ἐπιβάτες, νομίζουν πὼς βρίσκονται στὴ Ν. Ἀμερική. Ἐκεῖ ὁ Νεγκόρο μὲ τὴν συνεννόηση ἑνὸς ἐμπόρου σκλάβων σὰν κι' αὐτόν, τὸν Χάρις, κατορθώνει καὶ τοὺς παρασύρει στὸ ἐσωτερικό, ὅπου τοὺς παραδίδει στὸν ἀρχηγὸ ἑνὸς καραβανιοῦ σκλάβων.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

1) Καταλάνο, σοῦ κακοφάνηκε βλέπω ποὺ φύγανε μερικὰ κορίτσια ἀπὸ τὴν καραβάνα σας. Καὶ ἄρχισες νὰ τὰ κουτσομπολεύης ἀπὸ τὴν κακία σου!!! 'Αόρατος

2) Ὅσο καὶ νὰ τὰ κουτσομπολεύης δὲν κάνεις τίποτα. Καὶ πρὸ πάντων ἡ μιὰ ποὺ δὲν ἀφήνεις τὴν κουβέντα της οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τὸ στόμα σου. Καὶ ὅλα αὐτά, ἀπὸ ζήλεια. 'Αόρατος

3) Μιλύλε, μέχρι κόκκαλο. Ὅμως ποὺ χάθηκες καϋμένε; Ταπεινέ, ἔγινε τυπογραφικὸ λάθος! Λυποῦμαι! Θεοδωρίδη, ἄσε τὶς κλάψες γιατὶ ματαιοπονεῖς. Πλάτων ἀπάντησα· ἔστειλα Ἥρωα Θρῦλε μαζὶ καὶ συμμετοχή. Νῖκος Κρίνης

4) 'Αγαπητὴ Ντολορές, ε' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θυμήθηκες. Φοίνικα, «εἶπ' ὁ γάϊδαρος τὸν πετεινὸ... κεφάλα»! Ξαφνιασμένε Πρωτοψάλτη σοῦ ἀξίζει ἕνα «κύμβαλον ἀλαλάζον». Θὰ σοῦ διάβαζα ψαλτῆρι ἂν δὲ τὴν... ἀντέγραφες. Νῖκος Κρίνης

5) Κατεπάνω, «μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι». Νῖκος Κρίνης

6) Ἀχυρααααα... Ξέρεις τί πολλὰ 'Απόλλων; Πολυευσπλαχνίζομαι (1559), 'Απ. 'Ιππότη! Διαβολόπαιδο, ἐπίσης! Ντολορές, δὲν καταλαβιστικαίνω γιατὶ δὲν καταλαβίστικα! Μά, τὰ λέω καταλαβιστικοειδῶς! Ρούντης

7) Κόλλησε τὸν ἀντίχειρα στὸ δείχτη σὲ σχῆμα ὀπῆς, καὶ θὰ καταλάβης (1688) Ἄλκηστη! Τρυποκάρυδο, τὰ ξέρουμε δὰ πῶς εἶσαι ἀδελφὸς τοῦ ποιηταρᾶ Ροδόπουλου (1676). Ρούντης

8) Σ' ὅλους εὔχομαι καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχισμένον τὸν καινούργιο χρόνο. 'Αντιχαιρετῶ Φασαρίαν. Μπούλης

9) Κόκκινε Βράχε, δέχομαι ἀλληλογραφία. Γράψε πρῶτος. Μπούλης

10) «ΑΕΚ» — «'Αούστρια» 2 — 2. «'Αούστρια — «'Ολυμπιακὸς» 3 — 2. Ζήτω ἡ «ΑΕΚ». Μπούλης

11) «ΔΩΡΑ»
Εἰς τὸν Πρωτοψάλτη δίνω,
ποὺ τὸν ἔκανα... κιμᾶ,
τοῦ Τσελεμεντὲ μεθόδους
γιὰ νὰ μάθη... παστουρμᾶ!

'Εξάψαλμος

12) Καὶ στὸν Πλάτωνα δωρίζω
τὸν μεγάλο μου τὸ φίλο
τὴν... Ζελίνα ποὖναι...γάτα
γιὰ νὰ κάνη αὐτὸς τὸν... σκύλο!

'Εξάψαλμος

13) Στὸ Τρυποκάρυδο (1676):
Σταμάτα τὶς παρόλες σου
τὶς τόσο εὐγενικές!
Τὰ «οὖστ» στοὺς συναδέλφους σου
ἄλλοτε νὰ τὰ λές!

'Εξάψαλμος

14) Στὸν 'Αν. Θεοδωρίδη (1750):
Ἕνα μονάχα θὰ σοῦ πῶ
κι' ἄντε, σοῦ δίνω χάρι:
Μάθε πῶς προβιβάστηκα
μὲ ἕνα... εἰκοσάρι!

15) Στὸν 'Αμφιτρύωνα (1765):
Τί φίμωτρα καὶ κλειδαριὲς
κι' ἄλλα μοῦ λὲς ἐκεῖ!
'Εμένα δὲν μὲ νίκησε
μιὰ βόμβα ἀτομική!

'Εξάψαλμος

16) Στὸν Αὐγερινό:
Ἄκουσ' αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ
νὰ μὴ σοῦ δώσω κλῶτσο:
Σὲ βλέπω σὰν...ἀκάρεο
στῆς Ντολορὲς τὸν... κῶτσο!!

'Εξάψαλμος

17) 'Αντιχαιρετῶ Μικρὸ Τροβαδοῦρο, Καλλονιατόπουλο σὲ ὑπερευχαριστῶ. 'Εξάψαλμος

18) 'Υπερευχαριστῶ Κατεπάνω! Δέχεσαι ἀλληλογραφία; Συγχαρητήρια!.... (κατάλαβες;). Ταπεινὲ ἔγραψα. Περιμένω! Κ. Διαβολάκι ἡ συναρπαχτικὴ θύελλα τῆς καταπτώσεώς σας συνεπῆρε καὶ σένα μέσα στὴν ἄβυσσο τῆς κολάσεως (;)....

«Φῶς» «Κρητικὸς»

19) 'Αντιχαιρετῶ! Δυὸ Χωριατόπουλα. Δέχομαι (πρωτογράψτε). 'Ηρ. Κρητικοπούλα ναί! 'Αλληλογραφοῦμε Πριλλάντη, Ε. Ροδίτη, Λάκη Λαβέρη (ἀπήντησα). Ρομπὲν τῶν Δασῶν

20) Προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Μακεδονόπουλα». Πεννομάχοι προσχωρῆστε. Γιῶργο Βλάχο γειά σου. Μακεδονομάχος

21) 'Ηρωϊκὴ Κρητικοπούλα:
Μιὰ μαντινάδα θὰ σοῦ πῶ
γιὰ τὰ δικά σου πόδια
ὅπου δὲν βρίσκει ὁ παπουτσῆς
γιὰ σένα καλαπόδια!!

Μαῦρος Πειρατὴς

22) Ντολορὲς προσοχή, μὴ σκάση καμμιὰ χαρτοσακκούλα καὶ σοῦ ἀφαιρέσει τὴ μισὴ μούρη. Μαῦρος Πειρατὴς ('Ανεξάρτητος)

23) Νάρκισσε (1659) κάνε δουλειά σου. 'Ακοῦς; Γιατί εἶσαι πιτσιρικάκι. Τρυποκάρυδο

24) Διαβολόπαιδο φαινόμαστε γιὰ πιτσιρίκια; 'Εξάψαλμε πῆρα ὀμπρέλλα γιὰ νὰ μὴ μὲ καταβρέχουν τὰ σάλια σου.

Τρυποκάρυδο (Ὕψους 3.15)

25) Σαλονικιὲ (1471) καὶ ἐγὼ ἐσένα νὰ ξυρίζης τὴ μουστακάρα σου.

Τρυποκάρυδο (Τὸ φώνιο)

26) Ἄλκη, Κύκλωψ, λυποῦμαι· ἀδυνατῶ. Γειά, χαρά. Εὔθυμε Τυρολέζε (χαιρετισμοὺς ἀπὸ Κύκνειο Ἄ....). Ξανθὲ Ἄγγελε, θερμοαντιχαιρετῶ.

Δάφνη τοῦ Εὐρώτα ('Ολάνθιστη)

27) 'Απόλλων, εἶσαι βαρετός. 'Ηρωϊκὸ Ρουμελιωτόπουλο σοῦ ἐπαναλαμβάνω: δὲν ἀλληλογραφῶ! Γιὰ τὶς ἀπειλές σου: Πρόσεξε, γιατὶ εἶμαι Μανιάτισσα. 'Ανίκητε (1242) λάθος. Κανεὶς δὲν μὲ γνωρίζει. Ντολορές, 'Ηρωϊκὴ Κρητικοπούλα (περιμένω). Γειά σας. Δροσοσταλίδα

28) Πρωϊνὴ Δροσιά, Δροσοπηγή, Ἄννα Ροδίτη γειά, χαρά. 'Αλληλογραφοῦμε;

Φλοῖσβος Εὐρώτα

29) 'Εδῶ ὁ Δικηγόρος τῶν Πεννομαχιῶν! 'Εμπιστευθῆτε μου τὶς ὑποθέσεις σας. Τιμὲς... λογικές! Γειά, 'Ατρόμητη.

Δικηγόρος Νεολαίας

30) Στὸ νεανικὸ σύλλογο «Κρητικὴ Νεότητα» εὔχομαι κάθε προκοπή. 'Επίσης χρόνια πολλὰ σ' ὅλους τοὺς Μανώληδες! Χαιρετῶ Χανιωτάκι, Πριλλάντη, Ντολορές, Ρούντη! «ΦΩΣ» (Α.Ε.Κ.)

31) Πρωτομπαίνοντας εἰς τὴν στήλην τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους καὶ ὅλες.

Νῖκος Γερολάνδος

32) Ἄουντα, γειά, χαρά. 'Αγνὴ Ψυχὴ εὐχαριστῶ (1781). Γεράκι τῆς 'Ερήμου

33) 'Εξάψαλμε, ἄφησε καὶ καμμιὰ κουταμάρα νὰ ποῦνε καὶ οἱ ἄλλοι. Γεράκι τῆς 'Ερήμου

34) 'Η Ντολορὲς μωρὲς παιδιὰ
κοντότερη ἀπ' τὶς γάτες
καὶ ἔβαλε στοὺς ὤμους της
ἕνα καντάρι βάτες.

Γεράκι τῆς 'Ερήμου

35) Κ. Διαβολάκι (1204) ὁ Μενεξὲς δὲν μαράθηκε. 'Εσὺ μαράθηκες διότι ἀπὸ ἀλαζωνεία νὰ ὁμοιωθῆς τῷ Θεῷ ἔγινες διάβολος. Σώπασε.

Μενεξὲς

36) 'Αντιχαιρετῶ Δικηγόρον Νεολαίας, Εὔριπον, Ντολορὲς ἡ διεύθυνσή σου; 'Ασμοδαῖο, Ζελίνα, 'Ανεμώνη γειά σας. Μενεξὲς

37) 'Εξάψαλμε (1523) δὲν μπορεῖς νὰ διαβάσης τὸ ὄνομά σου. Ἄλλοι τὸ διαβάζουν. Ὕπερε τί γίνεσαι; Χαιρετῶ Πειραχτῆρι, Σκαλιστῆρι, Κρινολούλουδο. Μενεξὲς

38) Προσοχὴ πεννομάχοι. Θὰ ἐκδοθῆ ἐφημερὶς μὲ τὸν τίτλο «'Εφημερὶς Αὐτοκινήτου». Ζωντανὲς εἰκόνες ἀπὸ τὸ κάρρο Καταλάνου. 'Απὸ τὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς παρουσιάζω ἀπίστευτα νέα.

Κοραῖος

39) Καταλάνο Τσιγκάνα ἡ Εὐζωνοπούλα ἔφυγε ἀπὸ τὸ κάρρο σας γιὰ νὰ μὴν πάρη τὴ μυρωδιά του... Κοραῖος

40) Φαίνεται πὼς ἔχεις ὑπ' ὄψη σου τὸν ἑαυτό σου 'Αλκυόνα. Ποιὰ εἶσαι; Γιὰ νὰ λὲς πὼς ἔχω ἐγὼ ντατντά. Αὐτὲς εἶναι οἱ πεννομαχικές σου φυσιογνωμίες Πλάτων; (1729). Κάνε μου καὶ μένα κανένα δῶρο 'Εξάψαλμε. Πάνος Μαλεβὸς

41) Μπάμ! μπούμ! Μὰ τί γίνεται; Στὴν κίνηση καταφθάνει ὁ τρομερὸς πεννομάχος.

Πεννομάχος (τὸ λίαν προσεχῶς πεννομαχοφόβητρο)

42) Θεάματα: Νίκου Σαλονικιοῦ: 'Εκπλήξεις. Θρύλου: Βρυκόλακες. 'Εξάψαλμου: Πῶς νὰ ἀντιγράφετε τὸ Σουρῆ. Τζιτζιφρίκου, Πριλλάντη: Πῶς ἀποφεύγονται οἱ βλακεῖες ποὺ λέμε.

Πεννομάχος
(Τελειόφοιτος νηπιαγωγείου, φοιτητής: Νομικῆς, 'Ιατρικῆς, Φυσικῆς, Θεολογίας, Χημείας ἐν τῷ ἐθνικῷ νηπιαγωγικῷ πανεπιστημίῳ)

43) 'Αντιχαιρετῶ Χαλανδριώτη. Ζωγράφε Ρεμπλάνς... ἄλλοι ἔχουν τ' ὄνομα....». Δὲν καταδέχομαι νὰ σοῦ ἀπαντήσω 'Εξάψαλμε. Ψηλὰ τὸν πῆρες τὸν ἀμανὲ 'Αλκυὼν (1701). 'Ωστόσο ἡ (1702) ἔχει ἀρκετὴ δόση ἀληθείας. Σὲ συμπάθησα μικρούλη μου Κοραῖε.

Πρωτοψάλτης ('Ελεύθερο Πουλὶ)

44) Πολὺ δουλοπρεπὴς Πλάτων (1730). Δὲν ἀφίνεις τὶς φιλοσοφίες Σκαλιστῆρι; Μὴν τὰ ρωτᾶς Φαέθωνα. Σὲ τρέμω! Τέλος πάντων ἀναγνωρίζω ὅτι εἶμαι κουτὸς καὶ σὺ ἔξυπνος. Καλὰ σᾶς λέει ὁ Χαλανδριώτης: 'Ο «σύλλογος» τῶν..... Πατέρα!!! Πρωτοψάλτης ('Ελεύθερο Πουλὶ)

45) 'Εφ' ὅσον Τρυποκάρυδο οἱ 'Απάχηδες ἀνήκουν στὴ Χ.Μ.Ο., θὰ εἶχαν ἀσφαλῶς χριστιανικὸ σκοπό. Ντολορὲς παρασάχληνες τελευταίως. 'Αόρατε θὲς νὰ σὲ ἀποκαλύψω; 'Απαιτῶ σεβασμό.

Πρωτοψάλτης ('Ελεύθερο Πουλὶ)

46) Γιὸς τῆς Λέσβου = Ρέκορδμαν βλακίας. Κεραυνὸς = Τερματοφύλαξ οὔτε κατὰ προσέγγισιν. Πανύψηλος Κοτρίδης

47) 'Ο Θανάσης Μπέμπης τὴν 25-11-1951 καθισμένος κοντὰ στὸ ραδιόφωνό του ἄκουγε... πὼς τρίπλαρε Αἰγυπτίους. Πανύψηλος Κοτρίδης

48) Στὸν 'Εξάψαλμο:
«'Εξάψαλμα παραληρεῖς
καὶ μὲ τὰ σαχλά σου ἔμμετρα
τοὺς ἄλλους ἐνοχλεῖς».

«Ταπεινὸ Ἴο»

49) Μπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη μὲ τὸ νέο μου ψευδώνυμο χαιρετῶ ἅπαντας τοὺς φίλους τοῦ περιοδικοῦ. Ταπεινὸ Ἴο

50) Στὸν 'Απόλλωνα:
Εἶσαι μικρὸς πουλάκι μου
καὶ δὲν μπορεῖς ἀκόμα
νὰ βρίζης «'Ολυμπιακὸς»
γιατὶ μὲ σοὺτ δυναμικὸ
τοῦ γέρο τοῦ Μουράτη
θὰ σοῦ κλειστῆ τὸ στόμα.

Ἄγγελος Χρυσάφης

51) Προσκαλῶ τούς: Μυρσίνη καὶ Σταυροφόρο εἰς ἀλληλογραφίαν. Διεύθυνση: 'Αριστίδην Μάνζαρην, μαθητὴν Γυμνασίου Λευκάδος. Τάξις Στ'. Μ. Ἕσπερο καταφιλῶ, σύστησέ με στοὺς Καλαματιανούς. Χαιρετῶ: Ἄλκην, Βασίλισσα τῶν Ρόδων. Ἄγγελος Χρυσάφης

52) Ἄαααα...! Βαααα...! Γαααα! Μαριοςςς Μι - λύ - λος. Θεσσαλονικεῖς θυμηθῆτε. 'Ηρακλῆς Σερρῶν — 'Ηρακλῆς Θεσσαλονίκης 2- 1 'Ηρακλῆς - Ἄρης 0 - 0. Μιλύλολολος τὸ ἀπολολῶς

53) 'Απὸ τὴν νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ χαιρετῶ τοὺς - τὰς Ν. Κρίνη (Ν. Μ.), 'Ανεμώνη, Μάριο. Μιλύλος ὁ ἀμίλητος

54) Πρὸ ἡμερῶν ἤρχισαν εἰς τὸ σαλόνι τῶν πεννομαχιῶν ἐγκαταστάσεις καλοριφὲρ αἰτία τὸ ὅτι ἡ Ντολορὲς ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένη εἰς τὴν πεννομαχόστηλη. 'Αποκληρωμένος 'Ιππότης

55) Πλάτων σὲ φανταζόμουν σοφὸν - ὅπως τουλάχιστον φανερώνει τὸ ψευδώνυμό σου - ἀλλὰ εἶσαι ντὶπ γιὰ τὰ σίδερα (1729). 'Απόκλ. 'Ιππότης

56) Ὅσο γιὰ τὴν (1730) εἶσαι ἐλεύθερος νὰ κάνης ὅτι θέλεις. 'Εγὼ ὅμως δὲν θὰ τὸ κάνω ποτὲ λοιπὸν μὴν τὸ ἀπαιτεῖς αὐτὸ γιατὶ ἂν σὲ βουτήξω... 'Απόκληρος 'Ιππότης

57) 'Ιππόται καλεῖσθε νὰ σχηματίσετε ὑπὸ τὸ σκῆπτρον μου τὸ τάγμα τῶν 'Ιπποτῶν.

'Απόκληρος 'Ιππότης

58) Πεννομάχοι νὰ φυλάγεσθε ἀπὸ μένα εἶμαι πολὺ σκληρὸς δὲ φοβᾶμαι κανέναν. Ὅποιος ἔχει κότσια γερὰ ἂς δοκιμάση. 'Απόκλ. 'Ιππότης

59) Σ' ὅλους τοὺς πεννομάχους εὔχομαι εὐτυχισμένο τὸ 1952. Ντόλλυ

60) Προσοχή! 'Απωλέσθη «μπερὲς» Ζελίνας. 'Ο εὑρὼν ἀμειφθήσεται. Ντόλλυ

61) Εὔθυμε Τυρολέζε εὐχαρίστως δέχομαι. Πρωτογράψτε. Μικρὴ Λαίδη γειά! Ντόλλυ

62) 'Αγαπητὲ Εὔθυμε Ροδίτη σὲ θερμοαντιχαιρετῶ. 'Ο σύλλογός σας ὅπως ὅλοι εἶναι ἀξιέπαινος ἐφόσον ἐπιδιώκει τὴν ἀνύψωση τοῦ Ἔθνους μας. 'Αντιχαιρετῶ Ντόλλυ. Θερμοχαιρετῶ Σκαλιστήρι. Ζελίνα

63) Μισὲλ Ντετιὲν ἡ (1852) μοὔδωσε χαρὰ μεγάλη γιατὶ εἶδα ὅτι δὲν θύμωσες ὅπως νόμιζα. Τὴν προσπάθειά σου συγχαίρω. Ζελίνα

64) Ζορρὸ 'Εκδικητὴ πολὺ κολακευτικὴ ἡ (1806). Σὲ χαιρετῶ. Τὸ δέχομαι κι' αὐτό, Φυστίκη, (1884) γιὰ νὰ μὴ σὲ πῶ ἀνόητον. Πονεμένε Μαθητὴ ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι πρέπει πρῶσα ἐσὺ νὰ γράψης.

Ζελίνα

65) Μέλισσα ἂν καὶ καθυστερημένος σοῦ ἀντιχαιρετῶ. Τί θάλεγες γιὰ λίγες σειρές;

'Αλβανικὸν Ἔπος

66) Δᾶδες μὲ δέχεσθε στὸν σύλλογό σας; Γειὰ Ταπεινέ. Μικρὸς Ναυαγὸς

67) Χαιρετῶ Κρητικοπούλα, 'Ανίκητον Δρᾶκον καὶ Αὐγερινόν. Μικρὸς Ναυαγὸς

68) Διαβολόπαιδο, Μαῦρο Κοράλι ἀλληλογραφοῦμεν; Μικρὸς Ναυαγὸς

69) Σαλονικιέ:...
'Απάντηση μοναδική,
εἶναι πρὸς σένα ἡ...σιωπή.

'Ατρόμητος

70) 'Εξάψαλμε, τοὺς ποντικούς(!)
τοὺς συμπαθῶ πολὺ
γιατὶ τὶς κουταμάρες τους,
δὲν γράφουν σὲ χαρτί.

'Ατρόμητος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Πρῶτα - πρῶτα εὔχομαι σ' ὅλους τοὺς φίλους μου εὐτυχισμένο τὸ νέο χρόνο! Τὸ 1952 νὰ εἶναι γιὰ ὅλους σας ἕνας χρόνος προκοπῆς καὶ προόδου. Καὶ ὅλοι μαζὶ ἂς εὐχηθοῦμε στὸ Θεὸ νὰ προστατεύση τὴν ἀνθρωπότητα καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξη ἀπὸ νέες δοκιμασίες. Ὅλοι μας μικροὶ καὶ μεγάλοι ἂς ἐπιδοθοῦμε στὸ ἔργο μας. Ὅταν ὁ καθένας μας κάνει εὐσυνείδητα τὴ δουλειά του, τότε ὁ λαός μας θὰ πάη μπροστά. Ἐμπρός, λοιπόν, μικροὶ καὶ μεγάλοι μου φίλοι. Ἂς βαδίσουμε σταθερὰ καὶ ἀποφασιστικὰ στὸ δρόμο ποὺ μᾶς ἀνοίγει ὁ καινούργιος χρόνος καὶ ἂς εἴμαστε βέβαιοι, πὼς Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς βλέπει ἀπὸ ψηλὰ θὰ εἶναι πάντα ὁ Ὁδηγός μας.

∴ Εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς φίλους μου ποὺ μοῦ εὐχήθηκαν γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά. Καὶ οἱ δικές μου εὐχὲς ἂς τοὺς συνοδεύουν στὸ δρόμο τους.

∴ Ἐφέτος ἀποφάσισα νὰ μεταβάλω κάπως τὸ σύστημα ποὺ ἀκολούθησα στὴν ἐπικοινωνία μὲ τοὺς φίλους μου. Θὰ διαθέσω περισσότερο χῶρο στὰ πνευματικὰ καὶ φιλολογικὰ γενικὰ θέματα καὶ θ' ἀποφεύγω κάθε συζήτηση γύρω ἀπὸ τὰ οἰκονομικά. Οἱ ἐπιστολὲς τοῦ οἰκονομικοῦ περιεχομένου θὰ ἀναφέρουνται ἁπλᾶ ἢ δὲν θὰ ἀναφέρουνται καὶ καθόλου. Ἡ διεκπεραίωση ἂν χρειάζεται θὰ ἀπαντᾶ. Ὅταν, φυσικά, εἶναι ἀνάγκη θὰ ἀπαντῶ κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴ στήλη αὐτή. Ἔτσι ἡ σελίδα μας ὁ «Ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ» θὰ πάρη περισσότερο ἐνδιαφέρο. Καὶ πιστεύω πὼς μαζὶ μὲ τὴ στήλη «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» θὰ ἀποτελέση τὸ μέσον τῆς πνευματικῆς ἐπικοινωνίας μου μὲ τοὺς φίλους μου τοῦ περιοδικοῦ. Ἂς ἀρχίσουμε λοιπόν:

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ φίλε ΑΘ. ΡΕΤΖΗ τὸ τεῦχος ποὺ ἐζήτησες.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια Π. ΚΑΜΒΥΣΙΔΗ (Βουνάρια). Θὰ γράψω συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου μόλις πάρω τὰ χρήματα.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΙΩΑΝΝΗ ΤΣΑΚΛΙΔΗ.

∴ Σὲ ἔγραψα συνδρομητὴ ΓΕΩΡΓΙΕ Κ. ΣΙΟΣΙΟΥ.

∴ Πολὺ λυπήθηκα φίλε μου ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις. Δυστυχῶς - δυστυχῶς τὰ παιδιὰ ἔχουν κάπως χαλάση. Καὶ τὸ μεγάλο ἐρωτηματικὸ εἶναι αὐτό: Πῶς θὰ τὰ διορθώσουμε...

∴ Παίρνω ὑπὸ σημείωση τὴν ἐξήγησή σου ΑΛ. ΣΠΥΡΑΚΗ. Ἔχω ὅμως τὴν ἐντύπωση ποὺ ἀπάντησα σὲ σένα ἢ σὲ κάποιον ἄλλον σὲ σχετικὸ ἐρώτημα.

∴ Δὲν ξέρω τὶ θὰ κάμη ἡ διεκπεραίωση ΣΠΥΡΕ ΣΟΛΔΑΤΟ. Ἔστειλα τὸ γράμμα σου μὲ θερμὴ σύσταση. Γιὰ τὶς εὐχές σου πολλὰ εὐχαριστῶ. Εὐχόμαστε κι' ἐμεῖς μὲ τὴ σειρά μας κάθε προκοπή.

∴ Δ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΕ. Ἐγὼ ἂν ἤμουν στὴ θέση σου θὰ γραφόμουνα στὶς ΔΑΔΕΣ. Νομίζω πὼς εἶναι ὁ πιὸ καλὸς σύλλογος.

∴ ΚΩΣΤΑΚΗ ΚΟΥΤΟ. Ὅλα αὐτὰ πῆραν τὸ δρόμο τους, ἀλλὰ δὲν θὰ ἤμουν σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω ποὺ ἐσκάλωσαν. Ἀπὸ τὸ σημερινὸ τεῦχος ἀλλάζει τὸ σύστημα τῆς συνεργασίας.

∴ Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ διεκπεραίωση ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟ.

∴ Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα ΓΕΩΡΓΙΕ Κ. ΛΟΥΤΡΙΑΝΑΚΗ.

∴ Μόλις πάρω τὴν ἐπιταγὴ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ ΚΟΝΤΟΖΗΣΗ θὰ φροντίσω γιὰ τὴν ὑπόθεσή σου.

∴ Ἀπάντηση γιὰ ὅλους: Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἑξῆς: Ἀγγελίες ποὺ δὲν συνοδεύονται μὲ τὸ ἀντίτιμό τους δὲν θὰ δημοσιεύωνται ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψη. Δὲν θὰ ἀναφέρω γι' αὐτὲς τίποτα στὴ στήλη αὐτή.

---

71) Ἀστερόπαιδο μικρό μου,
κύττα τὰ πειράγματά σου,
πρὶν σὲ στείλουν... στυστημένο,
μέ... ρουκέττα στήν... «μαμά» σου.

Ἀτρόμητος

72) Εὐπρόσδεκτοι στὶς ΔΑΔΕΣ: Ἀγρινιώτικε Λαουτζίκε (2647), Ἔλατε (2698), Πολυμήχανε Ὀδυσσέα (1726), Ἄστρο τῆς Αὐγῆς (1784), Νέλσων (1785) (χρόνια πολλά), Ρόξτον (1786), Παγκανίνι (1787), Δυὸ Χωριατόπουλα (1805), Ἀχιλλέα (1838). Περιμένουμε γράμμα σας.

Σύλλογος «ΔΑΔΕΣ»

73) Φυστίκη (1883) ἂν φέραμε μῖσος... καὶ ὑπερηφάνεια ἂς τὸ ποῦν οἱ ἄλλοι «πεννομάχοι». Σκαλιστήρι «ἐξ ἰδίων τὰ ἀλλότρια». 17 χρονάκια κουβαλάω!... Μάθε ἀκόμα πὼς πάντα προσευχόμαστε σὲ ΚΑΠΟΙΟΝ. «Πρόοδος» ἡ διεύθυνση τοῦ Ταπεινοῦ εἶναι: Νικ. Τριανταφυλλόπουλον, Βώκου 31, Χαλκίδα.

Κατεπάνω (ΔΑΔΩΝ)

∴ Ὅλα καλὰ καὶ ἅγια ἀγαπητέ μου φίλε ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥΤΣΑΔΑΚΗ. Ἀλλὰ μέσα σὲ ἕνα γράμμα χίλια δυὸ θέματα... Φροντίζετε βρὲ παιδιά μου νὰ μοῦ ξεκαθαρίζετε τὰ θέματα καὶ νὰ μοῦ τὰ γράφετε σὲ ξεχωριστὸ χαρτί. Φαντάσου μόνο πὼς γιὰ νὰ τακτοποιήσω τὸ γράμμα σου ἔφαγα 45 λεπτὰ τῆς ὥρας. Σὲ εὐχαριστῶ πάντως γιὰ ὅλα.

∴ ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Τὸ ψευδώνυμο ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΟ τὸ ἔχει ἄλλως. Στεῖλε μου ἄλλο πρὸς ἔγκριση. Τὶς ἀγγελίες σου τὶς βάζω μὲ προσωρινὸ ψευδώνυμο ποὺ θὰ τὸ ἀντιληφθῆς.

∴ Πολὺ μὲ ἱκανοποίησε τὸ γράμμα σου ἀγαπητέ μου φίλε ΣΤΕΛΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ. Εἶμαι εὐτυχὴς γιατὶ εἶχα πολὺ καλὰ προβλέψει πὼς εἶσαι ἕνα πρώτης τάξεως παιδί.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν προεραιτική σου εἰσφορὰ ἀγαπητὲ φίλε ΠΑΥΛΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ.

∴ Ὄχι. Ἂν θέλης Σκαλιστῆρι τὸ ψευδώνυμο ποὺ μοῦ προτείνης να τὸ προτείνης γιὰ τὸ 1952. Μὰ καὶ τότε δὲν θα τὸ ἐγκρίνω μὲ τὴν καρδιά μου. Προτίμησε κανένα ἄλλο.

∴ Ὄχι ἀγαπητέ μου ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΕΛΛΟ! Τὸ ποίημά σου μπορεῖ νὰ ἔχη κάποια ὑποφερτὴ μετρική, ἀλλὰ δεν εἶναι ποίημα. Ὁ σκύλος δὲν θωπεύει. Θωπεύεται! Οὔτε τὸ ἀρνὶ καὶ ἡ κατσίκα μποροῦν νὰ ἔχουν τὸ σκύλο σὰν «μικρὸ παιδί». Στὸ ποίημά σου ἔχεις παρομοιώσεις ποὺ οὔτε ποιητικὲς εἶναι οὔτε στὴ λογικὴ στέκουν. Στεῖλε λοιπὸν κάτι καλλίτερο καὶ προσεκτικώτερα γραμμένο. Ἔχεις τὴν εὐχέρεια τοῦ μέτρου! Ἀπόκτησε καὶ τὴν εὐχέρεια τῶν ποιητικῶν ἐκφράσεων!

∴ Ὁ φίλος ἢ φίλη ποὺ μοῦ ἔστειλε τὸ «Γυρισμὸ» δὲν εἶχε την πρόνοια νὰ ὑπογράψη! Ἔτσι ἡ ἐργασία του (της) ρίχτηκε στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Καὶ ἴσως θὰ ἦταν ἄξιο καλλιτέρας τύχης. Δυστυχῶς ὅμως κάνει ἀπροσεξίες πολλές. Ἀναφέρω τὴν πιὸ χτυπητὴ ἀπροσεξία. Λέμε γριὰ γυναίκα ἑτοιμοθάνατη μιὰ πενηντάρα. Μὰ ἕνας πενηντάρης δὲν εἶναι γέρος! Ἔπειτα τὴν ἴδια τὴν πενηντάρα τὴν φέρνει 20 χρόνια πίσω. Στὰ 30 της καὶ ξεπροβαδίζει ποιόν; Τὸ γιό της 18 χρονῶν. Ἦταν δηλαδὴ 12 χρόνων ὅταν τὸν γέννησε· μὰ κάτι τέτοια δὲν στέκουν. Ἔτσι δὲν εἶναι; Στὸ καλάθι **λοιπόν!...**

∴ ΑΝΤΩΝΗ ΚΩΣΤΑΝΤΕΛΛΟ: Τὸ ποίημά σου θυμίζει ἐκεῖνες τὶς λαϊκὲς ρίμες, ποὺ ἀναφέρονται σὲ γεγονότα. Φοβᾶμαι πὼς δὲν εἶναι δικό σου γιατὶ μοῦ φαίνεται πὼς τὸ ξαναδιάβασα. Ἀλλὰ εἴτε δικό σου εἴτε μὴ δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο πρὸς τὸ παρὸν γιὰ λόγους ποὺ δὲν μπορῶ, φυσικά, νὰ σοῦ ἐκθέσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ στήλη. Ἡ σπαζοκεφαλιά σου ἀρκετὰ καλή. Φρόντισε νὰ τὴν ξαναστείλης μαζὶ μὲ τὴ συλλογή σου στὸ διαγωνισμό.

∴ Καὶ τὸ χαιρετισμό σου στὰ παιδιὰ τῆς παιδόπολης Λαμίας, μικρέ μου φίλε, ΧΡΙΣΤΟ Κ. ΠΑΠΑΡΑ καὶ τὸ ποίημά σου δείχνουν πὼς εἶσαι ἕνας νέος μὲ εὐρὺ μέλλον. Τὸ ἀντιγράφω ἐδῶ: «Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ πλέξαμε τὰ χέρια μας ἀλυσσίδα ζωντανὴ καὶ χαλύβδινη καὶ εἴπαμε τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀποχωρισμοῦ, διασκορπιστήκαμε σὰν τὰ πουλάκια ἀπὸ τὶς φωλιές τους, κι' ἀπὸ τὴ στοργικὴ ἀγκαλιὰ τῆς μάνας. Ἀλλὰ ἡ μεγάλη ἀγάπη ποὺ μᾶς εἶχε συνδέσει, μοῦ ἄναψε μέσ' στὴν καρδιὰ καὶ μὴ μπορώντας νὰ σβύσω τὴν πύρινη φλόγα της σᾶς στέλλω ἕνα θερμὸ χαιρετισμό». Μπράβο σου καλό μου παιδί. Κρατῶ τὸ ποίημά σου. Μπορεῖ ἴσως νὰ δημοσιευθῆ, λιγάκι διορθωμένο.

∴ Μπράβο ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ. Πολὺ ὄμορφη ἡ συνεργασία σου «Μιὰ φωτογραφία μιλᾶ».

∴ Καὶ τὸ δικό σου ΑΝΤΩΝΗ ΠΑΤΕΛΗ καλό. Μὲ λίγη διόρθωση θὰ γίνη δημοσιεύσιμο. Πρόσεχε μόνο ἐκεῖνα ποὺ γράφεις. Νὰ ἔχουν μεταξύ τους κάποια συνέπεια. Ἔτσι γιὰ παράδειγμα: Ἡ παρομοίωση τοῦ «θεϊκοῦ διαμαντιοῦ» γιὰ τὸ παλιὸ ξωκκλῆσι δὲν στέκει, ὅταν λὲς πὼς δὲν ἔχει πολυτέλειες κι' ἄλλες περιττὲς ὀμορφιές. Κι' ὅταν τὸ περιγράφεις γιὰ... τόσο γέρικο δὲν μπορεῖς νὰ λὲς ὅτι τώρα μόλις ἀρχίζει νὰ γερνᾶ!...

∴ Τὸ «Χαρούμενη Πρωτοχρονιὰ» πολὺ καλὸ ΚΩΣΤΑΚΗ ΑΘ. ΚΑΣΣΙΕ.

∴ Καὶ τὰ δυό σου ποιήματα ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΟ δείχνουν ἄνθρωπο, ποὺ μιὰ μέρα θὰ γράψη κάτι τὸ πολὺ ὡραῖο. Τὰ ποιήματά σου αὐτὰ δείχνουν μιὰ καλὴ ἀρχή... Χρειάζεσαι ὅμως καλλιέργεια. Ἐμπρὸς λοιπόν. Διάβαζε Ἕλληνες ποιητές. Ἔχεις μπροστά σου μέλλον καὶ μέλλον καλό!

∴ ΖΑΧΑΡΙΑ ΜΑΝΤΕ. Τὸ κομμάτι σου ὁ «Θεῖος μου» εἶναι πάρα πολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῆ.

∴ Δυστυχῶς ΓΙΩΡΓΟ ΤΟΛΙΟ οἱ στίχοι σου γιὰ τὴ Βασίλισσά μας μπορεῖ νὰ δείχνουν τὰ αἰσθήματα τῆς ἀφοσιώσεώς σου καὶ τῆς εὐλαβικῆς ἀγάπης σου στὴ στοργικὴ Μάνα τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου καλοί. Δυστυχῶς δὲν εἶναι ποίημα:

Τρισευτυχισμένοι νάσαστε καὶ οἱ πέντε ἀντάμα,
διότι εἶσθε ἄξιοι νὰ κυβερνᾶτε τὴν Ἑλλάδα.

Γιὰ διάβασε κι' ἐσὺ αὐτοὺς τοὺς δυὸ στίχους. Δὲν σοῦ φαίνονται κωμικοί;

∴ Καὶ τὰ δικά σου ποιήματα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΟΠΟΥΛΕ δείχνουν βέβαια μιὰ ποιητικὴ διάθεση ἀλλὰ δὲν στέκουν στιχουργικά. Ἔτσι γιὰ παράδειγμα γράφω αὐτοὺς τοὺς στίχους:

Τσοπάνηδες ἀφήνουν τὰ βουνὰ
χάριν τοῦ χειμῶνος
καὶ πᾶνε εἰς τὰ χειμαδιὰ
κάθε τσοπάνης μόνος.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα τὸ «χάριν» δὲν στέκει. Γιατὶ οἱ τσοπάνηδες δὲν ἀφήνουν τὰ βουνὰ γιὰ τὸ «χατῆρι» — αὐτὸ θὰ πῆ τὸ «χάριν» — ἀλλὰ γιατὶ τοὺς ἀναγκάζει ὁ χειμώνας. Καὶ γιατὶ «κάθε τσοπάνης μόνος» ἀφοῦ μάλιστα ἀναφέρεται στὸν πληθυντικὸ «πᾶνε»... Τὸ «μόνος» τὸ βρῆκες μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὸ ριμάρης μὲ τὴ λέξη «χειμῶνος». Ἔτσι βγῆκε μιὰ καλὴ ὁμοιοκαταληξία, ἀλλὰ εἶπες κάτι ποὺ δὲν στέκει σὲ τίποτα: Οὔτε στὴ λογική, οὔτε στὸ συντακτικό. Γράψε ἄλλα ποιήματα καὶ στεῖλε μου τα.

∴ Πολὺ ἀμφιβάλλω ΛΑΖΑΡΕ Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ ἂν εἶναι δικό σου τὸ ποίημα «Τὰ κατηχητόπουλα». Εἶναι πραγματικὰ ἕνα ἄρτιο ποίημα. Ἂν εἶναι δικό σου εἶσαι πραγματικὰ ἕνας πρώτης τάξεως ποιητής. Θὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης λοιπὸν μὲ τὴ διαβεβαίωση ὅτι εἶναι δικό σου! Τότε θὰ τὸ δημοσιεύσω ὄχι πιὰ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ βάζω τὰ ποιήματα τοῦ Ἄλκη Ροδόπουλου, τοῦ Τώνη Γιούλη, τοῦ Μηνᾶ Γεωργιάδη καὶ ἄλλων νέων, ποὺ τοὺς θεωρῶ καλοὺς ποιητὲς μὲ εὐρὺ μέλλον.

∴ Ὄχι πάρα πολὺ καλὸς ἀλλὰ ἀρκετὰ καλὸς «Ὁ χειμώνας» σου ΑΧΙΛΛΕΑ Β. ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ.

∴ Τὸ ποίημά σου ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ πάρα πολὺ καλό. Ἐγκρίνεται.

∴ Ἀρκετὰ καλογραμμένη ἡ συνεργασία σου Κ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ νομίζει κανεὶς ὅτι γράφεις σὲ διαγωνισμὸ ἱστορίας. Δὲν δίνεις κάτι νέο! Κάτι ποὺ νὰ μὴ σοῦ πῆ κάποιος ὅτι «κομίζεις γλαύκα εἰς Ἀθήνας». Ἀπὸ τὸ κομμάτι αὐτὸ λείπεις ἐσύ. Λείπει ἡ προσωπική σου ἐπίδραση. Προσοχή, λοιπόν. Γράψε γρήγορα κάτι ἄλλο καὶ στεῖλε μου το. Ἔχεις ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὶς ἱκανότητες νὰ γράψης κάτι τὸ πολὺ καλό.

∴ Ἀρκετὰ καλὴ «Ἡ Πατρίδα» ΠΕΤΡΟ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗ.

∴ Καὶ ἡ δική σου συνεργασία ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα φίλε ΚΩΣΤΑ ΘΩΜΗ.

∴ Τὸ ποίημά σου ΕΜΜ. ΚΑΚΕΠΗ ἐγκρίνεται. Εἶναι ἀρκετὰ καλό. Φρόντιζε μόνο νὰ ἀποφεύγης χωρὶς λόγο τὶς ἴδιες λέξεις. Μέσα σὲ τρία τετράστιχα τὸ «Μάνα μου γλυκειὰ» τὸ λὲς τρεῖς φορές. Θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν μόνο μία. Καὶ στὶς δυὸ ἄλλες νὰ μεταχειριζόσουν ἄλλη ἔκφραση.

∴ ΕΞΑΨΑΛΜΕ. Ἔχω πιὰ πλήρη ἐπίγνωση τῆς ἀξίας σου. Πιστεύω πὼς εἶσαι πραγματικὰ ἕνας νέος ποιητὴς στὰ πρῶτα σταθερά του βήματα. Ἡ «Προσμονὴ» πάρα πολὺ καλή.

∴ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Γεωργίου Μπέλλου, Χρ. Ἀραμπατζῆ, Δημήτρη Γκιζάνη, τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Κορνοφωλεᾶς, Τάκ. Τρ. Χρυσικοπούλου, Χρ. Πίσπα, Γεωργίου Χρυσικοῦ, Γ. Πανουσόπουλου, Κων. Σ. Χρυσικόπουλου.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ἐξάψαλμου: Πολὺ καλὴ ἡ Ζελίνα. Δημοσιεύεται. Παναγιώτη Γερόπαπα: Ἀρκετὰ καλά. Ἀλλὰ ἀκατάλληλα πρὸς δημοσίευση λόγω τῆς μελάνης ποὺ τὰ σχεδίασες. Γ. Δ. Μπέλλου: Δὲν εἶναι καθόλου καλά. Προσπάθησε νὰ μᾶς δώσης κάτι τι καλλίτερο.

∴ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Γεωργίου Μπέλλου, Χρίστου Πίσπα, Φωτός, Ἀντωνίου Πατέλη, Νίκου Γ. Βανδώρου, Ἰωάννη Κούζη, Ζήνωνος Σγουράκη, Ἀνδρ. Σάββα Θεοδωρίδη, Κων. Σ. Χρυσικοπούλου, Στέλιου Μαρκουλάκη καὶ Εὐαγγέλου Φωτ. Φωτοπούλου. Ἂς φροντίσουν κι' αὐτοὶ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου νὰ μετάσχουν στὸ διαγωνισμὸ ποὺ προκήρυξα.

∴ Πῆρα καὶ διαβίβασα στὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραιώσεως τὶς ἐπιστολὲς τῶν παρακάτω φίλων μου: Ὅσοι ἀπὸ τοὺς φίλους μου δὲν συνοδεύουν τὶς παραγγελίες τους μὲ τὰ ἀνάλογα χρηματικὰ ποσὰ νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅτι ἡ αἴτησή τους δὲν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψη: Μιχ. Τσιάρα, Νικ. Φερόπουλου, Σταύρου Λογγινίδη (μὴ ξεχνᾶς νὰ βάζης τὴν ὑπογραφή σου μὲ καθαρογραμμένο τὸ ὄνομά σου στὰ γράμματά σου), Βασ. Πασχαλίδη, Κων. Ζευγαδάκη, Ναπ. Σαΐνη, Ἀργυρίου Δυνάδη, Παναγιώτη Καψάλη, Κατίνας Καβάσιλα: (Πῆρα καὶ τὴν ἐπιταγή), Νίκου Μυλωνοπούλου (Δὲν κατάλαβα τί ἀκριβῶς μοῦ προτείνεις. Ἐξηγήσου σαφέστερα), Χαραλάμπη Ἰ. Κάπου, Ἰωάννου Παπαδογιαννάκη, Γεωργίου Δ. Δασκαλάκη, Ναπ. Δοκανάρη, Παν. Γερόπαπα, Λάμπρου Τζουμέρκα, Ἀν. Καρύδη, Νικ. Καποτᾶ, Χαρ. Μπάλτα, Ἀχιλλέα Β. Καμηνιώτη, Δ. Κυρίτση διευθυντοῦ Δημ. Σχολείου Ἀργιλλοχωρίου Μαγνησίας, Δημητρίου Γκιζάνη, Γεωργίου Ι. Μπουτοπούλου, Δ. Μητσοπούλου, διευθυντοῦ Δημ. Σχολείου Δροσοχωρίου, Ἰωάννη Γεωργίου Ἀναγνωστοπούλου, Σοφίας Π. Κυριάκου (Σ' εὐχαριστῶ καλό μου παιδὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Εὐστρατίου Βασιλείου, Γ. Πύζιου, Ντόβα Ἀρχοντῆ, Νικ. Ἐλευθεριάδη (Σοῦ εὐχόμεθα γρήγορη ἀποκατάσταση), Γεωργίου Παπαναστασίου, Ἀργυρίου Μαργαρίτη, Κων. Θ. Καραγκούνη, διευθυντοῦ Δημοτ. Σχολείου Ζεμπισίων, Ἀχ. Καμηνιώτη, Μαθητῶν Ἱερατικῆς Σχολῆς Κορίνθου, Κων. Θ. Καραγκούνη, Ε. Σφακιωτάκη, Ἀντ. Κοντέα, Ἀθ. Δ. Παπαστάθη, Εὐαγγέλου Φωτίου Φωτοπού-

λου (Τὸν εὐχαριστῶ καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὰ καλά του λόγια καὶ τὶς εὐχές του), Βασ. Ι. Παπουτσίδη, Βασιλείου Παπαχρίστου, Γ. Λ. Κολιαδήμα, Δημοτ. Σχολείου Ἀμμουλιανῶν, Γερασίμου Ζαφείρη (Τὸν εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά του λόγια), Μάλαμα Μιξούδη, Νικ. Ι. Σουλακιώτη, Γρηγορίου Ἀρζουμανίδη, Στέλλιου Μαρκουλάκη, Ἠλία καὶ Ἰωάννου Βεργίτη.

⁂ Εἶναι ἁπλούστατο αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς ἀγαπητὴ ΕΛΕΝΙΤΣΑ ΚΟΝΤΟΥ. Κάθε τι ποὺ μᾶς στέλνεις πρέπει νὰ ὑπογράφεται. Μόλις ἀνοίξω ἕνα γράμμα βάζω χωριστὰ τὸ γράμμα· χωριστὰ τὴ συνεργασία, χωριστὰ τὶς σπαζοκεφαλιές. Συμβαίνει πολλὲς φορὲς νὰ ἔχη ὑπογραφὴ ἡ ἐπιστολὴ καὶ τὰ ἄλλα νὰ μὴν ἔχουν. Τότε φροντίζω καὶ προσθέτω ἐγὼ τὰ στοιχεῖα. Συμβαίνει ὅμως καὶ νὰ μοῦ ξεφύγη· τότε, ὅπως θὰ ἔγινε στὴ δική σου περίπτωση, οἱ συνεργασίες νὰ ἔμειναν ἀνυπόγραφες καὶ τότε νὰ πῆραν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸ καλάθι. Ξαναστεῖλε τες λοιπόν!

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΝΑΚΟ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

⁂ Ὄχι, Κ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΕ. Δὲν γίνεται κλισὲ σκίτσο φτιασμένο μὲ κόκκινη μελάνη.

⁂ Θὰ φροντίσουμε νὰ μάθουμε καὶ θὰ σοῦ γράψουμε ΓΙΩΡΓΟ ΑΘ. ΜΑΛΑΜΟ.

⁂ Ὑπῆρξε μιὰ ἀνωμαλία σ' αὐτὰ τὰ θέματα ΚΩΣΤΑ ΘΩΜΗ. Ἐλπίζω νὰ τακτοποιηθοῦν ἐφέτος.

⁂ Δὲν νομίζω ὅτι μπορεῖτε ΕΥΘΥΜΕ ΡΟΔΙΤΗ νὰ ζητήσετε ἔγκριση ἀπὸ τὸ πρωτοδικεῖο. Γιατὶ προϋπόθεση τῆς ἐγκρίσεως ἑνὸς σωματειου ἀπὸ τὸ πρωτοδικεῖο εἶναι νὰ ἔχουν αὐτοὶ ποὺ τὸ διοικοῦν συμπληρώσει τὸ 21ο ἔτος τῆς ἡλικίας τους.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια καὶ τὶς φροντίδες σου.

⁂ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητέ μου ΓΙΩΡΓΟ ΜΠΕΛΛΟ.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου γράμμα ἀγαπητή μου φίλη ΚΑΙΤΗ ΡΑΠΤΗ. Πολὺ μὲ συγκίνησαν ὅσα τόσο ὄμορφα μοῦ γράφεις.

⁂ Διάβασα μὲ πολὺ εὐχαρίστηση τὸ γράμμα σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΕ. Δὲν ἔχετε δίκιο νὰ «νευριάζετε» γιατὶ ἐγὼ δὲν ἀφήνω κανένα γράμμα χωρὶς ἀπάντηση. Κατὰ συνέπεια οὔτε καὶ τὸ δικό σου. Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὰ ὅσα μοῦ γράφεις. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΧΡΙΣΤΟ ΠΙΣΠΑ. Πολὺ ἱκανοποιήθηκα ποὺ εἶδα ὅτι εἶσαι τόσο εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ περιοδικό μας.

⁂ Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς συστάσεις σου ΑΝΤ. ΠΑΤΕΛΗ.

⁂ Εὐχαριστῶ ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΕ γιὰ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου. Στὴν περίπτωση τῆς «Ἐνδόξου Ναυπακτίας» ἔκαμα ὅ,τι ἔπρεπε. Προσπάθησα νὰ τοὺς φέρω στὸν ἴσιο δρόμο! Μποροῦσα, φυσικά, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ τοὺς ἀποκηρύξω. Δὲν τὸ ἔκαμα ὅμως· οὔτε εἶχα δικαίωμα νὰ τὸ κάνω! Βρέθηκα μπροστὰ σὲ παιδιὰ ποὺ εἶχαν ἀνάγκη καθοδηγήσεως· προσπάθησα νὰ τοὺς ὁδηγήσω στὸ καλό. Δὲν τὰ κατάφερα! Τὰ παιδιὰ αὐτὰ κάθε μέρα ἔκαναν καὶ ἀπὸ κάτι ποὺ ἦταν τρομερό! Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ πὼς ἔφτασαν νὰ κολλοῦν στὰ γράμματά τους γραμματόσημα μεταχειρισμένα· καὶ γιὰ νὰ μὴ φαίνουνται, κολλοῦσαν τὸ ἕνα ἀπάνω στὸ ἄλλο! Ἂν τοὺς ἔπαιρναν χαμπάρι στὸ ταχυδρομεῖο θὰ τοὺς ἔστελναν στὸν εἰσαγγελέα. Τοὺς ἔγραψα· τοὺς ὑπέδειξα πὼς αὐτὸ ποὺ κάνουν δὲν εἶναι ὀρθό. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν: Νὰ μοῦ στείλουν ζωγραφισμένες χυδαιότητες. Εἶδα ὅτι κάθε προσπάθεια ἦταν μάταιη. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τόσες ἄκαρπες νουθεσίες παραιτήθηκα τῆς νουθεσίας. Ἀλλὰ παρακάλεσα τὸ Γυμνασιάρχη τους νὰ παρέμβη γιὰ νὰ τοὺς φέρη στὸν ἴσιο δρόμο! Θὰ τὰ καταφέρη; Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς νὰ πληροφορηθῶ πὼς τὰ κατάφερε. Γιατὶ δική μου χαρὰ θὰ ἦταν ὅτι δὲν κατάφερα ἐγὼ ἀπὸ μακρυὰ νὰ τὰ καταφέρη ἐκεῖνος ἀπὸ κοντά.

⁂ Διαβίβασα τὸ γράμμα σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΝΑΚΤΙΔΗ στὸν Μπάρμπα Μῆτρο.

⁂ Διάβασα τὸ τόσο ὁμορφογραμμένο γράμμα σου ΘΕΟΔΩΡΕ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΕ καὶ σ' εὐχαριστῶ. Σ' εὐχαριστῶ ἀκόμα γιὰ τὸ τετράστιχό σου:

Ὦ παιδόπολη ἀγαπητή,
στὴν καρδιά μου ποθητὴ
μὴν καθυστερεῖσαι τόσο
καὶ μὲ βασανᾶς ὡστόσο!

Φυσικὰ ὁ στίχος σου σὰν εὐχὴ καὶ ἔκφραση παραπόνου καλός. Σὰν «ποιητικὴ» ἐκδήλωση, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, δὲν ἀξίζει.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου γράμμα ἀγαπητὲ φίλε ΝΙΚΟ ΜΠΑΛΑΝΟ τὸ διάβασα μὲ εὐχαρίστηση. Εἶναι τόσο ὁμορφογραμμένο ὅπως πάντα. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα.

⁂ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Κώστα Σ. Χρυσικοπούλου, Μιχ. Ν. Νάκου.

⁂ Ἔστειλα στὸν Μπάρμπα Μῆτρο φίλε ΑΝΤ. ΠΑΤΕΛΗ τὴν ἐρώτησή σου.

⁂ Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς τῶν: Ναπ. Σαΐνη, Δημ. Σχολείου Καλαρρύτων, Κοινότητος Ὅρμου Κορθίου, Δημ. Σχολείου Σκάλας Πάτμου, Ἰακώβου Ψαρρᾶ (Τὸν εὐχαριστοῦμε πολύ), Γεωργίου Τόλιου, Γεωργίου Γιαννέλου, Εὐαγγέλου Καραγιάννη, Ἀντ. Σκουφῆ, Ἰωάννη Γκιζιώτη.

⁂ Τὴν τελευταία στιγμή, φίλε ΚΩΣΤΑ ΘΩΜΗ δὲν ἔβαλα τὸ κομμάτι σου τὸν «Ἅϊ - Βασίλη» μ' ὅλο τὸ καλό του γράψιμο. Γιατὶ τόση θλίψη, σκέφθηκα, στὴν χρονιάρα καὶ ἑορταστικὴ αὐτὴ μέρα...

⁂ Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο δὲν δημοσιεύω καὶ τὸ δικό σου ΑΧΙΛΛΕΑ Β. ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ.

⁂ Δὲν βρίσκω ΒΑΣΙΛΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ πὼς εἶναι ἔστω καὶ μέτριο τὸ ποίημά σου. Λὲς κάτι πολὺ κοινό! Δὲν ἔχει τίποτα τὸ ποιητικό! Πρέπει νὰ διαβάσης ὅσο μπορεῖς περισσότερο νεοελληνικὰ ποιήματα γιὰ νὰ ἀντιληφθῆς τί θὰ πῆ πραγματικὰ ποίημα. Δημοσιεύω ἐδῶ τοὺς στίχους σου:

Τώρα πιὰ ἦρθ' ὁ χειμώνας
κι' ἔξω πέφτει ἄσπρο χιόνι
κι' ὁ παπποὺς καὶ τ' ἀγγονάκια
κάθονται στὸ παραγκῶνι.

Ὁ παπποὺς λέει ἱστορίες
κι' ἀκοῦνε τὰ παιδιὰ
καὶ γελᾶνε τ' ἀγγονάκια
μὲ χαρούμενη καρδιά.

Καὶ κάτι ἄλλο Στὸ ποίημά σου ἔχεις μόνο ἕνα κοσμητικὸ ἐπίθετο. Κι' αὐτὸ περιττό. Γιατὶ τὸ «ἄσπρο» εἶναι πλεόνασμα. «Ἄσπρο χιόνι». Τί ἄλλο μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ χιόνι ἀπὸ ἄσπρο. Μήπως θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν μαῦρο;

⁂ Δὲν εἶναι καθόλου ἄσχημο τὸ πεζό σου φίλε Κ. ΠΑΣΒΑΝΤΗ. Λίγο προσεκτικώτερα γραμμένο θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν πραγματικὰ τέλειο. Θὰ προσπαθήσω νὰ τὸ δημοσιεύσω τὸ ταχύτερο.

⁂ Ἂς τὰ ποῦμε λοιπὸν μὲ εἰλικρίνεια ἀγαπητὲ ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (Παιανία) σχετικὰ μὲ τὴ συνεργασία σου. Ἐνῶ γράφεις καλά, ἐνῶ τὸ χειρόγραφό σου, καλλιγραφημένο καθὼς εἶναι προδιαθέτει τὸν ἀναγνώστη καλά, μόλις ἀρχίζει νὰ διαβάζη βγάζει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ φίλος του ὁ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, εἶναι ἀπρόσεκτος. Μοῦ γράφεις: «Ἑλλάς» Πέντε ΛΕΞΕΙΣ. Ἀλλὰ θὰ θέλης νὰ πῆς πέντε γράμματα! Μιλᾶς γιὰ τὴ Βασίλισσα. Μολονότι θέλεις νὰ δείξης ὅλη σου τὴν ἀφοσίωση γιὰ τὴ Βασίλισσά μας, ποὺ πραγματικὰ εἶναι ἀξία τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ λαοῦ μας, αὐτὸ ποὺ γράφεις γιὰ τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα δὲν εἶναι σωστό. Σὲ ἀφήνω νὰ τὸ νοιώσης μόνος σου! Οὔτε τὸ τετράστιχο στέκει. Τὸ βάζω ἐδῶ:

Μὲ τὸ ζῆλο καὶ τὸ θάρρος,
ποὺ ἐχάρισεν ἡ πίστις
ὁ καθένας θὲ νὰ γίνη
τῆς Ἑλλάδος, ναί, ὁ κτίστης...

Δὲν εἶναι ὡραῖο τῆς «Ἑλλάδος ὁ κτίστης». Δὲν στέκει. Δὲν κτίζουμε τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι κτισμένη κι' ἔχει σὰν ἰδέα ὑπέρλαμπρο οἰκοδόμημα. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι σὲ κρίνω μὲ αὐστηρότητα. Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπὸ σένα περιμένω πολλά. Καὶ ἂν δὲν τὰ ποῦμε αὐστηρὰ μαζί σου τώρα, ποὺ εἶναι καιρὸς θὰ ἔλθη ἴσως μέρα ποὺ νὰ εἶναι πάρα πολὺ ἀργά. Στεῖλε μου λοιπὸν κάτι ἄλλο καὶ γρήγορα μάλιστα.

⁂ Καὶ οἱ δύο σου συνεργασίες ἀξιόλογες φίλε ΧΡ. ΠΑΝΤΟΥΡΗ. Θέλουν ὅμως λίγο διόρθωμα.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου δὲν εἶναι ἄσχημο ΑΝΕΣΤΗ ΕΥΘΥΜΙΑΔΗ.

⁂ Ἀρκετὰ καλὴ ἡ «Λευκάδα σου» ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΒΒΑΔΑ.

⁂ Καὶ τὸ δικό σου ΒΑΣ. ΦΙΛ. ΝΙΚΟΛΑΚΗ. Γιὰ τὴ γιορτή σου χρόνια πολλά.

⁂ Δὲν λέει τίποτα φίλε μου ΙΩΑΝΝΗ ΚΥΡΚΑ τὸ πεζογράφημά σου. Δὲν ἔχει συνέπεια. Καλὸς μαθητὴς καὶ αἰφνίδια χαλάει χωρὶς δικαιολογία, χωρὶς σοβαρὴ ἀντίθεση;

⁂ Δὲν εἶναι ἄσχημα τὰ νέα ποιήματά σου ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ. Νομίζω ὅμως πὼς πρέπει πολὺ νὰ διαβάσης ἀκόμη καὶ νὰ καλλιεργήσης τὴν ποιητική σου προδιάθεση γιὰ νὰ γράψης κάτι τὸ καλλίτερο. Πάντως αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά.

⁂ Τέσσερις στίχοι ὁμοιοκαταληκτοῦντες ΑΘΑΝΑΣΗ ΠΑΣΧΟ δὲν εἶναι τίποτα τὸ ὡραῖο. Ἐγὼ δὲν θὰ τὸ ἐνέκρινα ἕνα τέτοιο ποίημα. Πάντως τὸ δημοσιεύω:

Πέρα στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, ὅπου τὰ κάλλη ἀφ-
(γιοῦν,
ἀφροντυμένα κύματα χαδιάρικα, ὅπου σποῦν,
ὅπου τοῦ ἥλιου οἱ ἀχτίδες στερνὰ τηνὲ φιλοῦν
καὶ οἱ ξένοι, ὅταν ἔρχουνται, αὐτὴν θὰ πρωτοδοῦν

Κι' αὐτὴν πρωταντικρύζουνε, σὰ 'ρθοῦν τὰ χελι-
(δόνια,
εἶναι τὸ σπίτι μας στιστὸ ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ χρό-
(νια

Τὸ σπίτι μου τὸ πατρικὸ ἐκεῖ 'ναι στὰ ἀλώνια
καὶ βασιλεύει μέσα του γιὰ πάντα ἡ ὁμόνοια...

⁂ Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ πεζογράφημά σου φίλε ΝΙΚΟΛΑΕ ΚΟΛΟΒΕ.

⁂ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Ἰωάννη Κούζη, Θανάση Μπέμπη, Πρωτοφάλτη, Χρίστου Ἀραμπατζῆ, Κ. Μπαλτᾶ, Γ. Συμεωνίδη.

⁂ Διαβίβασα εἰς τὸν προϊστάμενο τῆς διεκπεραιώσεως καὶ τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἁρμόδιον τμηματάρχην τὰς ἐπιστολὰς τῶν φίλων μου: Ἑλενης Μικελάτου, Μ. Καρακάρα, Δημ. Μπαμπούσουρα, Ἐμμ. Ἀντ. Φραγκάκη, Δημητρίου Παλιούρα, Κώστα Μ. (ὅλα θὰ διορθωθοῦν — σιγά! σιγά!), Ἥρωα Θρύλου (ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου τὶς συστάσεις του), Μιχ. Φωτάρα, Δημ. Καραγιάννη, Εὐαγγελίας Καραλῆ, Εὐαγγελίας Δίμηνα, Δήμητρας Γεμενετετζίδου, Χρυσούλας Γεμενετζίδου (θὰ γίνη ἡ διόρθωση), Ἰωακεὶμ Τσιμερίκα (δὲν ὑπῆρχαν ἐσώκλειστα χρήματα), Ἀλ. Κουτσομητροπούλου (θὰ εἶδες ἤδη τὴν ἀπάντηση καὶ στὸ προηγούμενο καὶ στὸ σημερινὸ τεῦχος), Νίκου Ἀναγνωστοπούλου, Ἀναστασίου Ξυδιᾶ, Διονυσίου Ἀνδρέου Μπαρζούκου, Νικ. Δρακούλη, Ἀναστασίου Θεοδ. Σκλήρη, Γιῶργο Καψιώτη (εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὶς εὐχές), Νίκου Μυλωνοπούλου, Μιχ. Τσίρμα, Στέγου Ἄστεγου (τί θέλεις νὰ κάμω γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφεις. Δὲν τὸ ξέρεις πὼς δὲν βρίσκεις εὔκολα λογαριασμό;). Ἀθανασίου Πέτρου, Γεωργίου Πλανάκη, Νικηφόρου Μανάρα, Ἀντ. Γρηγορίου Σέλκου, Χρ. Δεμπεγιώτη, Ἀριστείδη Μαντζάρη, Εὐτυχίου Δάγλα, Ἀριστείδη Παντίδη, Κώστα Πολίτη, Λάμπρου Τσαντήλα, Χρίστου Γούζιου, Μιχ. Βουλγαράκη, Ἀντ. Ἀγγ. Ζαφείρη, Παν. Ἐμ. Ἀναστασάκη, Βασιλικῆς Ἀντωνάκα, Κ. Πασβάντη, Νικ. Μυτιληναίου, Βάσως Μπουράκη, Βασιλείου Σ. Ἀγγελοπούλου (δὲν μπορῶ νὰ τοῦ πῶ πὼς ἔμεινα ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ διατυπώνει τὴν ἐπιστολή του).

⁂ Πῆρα τὰ σκίτσα τοῦ φίλου μου ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ.

⁂ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ φίλου μου: ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ.

⁂ Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ ΑΓΓΕΛΕ Ν. ΑΛΕΒΙΖΟ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα. Γι' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς θὰ φροντίσω νὰ μάθω καὶ θὰ σοῦ γράψω!

⁂ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημά σου «Θερμοπύλαι» ἀγαπητὲ φίλε ΧΡΙΣΤΟ ΙΩΑΝΝΗ ΣΤΑΘΟΥΡΟ. Ἐλπίζω νὰ τὸ δημοσιεύσω στὴ στήλη τῆς συνεργασίας.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα καὶ τὶς εὐχές σου γιὰ τὶς γιορτές. Νὰ εἶσαι καλά. Καλὴ πρόοδο.

⁂ Μὰ ἔγραψα ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΒΒΑΔΑ πὼς μπορεῖς νὰ ἀνανεώσης ἢ νὰ ἀλλάξης τὸ ψευδώνυμό σου.

⁂ Μὲ πολλὴ χαρὰ διάβασαμε τὸ ὡραῖο σου γραμματάκι παλιὲ καὶ καλέ μας φίλε ΘΩΜΑ ΣΙΝΑ ΣΙΝΑΝΗ. Καὶ σὲ συγχαίρουμε γιὰ τὰ τόσο καλὰ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης, ποὺ τρέφεις γιὰ τὴ λατρευτὴ ὅλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ Βασίλισσά μας Φρειδερίκη.

⁂ ΓΙΩΡΓΟ Π. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Ἀπάντησα νομίζω προτοῦ λάβω τὸ γράμμα σου σ' αὐτὸ ποὺ μὲ ρωτᾶς, δηλαδὴ γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου ΜΙΧΑΗΛ ΜΕΝΕΞΙΔΗ. Δυστυχῶς ἡ σύστασή σου γιὰ νὰ βγῆ τὸ περιοδικὸ ἑβδομαδιαῖο δὲν μπορεῖ νὰ γίνη σήμερα δεκτή.

⁂ Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Ἰωάννη Μ. Καλεώδη, Γεωργίου Π. Σταματίου, Εὐτυχίου Ἰωάννη Δάλλα, Λάκη Γκονοπούλου, Εὐαγγέλου Φωτοπούλου, Σγουράκη, Ἀπ. Κ. Παπαγιαννοπούλου, Νικ. Δρακούλη.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1	Σ	Τ					
2		Σ	Τ				
3			Σ	Τ			
4				Σ	Τ		
5					Σ	Τ	
6						Σ	Τ

1) Ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Χριστός. 2) Τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἔνδοξος. 3) Οἱ ἔξυπνοι βάζουν ἄλλους νὰ τὰ 6γάλουν ἀπὸ τὴ φωτιά. 4) Ἦταν ὁ Θωμᾶς. 5) Βεβαιωτικόν. 6) Ἡ κορυφὴ τῶν Ἰμαλαΐων.

Ἀνδρέας Θεοδωρίδης
Ξάγναντον Δράμας

2) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ οἱ παῦλες μὲ σύμφωνα, ὥστε νὰ σχηματιστοῦν δέκα λέξεις μὲ τὴν παρακάτω σημασία:

1) . — . —
2) — . — .
3) . — . — .
4) — . — . —
5) . — . — . —
6) — . — . — .
7) . — . — . — .
8) — . — . — . —
9) . — . — . — . —
10) — . — . — . — .

1) Ὑπομονητικὸ ζῶο.
2) Συμπαθητικὸ κατοικίδιο.
3) Θεά.
4) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
5) Εὐρωπαῖος.
6) Βουνὸ τῆς Θράκης.
7) Ἤπειρος
8) Ἀρχαία πόλη τῆς Μ. Ἀσίας.
9) Εἶναι ὁ Θεός.
10) Ὠδικὸ πουλί.

Σ. Φασούλης

3) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

```
1)         +
2)       * + *
3)     * * + * *
4)   * * * + * * *
5) * * * * + * * * *
```

1) Σύμφωνο.
2) Ἐρωτηματικό.
3) Ἡ μεγαλύτερη ἀπὸ τὶς Ἀντίλλες.
4) Αὐτὸ τὸ σπίτι εἶναι ἀνθυγιεινό.
5) Ἀρρώστεια τῶν ὀπωροφόφόρων.

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Ἡρωϊκὸ χωριὸ τῆς Ἠπείρου

Ν. Θ. Χατζηγεώργης
Μυτιλήνη

4) ΠΟΣΟΙ ΗΤΑΝ;

Πελαργοὶ πετοῦσαν ψηλά. Ἕνας ἔχει δυὸ ἐμπρός του, ἄλλος δυὸ πίσω του κι' ἕνας εἶναι ἀρχηγός. Πόσοι ἦταν ἐν ὅλῳ;

Σπ. Χριστόπουλος

5) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μὲ τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητᾶμε, σχηματίζεται τὸ ὄνομα Βασιλέως τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Τὰ δεύτερα σχηματίζουν τὸ ὄνομα Ἀττικοῦ συγγραφέως στὴν αἰτιατική.

1) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 2) Ἰταλικὴ πόλη. 3) Συγκρατοῦν τὰ ἄλογα. 4) Μεγάλος ἕλληνας ποιητής. 5) Ἡρωῒς ἀρχαίας τραγῳδίας. 6) Βι6λικὸ πρόσωπο. 7) Δὲν ἔχει μυαλό. 8) Χρονικὸς σύνδεσμος. 9) Μεγάλος ἄγγλος δραματικὸς συγγραφεύς.

Ἀπ. Βουτσαδάκης, Χανιὰ

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Δημητράκη, Σωτήρη, μάθημα ἔχομε σὲ λίγο. Ἀκόμα δὲν τὸ γράψατε;
— Ποιό;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

Δ. Κάρκος

7) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

1 2 3

1
2
3

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: Πόλη τῆς Πελοποννήσου. 2) Μεγάλος ἕλληνας ποιητής. 3) Μισοῦσε πολὺ τὸν Χριστό.

Δημ. Σαγκουλῆς, Χαλκίδα

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡ. 49

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2		■								■	
3			■						■		
4				■				■			
5					■		■				
6						■					
7					■		■				
8				■				■			
9			■						■		
10		■								■	
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Χαϊδεύει τὴν ἀκτή. — Δωμάτιο τοῦ σπιτιοῦ. 2) Θεά. — Προσθέτει. 3) Μὲ ἕνα φωνῆεν στὸ τέλος, θὰ τὴν βρῆτε στὸ ἱππικό. — Ὑπάρχουν ἄφθονοι στὸ ἑορτολόγιο. — Αἰγυπτιακὴ θεότης. 4) Τὰ διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες. — Περιέχει πολὺ θρεπτικὰ συστατικά. — Ἀριθμητικὸ ἐπίρρημα. 5) Παραπέμπει. — Φωτιστικὸ μέσο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. 6) Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις. — Γνωστὴ ἀθλητικὴ ὀργάνωση. 7) Βιβλικὸ πρόσωπο. — Λουλοῦδι. 8) Χρονικὸ ἐπίρρημα. — Μιὰ τῶν Δωδεκανήσων. — Συνοδεύει εταιρικὲς ἐπωνυμίες. 9) Ἀριθμός. — Ὑπάρχει στὴν ἔρημο. — Νότα. 10) Σπὸρ χειμωνιάτικο. — Χωρὶς αὐτὸν δὲν μποροῦμε νὰ ζήσουμε. 11) Δὲν τὴν ξέρει ὁ στρατός μας. — Κλονίζω.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Βιβλικὸς ἀδελφοκτόνος. — Ξεσποῦν σὲ βροχή. 2) Ξενικὸ ἀνδρικὸ ὄνομα. — Μεγαλώνει τὸν χειμῶνα. 3) Ἀρνητικό. — Ἀρχαῖος μουσικός. — 6. 4) Συμπεραίνει. — Ἄφησε. — Μονάδα βάρους. 5) Ὁδηγῶ. — Σύνδεσμος. 6) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. — Καταυγάζει τὰ πάντα. 7) Δὲν εἶναι δικό μου. — Τὸ ἴδιο μὲ τὸ τρίτο τοῦ 8 ὁριζοντίως. 8) Τὸ γουροῦνι στὴν ἀρχαΐζουσα. — Πρέπει. — Καταστρέφει τὰ ροῦχα. 9) Ὑποθετικό. — Ἀρρώστεια τῆς ἐλιᾶς. — Νότα. 10) Αἰσθητήριο ὄργανο. — Πόλη τῆς Γαλλίας ὅπως προφέρεται. 11) Νοστιμίζει. — Σηκώνω.

ΓΙΟΣ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

8) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Νοιώθω πεῖνα, τί νὰ κάνω;
πιὸ ψηλὰ τὸν τόνο βάνω
κι' ἕνα γράμμα ἀφαιρῶ
μ' ἄδικα τὸν κόπο χάνω
γιατὶ μόνο ξεδιψῶ.

Βασ. Ἀγγελόπουλος

◆

ΛΥΣΕΙΣ 48ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΤΑ ΚΕΝΑ

Π Ο Θ Ο Σ
Ι Π Π Ο Σ
Κ Η Π Ο Σ
Υ Π Ν Ο Σ
Π Α Ρ Ο Σ

2) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) ΜΙΑΟΥΛΗΣ, 2) Ἥλιος, 3) Ἡσαΐας, 4) Σοῦλι, 5) Λαμία, 6) Ἀμαλία.

3) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

3	20	7	24	11 = 65
16	8	25	12	4 = 65
9	21	13	5	17 = 65
22	14	1	18	10 = 65
15	2	19	6	23 = 65
65	65	65	65	

4) ΡΟΜΒΟΣ

```
        Π
      Φ Ο Ν
    Φ Ι Λ Ο Σ
  Π Ο Λ Ω Ν Ο Σ
    Ν Ο Ν Ο Σ
      Σ Ο Σ
        Σ
```

5) ΑΣΤΕΡΙ

```
Ρ     Σ     Α
  Ο   Κ   Ι
    Δ Ι Δ
Ι Δ Ι Α Ζ Ο Ν
    Κ Θ Ν
  Ρ   Ο   Ο
Α     Σ     Σ
```

6) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΠΟΜΠΗ — ΙΟΣ = ΠΟΜΠΗ·Ι·ΟΣ

7) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ Τηγάνι τῆς Σάμου.

8) ΤΡΙΓΩΝΟ

Δ Η Λ Ο Σ
Η Λ Ο Σ
Λ Ο Σ
Ο Σ
Σ

9) ΜΠΟΡΕΙΤΕ

1) ΝΤΟ—ΜΙ—ΝΟ = ΝΤΟΜΙΝΟ.
2) ΜΙ—ΛΑ—ΝΟ = ΜΙΛΑΝΟ.

10) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) ΔΙομήδης. 2) ΑΣτρα. 3) ΝΑζωραῖος. 4) ΙΑτρός. 5) ΑΚαθαρσία. = ΔΑΝΙΑ — ΙΣΑΑΚ.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ.48

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΙΝΩ. 2) ΡΟΔΕΛΑΙΟΝ. 3) ΟΣΛΟ. 4) ΣΥΝΝΕΦΑ. 5) ΑΜΜΟΣ. 6) ΟΡΚΩΤΑ. 7) ΑΣΠΙΛΑ. 8) ΚΛΙΜΑ. 9) ΣΟΥΝΙΟΝ. 10) ΟΚΤΩ. 11) ΟΛΟΣΧΕΡΗΣ. 12) ΙΣΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΙΣΧΟΣ. 2) ΙΑΣΙΜΟΣ. 3) ΥΒΟΣ. 4) ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ. 5) ΙΑΧΗ. 6) ΟΔΟΣ — ΑΠΟ. 7) ΥΠΟ — ΝΕΡΟ. 8) ΠΛΗΝ — ΗΝ. 9) ΝΙΚΟΛΑΟΣ. 10) Α·Ι·ΣΕ. 11) ΤΙΜΗΤΗΣ. 12) ΑΝΙΑΡΑ.

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

55) — Καὶ τώρα, παιδί μου, οἱ δυό μας πάλι, εἶπε ὁ Φίλιππος, παίρνοντας τὸ γιό του ἀπ' τὸν Ἀριστοτέλη. Ἀποχαιρέτησε τὸ μεγάλο σου δάσκαλο... Καὶ νὰ μὴν ξεχάσης ποτὲ πόσα τοῦ χρωστᾶς.

Ὁ Ἀλέξανδρος εἶπε τότε αὐτὴ τὴν περίφημη φράση, ποὺ βάζει τὸ δάσκαλο σ' ἴδια, κι' ἀκόμη ἀνώτερη θέση, μὲ τὸν πατέρα. Στάθηκε καὶ τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς δυὸ μὲ στοργή, μιὰ τὸ Φίλιππο ποὺ τὸν εἶχε γεννήσει καὶ μιὰ τὸν Ἀριστοτέλη, ποὺ τοὖχε μορφώσει τὸ νοῦ καὶ τὸ χαρακτῆρα καὶ εἶπε συγκινημένος:

— Στὸν πατέρα μου ὀφείλω τὸ ζῆν καὶ στὸ δάσκαλό μου τὸ εὖ ζῆν.

Κι' ἀλήθεια ὁ ἕνας τοῦ ἔδωσε τὴ ζωὴ κι' ὁ ἄλλος τὴν εὐτυχία.

56) Δεκάξη χρόνων τὸν ἄφησε ὁ Φίλιππος ἀντικαταστάτη στὴν Πέλλα, φεύγοντας γιὰ νὰ πολεμήση τὶς πόλεις τοῦ Ἑλλησπόντου.

— Πάρε τὴ σφραγίδα μου, τοὖπε καὶ δεῖξε ἂν κάνης γιὰ βασιλιάς.

Ἔτσι εἶπε, μὰ ἤτανε ἥρεμος κατὰ βάθος, γιατὶ τἆχε ὅλα ἀφήσει σὲ τάξη κι' οἱ γύρω λαοὶ ἦταν ἥσυχοι κι' ὑποτακτικοί.

Ὁ Ἀλέξανδρος πῆρε τὴ σφραγίδα κι' ἄρχισε νὰ δικάζη, νὰ κυβερνᾶ, νὰ προστάζη καὶ πότε - πότε νὰ λύνη διαφορές.

Οἱ παλιοί του φίλοι, στὴν ἴδια μ' αὐτὸν ἡλικία, γυμνάζονταν στὸ βασιλικὸ ἱππικό, μ' ἀρχηγὸ τὸν Ἀλέξανδρο. Ἐκεῖνες τὶς μέρες, ἦταν οἱ σύντροφοί του καὶ πάλι: οἱ σύμβουλοι κι' οἱ πιστοὶ συνεργάτες του.

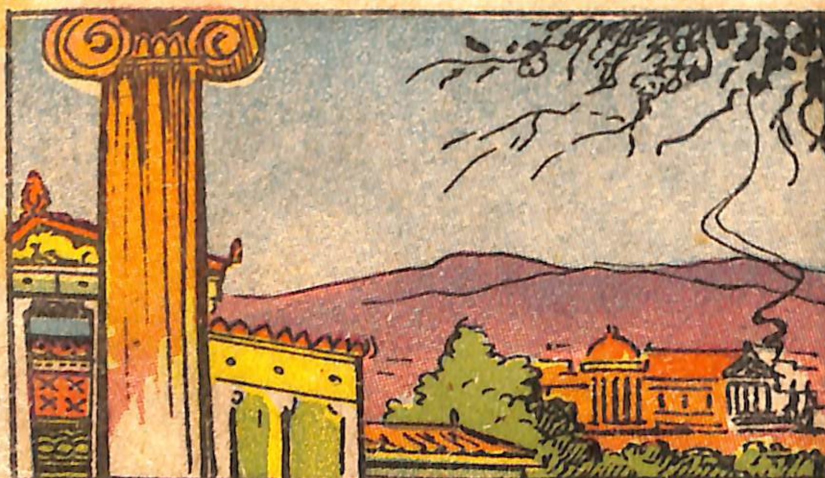
57) Ἕνας ἱππέας ἀπ' τὴ φρουρὰ τῆς Θράκης, πέζευε ἔξω ἀπ' τὴν πύλη τοῦ παλατιοῦ. Ἀπ' τὴν ἀναστατωμένη του ὄψη, ἔνοιωσε ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου πὼς ἔφερνε ἄσχημα νέα.

— Ἐπαναστάτησαν οἱ Μαίδαροι, φώναξε. Ἔμαθαν πὼς λείπει ὁ βασιλιὰς καὶ σηκώσαν κεφάλι.

— Λοιπόν, θὰ μάθουν οἱ ἄπιστοι αὐτοὶ Θρᾶκες, φώναξε ὁ Ἀλέξανδρος, πὼς δὲν εἶναι χωρὶς βασιλιὰ ἡ Μακεδονία.

Καὶ πρόσταξε νὰ σημάνουν συναγερμὸ τοῦ στρατοῦ...

— Ποιοὶ θὰ πάρουνε μέρος στὴν πρώτη μου ἐκστρατεία; εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος.

58) Ὁ στρατὸς ζητωκραύγασε τὸ γενναῖο διάδοχο τοῦ Φιλίππου. Πῆρε ἕνα μέρος καὶ κίνησε γιὰ τὴ Θράκη.

Ὁ Ἡφαιστίων, ὁ Κλεῖτος, ὁ Νέαρχος κι' ὁ Φιλώτας πῆραν σ' ἐκείνη τὴ μάχη τὸ βάπτισμα τοῦ πολέμου, μαζὶ μὲ τὸ νέο διάδοχο.

Κι' ὅταν γύρισε ὁ Φίλιππος ἀπ' τὴν ἐκστρατεία του στὸ Βυζάντιο, ἔμαθε, περνώντας ἀπὸ τὴ Θράκη, πὼς ὁ γιός του ἔκτισε κιόλας τὴν πρώτη πόλη, ποὺ θἄμενε στὴν ἱστορία μὲ τ' ὄνομά του... Γιατί, ἀφοῦ νίκησε τοὺς Μαιδάρους, τοὺς βάρβαρους αὐτοὺς π' ἀναστάτωναν τὴ Θράκη, τοὺς ἔδιωξε κι' ἵδρυσε στὴν πόλη τους ἀποικία ἀπὸ φυλὲς ἀνακατωμένες πιστὲς στὴ Μακεδονία. Καὶ τὴν πόλη, τὴν εἶπε Ἀλεξανδρούπολη.

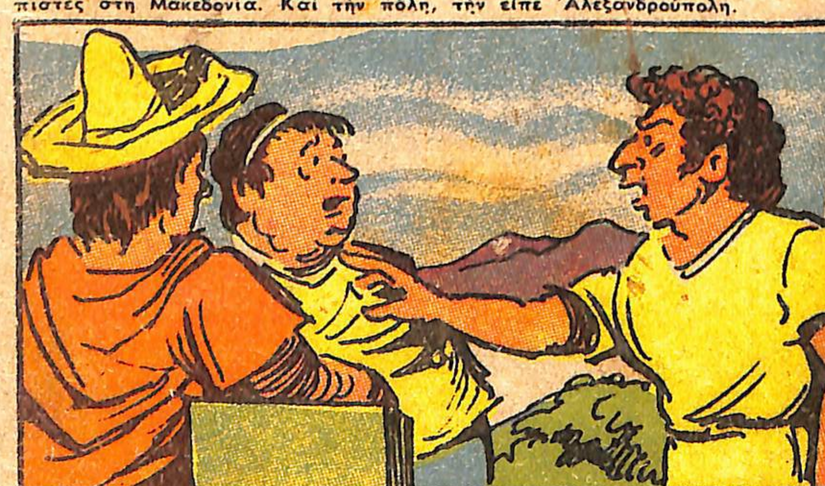

59) Καὶ τώρα ἂς κάνουμε ἕνα μικρὸ ταξιδάκι, τὸν ἴδιο καιρὸ στὴν Ἀθήνα. Εἶναι καλοκαίρι...

Κάτω ἀπ' τὶς σκιάδες τῆς ἀγορᾶς, καθισμένοι οἱ Ἀθηναῖοι, κουβέντιαζαν, σχολιάζοντας τὴν πολιτική.

— Τί νέα ἀπὸ τὸ Φίλιππο; ρώτησε ἕνας τεμπέλικα γιὰ ν' ἀνοίξη συζήτηση... Τὴν ἔπαθε, λέει, στὸ Βυζάντιο. Ὁ Φωκίων, ὁ στρατηγός μας, τοῦ ἔδωσε μάθημα γερό. Ἀναγκάστηκε νὰ συνάψη εἰρήνη μ' ὅλες τὶς πόλεις τοῦ Ἑλλησπόντου κι' ἔτσι ἡσυχάσαμε.

— Ἄμ τί νόμιζε; ἔλεγε ἕνας δεύτερος. Δὲν εἶναι οἱ Ἕλληνες Θρᾶκες κι' οἱ Ἰλλυριοί, νὰ τοὺς δέση πίσω ἀπὸ τ' ἅρμα του.

60) — Μὰ τί; δὲν τὰ μάθατε; εἶπε ἕνας τρίτος. Ὁ Φίλιππος εἶναι ἄρρωστος. Λένε μάλιστα πὼς μπορεῖ καὶ νὰ πέθανε καὶ νὰ τὸ κρατοῦν μυστικό... Εἶναι βλέπετε ἀνήλικος ὁ διάδοχός του.

— Νὰ δώσουν λοιπὸν οἱ θεοὶ νὰ πεθάνη μιὰ ὥρα ἀρχήτερα, κι' ἂν δὲν πέθανε ἀκόμη, εἶπε ἕνας τέταρτος. Ἔτσι, θὰ πάρουμε εὔκολα πάλι τὴν πρώτη μας δύναμη καὶ θὰ μείνουμε οἱ ἡγεμόνες ὁλάκερης τῆς Ἑλλάδας.

— Ντροπή σας, φώναξε τότε ἕνας χλωμὸς καὶ ἀδύνατος ἄνδρας, ποὺ αἵμωσε τοὺς συζητητές. Κι' ἂν ἀκόμη τὸ ἔδινε ἡ τύχη σας τὸ ἀνέλπιστο αὐτὸ δῶρο, κι' ἂν πέθαινε ὁ Φίλιππος στ' ἀλήθεια, ἐσεῖς θ' ἀναστήνατε δέκα ἄλλους μ' αὐτὴ τὴν ἀδράνεια ποὺ σᾶς δέρνει. (Συνεχίζεται)